M. KULUNČIĆ D. I.

ŽIVOT I NAUKA ISUSA KRISTA

IV.

HRVATSKA KNJIŽARA - SPLIT.

ŽIVOT I NAUKA

ISUSA KRISTA

IZ ČETIRI SV. EVANĐELJA U RAZMATRANJIMA

NAPISAO

MATIJA KULUNČIĆ D. I.

IV. Svezak

RAZMATRANJA O SVECIMA.

HRVATSKA KNJIŽARA - SPLIT 1927.

»Razmatranja o Svecima«
napisao O. Matija Kulunčić D. I
Imprimi permittitur.
Zagreb, dne 7. III. 1927.
Antonius Prešern D. I.,
Provincialis.

Br. 1435/27.

Nihil obstat!
Split, 17. aprila 1927.
Kan. Stjepan Bašić, cenzor.

Imprimatur!
Od Biskupskog Ordinarijata
Split, 19. aprila 1927.
Generalni Vikar:
Dr. Jakov Čuka.

(M. P.)

LEONOVA TISKARA, SPLIT.

DALNJA ODOBRENJA I PREPORUKE PRESVJ. EPISKOPATA.

Br. 311/1927.

Kako je vlč. svećenstvu poznato, već su izašla dva sveska djela: Život i nauka Isusa Krista iz četiri sveta Evanđelja u razmatranjima. Napisao je to djelo i u našoj biskupiji poznati vlč. O. Matija Kulunčić D. I. Plod je to dugog iskustva i proučavanja asketske literature, koju je g. pisac zaodjeo u vrlo lijep hrvatski jezik i oblik, koji vrlo olakšava porabu knjige ne samo za razmatranje samom svećeniku, nego mu ujedno pruža i obilje sočna, Božje riječi puna sadržaja za svaku vrst religioznog govora.

Naređujem stoga, da se u svim župama biskupije i apoštolske administrature na račun crkvene blagajne naruči i u inventar župske knjižice unese spomenuto djelo O. M. Kulunčića. Uz to preporučam svemu svećenstvu, da svoju knjižnicu obogati ovom zlatnom knjigom, te iz nje dnevno crpi uzvišene misli, koje će ga kao vjeran prijatelj sjećati svećeničkog dostojanstva i uzdržati u vjernosti prema »pastiru duša naših, Isusu Kristu«. (1. Petr. 2, 25.)

U Đakovu, 28. februara 1927.

† **Antun**, biskup, ap. adm.

372.

RAZMATRANJE O KATOLIČKOJ AKCIJI.

1. PREDVJ.: Predstavi si sv. Pavla, kako ga prate na njegovu apostolskom putovanju mnogi pomagači.

2. PREDVJ.: Duše Sv., daj da upoznam, kako je uzvišeno i korisno sudjelovati za spasavanje duša; okrijepi me, da uložim u to sve svoje sile.

Razmatrat ćemo u 1. točki: Apostolsko porijetlo Katoličke Akcije; u 2. savremenost Kat. Akcije; u 3. korist Kat. Akcije.

1. TOČKA: APOSTOLSKO PORIJETLO KATOLIČKE AKCIJE.

»Molim i tebe, pravi sudruže, zauzmi se za njih, koje se u evanđelju boriše sa mnom i s Klementom i s ostalim suradnicima mojima, kojih su imena u knjizi života.« (Fil. 4, 3.)

Sv. Pavao više puta govori u svojim poslanicama o drugovima, koji ga pratijahu na apostolskom putovanju. A nijesu ga samo pratili, nego »se i boriše u širenju evanđelja sa mnom«. Sarađivali su s apostolom. A da nijesu bili svi suradnici njegovi svećenici, to svjedoči sam sv. Pavao, kad navađa i ženske među svojim suradnicima: »Koje se u evanđelju boriše sa

mnom.« A pišuć Timoteju, govori: »Pozdravlja te Lin i Klaudija« (2. Tim. 4, 21.), koji su ga pomagali u apostolskom djelovanju.

A apostoli su naučili ovaj način širenja sv. evanđelja od samoga Isusa. On je odmah na početku svoga javnoga života izabrao apostole između učenika svojih, koji su svi bili lajici. Apostole je istom kod zadnje večere zaredio za biskupe, kako nam svjedoči sabor Trientski. A osim apostola i učenika pratili su ga i pomagali su ga i drugi, pa i ženske, kako se vidi iz sv. Evanđelja.

Djela apostola pripovijedaju, kako su kršćani poslije kamenovanja sv. Stjepana razišli se iz Jerusalema, i da su svagdje, kamo bi došli, propovijedali sv. Evanđelje. (Djel. ap. 11, 20.) Sv. Cecilija je obratila Valerijana i Almahija, koji s njom zajedno podnesoše mučeništvo. Sv. Nonu, služavku, štuju Abesinci kao svog apostola. Puno je sv. Pismo i crkvena povijest svjedočanstva, da su vjernici revno pomagali apostole i njihove nasljednike u spasavanju duša. A to je u bitnosti katolička Akcija. Namjesnici Kristovi su je od vajkada preporučivali, a osobito sadašnji sv. Otac, Pijo XI. Ako je što nova u njoj, na to je prisilila sv. Oca nužda modernoga vremena. Naime, da se pomagajuće sile dobro organizuju, da se lakše opru organizovanim neprijateljima. A jer neprijatelji osobito nastoje da Crkvi otmu mladež zato je potrebno za spasavanje mladeži, da ih okupimo u skroz katoličke organizacije.

Kolika je čast i korist sudjelovati u spasavanju duša! Sam Krist Gospodin je u to uložio sve svoje sile i isti život. Zato govori i sv. Ivan Zlat., da je od sviju posala najbožanstveniji sudjelovati u spasavanju duša. Posveti tomu sve svoje sile!

2. TOČKA: SAVREMENOST KATOLIČKE AKCIJE.

»Podnosi sa mnom napore kao dobar vojnik Krista Isusa.« (2. Tim. 2, 3.)

Živimo u doba organizacija. Nikad se nijesu u toj mjeri okupljale sile za postignuće određene svrhe, kao sada. Svi slojevi i staleži; svako doba obojega spola; naobraženi i nenaobraženi s nekom grozničavom žurbom nastoje, da slože sve svoje sile za postignuće naumljene svrhe. To je dobro, ako je svrha dobra. I sam Duh Sv. veli: »Brat, kad ga pomaže brat jest kao čvrst grad.« (Posl. 18, 19.) A to su jači, kad se složi čitava zadruga braće. I narodna poslovica veli: »Kad se bratske sile slože, i olovo plivat može.«

Što je svetija svrha, to je opravdanija zadruga, organizacija. Što je veća pogibao, to je nužnija organizacija za pomoć. Nu jedva je bila sv. vjera i ćudorednost u tolikoj pogibli i propadanju kao u ovo poratno vrijeme. Neprijatelji Krista svim silama nastoje, da unište njegovu Crkvu, i to naročito pomoću društava. Između sviju mnogobrojnih organizacija je jedva koja za obranu Crkve Kristove. Skrajnja je dakle nužda, da se što više sila okupi u Kat. Akciji za obranu jedinog i najnužnijeg blaga svega čovječanstva, što je sv. Crkva Kristova.

Sam evanđeoski duh goni sve kršćane, da složnim silama ustanu na obranu najveće svetinje, sv. vjere. Da i sam život ulože, ako je potreba za nju. Kršćani

su uvijek kao odmetnike prezirali, koji bi, bilo i u smrtnoj pogibli, zatajali sv. vjeru. Koliko truda ulažu ljudi, da svojim strankama postignu prolazna vremenita dobra! Koliko se krvi prolijeva za vremenitu domovinu! Zar nije više zaslužila naša vječna domovina, koju nam steče sam Sin Božji mukom, krvlju i smrću svojom!

Smatraj se srećnim, što Bog prima tvoj trud za postignuće tako goleme sreće, za koju uloži sam Sin Božji svoj život, da ti je steče!

3. TOČKA: KORISTI KATOLIČKE AKCIJE.

»Da opet sve sjedini (obnovi) u Kristu, što je na nebesima i na zemlji.« (Ef. 1, 10.)

Sv. Augustin govori: »U Kristu se obnavlja što je na nebu, kada se popuni ljudima, što je od anđela propalo. A obnavlja se, što je na zemlji, kada se ljudi, koji su preodređeni za život vječni, obnavljaju, čiste od kala pokvarenosti.« Obnavlja dakle Krist, što je na nebu, kada prijestolja, ispražnjena padom anđela, i tako umanjeni broj anđela, ljudima popuni. Ili kako sv. Gregorije veli: »Kad se tamo vrate poniženi ljudi, otkud su spali oholi anđeli.«

Tako će se poslije zadnjega suda obnoviti i svi odabranici se sjediniti s anđelima zajedno u slavodobitnoj Crkvi na nebu pod jednom vidljivom Glavom, Kristom, koje je grijeh anđela i Adama razdvojio i upropastio u vojujućoj Crkvi na zemlji.

Na obnovi toga nebeskoga Jerusalema radi Katolička Akcija. Ulaže svoje sile, da što mnogobrojnija bude vojska, koja će navijeke slaviti trojednoga Boga.

Ne može se ni pomisliti uzvišenije i korisnije svrhe od ove. A i neposredna vremenita je korist, što se postizava Katoličkom Akcijom, najplemenitija i najveća, jer pribavlja svim kršćanima onaj mir i blagostanje vremenito, što po svjedočanstvu Kristovu samo on može dati.

U kolokviju sjeti se divne opomene sv. Ivana Zlat.: »Kad nas je dakle Bog uzvisio na toliku čast, toliki nam dar udijelio i tako nam se smilovao, ne obeščašćujmo toliko dobročinstvo, ne obeskrepljujmo tolike milosti. Život anđeoski, posve anđeoski provađajmo, molim i zaklinjem svakoga.« Borimo se složnim silama s anđelima zajedno za vremenitu i vječnu sreću ljudi u Kat. Akciji. Zamoli ih za pomoć i izmoli Očenaš i Zdravomariju.

373.

3. VELJAČE: SV. BLAŽ (VLAHO) BISKUP I MUČENIK. ZAŠTITNIK GRADA I BISKUPIJE DUBROVAČKE.

1. PREDVJ.: Sv. Blaž rodi se iz odlične obitelji u Kapadociji. Postade od liječnika biskup u gradu Sebasti. Kad je revnovao kao dobar pastir, započe silnik Licinij ljuto progonstvo protiv kršćana. Sv. Blaž, Bogom nadahnut, ukloni se po primjeru Kristovu i povuče se u spilju brda Argeja, gdje se dade na sveto razmatranje i pokornički život. Divlja zvjerad ga je hranila. Igrao se s lavovima i medvjedima kao s jaganjcima.

Kad ga slučajno nađoše vojnici zapovjednika Agrikole, uhvatiše ga i odvedoše. Agrikola ga dade sapeti u verige. Sv. je Blaž i u verigama mnoge ču-

desno izliječio, koje je svetošću svojom k sebi privukao; među njima i jednog dječaka, koga su liječnici kao neizlječivoga zapustili, a borio se sa smrću zbog kosti što mu zape u grlu. Sa sviju strana su dolazili vrhunaravskom liječniku. Hodao je poput Krista Gospodina po vodi; umnožio je hranu kao prorok Ilija.

Agrikola ga dade mučiti najokrutnijim mukama. Bičevali su ga; kidali ga gvozdenim grebenima; obukli ga usijanim mjedenim oklopom; a mučili su ga i drugim biranim mučilima. Ali premda su mu na sve moguće načine kušali vjeru, uzdrmati je nijesu mogli; i u osakaćenom i izmučenom tijelu ostade neustrašiva duša. Napokon odsjekom glave posvjedoči nepobjedljivi Junak istinitost vjere 3. veljače 316. g. (Breviar.)

2. PREDVJ.: Duše Sv., prosvijetli me, da kao sv. Blaž upoznam Isusa; okrijepi me, da budem spremniji izgubiti život, nego vjeru u Isusa.

Razmatrat ćemo u 1. točki: Duh molitve sv. Blaža; u 2. živu vjeru; a u 3. hrabrost sv. Blaža.

1. TOČKA: DUH MOLITVE SV. BLAŽA.

»Treba se svagda moliti i nikad ne klonuti duhom.« (Luk. 18, 1.)

Sv. Klimak govori: »Molitva je hrana duše svijetlo razumu, sigurnost u očaju, znak pouzdanja, rješenje žalosti, bogatstvo redovnika, blago pustinjaka, utaženje srdžbe, zrcalo napretka redovnika, znamen budućnosti, znak vječne slave.« Molitva je blago sviju Svetaca i ugodnika Božjih. Doslovce su ispunili opomenu Kristovu: »Treba se svagda moliti«, premda Spasitelj time nije htio da kaže, da se bez prestanka

jezikom molimo. Sv. Beda veli: »Svagda se moli, koji svagda djeluje prema Božjoj volji.« »Svagda se moli, koji svagda dobro radi.« (Glossa.)

Sv. je Blaž tako zaronio dušom u Boga, da ga ništa nije moglo od Boga otkinuti, ni glad, ni žeđa, ni napasti, ni prijatelji, ni vjernici, koji ga posjećivahu i utjehu i zdravlje u njega moljahu, ni progonitelji, ni najokrutnije i najbiranije muke, pa ni sama smrt jer ona ga je posve i navijeke sjedinila s Bogom. Možemo si misliti na koli visoki stepen kontemplacije je uzvisio Duh Sv. slugu svoga, kad je obično cijele noći, a većinom i dane provađao u razmatranju. Molitva ublaži čovjeka. Sv. Blaž nije više znao, što je srdžba. Kad mu dođoše vojnici, da ga uhvate i odvedu u sigurnu smrt, reče: »Djeco moja, pođimo zajedno. Bog me je danas opomenuo. Ovu noć mi se tri puta ukaza, govoreći: Ustani, prikaži mi žrtvu, kako običaješ. A sada, djeco moja, dobro mi dođoste. Gosp. Isus Krist je s nama«, i pođe s njima, da prikaže Bogu život svoj za sv. vjeru. Kolika ljubav prema svojim krvnicima! To je plod neprestanog općenja s nestvorenom Ljubavlju, s Bogom.

Vršiš li barem svoje svagdašnje molitve? odbijaš li napasti, čim ih opaziš? Opći što češće s Bogom, pa će te prosvijetliti i utješiti. »Pristupite k njemu (Gospodinu) i prosvijetlit će vas, i lica se vaša ne će posramiti.« (Ps. 33, 6.)

2. TOČKA: ŽIVA VJERA SV. BLAŽA.

»Ako imate vjeru i ne posumnjate . . . ako rečete ovoj gori: Digni se i baci se u more, bit će.« (Mat. 21, 21.)

Sv. Toma Akvinac tumači (De potentia qu. 9. a. 9.) kako se mogu čudesa tvoriti vjerom. To je ista vjera, što je imaju svi pravovjernici, samo se stepenom razlikuje. Naime jest živa i puna pouzdanja u Božju svemožnost i vjernost. Takva je bila vjera sv. Blaža. Zvijeri je ukrotio. Općio je s lavovima, risima i medvjedima kao s pitomim jaganjcima. Hodao je po vodi, kako legenda o njem govori. Iscjeljivao je sve bolesnike, koji ga potražiše. Zvijeri su ga hranile. Tolikom ljubavlju je plamtio prema bližnjemu, da je svoje krvnike djecom svojom nazivao. Tako im se je pokoravao, kad su ga strašnim mukama mučili, kao najpokornije dijete svojim roditeljima.

Divi se tolikoj vjeri sv. Blaža i moli ga, da ti isprosi od Boga živu vjeru. Ali nastoj, da prema vjeri urediš mišljenje, čuvstvovanje i djelovanje svoje. Probudi često osobito kod razmatranja, vjeru, ufanje i ljubav.

3. TOČKA: JAKOST SV. BLAŽA.

»Ne bojte se onih, koji ubijaju tijelo, a duše ne mogu ubiti.« (Mat. 10, 28.)

Prvi je učinak žive vjere svladavati napasti i progonstva, što su obično spojena sa životom po vjeri. Što je življa vjera, to jačim čini dotičnoga za svladavanje mukâ i progonstva. Vidjeli smo, da je sv. Vlaho skroz prožet bio sv. vjerom. Zato njegovu jakost u junačkom podnašanju najokrutnijih muka ne mogoše krvnici slomiti.

Agrikola ga dade bičevati; kidati gvozdenim grebenima; obući ga usijanim mjedenim oklopom i mučiti

ga još i drugim biranim mukama. Napokon mu dade odrubiti glavu. Zadnja mu molitva bijaše: »Gospodine Bože jaki i svemogući, koji stoluješ nad kerubima i serafima i s neba gledaš u svemirske ponore; Tebi, kome je nebo prijestolje, a zemlja podnožje, koji sve ravnaš, napunjaš i vladaš, Tebi hvala i slava, što si me iz tmine neznaboštva priveo na svijetlo vjere, pravice i istine. Strah i počitanje pred tvojim imenom, i ljubav prema Tebi krijepi me i jača u svim teškim mukama tijela, i snagu i milost mi podjeljuje i u ovom smrtnom trenutku. Tebe, Gospodine, i Tvoju blagost molim, ako koji od Tvojih vjernih u kojoj nevolji i potrebi, u teškoći i bolesti, navlastito u bolesti grla spominjući moje ime, Tvoju veliku pomoć zazove, da ga dobrostivo uslišaš i svetu mu svoju milost udijeliš.«

U kolokviju moli Boga, da ti po zagovoru i zaslugama sv. Blaža udijeli jakost, da svladaš sve napasti. A zato treba da po primjeru sv. Blaža ljubiš molitvu i svaki dan se moliš i razmatraš. Tako ćeš rasti u vjeri i hrabrosti u svladavanju sama sebe. Izmoli Očenaš i Zdravomariju.

374.

3. VELJAČE: SVETI TRIFUN MUČENIK.

Zaštitnik grada i biskupije Bokokotorske.

1. PREDVJ.: Rodio se u Frigiji u selu Kampsade od pobožnih roditelja. Od djetinjstva je već tako prionuo za pobožnost i svaku krepost, da je kao dječak mnoga i velika čudesa tvorio i đavle izgonio. Na zaziv njegova imena su đavli izlazili iz opsjednutih. Kad za-

poče ljuto progonstvo kršćana pod carem Decijem, optužiše ga prefektu Akvilinu, da se ne samo on klanja Kristu Bogu, nego da i mnoge druge čudesima i rječitošću svojom privađa ka Kristu. Kad ga sudac zapita za ime, domovinu i sreću, hrabro mu odgovori: Kršćanin sam, ime mi je Trifun, domovina selo Kampsade, u sreću ne vjerujemo, nego u Providnost Božju. Prefekt ga dade na grozne muke, što je sv. Trifun s nevjerojatnom hrabrošću podnio.

Kad je kod Niceje slavnim mučeništvom dovršio život, kršćani mu zamotaše sv. tijelo u čisto platno s mirodijama i ponesoše u svoj grad Niceju, da im bude na obranu. Ali sv. Mučenik ih u snu opomene, da mu tijelo prenesu u rodno mjesto, Kampsade. Pošto je sv. Tijelo mučenikovo dugo vremena počivalo u Kampsadu, nedaleko od grada Apameje, svidi se Providnosti Božjoj, da usreći tim velikim blagom Jadransko primorje. Mletačka lađa doveze sv. Tijelo u dalmatinski grad, Kotor, gdje ga građani i cijela okolica od vajkada časti i zaziva vanrednom pobožnošću. (Breviar.)

2. PREDVJ.: Sv. Trifune, isprosi nam svojim moćnim zagovorom svjetlost i jakost od Duha Sv., da tako upoznamo sv. vjeru, za koju si Ti hrabro krv svoju prolio, te prije svaku nevolju pretrpimo, nego da svete zapovijedi naše sv. vjere teškim grijehom prekršimo.

Razmatrat ćemo u 1. točki: Vjeru sv. Trifuna; u 2. plodove vjere u sv. Trifuna; u 3. nagradu vjere u sv. Trifuna.

1. TOČKA: VJERA SV. TRIFUNA.

»Velika je vjera tvoja.« (Mat. 15, 28.)

Kad je Isus tako pohvalio vjeru žene Kananejke, kako mu je istom omiljela divna vjera sv. Trifuna. Vjeru Kananejke je Isus tim nagradio, da je u isti čas izagnao đavla iz kćerke njezine, jer za to ga je molila. A sv. Trifuna je puno sjajnije nagradio, jer mu je podijelio vlast ne samo nad svim đavlima, tako da nije samo on izgonio đavle nego i drugi, kad bi zazvali ime njegovo, nego ga je tako okrijepio, da je svladao i sebe i sve svoje krvnike. Podnio je naime najokrutnije muke, od kojih se narav naša straši. Sjajno je pobijedio sve krvnike svoje, jer mu svim mukama nijesu mogli da slome strpljivost, ljubav i jakost. Sv. Ivan Zlat. veli da je Isus zato odbio prvu prošnju žene Kananejke, da je potakne na još sjajnije očitovanje žive vjere, što ju je imala u Isusa, »da sjajnom krunom okruni ženu«, što je učinio, kad je pohvalio njezinu vjeru i oslobodio joj kćerku od đavla.

Sv. Trifuna je Isus okrunio najsjajnijom krunom svojih Mučenika. Jer cijeli život mu je bio prožet sv. vjerom. Tvorio je mnogo čudesa; izgonio je đavle iz opsjednutih. A sv. Toma Akvinac uči da je to vrhunac vjere, koja se očituje u čudesima. A i sam Spasitelj tvrdi, kad odgovori učenicima, zašto nijesu mogli da izagnaju đavla iz dječaka: »Radi vašeg nevjerovanja.« (Mat. 17, 20.)

Divi se živoj vjeri sv. Trifuna. Bio je krasan i tečan plod na živom stablu Crkve Kristove, kojim se evo i mi hranimo i krijepimo. Ali ne zadovoljimo se

samo veseljem, svetkujući njegovo slavno mučeništvo, nego uredimo naš život po sv. vjeri, na što nas živo potiče sv. Trifun svojim primjerom.

2. TOČKA: PLODOVI VJERE SV. TRIFUNA.

»Vjera, ako nema djela, mrtva je u samoj sebi«. (Jak. 2, 17.)

Vjera mora da prožme cijeli život naš. Treba da ravna našim mislima, čuvstvima, djelima i cijelim životom našim. »Jer, govori apostol Kristov, kao što je tijelo bez duha mrtvo, tako je i vjera bez djela mrtva«. (Jak. 2, 26.)

Cijeli je život sv. Trifuna krcat dobrim djelima. Neprestano je slavio Boga najsavršenijom molitvom. Tako usko ga je spojila s Bogom, da ga ni najveće muke nijesu mogle otkinuti od Boga. Trpio je i umirao s Bogom. Otud njegova ljubav, strpljivost i jakost i u samoj smrti. Častio je Boga nutarnjom i vanjskom čašću. Očitovao je u cijelom životu svom živu vjeru, ufanje i ljubav prema Bogu. A najveću vanjsku čast je doprinio Bogu, kad je iz ljubavi život svoj žrtvovao za Boga. Tim je ujedno i priznao Boga za svoga vrhovnoga Gospodara, a sebe za najvjernijega slugu Božjega.

Nemoj, kršćanine, da se samo diviš tako sjajnom uzoru sv. Trifuna. Jer ako ne ćeš da ga nasljeduješ, onda mu se nemoj ni diviti, nemoj ni svetkovati njegovu svetkovinu, govori sv. Augustin. Odluči čvrsto i izvedi hrabro, da ne ćeš više nikada grditi, psovati imena Božjega, ni njegovih Svetaca; da ne će više nikada izaći nečiste besjede iz ustiju tvojih; da ne ćeš dirati u tuđe poštenje; da se ne ćeš osvećivati neprijateljima. Onda ćeš razveseliti sv. Trifuna, a sebe spasiti i sa sv. Trifunom zajedno Boga navijeke slaviti.

3. TOČKA: NAGRADA VJERE U SV. TRIFUNA.

»Dragocjena je pred Gospodinom smrt svetaca njegovih«. (Ps. 115, 15.)

Bog i čašu hladne vode bogato nagrađuje, što tko u ime njegovo pruži žednome. Tko bi zato mogao pojmiti i izreći nagradu, kojom je nagradio svoga hrabroga Mučenika, sv. Trifuna. Sv. Oci i Naučitelji sv. Crkve uče, da će Bog posve posebnom nagradom i slavom odlikovati sv. Mučenike, Naučitelje sv. Crkve i Djevice. (S. Petr. Can. de B. M. V. l. 2. c. 15. p. 231.)

Sv. Trifuna je dakle Bog nagradio sa dvije posebne aureole, sjajne krune: Krunom mučenika i krunom djevica. Sv. Bernardo govori, da kao što svijetlo mjeseca nadilazi svjetlost drugih zvijezda, tako će natkriliti djevice slavom na nebu druge svece. A sv. Mučenike će još više odlikovati Bog jer oni, prema sv. Ocima imaju prednost i pred Djevicama i Naučiteljima Crkve.

Veseli se od srca neizrecivoj slavi, što sv. Trifun na nebu uživa počevši od Decijeva progonstva, što je bilo od 249.—251., kad je spomenuti car ljutim progonstvom odlučio, da posve iskorijeni kršćanstvo. U tom je progonstvu i sv. Trifun podnio slavno mučeništvo. Štuj sv. Trifuna, zazivaj ga u pomoć velikim pouzdanjem, ali ga i nasljeduj u ispovijedanju sv. vjere ne samo ustima, nego još većma djelima, životom svojim; jer utoliko ćeš biti na nebu nagrađen uko-

liko budeš živio po sv. vjeri. Izmoli na koncu na čast sv. Trifunu Očenaš i Zdravomariju.

375.

5. VELJAČE: SV. PAVAO, IVAN I JAKOV, JAPANSKI MUČENICI D. I.

1. PREDVJ.: Kad je Tajkosama, japanski vladar progonio kršćane, iz Družbe su Isusove trojica krvlju svojom zalili sv. vjeru, što je zasadio sv. Franjo Ksaverski. Bijahu sva trojica japanci: Sv. Pavao, Ivan i Jakov. Sv. Pavlu bile su 33 godine. Svršio je sve nauke, i skoro je imao biti zaređen za svećenika. Sv. Ivanu je bilo 19 godina. Vršio je bogoslovske nauke. Sv. Jakov je bio brat laik, bilo mu je 64 godine.

Taikosama ih dade uhvatiti dio od lijevoga uha odrezati, ruke im svezati i upregnuti ih u prosta kola, i za ruglo voditi ih po japanskim gradovima. Pred njima je išao carski službenik, koji je svagdje proglašivao njihovu osudu na križ jer da su širili vjeru, po vladaru zabranjenu. Pošto su tamnicu i sva rugla i zlostavljanja veselo pretrpjeli, razapeše svu trojicu na križ u Nangasakiu, i probodoše ih dvostrujicu na križ u Nangasakiu, i probodoše ih dvostrukom sulicom godine 1597. Pijo IX. uvrsti ih među Svece g. 1862.

2. PREDVJ.: Isprosite mi, sv. mučenici, od Isusa ljubav prema sv. križu, patnjama i trudovima.

Razmatrat ćemo u 1. točki što su trpjeli ovi mučenici za Isusa? u 2. kako su trpjeli? u 3. zašto su trpjeli?

1. TOČKA: ŠTO SU TRPJELI SV. PAVAO, IVAN I JAKOV ZA ISUSA?

»**Mnogo patnje imaju pravednici, ali će ih iz sviju izbaviti Gospodin**«. (Ps. 33, 20.)

Promisli, koliko su trpjela ova tri ugodnika Božja. — Tamnicu i trudove, propovijedajući riječ Božju; sramotu na putu od 500 kilometara kroz 27 dana; odrezaše im uho; propeše ih na križ; probodoše ih sulicama; napokon okusiše gorku smrt u ruglu i sramoti sa strane poganâ.

Usporedi ove muke s mukama, što ih ti podnosiš za Isusa. Kako su neznatne. Ni svagdašnje napasti ne ćeš da podneseš za Isusa. Samo nerado i nemarno vršiš svoje svagdanje dužnosti. Uklanjaš se kad samo možeš i najmanjim križevima. A ipak bi rad bio doći u kraljevstvo, u koje uđoše ova tri velikana Božja.

Stidi se i pokaj se za svoju malodušnost i nemarnost u službi Božjoj; odluči čvrsto i pođi velikodušno noseći križ za Isusom po primjeru ovih svetih junaka.

2. TOČKA: KAKO SU TRPJELI SV. PAVAO, IVAN I JAKOV ZA ISUSA?

»**Bog ljubi vesela darivatelja**« (2. Kor. 9, 7.)

Sv. Pavao, Ivan i Jakov podnesoše sve velike i mnogobrojne muke strpljivo, velikodušno i ustrajno sve do kraja života svoga. Trpjeli su 1. strpljivo. Ne samo da nijesu mrmljali, da nijesu klonuli duhom, nego su rado i veselo sve podnosili. Sv. Pavao se veselio, što bijaše istim načinom propet na križ i u istoj

dobi kao Isus. Klicali su od veselja kad su ih svezane i upregnute vodili po japanskim gradovima. Radovali su se, što su primjerom svojim mogli potvrditi, što su riječju propovijedali. 2. Trpjeli su velikodušno, pripravni i na veće muke. Bili su puni ljubavi prema Isusu, te zato željeli, da što više i većih muka pretrpe za Isusa. 3. Trpjeli su ustrajno sve do kraja života svoga. Sv. Pavao je oduševljeno propovijedao s križa; mnoge je uistinu obratio, a željom je obuhvatio cijeli Japan i prikazao sa svojim drugovima život svoj za njih.

Uči se od sv. Pavla Ivana i Jakova trpjeti za Isusa strpljivo. Ne mrmljaj kao da nijesi zaslužio ono, što ti šalje providnost Božja. Smatraj za malo, što podnosiš, prema onomu što si zaslužio za svoje grijehe. — Budi velikodušan, ne kloni duhom; sjećaj se divne rečenice Duha Sv.: »Bog ljubi vesela darivatelja«, koji rado trpi, koji rado vrši svoje dužnosti i koji rado podnosi tuđe pogrješke. Neizmjeran je dobitak, što ćeš si ga na ovaj način steći kod Boga; neizmjeran je gubitak, što ćeš ga izgubiti kod Boga, ako samo pod moraš vršiš svoje dužnosti i nosiš križeve. Budi zato pametan!

3. TOČKA: ZAŠTO SU TRPJELI I UMRLI SV. PAVAO IVAN I JAKOV?

»Ko izgubi dušu svoju mene radi naći će je«. (Mat. 10, 39.)

Mučenika čini ne muka, nego uzrok. To će reći nije onaj mučenik, koji silovitom smrću umre, nego koji silovitu smrt podnese Isusa radi, zbog Isusove vjere, zbog koje kršćanske kreposti. Razbojnik s lijeve strane Isusove nije bio mučenik, premda je uz Isusa umro na križu, jer nije umro za Isusa, nego zbog svojih opačina. A razbojnika s desne strane proglasi Isus svecem, jer je raskajan za Isusa umro. Mučenika čini ne muka, nego uzrok.

Sv. Pavao, Ivan i Jakov za Isusa su živjeli; za Isusa su radili i trpjeli; za Isusa su i umrli, te su zato pravi mučenici. Za mučeništvo je potrebno da mučenik ustraje sve do smrti u mukama za Isusa, kako su to učinili sv. Pavao, Ivan i Jakov.

Koliko trpe, pate svjetski ljudi, a umiru bez koristi, jer ne trpe, ne umiru za Isusa. Uđi u se i ispitaj se, koliko podnosiš križeva i neugodnosti svaki dan! koliko radiš i pregaraš! Ispitaj se, za koga to činiš i trpiš. Budi pametan! Uloži svoje blago u riznicu Isusovu jer on plaća najobilnije kamate ne samo u vječnosti, nego i u ovom životu. A uložit ćeš onda, ako radiš i trpiš sve za Isusa.

U kolokviju moli se svetim mučenicima, da ti isprose što veću spoznaju i ljubav spram Isusa. Upoznaš li Isusa, ljubit ćeš ga; uzljubiš li ga, rado ćeš raditi i trpjeti za njega.

Na koncu izmoli na čast sv. mučenicima Očenaš i Zdravomariju.

376.

11. VELJAČE: LURDSKA GOSPA.

1 PREDVJ.: Četvrte godine poslije dogmatizacije bezgrješnog Začeća Bl. Dj. Marije, 11. Veljače 1858. ukaza se Bezgrješna Djevica na obali Gave, blizu

grada Lurda usred pećine nad spiljom Masabiel prostodušnoj i pobožnoj djevojčici Bernadeti. Odijelo i plašt joj bijaše bijel kao snijeg, a pojas modar. Na desnoj ruci je nosila krunicu, a bose noge joj resila zlatna ruža. Učila je Bernardicu pobožno se križati, krunicu moliti, za grješnike pokoru činiti. Poticala ju, da pije i pere se vodom iz vrela, što će skoro prodrijeti ispod pijeska. Zapovjedi joj, neka kaže svećenicima, da sagrade tamo kapelu i da dođu hodočasnici. Kad je Bernardica zapita za ime, sklopi Gospa ruke i pogledavši na nebo, reče: »Ja sam Bezgrješno Začeće«.

Kad puče glas o mnogim milostima i čudesima, što Bog na zagovor Gospin učini na onom mjestu, započe narod u sve to većem broju k spilji hrliti.

Tarbeški biskup, u čijoj biskupiji bijaše mjesto, strogo ispita cijeli događaj, i osvjedočivši se o vrhunaravnom značaju ukazanja, dopusti i odobri hodočašća. Za malo pohrliše hodočasnici iz cijeloga svijeta lurdskoj Gospi. Mnogobrojna i velika čudesa se zbivala i zbivaju sve do današnjega dana. Lurd je postao živom apologijom za sv. Crkvu Kristovu protiv sviju modernih bezvjeraca. Leon XIII. i slijedeći Pape su obdarili Lurd mnogim i velikim povlasticama. Od prekrasne dvije crkve jednu podigoše na stepen manje bazilike, te Pijo X. odredi za cijeli svijet časoslov i sv. Misu na dan ukazanja. — Preko milijun hodočasnika se krijepi svake godine po zagovoru lurdske Gospe blagodatima Božjim na tom mjestu. (Brevijar.)

2. PREDVJ.: Bezgrješna Djevice, isprosi mi od Sina svoga zdravlje za dušu i tijelo!

Razmatrat ćemo u 1. točki: Zašto reče Marija, da je »Bezgriješno Začeće«? u 2. zašto iscjeljuje tjelesa bolesnih? u 3. zašto nas potiče na pokoru?

1. TOČKA: ZAŠTO REČE GOSPA LURDSKA DA JE »BEZGRJEŠNO ZAČEĆE«?

»**Ja sam Bezgrješno Začeće**«. (Riječi Lurdske Gospe).

Promisli, zašto reče Lurdska Gospa Bernardici, da je ona »Bezgrješno Začeće«. Jer prvo, to je njezino pravo ime, koje osim nje nikomu drugomu ne pripada. Koliko Velikana na svijetu otkako ga je Bog stvorio, koliko Svetaca, Mučenika, učenjaka, koliko odličnika u svakoj vrlini! Ali samo je jedna u cijelom čovječanstvu, koja je bez grijeha začeta, i to je Marija. Imenom razlikujemo jednu osobu od druge. Zato kad kažemo, bez grijeha začeta onda imenujemo Mariju. Zato je taj odgovor Gospin Bernardici bio doista odgovor »Premudre Djevice«.

Drugo, tim odgovorom je izjavila Marija vrijednost svake osobe po neprevarljivom sudu Božjemu. Pred Bogom samo toliko vrijedimo, ukoliko smo čisti od grijeha, jer utoliko smo slični njemu. Marija je posve bezgrješna u začeću, u životu u tijelu, u duši, u mislima, u govoru, u djelima, u cijelom biću svom. Pijo IX. kao neprevarljivi učitelj Sv. Crkve Kristove govori u Buli, u kojoj izreče dogmu da je Marija bez grijeha istočnoga začeta, o njezinoj svetosti ovako: »Marija je neizrecivo čudo Božje. Vrhunac sviju čudesa«. I s ovim je Marija sjetila Bernardicu i po njoj sve nas, kako treba da se strašimo i čuvamo grijeha.

Treće, Marija je ovim odgovorom potvrdila neprevarljiv sud Papin, da je Ona zaista bez grijeha začeta, što je Papa prije četiri godine svijetu proglasio.

Uči se od Majke Božje sve čvrsto vjerovati i po tom živjeti, što te uči, i što ti zapovijeda Namjesnik Kristov.

2. TOČKA: ZAŠTO ISCJELJUJE LURDSKA GOSPA BOLESNE?

»Ležalo je veliko mnoštvo bolesnih, slijepih hromih; sušičavih, koji su čekali, da se zamuti voda«. (Iv. 5, 3.)

Lakše bi bilo rastaviti svijetlo i toplinu od ognja, nego Mariju od Isusa, govori blaženi Ljudevit Grignon. Kako Mariju od Isusa nije moguće rastaviti, tako ne možemo ni cilj njezina djelovanja rastaviti od cilja Isusova. Sin Božji je došao na svijet u prvom redu da spasi naše duše, i zato je ozdravljao i sve bolesti. To je cilj i Gospe Lurdske zašto ozdravlja svojim zagovorom bolesnike. Tim nas učvršćuje u vjeri, pouzdanju u ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Tim divno i silno brani sv. Crkvu Kristovu protiv bezvjeraca i otpadnika od prave vjere Kristove. Nije Majci Božjoj toliko stalo do ozdravljenja tijela, što brzo mora i tako umrijeti i sagnjiti, nego se Ona u prvom redu stara za spasenje duše naše, i sviju naroda, te zato tvori čudesa na bolesnicima. I zaista svi mnogobrojni hodočasnici svjedoče, da su svi po duši ozdravili od silnog i neprestanog ushićenja i pobožnosti, što se u Lurdu svaki dan očituje. Jer svi gledaju, osim vanrednih ozdravljenja, permanentno

čudo: Vazda svježu vodu, premda se u njoj kupaju bolesnici svake vrsti, i vazda svježu pobožnost i živu vjeru.

Zahvali premudroj i predobroj Majci Božjoj, što na vanredni, čudesni način pritječe u pomoć, da oživi vjeru u modernom bezvjerskom društvu. Krijepi svoju vjeru svagdašnjim životom svojim po vjeri.

3. TOČKA: ZAŠTO NAS POTIČE LURDSKA GOSPA NA POKORU?

»Ako ne budete činili pokore, svi ćete propasti«. (Luk. 13, 5.)

Ne može nas Majka Božja na drugo poticati, nego što nas uči Isus. Zato je, čim se je ukazala Bernardici, poticala je, da poljubi zemlju, da se pere vodom što će prodrijeti iz zemlje; da čini pokoru za obraćenje grješnika; da kaže svećenicima, da sagrade kapelu za hodočasnike. Zaista je Lurd postalo mjesto, gdje svi neizbrojni hodočasnici vrše pokore bez prestanka. Bdiju, mole se danju i noću, prisustvuju sv. Misama, primaju sv. sakramente, čine zavjete Majci Božjoj, časte i klanjaju se Isusu u Presv. Euharistiji u crkvi i u sjajnim ophodima, velikim trudom i troškom hodočaste iz najudaljenijih zemalja. Krasno se odazvaše pozivu Majke Božje na pokoru.

U kolokviju zahvali od srca premilostivoj Majci Božjoj, što je na tako vanredni način pritekla u pomoć cijeloj Crkvi Kristovoj u ovim tužnim vremenima. Moli je pouzdano, da i tebe sve to većma osvježi po duši i tijelu, da srčano nosiš križ Kristov do konca svoga života. — Zdravo kraljice....

377.

DEVETNICA SV. JOSIPU.

PRVI DAN: PRVA ŽALOST SV. JOSIPA.

Život je sv. Josipa, najvećega »Pravednika« poslije Majke Božje, najuže spojen sa životom Isusovim i njegove preslavne Majke. Zato promatrati njegov život, reći će promatrati život Isusov. Stoga ćemo kao pripravu za blaženu smrt sv. Josipa, promatrati njegove žalosti. Drugi je razlog, zašto uzimamo za razmatranja žalosti sv. Josipa, jer je sv. Josip, kako to tvrde mnogi duhovni naučitelji, obećao mnoge milosti onima, koji pobožno i ustrajno uštuju njegove žalosti.

1. PREDVJ.: Predstavi si sv. Josipa, kako u vanrednoj stisci odluči, da će se udaljiti od Bl. Dj. Marije. Zatim kako, utješen od Anđela, napusti svoju odluku.

2. PREDVJ.: Sv. Josipe, isprosi mi od Isusa veliko strahopočitanje i ljubav prema njemu, prema Majci njegovoj i prema tebi.

Razmatrat ćemo u 1. točki zašto se je sv. Josip žalostio? u 2. kako se je vladao u žalosti? u 3. kako ga je utješio Anđeo?

1. TOČKA: ZAŠTO SE JE SV. JOSIP ŽALOSTIO?

»A Josip, muž njezin, budući pravedan i ne hoteći je sramotiti, namisli je tajno pustiti. (Mat. 1, 19.)

Sv. Oci i duhovni naučitelji razilaze se glede razloga što je sv. Josipa uznemirilo, kad je opazio, da je Marija trudna. 1. Sv. Ambrozije, sv. Ivan Zlat. i sv. Augustin misle, da je sv. Josip posumnjao o čistoći Marijinoj, i da ju je zato nakanio ostaviti. Ovoga su mnijenja i mnogi duhovni naučitelji. Obrazlažu svoje mnijenje osobito riječju »sramotiti«, što upotrebljava sv. Evanđelje.

2. Sv. Bernard nasuprot veli, da je sv. Josip s istoga razloga htio da ostavi blaženu Djevicu, s kojega je Petar rekao Spasitelju: »Iziđi od mene, jer sam čovjek grješnik, Gospode!« (Luk. 5, 8.) I stotnik: »Gospodine, nijesam dostojan, da uđeš pod krov moj«. (Mat. 8, 9) »Gledao je i strašio se je, nastavlja sv. Bernard od najsigurnijega znaka Božje prisutnosti; i nemogavši shvatiti otajstva, htjede da je otpusti. Uplašio se je Petar od svemožnosti; uplašio se je stotnik od prisutnog veličanstva; uplašio se je i Josip, kao čovjek, od novosti tolikoga čuda, dubljine otajstva, i zato je htjede da potajno otpusti«. A ovo mnijenje pripisuje sv. Bernard sv. Ocima: »Primi ne moje, nego mnijenje sv. Otaca«. I doista tako govore sv. Jeronim, sv. Basilije, sv. Remigij i Origene.

Promisli, kolika je poniznost sv. Josipa! Bio je sasvim smeten sjećajući se veličanstva obećanoga Spasitelja i svoje niskosti; gledajući u svojoj supruzi Majku svoga Spasitelja, a u sebi nevrijednoga muža, premda je bio muž skroz pravedan i pun sviju darova Božjih, što je iziskivalo visoko dostojanstvo zakonitoga oca Sina Božjega i muža Majke Božje.

Uči se od sv. Josipa poniznosti! Promisli tko si ti, a tko je onaj, koga hoćeš da primiš u sv. pričesti? tko si ti a tko je ovaj s kim općiš, kad se moliš? tko si ti, a tko je onaj pred koga stupaš, kad ideš u hram?

probudi u sebi svaki put poniznost i strahopočitanje prema Bogu.

2. TOČKA: KAKO SE JE VLADAO SV. JOSIP U ŽALOSTI?

»Namisli je tajno otpustiti«. (Mat. 1, 19.)

Promisli vanrednu krepost i mudrost sv. Josipa. Pravi je uzor, kako treba postupati s bližnjem u najtežim slučajevima, a i prema sebi. 1. Uzmemo li da je sv. Josip posumnjao o djevičanstvu Marijinu, ili da je mislio da je postala Majkom Božjom, u obadva slučaja je vanredno mudro i kreposno postupao. U prvom je slučaju vanredno mudro i kreposno činio, jer nije sudio, niti je ikomu što rekao, premda je vidio da je Marija trudna. Budué da je bio pravedan, te nije htio da postane sukrivcem »namisli da je tajno pusti«, da se tajno udalji od nje. Jer kako mnogi vele, time sv. Josip ne bi naškodio Mariji, jer bi drugi mislili, da je otišao u tesarskom poslu, a međutim bi istina izišla na javu. U 2. slučaju očituje sv. Josip vanrednu poniznost svoju i divno strahopočitanje, što je vazda u srcu svom gojio prema obećanom Spasitelju svijeta. Nije se držao dostojnim, da bude pod istim krovom sa svojim Spasiteljem.

3. A da se je sv. Josip srdačno i ustrajno Bogu molio, da ga rasvijetli i upravi, da pogodi njegovu sv. volju, zato nam jamči njegova pravednost. Sv. Josip je bio uistinu najvrijedniji, da u planu utjelovljenja Sina Božjega postane upraviteljem sv. Obitelji, kako veli sv. Toma Akvinac.

Divi se mudrosti i dubokoj poniznosti sv. Josipa. Ne osudi svoga bližnjega sve ako i vidiš na njemu kakvo zlo, nego se pokaj za svoje grijehe. Odluči, da ćeš se čuvati onoga, što ti se ne sviđa na drugima.

3. TOČKA: ANĐEO UTJEŠI SV. JOSIPA.

»No kad on tako pomisli, gle anđeo Gospodnji javi mu se u snu govoreći: Josipe, sine Davidov, nemoj se bojati uzeti Marije, žene svoje, jer ono, što se u njoj začelo, od Duha je Sv.; pa će roditi Sina, i nadjeni mu ime Isus; jer će on izbaviti narod svoj od grijeha njihovih«. (Mat. 1, 20. 21.)

Promisli, kako preobilno nagradi Bog poniznost, stisku i brigu sv. Josipa! 1. Zapovjedi mu po Anđelu, da ostane kod Marije, jer učeni Benedikt XIV. veli, da je »uzeti Mariju« hebrejska fraza što znači, ne udalji se od Marije. Kolika utjeha za sv. Josipa, što mu Bog sam zapovijeda, da nadalje živi s Marijom, koju je poslije Boga najvećma štovao i ljubio. A sada štuje i ljubi u Mariji pravu Majku svoga Boga i Spasitelja. 2. Bog postavi po Anđelu sv. Josipa za zakonitoga oca svog jedinorođenog Sina; a time mu daje i sve vanredne darove i milosti, što su potrebne, da dostojno vrši tu najuzvišeniju službu. 3. Bog izjavi po anđelu, da sv. Josip, kao zakoniti otac sv. Obitelji, nadjene presveto ime Isus novorođenom Spasitelju svijeta!

Kolika čast! kolika utjeha! koliko dostojanstvo! Tako uzvisuje Bog ponizne; tako nagrađuje sebi vjerne; tako obogaćuje siromašne duhom!

U kolokviju moli sv. Josipa, da ti isprosi od Boga milost, da strpljivo i boguodano podneseš svaku kušnju. Čvrsto vjeruj, da bez znanja Božjega ni jedna nam vlas ne spada s glave. Moli se što više možeš u napastima po primjeru sv. Josipa. Dovrši s Očenašem i Zdravomarijom.

378.

DRUGI DAN: DRUGA ŽALOST SV. JOSIPA.

1. PREDVJ.: Predstavi si kako odbijaju rođaci i znanci sv. Josipa u Betlehemu, kada je tražio konak za Mariju koja bijaše blizu porodu.

2. PREDVJ.: Moli sv. Josipa, da ti isprosi od Boga milost, te svaki prezir i križ strpljivo podneseš Boga radi.

Razmatrat ćemo u 1. točki zašto se sv. Josip žalostio? u 2. kako se je vladao u žalosti? u 3. kako ga je Bog utješio?

1. TOČKA: ZAŠTO SE JE SV. JOSIP ŽALOSTIO?

»K svojima dođe, svoji ga ne primiše«. (Iv. 1, 11.)

Da uzmogneš pojmiti golemu žalost, što je davila dušu sv. Josipa, kad nije mogao nigdje naći mjesta za Spasitelja svijeta, koga će Marija roditi, promisli potanje ove okolnosti. 1. Vanrednu ljubav i strahopočitanje, kojim je sv. Josip skroz bio prožet prema Spasitelju svijeta; a eto sad ga odbijaju od svakud. 2. Betlehem je bilo rodno mjesto sv. Josipa. Tu je odrastao. Tu je primio zadnji blagoslov od svoga umirućega oca, Jakova. Tu mu je bila kuća. Ali sada je bio pun Betlehem stranaca, koji dođoše, da se prema

zapovijedi »Cesara Augusta, popišu«. (Luk. 2, 1.) 3. Sv. Josip je imao preplemenito srce, te je zato bolno osjećao svaku nepravdu. 4. Kad je po nadahnuću Božjem upoznao, da će se Spasitelj u štali poroditi, što je izvan grada, vanredno se žalostio, što nije mogao urediti spilju kako je želio.

Promisli, ne odbijaš li i ti Isusa kad kuca na vratima srca tvoga. Koliko te puta opominje po savjesti, da sabrano i potpuno ovršiš razmatranje i molitve svoje; da ne potražiš prilike, u kojima si već više puta sagriješio; da odmah i srčano odbiješ napasti kratkom molitvom; da savjesno i stalno vršiš svoje dužnosti. Ispitaj se, jesi li svakiput poslušao glas Božji? Ako nađeš da si u čem pogriješio, čvrsto odluči, da ćeš se popraviti.

2. TOČKA: KAKO SE JE VLADAO SV. JOSIP U ŽALOSTI?

»Pravednik moj živjet će od vjere«. (Hebr. 10, 38.).

Sv. Augustin veli: »Non verbis, sed adverbiis meremur«. Ne zaslužujemo glagolima, nego prislovima. To će reći ne stičemo si zasluge za nebo radeći i trpeći nego načinom, kako vršimo radnju, i kako podnosimo patnju.

Sv. Josip je trpio i podnosio prezir i siromaštvo živom vjerom, čvrstim pouzdanjem u Boga, velikom ljubavlju i velikodušno.

1. Sv. Josip je živom vjerom trpio kad ga odbijahu od svakud, gdje je zatražio konak. Nije nijedno čuvstvo nestrpljivosti oskvrnilo ljubezno očinsko srce

njegovo. U svemu je nazrijevao premudru providnost Božju. 2. Čvrsto se nadao, da će ga Bog napokon dovesti k onom blagoslovljenom mjestu, koje je od vijeka izabrao, da ga posveti svojim porodom. 3. Ljubio je sv. Josip svim srcem Boga, te zato je rado uložio trud svoj i nastojanje, da pribavi Spasitelju što dostojnije mjesto. Sv. Josip mu je kao izvrstan tesar pripravio u Nazaretu krasnu kolijevku, kako veli Vitali koji napisa krasno djelo o sv. Josipu, koga smo u ovim razmatranjima slijedili, ali Isus je izabrao sebi tvrde jaslice i oštru slamu. 4. Da je sv. Josip sve ove velike neprilike i velikodušno podnio, zato nam jamči njegova pravednost. Sv. Evanđelje ne govori, da je sv. Josip bio »nazvan pravednikom«, kako to tvrdi sv. Luka o Josipu Barsabi (Djel. ap. 1, 23.), nego da je uistinu bio »pravedan« (Mat. 1, 19.) to jest da je sve kreposti imao, kako ovo mjesto tumači sv. Jeronim.

Uči se od sv. Josipa, kako ti se treba vladati, kada ti nadođe žalost; kada ti odbiju pravedne zahtjeve; kada te smetaju kad što namjeravaš učiniti na slavu Božju ili korist bližnjega. Nemoj klonuti duhom. Uzdaj se čvrsto u Boga i mnogo mu se moli. Bog će sve bolje urediti, nego što si ti nakanio učiniti.

3. TOČKA: KAKO JE BOG UTJEŠIO SV. JOSIPA?

»I u jedan put postade s anđelom mnoštvo vojske nebeske hvaleći Boga i govoreći: Slava Bogu na visini, i na zemlji mir ljudima, dobre volje!« (Luk. 2, 13. 14.)

Tko bi mogao pojmiti ili izreći onu radost, kojom je Bog napunio ožalošćeno srce sv. Josipa one noći, kad se rodi Isus! Kolikom je poniznošću, veseljem i vanrednim strahopočitanjem gledao sv. Josip i klanjao se obećanom Spasitelju svega svijeta, kad ga je prvi put ugledao u štalici! 2. Kolikim obiljem milosti ga je Isus obasuo za trud i brigu, kojom žrtvovaše svega sebe, da pribavi Isusu što pristojnije mjesto, gdje da dođe na svijet! 3. Sv. Josip je zaboravio na sve pretrpljene muke. Bio je u pravom raju; klanjao se je Isusu s mnoštvom anđela u neopisivoj svjetlosti kojom Bog bez dvojbe napuni štalicu pri porodu Isusovu. 4. Srdačno je zahvaljivao Isusu, što je između sviju muževa njega uzvisio na visoko dostojanstvo, da mu bude mjesto oca. Molio ga je za milost, da uzmogne dužnosti svoje, kao otac sv. Obitelji, dostojno ispuniti. Prikazao je Isusu velikodušno i ponizno sve svoje sile za službu i poklonstvo, i molio ga je, da ih primi.

Tako nagrađuje Bog sve naše trude i žalosti već ovdje, što ih strpljivo podnosimo u njegovoj službi. Kušnjom nas pripravlja za utjehe, a utjehama za kušnje. Zato ne kloni duhom u kušnji, nego ustraj u strpljivosti i molitvi! Ne uznesi se u utjehi, nego se ponizi i pripravi za slijedeću kušnju.

U kolokviju moli sv. Josipa, da ti isprosi te što većma upoznaš i obljubiš Isusa. Jer onda ćeš i rado, ili barem strpljivo raditi za Isusa; podnosit ćeš sve, što ti Bog u službi tvojoj pripošalje. Na koncu izmoli na čast druge žalosti sv. Josipa Očenaš i Zdravomariju.

379.

TREĆI DAN: TREĆA ŽALOST SV. JOSIPA.

1. PREDVJ.: Predstavi si sv. Josipa kako je pun saučešća i žalosti, kad gleda kako lijeva Isus krv prigodom mučnoga obrezovanja.

2. PREDVJ.: Moli sv. Josipa, da ti isprosi milost od Isusa, da strpljivo podneseš svaku muku, kojom Bog obrezava srce tvoje.

Razmatrat ćemo u 1. točki žalost sv. Josipa; u 2. kako je podnio tu žalost? u 3. kako ga utješi Bog?

1. TOČKA: ŽALOST SV. JOSIPA.

»I kad se navrši osam dana... obrežu dijete« (Luk. 2, 21.)

Sv. Evanđelje ne kaže, ko je obrezao Isusa. Sv. Efrem Sirski govori da je taj obred ovršio na Isusu sv. Josip. I sv. je Bernardo toga mnijenja. Vitali veli, da je to općenito mnijenje Naučitelja, što se oslanja na sv. Pismo. Jer Bog je zapovijedio ocima obitelji da obrežu svoje. Tako Abrahamu (1. Moj. 17, 10.); Mojsiju (2. Moj. 12, 3.); Josui (Jos. 5, 2.).

1. Osmoga dana, prema zapovijedi Božjoj velikodušno i neizrecivom žalošću ovrši sv. Josip mučni obred na Spasitelju svijeta u Betlehemskoj štalici. Žrtvenik, na kojem prikaza Bogu najmiliju žrtvu, bijaše krilo prečiste Majke Djevice; žrtva sam utjelovljeni Sin Božji; svećenik najpravedniji muž, zastupnik Oca nebeskoga u sv. obitelji. Mali Isus nježnim, bolnim glasom i suzama, kojima je popratio prolijevanje krvi, očitova ljutu bol, što je osjećao u svom nježnom tijelu. A tko bi si mogao predstaviti, što je trpjela pri

tom preljubezna Majka i sv. Josip! Tisuć puta bi radije umrli, ili najveće muke kroz cijeli život podnosili, nego što su gledali boli i krvarenje nevinoga Spasitelja. — 2. Žalostilo je sv. Josipa još većma, što je i on bio razlog žalosti i prolijevanju krvi Isusovoj, jer je Isus i sv. Josipa krvlju svojom spasio. — 3. Žalostio se je, što ga Bog nije poštedio kao Abrahama, nego je morao mučni, krvavi obred ovršiti na svom Spasitelju i Bogu.

Priključi se sv. Josipu u iskrenoj i srdačnoj žalosti, jer i ti si uzrok boli i prolijevanju suza i krvi Isusove. Priključi se sv. Josipu ne samo u žalosti, nego i u ljubavi i nasljedovanju Isusa.

2. TOČKA: KAKO JE PODNIO SV. JOSIP OVU ŽALOST?

»Trpi li tko u vama, neka se moli.« (Jak. 5, 13.)

Sv. Josip je žrtvovao Bogu žalost, u koju je zaronio čitavom dušom svojom, živom vjerom, čvrstim pouzdanjem, gorućom ljubavlju, velikodušno i ustrajno. 1. Trpio je živom vjerom. Natkrilio je vjerom i samoga praoca pravovjernikâ, Abrahama, jer Abraham je vjerovao, da će ga Bog blagosloviti potomcima, sve ako mu i žrtvuje sina jedinca Isaka; a sv. Josip je vjerovao, da je ovo nježno Djetešce, koje prolijeva krv i suze, veliki, neshvatljivi Bog i Spasitelj svega svijeta. — 2. Čvrsto se je nadao sv. Josip, da krv i suze malenog Isusa dragovoljno prima Bog Otac za oproštenje grijeha svega svijeta; i to ga je donekle tješilo u žalosti. — 3. Ovim istim djelom i žalošću je vršio sv. Josip i ljubav prema Bogu Ocu u junačkom

stepenu; jer samo iz pokornosti prema Bogu primio je toliku žalost. — 4. Velikodušno i ustrajno je izvršio i zadnje slovo, što je zakon propisao. A pod cijelim ovim obredom je žarkom molitvom, kao balsamom, blažio ljutu bol očinskog srca svoga.

Koliko nauke za te u žalosti sv. Josipa! Gdje ti je vjera u napastima i nezgodama života? Gdje ti je pouzdanje u Boga, koji nikog ne kuša više, nego što mu daje milosti? A da uistinu ljubiš Boga, veselio bi se, što možeš što trpjeti za nj. Ugledaj se u sv. Josipa i popravi svoje pogrješke!

3. TOČKA: KAKO UTJEŠI BOG SV. JOSIPA.

»Nadjenuše mu ime Isus.« (Luk. 2, 21.)

Kolika utjeha i čast za sv. Josipa, što je mogao po zapovijedi Božjoj nadjenuti ime svome Bogu i Spasitelju svijeta! Što smije prvi put izustiti ime Isus, »na koje se poklanja svako koljeno onih, koji su na nebu i na zemlji i pod zemljom«. (Filip. 2, 10.) Ova mu je utjeha i veselje bila preobilna nagrada za veliku žalost, što ju je pretrpio.

2. To je bila i velika čast za sv. Josipa, kojom ga počasti sam Otac nebeski. Puno veća je to čast od one, kojom počasti Bog Adama, praoca roda ljudskoga. Jer Adamu je Bog dao pravo, da nadjene ime životinjama, nerazumnim stvorovima; a sv. Josipu je dao pravo, da nadjene ime Stvoritelju svega svijeta, i Spasitelju Adama i sviju njegovih potomaka.

3. Bog mu je time podijelio i svoje očinsko pravo nad Isusom, kao Adamu što je dao nad svim životinjama.

4. Sv. Josip je nadjenuo najradosnije ime. Jer ime Isus znači: Spasitelj; znači Bog - čovjek ukoliko daje zadovoljštinu Bogu Ocu za dug svega čovječanstva.

Tko bi mogao pojmiti onu utjehu i radost, u koju je zaronio Isus ražalošćenu dušu i srce sv. Josipa, kad je prvi put izgovorio presveto Ime njegovo! Kad sv. Bernard veli, da je Ime Isus med u ustima, milopoj u ušima, veselje i klicanje u srcu za svakoga; što je istom bilo u ustima, ušima i srcu sv. Josipa!

U kolokviju zahvali Bogu, što je tako obilno utješio sv. Josipa. Ta on je i za te bio žalostan; jer je Isus i za te krv prolijevao. I za te se je Isus tako duboko ponizio, da je primio znak grješnika na se, što je bilo obrezovanje. Moli sv. Josipa, da ti po svojoj žalosti i po zaslugama krvi Isusove isprosi vječno veselje. — Izmoli Očenaš i Zdravomariju.

380.

ČETVRTI DAN: ČETVRTA ŽALOST SV. JOSIPA.

1. PREDVJ.: Predstavi si Majku Božju sa sv. Josipom, kako slušaju s velikom žalošću proročanstvo sv. Simeona u hramu Jeruzalemskom.

2. PREDVJ.: Sv. Josipe, isprosi mi od Isusa, da mi On bude na uskrsnuće, a ne na propast.

Razmatrat ćemo u 1. točki žalost sv. Josipa; u 2. kako je sv. Josip podnio ovu žalost? u 3. kako utješi Bog sv. Josipa u ovoj žalosti?

1. TOČKA: ČETVRTA ŽALOST SV. JOSIPA.

»I blagoslovi ih Simeon, i reče Mariji, materi njegovoj: Gle ovaj je postavljen na propast i na ustanak

mnogima u Israelu, i na znak, protiv kojega će se govoriti; a tebi će samoj probosti mač dušu.« (Luk. 2, 34. 35.)

Sv. Josip je imao veličanstven pojam o Spasitelju. Čvrsto se je nadao, da će ga svi primiti s velikim čeznućem i strahopočitanjem. Zato se je vanredno veselio, kad je čuo, kako ga slavi sv. Simeon kao: »Svjetlost, da rasvijetli neznabošce, i slavu naroda Israelskoga.« (Luk. 2, 32.) Ali evo proročanstvo sv. Simeona napuni gorkog pelina uzradovano srce sv. Josipa, što mu ogorči život sve do smrti. 1. Čuje, da je Isus postavljen na propast mnogima i u samom Israelu. Promisli, kako je to žalosno, a i strašno čuti i sada, kad znamo i gledamo uzrok tomu; a kako se je porazno dojmilo srca sv. Josipa, kad je to prvi put čuo! Zar će to biti plod utjelovljenja Sina Božjega? Zar će mu tako zahvaliti za neizmjernu ljubav, poniženje i muku? — 2. Ali to još nije sve. Jer sv. Simeon, Duhom Sv. nadahnut, nastavlja, da će Isus biti postavljen za »znak, protiv kojega će se govoriti«. Onomu će protusloviti komu se pokorava sav svemir; komu se s najvećim strahopočitanjem klanjaju svi anđeli; onomu, koji je sama istina i pravednost. Kolikom žalošću napuniše srce najvećeg Pravednika ove riječi!

3. Veoma je rastužilo sv. Josipa, kad je čuo od sv. Simeona, da će i njegovoj nedužnoj i preljubeznoj Zaručnici »probosti mač dušu«. Mariju je poslije Isusa najvećma ljubio i štovao. Zato je tako ćutio s njom zajedno i svaku radost i žalost, kao da su imali jedno srce.

Utješi sv. Josipa ljubavlju i nasljedovanjem Isusa i Majke njegove.

2. TOČKA: KAKO JE PODNIO SV. JOSIP OVU ŽALOST?

»I otac njegov i mati čuđahu se tomu, što se govoraše za njega.« (Luk. 2, 33.)

1. Nije se smutio sv. Josip, kad je čuo žalosno i porazno proročanstvo Simeonovo, živom je vjerom opravdavao neizmjernu mudrost Božju u svim odredbama i upravljanjima njezinim. — 2. Čvrsto se je nadao, da će sve to biti na veliku slavu Božju i spasenje naroda. — 3. Ljubio je i slavio je Boga u svim nedokučivim putevima njegovim. — 4. Tako je velikodušno i odano u volju Božju podnosio i ovu žalost da sve ako bi se je i mogao oprostiti, ne bi toga učinio protiv volje Božje. Bio je pripravan i na puno veća stradanja, muke i žalosti za Boga. Tako je ljubio Isusa, da bi tisuć puta prije umro za nj, nego da prestupi, bilo i u najmanjoj stvari, njegovu volju. Znao je, da je po sv. Simeonu Duh Sv. proricao ove prežalosne istine, te zato ih je s najvećom pripravnošću primio i podnosio žalosti što su mu zadale.

Činiš li i ti tako? Dobro znaš, da je ovo jedini način, kojim sve moramo primati iz ruke Božje, i po primjeru sv. Josipa strpljivo podnositi, a ipak mrmljaš protiv promisla Božjega; tužiš se; zlovoljan si, te tako uništavaš sve zasluge, što bi ih sebi stekao, da se strpljivo pokoriš njegovoj sv. volji. Učini to.

3. TOČKA: KAKO UTJEŠI BOG SV. JOSIPA U OVOJ ŽALOSTI.

»Gle ovaj je postavljen . . . na ustanak mnogima.« (Luk. 2, 34.)

Promisli da Bog uvijek daje dovoljno milosti, te možemo podnijeti napasti i žalosti, koje nam šalje ili pripušta. — Tako učini Bog i sa sv. Josipom. Osim toga ga utješi Bog uvelike istim proročanstvom sv. Simeona. Jer mu proreče, da je Isus »postavljen na ustanak mnogima«. 1. Kako je velika utjeha bila za našega Spasitelja u smrtnoj kušnji na gori maslinskoj, kad je gledao svojim bistrim božanskim očima sve pravednike, koji će za njim poći: Tako se i sv. Josip razveseli i vanredno utješi u srcu, kad je pomislio na silne plodove otkupljenja. Sad je već gledao na svim pravednicima krasne plodove, što ih je sve proizvela nada u Spasitelja. A čvrsto je bio uvjeren, da će Isus sve pritegnuti k sebi, kad započne svoju Spasiteljsku službu. — 2. I u samoj žalosti je nalazio sv. Josip veliku utjehu, znajući da stradanjima i patnjama većma slavimo Boga, nego radostima i utjehom. A sv. Josip je jedino želio, da se Bog proslavi. — 3. Znao je sv. Josip iz prorokâ i to, da će Spasitelj patnjama, mukom i smrću svojom otkupiti svijet. Zato ga je tješilo, što će to izvesti Isus i njegova preslavna Majka.

Ko iz vjere živi, kao sv. Josip što je živio, tomu je najutješljivije na zemlji trpjeti za Boga. Svi su pravednici većma cijenili križ, nego utjehu jer su znali, da Bog i utjehom hoće da nas pripravi za križ. A sv. Josip je prvak i kralj sviju pravednika.

U kolokviju moli sv. Josipa, da ti isprosi od Isusa, te svim srcem obljubiš i rado nosiš križ. Zahvali Bogu, što nam je po sv. Josipu tako sjajan primjer za to dao. Na koncu izmoli na čast sv. Josipu Očenaš i Zdravomariju.

381.

PETI DAN: PETA ŽALOST SV. JOSIPA.

1. PREDVJ.: Predstavi si, kako počiva sv. Obitelj noću, kad »gle anđeo Gospodnji javi se Josipu u snu i kaza mu: Ustani i uzmi dijete i mater njegovu pa bježi u Egipat i budi ondje, dok ti ne kažem; jer će Herod tražiti Dijete da ga pogubi. I on ustavši uze Dijete i mater njegovu noću i ode u Egipat.« (Mat. 2, 13. 14.)

2. PREDVJ.: Moli sv. Josipa, da ti isprosi od Isusa milost, te spremno i velikodušno prihvatiš i izvedeš nadahnuća Božja.

Razmatrat ćemo u 1. točki žalost sv. Josipa; u 2. kako je podnese sv. Josip? u 3. kako Bog utješi sv. Josipa?

1. TOČKA: ŽALOST SV. JOSIPA.

»Anđeo Gospodnji javi se Josipu u snu i kaza mu: Ustani i uzmi Dijete i mater njegovu pa bježi u Egipat i budi ondje, dok ti ne kažem; jer će Herod tražiti Dijete, da ga pogubi. I on ustavši uze Dijete i mater njegovu noću i ode u Egipat.« (Mat. 2, 13. 14.)

Promisli nebesku radost, što uživahu Josip i Marija s Isusom u Betlehemu. Ali je zemlja i za sv. Obitelj bila suzna dolina, i to puno većma, nego li za nas grješnike. Bijes i srdžba Herodova izli se ne samo nad Betlehemom, nego i nad svom okolicom njegovom. Da nas Isus nauči prije primjerom, nego riječju mudrosti, strpljivosti i poniznosti, ukloni se bijesu Herodovu ne čudom, nego trudnim bijegom. Anđeo

naime javi u snu Josipu smrtnu pogibao, što prijeti Isusu i zapovijedi mu, da joj se odmah ukloni. Promisli, koliki strah i žalost prođe dušu sv. Josipa na obavijest anđela! 1. Kako oprezno saopćuje Mariji zapovijest Božju. jer je kao najljubezniji otac htio da sam ispije svu gorčinu strašne pogibli, što prijetijaše Isusu. Kako pripravlja brižno i suznim očima, što je potrebno za tako dalek, nepoznat i pogibeljan put. Da pojmimo ovu žalost, strah i brigu sv. Josipa, morali bismo shvatiti vanrednu ljubav i odanost sv. Josipa prema Isusu i Mariji. — 2. Putovanje je trajalo prema egzegetima dvanaest do petnaest dana. Promisli što je sv. Josip za sve ovo vrijeme pretrpio! Jer Isus nije htio da ga anđeli nose i čudom zaštićuju, nego da ga trpnjom i mukom sv. Josip provodi. — 3. Promisli, koliko truda i muke zadade sv. Josipu, kako da smjesti i opskrbi Isusa i Mariju u nepoznatoj, poganskoj zemlji. Oživješe u duši njegovoj sve žalosne uspomene ropstva i tlačenja, kojima mučiše Egipćani njegove praoce.

Uči se od sv. Josipa, kako ti treba malene i puno neznatnije nepogode i promjene ovoga života podnositi kad sv. Obitelj junački podnosi za te goleme i mučne.

2. TOČKA: KAKO PODNESE SV. JOSIP OVU PETU ŽALOST?

»I bi ondje do smrti Herodove, da se izvrši, što je Gospod rekao preko proroka, koji govori: Iz Egipta dozvah Sina svojega«. (Mat. 2, 15.)

Što Duh sv. govori u knjizi Crkvenjaka: »Nosi, što ti Bog naloži; ostani s Bogom sjedinjen i ustraj, da ti se život umnoži ... Jer zlato i srebro kuša se u vatri, a koji su Bogu mili u ognjenoj peći poniženja« (Crkv. 2, 3. 5.), to je sv. Josip obilno ispunio. Bio je: 1. savršenom ljubavlju svojom suho zlato, kojega se nije uhvatila ni najmanja hrđa mrmljanja, nestrpljivosti ili malodušnosti. 2. Nakana mu bijaše čisto srebro nađe što ga je dizalo i jačilo i u najvećim pogiblima. 3. Bio je sjedinjen s Bogom u najsavršenijoj molitvi. Nije ga moglo nikakvo stradanje ili zamršeni poslovi otkinuti od Boga. Živ uzor i vrhovni zaštitnik duhovnoga života, sabranosti i općenja s Bogom. 4. Ustrajao je junački u svim pogiblima, kojima obilovaše ovo putovanje i boravak među neznabošcima. Zato mu je i rasla duša svakim danom u spoznaji, ljubavi i nasljedovanju Isusa i Marije. Postao je savršenim zrcalom sviju kreposti, što su sjale i odsijevale na Isusu i Mariji.

To su putovi, kojima vodi Bog svoje odabranike; to je »ognjena peć poniženja« u kojoj čisti Bog svoje miljenike. Zato su se veselili pravednici, kad ih je Bog križevima pohodio. Zato se je sv. Franjo Ksaverski žalostio, kad bi prošao dan, a da nije imao nikakva križa. Pravednici su to naučili od Isusa. Uči se i ti. Ne izbjegavaj križ; pregrli ga velikodušno!

3. TOČKA: KAKO UTJEŠI BOG SV. JOSIPA?

»A po smrti Herodovoj, gle, anđeo Gospodnji javi se u snu Josipu u Egiptu i reče: Ustani i uzmi dijete i mater njegovu i idi u zemlju. Israelsku, jer su umrli,

koji su tražili dušu Djeteta. I on ustavši uze Dijete i mater njegovu i dođe u zemlju Israelsku.« (Mat. 2, 19. 20. 21.)

Velike i vanredne bijahu radosti, kojima utješi Bog sv. Josipa u Egiptu. 1. Sv. Josip je goruće želio, da se što većma i što dalje proširi slava Božja. A sada je vidio, kako popadaše svi idoli, kad uđe Isus u Egipat. Tako tvrdi sv. predaja i sv. Isaija prorok: »Gle, Gospodin sjedeći na oblaku laku doći će u Egipat; i zatrest će se od njega idoli Egipatski, i srce će se rastopiti u Egipćanima.« (Is. 19, 1.) Kolika radost za sv. Josipa! — 2. Utješio ga je Isus time, što je na ovaj način očitovao svoju svečanost, koju je sakrio, kad je pobjegao poput nemoćnih ljudi ispred pogibli što mu pretijaše od Heroda. — 3. Veselio se je sv. Josip, što je Isus svojim boravkom u Egiptu posvetio tu zemlju, u kojoj poslije nikoše toliki sveti pustinjaci i redovnici. — 4. Veliko je veselje oćutio, kad mu anđeo opet javi, da se vrati u domovinu svoju.

U kolokviju zahvali od srca Isusu, što je i ovu žalost sv. Josipa obratio u veliku radost. Moli sv. Josipa, da ti isprosi od Isusa milost, da i u tvom srcu na dolazak Isusov popadaju svi idoli nestrpljivosti, oholosti, preziranje bližnjega, zavist i nemarnost u duhovnim i staležnim dužnostima. Učini stanovitu odluku, preporuči je sv. Josipu i izmoli Očenaš i Zdravomariju.

382.

ŠESTI DAN: ŠESTA ŽALOST SV. JOSIPA.

1. PREDVJ.: Predstavi si, kako se prestraši sv. Josip, kad sazna, da Arhelaj vlada u Judeji mjesto

Heroda oca svojega, a koji bijaše sličan Herodu. I kako uslijed opomene Božje otide ne u Judeju, nego u krajeve Galilejske.

2. PREDVJ.: Sv. Josipe, isprosi mi milost od Isusa, da se u svim događajima života svoga po tvom primjeru pouzdano Bogu obratim i radim po njegovoj volji.

Razmatrat ćemo u 1. točki žalost sv. Josipa; u 2. kako je podnese sv. Josip? u 3. kako Bog utješi sv. Josipa?

1. TOČKA: ŠESTA ŽALOST SV. JOSIPA.

»Čuvši, da Arhelaj vlada u Judeji mjesto Heroda oca svojega, poboja se onamo ići.« (Mat. 2, 22.)

Sv. Josip se vanredno uzradova, kad mu anđeo javi volju Božju, da se povrati sa sv. Obitelji u domovinu. Ali kolika žalost mu napuni srce, saznavši da Arhelaj vlada u Judeji mjesto Heroda, oca svojega. Baštinio je naime s prijestolom očevim i njegovu okrutnost. 1. Pobojao se je sv. Josip, da će Arhelaj, čim dozna za povratak Isusov, izvesti očevu osvetu. 2. Znao je, da Bog hoće, da upotrebi svu opreznost za očuvanje Maloga Isusa. Odatle nastade silna stiska i briga, što da učini, na što da se odluči. 3. Pobožni spisatelj Cavalca piše u žiću sv. Ivana Krstitelja, da je sv. Obitelj na povratku iz Egipta posjetila obitelj Zakarijinu. Opisuje dirljiv susretaj sedamgodišnjeg Isusa sa sv. Ivanom Krstiteljem; kako su Majka Božja i sv. Josip milovali sv. Ivana; i kako su sa velikom žalošću rastali se od obitelji sv. Zakarije.

Uči se iz žića sv. Josipa, da premudri Bog nikomu ne dopušta na ovom svijetu neprekidne utjehe. Iza svake utjehe ide kušnja; a poslije kušnje opet utjeha. Zato se u utjehi pripravljaj na slijedeću kušnju; a u kušnji ne kloni duhom jer će te Bog brzo opet utješiti. — Kako si se dosada vladao u kušnji?

2. TOČKA: KAKO JE PRETRPIO SV. JOSIP ŠESTU KUŠNJU?

»Posude lončareve kuša peć, a ljude pravedne kušaju nevolje.« (Crkv. 27, 6.)

I ova je kušnja otkrila prekrasne kreposti sv. Josipa. Prije svega se je sv. Josip 1. srdačno i ponizno obratio Bogu u molitvi. Čvrsto se je nadao da je Bog u svojoj premudrosti odredio način, kojim će izbaviti sv. Obitelj i iz ove tjeskobe. Zato se je u ustrajnoj i poniznoj molitvi obratio Bogu, da mu očituje svoju sv. volju. 2. Ustrajao je sve do kraja u najponiznijoj strpljivosti. Izručio je posve sebe i sv. Obitelj volji Božjoj, da njom ravna prema svojoj sv. volji; ali ga je ujedno i molio, da ih milostivo očuva od svake ljudske zlobe. 3. Sve je mudro i revno upotrebio, što je sudio, da Bog hoće te učini u ovim okolnostima. Sav je trud i mar svoj uložio, da izbavi sv. Obitelj iz ove pogibli. Bog mu opet posla anđela, koji ga opomene neka ide u krajeve Galilejske. Bog nikada ne ostavlja onih, koji mu se pouzdano uteku.

Upotrebljavaš li i ti u kušnji molitvu, strpljivost i svoje sile, da doznaš što je volja Božja, kako da svladaš kušnju, kojom te kuša Bog na svoju slavu i na tvoju korist? Obično se podadeš turobnosti i malodušnosti. Zaboraviš na molitvu, te zato i jesi nestrpljiv. U kušnji se ne samo kušaju, nego i stiču kreposti. Zato veli sv. Jakov apostol, neka se veselimo kad nam Bog pošlje napasti. Čini po primjeru sv. Josipa, i uvijek će ti biti kušnje od velike koristi.

3. TOČKA: KAKO UTJEŠI BOG SV. JOSIPA U OVOJ ŽALOSTI?

»Opomenut u snu ode u krajeve Galilejske. I došavši nastani se u gradu, koji se zove Nazaret, da se zbude, što su kazali proroci, da će se Nazarejin zvati«. (Mat. 2, 22. 23.)

Sv. Jeronim veli: „Nazarejin znači »svet«. A da će Gospodin (Isus) biti »svet« to svjedoči cijelo sveto Pismo. »Nazaret« znači i cvijet, krasan i kitnjast cvijet. A to znači puninu kreposti, što ih je posjedovao Isus. »Nazarejin« znači i odijeljen od svijeta; Bogu posvećen. Zato su se zvali starozavjetni redovnici »Nazareji«, jer su se odrekli svijeta i opojnog pila.

Sam gradić Nazaret je bio prezren i samotan. Zato ga izabra Isus, da u njem čovjekom postane i posveti ga svojim boravkom preko 24 godine, kako sv. Jeronim tvrdi.

Sv. Josip je pravi raj našao i uživao, kad se je opet vratio u Nazaret. 1. Oživjeli su u srcu njegovu svi oni sveti utisci i uspomene, što ih je kroz mnogo godina doživio sa svojom svetom Zaručnicom prije i poslije začeća Sina Božjega. — 2. Svaki dan je s ushićenjem gledao i promatrao Isusa, sunce prave svjetlosti i svetosti. Gledao je sa svetim strahopočitanjem presvetu Majku Isusovu. Duša mu je zaronila u more

svetosti i utjehe, kojom ga je Bog napajao za nagradu žalosti i truda što je u izobilju pretrpio za sv. Obitelj.

U kolokviju moli sv. Josipa, da ti isprosi od Isusa, te budeš velikodušan i ustrajan, podnoseći trud i patnje u službi Božjoj. Nema veće sreće na zemlji, nego patiti za Boga. Tim ćeš i Boga proslaviti, i sebi koristiti, i bližnjega na dobro potaknuti. — Dovrši s Očenašem i Zdravomarijom.

383.

SEDMI DAN: SEDMA ŽALOST SV. JOSIPA.

1. PREDVJ.: Predstavi si kako tronut od žalosti traži sv. Josip i Marija kroz tri dana Isusa. Napokon ga nađu u hramu Jerusalemskom.

2. PREDVJ.: Sv. Josipe, isprosi mi milost od Boga, da nikada ne izgubim Isusa teškim grijehom. A ako bi ga po nesreći izgubio, da ga ne prestanem tražiti, dok ga ne nađem.

Razmatrat ćemo u 1. točki sedmu žalost sv. Josipa; u 2. kako je pretrpio sv. Josip ovu žalost? u 3. kako je Bog utješio sv. Josipa?

1. TOČKA: SEDMA ŽALOST SV. JOSIPA.

»Sine, šta učini nama tako? Evo, otac tvoj i ja žalosni smo te tražili.« (Luk. 2, 48.)

Od sviju žalosti, što ih pretrpi sv. Josip sedma je žalost bila najveća. 1. Sve dosadašnje žalosti je trpio sv. Josip u prisutnosti Isusovoj, što ga je neizrecivo tješilo. Ali sada se je žalostio, što je samoga Isusa izgubio. S Isusom je i najveća žalost laka, ali bez Isusa je gorka i nesnošljiva. 2. Mislio je u svojoj poniznosti,

da se je Isus udaljio od njega zbog krivnje njegove. 3. Žalost mu je neizrecivo rasla, kad je gledao, kako se žalosti Marija. 4. Žalost je ova dugotrajna bila: »I poslije tri dana ga nađoše u hramu.« (Luk. 2, 46.) Tko bi mogao izbrojiti sve one uzdisaje što su se izvinule iz nedužnog srca Josipova kroz ova tri dana? Tko bi mogao izbrojiti suze, što ih je sv. Josip lijevao kroz ova tri dana? Da si nekim načinom predstavimo žalost sv. Josipa, morali bismo znati i shvatiti njegovu ljubav, kojom je ljubio Isusa. A u ljubavi se je prema Isusu natjecao sv. Josip samim Serafima nebeskim.

Zašto ti nije teško biti bez Isusa? zašto samo rijetko kad misliš na Isusa? Nije li zato, jer ga ne ljubiš? A ne ljubiš ga, jer ga ne poznaš. Nastoj, da što većma upoznaš Isusa, onda ćeš ga i većma ljubiti. Zato često čitaj o Isusu, razmatraj o njem moli mu se i utiči se zato sv. Josipu.

2. TOČKA: KAKO JE PRETRPIO SV. JOSIP SEDMU ŽALOST?

»I poslije tri dana nađoše ga u hramu gdje sjedi među učiteljima, i sluša ih i pita ih.« (Luk. 2, 46.)

Sv. Josip je i ovu žalost podnio potpunom strpljivošću i odanošću u volju Božju; živom vjerom i pouzdanjem u Boga; velikom ljubavlju i požrtvovnošću. 1. Potpunom strpljivošću. Nije se tužio, nije mrmljao, kao da mu se što dogodilo, što nije zaslužio; sebi je pripisivao nepažnju, zbog koje izgubi Isusa. 2. Živo je vjerovao, da je Bog i ovu žalost pripustio. da se izvrši njegova premudra namjera za spasenje roda ljudskoga. 3. Velikodušno se nadao, da će ga Bog skoro utješiti.

4. Velikodušno je žrtvovao i čistom ljubavlju sve trudove i muke, što je gladan i žedan kroz tri dana snašao zajedno sa prečistom Zaručnicom svojom.

Sve ove kreposti je oživljavao neprestanom molitvom. Neprestano se je molio za života svoga, ali osobito, kda bi ga Bog posjetio kušnjama. — Vršeći sve ove kreposti, upotrijebio je sve svoje sile i mudrost, kao da će samo svojim nastojanjem opet ući u trag božanskom Dječaku.

Pitaj se, kako se vladaš u napastima i žalostima? Upoznat ćeš, da si veoma daleko od primjera, što ti ga sv. Josip daje. Nema u tebe žive vjere, te zato ni drugih kreposti, jer svima je izvor vjera. Probudi svaki dan vjeru, ufanje, ljubav i pokajanje za svoje grijehe. Čini to osobito u napasti i žalosti!

3. TOČKA: KAKO JE BOG UTJEŠIO SV. JOSIPA?

»I otide s njima, i dođe u Nazaret, i bijaše im poslušan.« (Luk. 2, 51.)

Koliku je utjehu oćutio sv. Josip, kad je s Marijom opet našao Isusa! Kad je nanovo ugledao pravo božansko Svijetlo poslije strašnih tmina, u kojima je tri dana čamio! Koliko veselje kad mu Isus napuni obiljem svoje utjehe ražalošćeno i gorkosti puno srce! Veselio se je sv. Josip, kad je čuo Isusa u hramu; kad je zadivio sve učitelje u hramu svojom mudrošću i odgovorima. Veselio se je, jer je gorio od revnosti za slavu Božju i spasenje duša; a sada je čuo, kako Isus divno promiče oboje. — 1. Veselio se je sv. Josip, što se je Isus dostojao opet s njima vratiti se u Nazaret, jer u svojoj poniznosti mišljaše, da je svojom ne-

pažnjom zaslužio, te ga Isus zauvijeke ostavio. Izidor Isolan, koji napisa najveće i najznamenitije djelo o sv. Josipu, veli, da je Marija uzela Isusa za desnu ruku, a sv. Josip za lijevu, da ga više ne izgube. A mnoge nam slike zaista u takom položaju predstavljaju sv. Obitelj. — 2. A tko bi mogao pojmiti ili izreći ona vanredna rasvjetljenja, okrjepe, utjehe i milosti, što ih je sv. Josip danomice primao od Isusa sve do smrti svoje u Nazaretskoj kućici, u tom pravom raju zemaljskom. Ispuni se na sv. Josipu već na ovoj zemlji: Kratka žalost, vječna radost.

U kolokviju moli sv. Josipa da te preporuči Isusu. Moli ga, da rado podneseš svaku žalost i križ u službi Božjoj radi Isusa. To je Bogom određeni put, kojim dolazimo do prave spoznaje, ljubavi i nasljedovanja Isusa. Ispitaj se, kako si dosad podnosio križeve i popravi se. Izmoli na čast sedam žalosti sv. Josipa, sedam Slava Ocu i t. d.

384.

OSMI DAN: O SMRTI SV. JOSIPA.

(18. ožujka.)

1. PREDVJ.: Predstavi si sv. Josipa, kako blago umire u naručaju Isusa i Marije.

2. PREDVJ.: Sv. Josipe, moćni zaštitniče umirućih izmoli mi milost od Isusa, da u milosti Božjoj preminem.

Razmatrat ćemo u 1. točki tko je sv. Josip; u 2. kako je sv. Josip proveo svoj život? u 3. kako je sv. Josip umro?

1. TOČKA: TKO JE SV. JOSIP?

»**Postavi ga gospodarom nad domom svojim, i poglavicom nad svim imanjem svojim.**« (Ps. 104, 21.)

Velik je sv. Josip dostojanstvom. Zastupao je samoga Boga Oca u sv. Obitelji. Bio je pravi muž najsvetije i najčišće Djevice, prave Majke Božje. Poočim je samoga Sina Božjega. Tolikoga dostojanstva nije dosada obnašao nijedan čovjek na zemlji. Sv. Josip je bio zakoniti, samim Bogom postavljeni poglavar sv. Obitelji.

Bog ne povjerava nikomu kakve službe, a da mu ne da ujedno milosti i kreposti, što su potrebne, da točno i savjesno ispuni sve dužnosti one službe koju mu je povjerio, kako to tvrdi i sv. Bernardin. Zaključi dakle, kolike su bile milosti, darovi i kreposti, kojima uresi Bog sv. Josipa! Kako živa je bila vjera, kojom je bila skroz prožeta duša sv. Josipa! Koliko i kakvo je bilo pouzdanje u Boga, kojim se je sv. Josip nadao pomoći Božjoj u svim pogiblima, što su prijetile sv. Obitelji! — A tko bi mogao i pojmiti ono bogatstvo ljubavi, kojom je skroz snabdjeven bio veliki Pravednik Božji, kako ga zove samo sv. Evanđelje.

Sv. Josipe, moćni i dobri Oče moj, isprosi mi od Isusa živu vjeru, čvrsto ufanje i goruću ljubav prema Bogu! Daj, da uzmognem i ja točno i savjesno ispuniti svoje kršćanske i svećeničke dužnosti!

2. TOČKA: KAKO JE SV. JOSIP PROVEO SVOJ ŽIVOT?

»**Milina mi je biti sa sinovima ljudskim.**« (Prič. 8, 31.)

Velika je povlastica, što je Bog dao samo sv. Josipu između sviju muževa staroga i novoga zavjeta, što ga je primio u najtjesniju zajednicu svoga svagdašnjega života. Sv. Josip je već na zemlji uživao raj. Svaki je dan najpozornije motrio Boga u obliku djeteta, dječaka, mladića, muža. Isus mu je pomagao u tesarskom poslu. S njim zajedno blagovao; Bogu se molio; tumačio mu i Majci svojoj proroke; govorio im je o svojoj gorkoj muci i smrti što će i za njih pretrpjeti.

Promisli kako je sv. Josip vanredno napredovao svakim danom u spoznaji i ljubavi Isusa! Kako ga je savršeno nasljedovao u svemu! Što je tko čistiji i pravedniji, to veći utisak čini na dušu njegovu svaka milost i dar Božji. A tko bi se mogao poslije Majke Božje usporediti sa sv. Josipom u čistoći i pravednosti!? — Bogu je milina biti s ljudima, bili oni i najveći grješnici samo ako su dobre volje«; s kolikim veseljem je općio Isus sa sv. Josipom! U njemu je ljubio ne samo najvećeg pravednika, nego i svoga nebeskoga Oca, koga je sv. Josip zastupao prema Isusu. Ljubio je i štovao je u njem svoga najbrižnijega Oca. Sv. Josip je sve sile svoje uložio do konca života za Isusa i Majku njegovu. Promisli, kako bogato ga je Isus svaki dan obasipao svojim milostima!

Opći što češće s Bogom. Probudi često vjeru, ufanje i ljubav prema Isusu. Izgovaraj često kratke, strijelovite molitve osobito u napastima. Sjećaj se istine: Bog me vidi, Bog će me suditi.

3. TOČKA: KAKO JE SV. JOSIP UMRO?

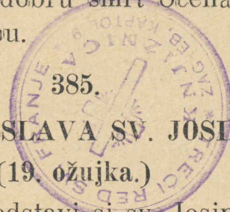
»**Blago mrtvima, koji umiru u Gospodinu, jer djela njihova idu za njima**«. (Otkr. 14, 13.)

Sv. Josip je najsrećniji bio i u smrti. Sv. predaja i mnoge slike u Crkvi katoličkoj predstavljaju nam, kako sv. Josip umire u naručaju Isusa i Marije. »Što misliš, govori sv. Bernardin, kako ga je hrabrila, tješila i otkrivala mu nebeska dobra pri smrti njegovoj Presv. njegova Zaručnica i preljubezni Sin Božji, Isus?«

Nije bilo u sv. Josipa ništa, što smrt gorkom čini. 1. Nije ga korila savjest, jer samo sv. Evanđelje veli, da je bio muž »pravedan«. (Mat. 1, 19.). 2. Nije se bojao muka, jer je iz ljubavi prema Isusu i Mariji posvetio sav život svoj radu i pregaranju. 3. Nije se bojao suda Božjega, jer je ispustio presvetu dušu svoju u naručaju Suca živih i mrtvih.

A sve je bilo u izobilju kod sv. Josipa, što čini smrt »dragocijenom pred Gospodinom«. (Ps. 115, 15.) Jer 1. Pun mu je bio život svetih djela. 2. Proveo je život svoj u najužem općenju s Isusom i Marijom. 3. Posvetio je sve svoje sile, brige, trud i muke za Isusa i Mariju. 4. Stekao si je zasluga, što osim Majke Božje daleko nadilaze zasluge svihu pravednika. 5. Premine je u milosti i u rukama Božjim. Sv. Franjo Saleški tvrdi, da je sv. Josip umro od prevelikoga žara ljubavi Božje. — Sv. Crkva ga zaziva i štuje kao vrhovnog zaštitnika dobre smrti.

U kolokviju zahvali od srca Isusu i Mariji za vanredne milosti, što ih je Isus udijelio sv. Josipu, osobito pri njegovoj smrti. Nastoj, da po primjeru sv. Josipa živiš pravedno, jer smrt je odjek života. Štuj zato sv. Josipa; nasljeduj njegovu poniznost, radinost, čistu nakanu i ljubav prema Bogu i bližnjemu. Na koncu izmoli za dobru smrt Očenaš i Zdravomariju na čast sv. Josipu.

385.

DEVETI DAN: SLAVA SV. JOSIPA NA NEBU.
(19. ožujka.)

1. PREDVJ.: Predstavi si sv. Josipa u neopisivoj slavi nebeskoj.

2. PREDVJ.: Sv. Josipe isprosi mi milost od Boga, da po tvom primjeru vjerno služim Bogu za svogá života, da zaslužim gledati te poslije smrti u nebeskoj slavi.

Razmatrat ćemo u 1. točki da nije nitko na nebu od blaženih, osim Majke Božje, veći od sv. Josipa; a u 2. da sv. Josip poslije Marije sve blažene natkriljuje u slavi nebeskoj.

1. TOČKA: NIJE NITKO OD BLAŽENIH NA NEBU OSIM MAJKE BOŽJE, VEĆI OD SV. JOSIPA.

»**Postavi ga gospodarom nad domom svojim, i poglavicom nad svim imanjem svojim**«. (Ps. 104, 21.)

1. Nitko nije obnašao na zemlji uzvišenije službe, uzvišenije časti i uzvišenijeg dostojanstva od sv. Josipa. Zato nije nitko takvih i tolikih darova i milosti dobio od Boga, osim Majke Božje kao što je Bog udijelio sv. Josipu, da dostojno ispuni svoje visoke dužnosti prema Isusu i Mariji. 2. Nije nitko tako vjerno, revno i ustrajno vršio svoje dužnosti prema Isusu i

Mariji, kao što se je sv. Josip brinuo i trudio za Isusa i Mariju. Zato nije nitko veće nagrade dobio od Boga na nebu, od sv. Josipa. Sv. Josip ne zaostaje u dostojanstvu, u zaslugama i u darovima, što ih je primio od Boga za dostojno vršenje svoje visoke službe ni za apostolima, ni za sv. Ivanom Krstiteljem. Isus je rekao, da nije ustao veći od Ivana ali nije rekao da nema jednakoga sv. Ivanu. — Nijesu veći ni anđeli od sv. Josipa, jer anđeli su »službeni duhovi, koji su poslani na službu onima, koji će naslijediti spasenje«, (Hebr. 1, 14.) a sv. Josip je imao očinsko pravo nad samim Isusom i sv. Obitelji. Sv. Josipu su se divili i sami anđeli i služili su mu. Nijesu dakle ni apostoli, ni anđeli veći u nebeskoj slavi od sv. Josipa. A možemo bez pretjerivanja reći, da nije veći ni sv. Ivan Krstitelj. Jer sv. Ivan je bio samo preteča Isusov, a sv. Josip je bio po pravu otac Isusu. Sv. Ivan je krstio Isusa, a sv. Josip ga je hranio i život mu spasio od Heroda.

Divi se nedohitnoj veličini sv. Josipa! Veseli se i raduj se njegovoj slavi, što je uživa na nebu. Moli sv. Josipa velikim pouzdanjem, da ti isprosi milost od Boga, te vjerno vršiš dužnosti, koje ti nalaže tvoje visoko kršćansko dostojanstvo. A ako si svećenik ili redovnik, da savjesno ispuniš svoje svete dužnosti.

2. TOČKA: SV. JOSIP NATKRILJUJE U SLAVI NEBESKOJ SVE BLAŽENE OSIM MAJKE BOŽJE.

»Ti ćeš biti na domom mojim i sav će narod slušati zapovijest usta tvojih, jedinim ću tamo prijestoljem kraljevskim biti veći od tebe«. (1. Mojs. 41, 40.)

Promisli 1. kad Faraon poganski králj, tako sjajno nagrađuje puno manje zasluge egipatskoga Josipa: kako će tebi nagraditi sam Bog neprispodobivo veće zasluge sv. Josipa!? 2. Sv. Josip je spasio samoga Sina Božjega od gladi, ne samo kroz sedam godina, nego kroz cijeli život njegov. I to trudom i znojem lica svoga. A nije samo život Isusov spasio nego i život preslavne Majke Isusove. A sv. Bernardin veli, što nas i sv. vjera uči, da je sv. Josip po Isusu, koga nam je othranio, spasio život duše svim narodima do konca vijeka. Svi se kršćanski narodi hrane presv. Tijelom Isusovim, koje nam je othranio sv. Josip.

Promisli, kad je zemaljski kralj griješan čovjek, tako sjajno nagradio manje zasluge: kako je nagradio divne, neprispodobive zasluge sv. Josipa Bog, koji je sama pravednost, sama dobrota i milosrđe!? I sv. Josipu reče Bog: »Ti ćeš biti nad domom mojim« i svi sveci i anđeli »slušati će zapovijest usta tvojih«, osim Matere moje »jedinim ću samo prijestoljem kraljevskim« i neizmjernim Božanskim Veličanstvom svojim »biti veći od tebe«. Koji si na zemlji imao najvišu čast, najvišu službu, a koju si ovršio najsvetije, najustrajnije i najsavjesnije, pristoji se, da ti udijelim i u mom nebeskom kraljevstvu najvišu čast, najviše dostojanstvo i najveću slavu od sviju mojih dvoranina poslije preslavne Majke mojega Sina.

Tko bi mogao u srcu svom protusloviti ovom pravednom sudu Božjemu? Tko da svim srcem ne odobri ovaj sud Božji!? 3. Anđeli su se divili sv. Josipu još za života njegova. Služili su mu, čuvali su ga i pratili su ga na svim putevima njegovim.

4. Sveci su svi redom štovali i častili sv. Josipa; njegovoj su se zaštiti preporučivali. 5. Sv. Crkva mu je vazda iskazivala najveću čast poslije Majke Božje, a u najnovije doba izabrala ga je za zaštitnika cijele Crkve Kristove. Posvetila mu je posebnu prekrasnu i prečasnu prefaciju u sv. Misi. Crkva zato čini sve to, jer je uvjerena, da nema silnijeg i Bogu milijeg zaštitnika na nebu poslije Marije, do sv. Josipa.

Slijedimo primjer sv. Crkve. Štujmo poslije Majke Božje najvećma sv. Josipa. Njemu se preporučimo u svim svojim potrebama duše i tijela. Nasljedujmo njegovu poniznost i vjernost u vršenju naših dužnosti. To ćemo veću nagradu dobiti od Boga na nebu, što sličniji postanemo sv. Josipu u vršenju naših dužnosti.

U kolokviju zahvali Bogu za najveću nagradu, kojom je nagradio sv. Josipa na nebu! Moli Boga, da ti po posredovanju sv. Josipa udijeli sličnu poniznost i vjernost u vršenju tvojih dužnosti, kakvom je nadario sv. Josipa. Izmoli: Očenaš i Zdravomariju.

386.

ZAŠTITA SV. JOSIPA.

1. PREDVJ.: Predstavi si sv. Josipa, kako štiti sv. Crkvu Kristovu; kako pritiče u pomoć svim obiteljima i svakom članu njezinu.

2. PREDVJ.: Sv. Josipe brani nas u borbi, budi u pomoći za života i na času smrti protiv svih neprijatelja, dok nas ne dovedeš u raj, da s tobom zajedno slavimo na vijeke Isusa.

Razmatrat ćemo u 1. točki kako štiti sv. Josip svakog pojedinca u sv. Crkvi Kristovoj; u 2. kako

brani kršć. obitelji; u 3. kako zaštićuje cijelu sv. Crkvu Kristovu.

1. TOČKA: SV. JOSIP ŠTITI SVAKOG POJEDINCA U SV. CRKVI KRISTOVOJ.

»On je štit svima, koji se u nj uzdaju«. (Ps. 17, 31.)

Što je sv. Teresija rekla, da se nije čulo, da se je tko sv. Josipu s pouzdanjem utekao, a da ga sv. Josip nije pomogao, to je jamačno svaki iskusio koji se sv. Josipu s pouzdanjem utekao. Zato je sada opće raširena molitva, što ju je sv. Crkva odobrila, a istoga je sadržaja kao i ona Majci Božjoj: »Spomeni se, prečisti zaručniče bl. Dj. Marije ....«

Časna Marija Agreda govori u svom znamenitom djelu: »Grad Božji« da je Bog obećao, da će dati slijedeće milosti onima, koji sv. Josipa na dostojan način zazovu kao zagovornika: 1. Dobit će na njegov zagovor krepost čistoće i pobjedu u pogiblima i tjelesnim napastima. 2. Dobit će milost da se oproste od grijeha i da se povrate u prijateljstvo Božje. 3. Zadobit će pravu ljubav i štovanje prema Majci Božjoj. 4. Zaštitit će ih sv. Josip protiv sotone na času smrti, i isprosit će im blagu smrt. 5. Zli dusi drhću, kad pobožno zazovemo sv. Josipa. 6. Sv. Josip ispraša svojim štovateljima tjelesno zdravlje i pomoć u raznim potrebama. 7. Po njegovu zagovoru dobivaju obitelji blagoslov poroda. — Sv. Terezija veli, Bog je svakomu Svecu dao, da može stanovite milosti isprositi onima, koji im se zato pouzdano uteku; a sv. Josipu je dao da može svaku milost isprositi svojim što-

vateljima. To slijedi i iz one molitve, što je sv. Crkva potvrdila.

Zazovi pouzdano sv. Josipa u svakoj napasti i pogibli duše i tijela. Osobitu mu čast iskaži srijedom i na svetkovine sv. Josipa i iskusit ćeš njegovu pomoć.

2. TOČKA: SV. JOSIP ŠTITI KRŠĆANSKE OBITELJI.

»Ko je taj vjerni i mudri pristav, kojega postavi gospodar nad čeljadi svojom, da im na vrijeme daje žito, što im pripada?« (Luk. 12, 42.)

Dužnosti su kršćanskih roditelja prema svojoj djeci po nauci sv. Crkve: 1. da ih ljube srcem i djelom. 2. Da tjelesno odgajaju djecu svoju; t. j. da se brine za život, hranu i stalež djece svoje. 3. Da duhovno odgajaju djecu svoju; da ih pouče riječju i primjerom svojim; da ih prema potrebi kazne, i da bdiju nad djecom svojom, da ih očuvaju osobito od duhovnih pogibli.

Svakomu je na prvi pogled jasno da nitko među svim Svecima Božjim nije od Boga tako odabran, da pritiče svim kršćanskim obiteljima u pomoć, kao sv. Josip. On je molitvom, mudrošću, trudom i cijelim životom svojim, što je uložio za sv. Obitelj, zaslužio obilje svih milosti, što je potrebno za sve kršćanske obitelji. Sv. je Obitelj 1. uzor svakoj kršćanskoj obitelji; 2. izvor svih potrebnih milosti, da teži prema uzoru sv. Obitelji. 3. Sv. Josip je Bogom izabran upravitelj sv. Obitelji, koja je uzor Obitelji sviju drugih kršćanskih obitelji. Svi oci-obitelji, hoće li da ispune

dužnosti svoje, treba da se ugledaju u sv. Josipa. Jer njega je postavio Bog da upravlja uzor-Obitelju.

Zato će i roditelji i djeca najbrže i najsigurnije zadobiti sve milosti, što ih treba obitelj, ako se pouzdano uteku sv. Josipu. Činite to, roditelji, za djecu! činite to, djeco za roditelje.

3. TOČKA: SV. JOSIP ŠTITI CIJELU CRKVU KRISTOVU.

»Postavi ga gospodarom nad domom svojim, i poglavicom nad svim imanjem svojim«. (Ps. 104, 21.)

Faraon reče egipatskom Josipu: »Kad je Bog javio tebi sve ... eda ti mogu naći mudrijega i ravna tebi? Ti ćeš biti nad domom mojim i sav će narod slušati zapovijest usta tvojih«. (1. Mojs. 41, 39. 40.) Kad tako reče Faraon Josipu, koji mu je samo sne protumačio: komu bi onda Bog povjerio sv. Crkvu svoju, ako ne mužu, kojega kreposti tako savršene i sjajne bijahu te mu je Bog povjerio jedinorođenog Sina svog i Majku Sina svoga.

Sv. Josip je već tim, što je bio Bogom postavljen glavar i zaštitnik sv. Obitelji, bio je od Boga postavljen za zaštitnika sv. Crkve Kristove. Jer 1. Sv. Crkva nema većega, ni drugoga blaga osim Isusa. Što je Isus u duši i srcu svom nosio, dok je bio pod zaštitom sv. Josipa u Nazaretu; to je on za javnoga života svoga propovijedao, i te nam tajne ostavio sa žrtvom, u kojoj je sama sebe prikazao. 2. Drugo je blago sv. Crkve Majka Isusova, i svi pravednici. A i Majka Isusova je častila u sv. Josipu svoga Glavara i Zaštitnika. 3. Bog ne će nikad oduzeti te časti od sv. Josipa; on će na

sve vijeke biti i od Boga i od cijelog nebeskog dvora čašćen i slavljen kao Poglavar i Zaštitnik Isusov i Marijin. Dosljedno i kao Glavar i Zaštitnik proširene obitelji Kristove, t. j. njegove sv. Crkve. Zato je Pijo IX. samo svečano izjavio ovu čast sv. Josipa, kad ga je proglasio Zaštitnikom Crkve Kristove i odredio zato posebnu svetkovinu.

U kolokviju zahvali Bogu, što nam je u sv. Josipu dao tako mudrog, poniznog i ljubeznog Zaštitnika. Uteci mu se u svakoj potrebi ne samo vlastitoj, nego mu često i srdačno preporuči i sv. Crkvu i sve kršćanske obitelji. Svetkuj s osobitom pobožnošću Zaštitništvo sv. Josipa.

Na koncu izmoli: Očenaš i Zdravomariju.

387.

5. TRAVANJ: SV. VINKO FERERIJ, ISPOVJEDNIK.

1. PREDVJ.: Rodio se u Španjolskoj u gradu Valencije 1357. od otmenih i veoma pobožnih te prema siromasima milosrdnih roditelja. Velikom pomnjom odgojiše nadobudnoga sinčića. Toliko je napredovao u naucima, da je od 14 godina započeo bogosloviju. Svakim bi danom napredovao u pobožnosti i krepostima. Zadivio je sve svojom revnošću, pokorom i neprestanim razmatranjem muke Isusove.

Želio je, da se posve odrekne svijeta. Odluči se za red sv. Dominika, koji je proslavio svojim apostolskim životom. Postao je prava »Tuba Dei«, trublja Božja u žalosnom vremenu zapadnoga raskola. Prošao je apostolskim propovijedanjem zapadnu Europu

u pratnji mnogih pomoćnika. Toliku je pokoru budio u slušateljima, da su višeputa u nesvijest padali od skrušenja. Njegov životopisac govori, da je obratio 8000 turaka; 30.000 židova; 200.000 krivovjeraca; 100.000 javnih grješnika. A koliko je mlakih kršćana na revnost probudio, to je samomu Bogu poznato. Uslijed njegova propovijedanja sagradiše mnogo crkvi, samostana i bolnica.

Da uzmogne svim zahtjevima zadovoljiti, pratijahu ga svećenici za ispovijedanje; pjevači za službu Božju; bilježnici za mirenje raspra i parnica; redari za uzdržavanje reda.

Tri puta je na dan propovijedao, a da mu glas nije trpio. Jedamput je jeo. Dijelio je savjet, utjehu, pomoć do večeri. Noću se do krvi bičevao. Darova od velikaša i gradova nikad nije primio. 800 čudesa, što ih je tvorio na bolesnicima, okuženima, mrtvima sudbeno je potvrđeno. Najljepše je čudo njegova poniznost, prijaznost i mir duše. Preminuo je 5. travnja 1419. (Compendio annuale. Colle. 1844.)

2. PREDVJ.: Sv. Vinko, isprosi mi od Duha Sv. svijetlost, da upoznam sve to većma krasotu svoje sv. vjere; i jakost, da po njoj uredim svoj život.

Razmatrat ćemo u 1. točki silu riječi Božje; u 2. korist pokore; u 3. blagost i poniznost sv. Vinka.

1. TOČKA: SILA RIJEČI BOŽJE.

»**Živa je riječ Božja i djelotvorna i oštrija od svakoga mača oštra s obje strane.** (Hebr. 4. 12.)

Sv. Toma Akv. i drugi razumijevaju ovdje pod »riječ Božja« Sina Božjega. Ali može se uporabiti i na

propovijedanje riječi Božje. Sv. Jeronim govori: »Propovijedanje je riječi Božje plug, što umekša srce, istrga trnje grijeha pripravi tlo«. A sv. Bernardin: »Kao što zrcalo pokazuje mrlje na licu, tako riječ Božja mrlje duše«. »Riječ Božja je, veli sv. Damjan, oganj, koji tjera mrzlost iz duše i napunja je toplinom; jest čekić, koji umekša tvrdo srce«.

»Živa je riječ Božja i djelotvorna i oštrija od svakoga mača oštra s obje strane«. Što sv. Pavao govori o riječi Božjoj, to je uistinu proizvela i proizvađa i danas. Nijedna druga sila na svijetu ne bi mogla svijet tako preinačiti i upitomiti; poganske, surove narode u kreposne kršćane pretvoriti do riječi Božje. Na sjajan način je to pokazao sv. Vinko. Umirio i upitomio je svu zapadnu Europu svojim potresnim propovijedima. »Kojega je život čist kao munja, onoga su riječi gromovi«. (Sv. Bern.) U južnoj Francuskoj prozvaše jednu dolinu zbog opakih stanovnika: »Valle pessima«, najgora dolina; sv. Vinko ju je propovijedanjem tako preporodio da su je prozvali: »Valle pura«, čista dolina. Na početku su htjeli da ubiju sv. Vinka, već su ga bili uhvatili, ali sv. Vinko ih je razoružao svojom prijaznošću i ljubavlju.

Nema sile na svijetu, kao što je riječ Božja u ustima kreposnog, svetog propovjednika. Dokaz je tomu postanak i opstanak Crkve Kristove. Tim su apostoli osnovali Crkvu Kristovu i raširili je po svijetu. Propovijedanjem riječi Božje je obnovio i sv. Vinko veliki dio Europe u srednjem vijeku.

Razmatraj pomno i ozbiljno riječ Božju, pa ćeš iskusit njezinu silu. Riječ Božja je oganj što tjera iz

duše mrzlost nehaja i mlitavosti. Pokušaj i uvjerit ćeš se, da je istina.

2. TOČKA: KORIST KRŠĆANSKE SAMOZATAJE I POKORE.

»Tko hoće da ide za mnom, neka se odreče sebe i uzme križ svoj svaki dan i ide za mnom«. (Luk. 9, 23.)

Sv. Vinko se junački odazvao pozivu Isusovu svaki dan svoga dugoga života. Od rane mladosti je tako zavolio kršćansku samozataju i pokoru, da je nije zapustio, dokle god je živio. Divili su mu se kao dječaku, kad je oštro postupao sa svojim tijelom. Postio je; bičevao se; na tvrdom počivao; muku Isusovu vazda razmatrao. Kad bi propovijedajući mnoge pokrajine pješice proputovao i apostolskim trudom se izmučio, još bi se svake noći do krvi bičevao. Svega je sebe za Boga i za bližnjega žrtvovao, udobnosti nije poznavao. Sa svima je prijazno i najljubeznije postupao, samo je prema sebi nemilosrdan bio. Dobro si je zabilježio riječi Kristove: »Tko mrzi na život svoj na ovom svijetu, sačuvat će ga za život vječni«. (Iv. 12, 25.)

Što je manji postao pred sobom, to je većma porasao pred Bogom i pred njegovom sv. Crkvom, koja ga slavi i čast poput svojih apostola.

Uči se od sv. Vinka i na velike cijeni kršćansku samozataju i pokoru. Jer Krist Gospodin kaže: »Ako ne budete činili pokore, svi ćete propasti«. (Luk. 13, 5.) Podnesi strpljivo barem one križeve, što ti Božja providnost pošalje i tvoj stalež.

3. TOČKA: BLAGOST I PONIZNOST SV. VINKA.

»Budite mudri kao zmije i bezazleni kao golubovi«. (Mat. 10, 16.)

Sv. Gregorije govori: »Mudrost zmijina treba da poveća bezazlenost goluba, a bezazlenost goluba da umanji lukavost zmijinu«. Moraju dakle propovjednici da spoje mudrost s bezazlenošću, jer svakom kreposću treba da upravlja mudrost.

Izvrsno je to spojio sv. Vinko u svom apostolskom djelovanju. Prostodušnošću, blagošću i ljubežljivošću svojom upravo je kraljevao nad svim narodima, koje je poučavao. Kad su zlikovci navalili na nj, da ga ubiju, on ih je vanrednim mirom i ljubavlju ne samo razoružao, nego ih je i obratio. Tolika je bila navala naroda, da ga se taknu, te su mu pratioci nosili jedan željezni široki obruč, a u sredini je hodao sv. Vinko, da ga ne uguše.

U kolokviju zahvali srdačno Bogu za vanredne milosti, što ih je udijelio sv. Vinku na korist naroda. Moli ga, da ti isprosi od Boga ljubav prema trpećemu Spasitelju, jer to je onaj izvor, iz kojega je sv. Vinko crpao sve sjajne kreposti, a ti ćeš u izobilju crpsti, ako mu što češće pristupiš. Izmoli Očenaš i Zdravomariju.

388.

23. TRAVANJ: SVETI JURAJ VOJNIK I MUČENIK.

1. PREDVJ.: Rodio se u Palestini ili Kapadociji oko 280 od veoma otmenih i bogatih kršćanskih roditelja, koji za vjeru mučeništvo pretrpiše. Otac mu je

Geronij obnašao visoku vojničku službu na dvoru cara Dioklecijana. Već u djetinjstvu uliše roditelji u srce Jurja strah od grijeha i ljubav anđeoske čistoće. S napredovanjem u dobi učvrstiše ga sve to većma u pobožnosti, milosrđu prema bližnjemu i u neustrašivu ispovijedanju vjere Kristove. Rasao je poput dječaka Isusa u mudrosti, dobi i milosti pred Bogom i pred ljudima. U 10.—12. godini umre mu otac mučeničkom smrću za sv. vjeru. Mati mu se povrati s Jurjem u Palestinu. Kad je dozreo, postade vojnikom i dođe do velike časti na Dioklecijanovu dvoru, koji nije znao, da je Juraj kršćanin.

Dioklecijan odluči sa svojim prefektima i cijelim senatom u Nikomediji, da će započeti veliko progonstvo protiv kršćana. Jurju ne preostane drugo, nego ili odobriti carsku odluku, ili priznati vjeru i za nju umrijeti. Izabra zadnje. Porazdijeli imanje siromasima, pusti na slobodu robove. Dođe na određeni dan na sjednicu senata, spreman na svaku žrtvu. U senatu je držao govor i dokaza, kolika je nepravednost progoniti nevine kršćane, a štititi hudo poganstvo. Oči sviju gledahu na Jurja i Dioklecijana što će sada biti. Dioklecijan pokuša, da ga na lijepi način predobije za poganstvo; ali kad nije mogao, dade ga odvesti u tamnicu. Tu ga privežu lancima za zemlju, na prsa mu metnuše veliki kamen. Tako provede noć moleći i slaveći Boga. Sutradan ga zapita Dioklecijan, je li pripravan žrtvovati bogovima? Juraj hrabro odbije. Dioklecijan ga osudi na oštrim noževima pripravljen kotač, koji bi ga za čas usmrtio, da ga Bog po anđelu nije čudesno ozdravio. Mnogi na ovo čudo

i hrabrost Jurjevu povjerovaše u Isusa, među njima i dva pretora: Anatolij i Protoleon, koje odmah usmrtiše. Martirologij ih spominje. Dioklecijan sav smeten na to čudo, dade baciti Jurja u jamu neugašena vapna. Al' pošto zdrav iziđe, dade ga šibati volovskim žilama. Zatim ga preda čarobnjaku Atanasiju. Juraj ispije otrovno pilo, što mu dade čarobnjak, i postade svježiji nego prije. Čarobnjak predloži Dioklecijanu, da Juraj uskrisi mrtvaca iz groba za dokaz svoje vjere. Juraj učini i to. Napokon na molbu Dioklecijanovu ode u hram, ali znakom križa obori na tle sve krive bogove, na što mu odrubiše glavu 23 travnja 303. na zapovijed Dioklecijanovu.

Tijelo mu sahraniše u Palestini, u Liddi. S vremenom sagradiše krasnu crkvu, koja postade središtem hodočašća. Crkva ga spominje najvećom sladištem hodočašća. Crkva ga spominje najvećom slavom u Martirologiju i slavi ga kao ponajslavnijeg mučenika. Na zagovor njegov su istočni carevi odbijali barbarske navale; Križari se borili protiv islama; mnogi se oslobodiše kuge, potresa, požara, povodnje. Osobito prigodom križarskih vojna proširi se njegovo štovanje po cijeloj Europi. (»I Giovanetti Santi«. Raffaele Trovesi. Brescia 1903.)

2. PREDVJ.: Duše Sv. daj mi da što bolje upoznam svoju sv. vjeru; ojači me da je neustrašivo ispovijedam riječju i životom svojim.

Razmatrat ćemo u 1. točki neustrašivu jakost sv. Jurja; u 2. njegovu čistoću; a u 3. njegovu ustrajnost.

1. TOČKA: NEUSTRAŠIVA JAKOST SV. JURJA U ISPOVIJEDANJU SV. VJERE.

»**Ne bojte se onih, koji ubijaju tijelo, a duše ne mogu ubiti**«. (Mat. 10, 28.)

Vjera, da bude dostojna Boga, čiju objavu za istinu držimo, kad vjerujemo, mora osobito da je stalna i živa. Stalna je, kad smo pripravniji sve izgubiti, pa i sam život, nego od vjere odstupiti. Živa je, kad prožima naše mišljenje, čuvstvovanje i upravlja svim našim djelovanjem i životom. Takva je bila vjera sv. Jurja od njegova djetinjstva. Roditelji mu, koji i sami život svoj žrtvovaše za vjeru, rasplamtiše u njem vjeru s napredovanjem u dobi, tako da poslije ni sjaj carskoga dvora, ni visoka čast, kojom ga počasti car Dioklecijan, ni najokrutnije i dugotrajne muke nemogoše uzdrmati Jurjevom vjerom. Kad ga Dioklecijan dade iz tamnice preda se predvesti, nadajući se, da su ga muke umekšale, reče mu sv. Juraj: »Zar misliš, da sam takav plašivica, da ću zatajati vjeru zbog djetinjastih muka«? Muke su bile doduše velike, ali spram jakosti i odlučnosti sv. Jurja bijahu djetinjaste.

Dioklecijan je vanredno zavolio sv. Jurja zbog njegovih kreposti i junaštva, te zato mu nudio sve udobnosti i časti, kojima je kao silan car raspolagao, ali je žarka ljubav sv. Jurja prema Isusu, koja mu uspirila vanrednu jakost u srcu, sve odbila, što je prolazno i tašto. Potakla ga je i na zadnji čin hrabrosti, na mučeništvo, što je poslije mnogih muka odsjekom glave pretrpio.

Ugledaj se u sv. Jurja i sjeti se, da se do junačke jakosti u sv. vjeri dolazi svladanjem svagdašnjih napasti i poteškoća u našem kršćanskom životu, i po ispovijedanju vjere riječju i djelima i čestim buđenjem vjere, ufanja i ljubavi.

2. TOČKA: ČISTOĆA SV. JURJA.

»Plod je Duha .... uzdržljivost«. (Gal. 5, 22. 23.)

Kad vjera nesmetano vlada našim životom, proizvađa, po svjedočanstvu sv. Pavla, sve kreposti u nama. To potvrđuje i sv. Juraj. Koliki je bio raskoš i nemoral na dvoru poganskoga cara, na kojem je sv. Juraj boravio! Što se sve govori i događa u vojsci poganskih mladića i muževa, među kojima je sv. Juraj kao vojnik živio! A unatoč sviju tih prinjera i pogibli svijetlio je Juraj kao anđeo čistoćom svojom, kako nam to svjedoče njegovi životopisci.

Krepost je čistoće plod neprestane kršćanske samozataje i općenja s Bogom u molitvi i razmatranju. Sv. Terezija govori, da se žarom ljubavi Božje ugašuje žar požude. Koliki je bio dakle plamen ljubavi Božje u srcu sv. Jurja, koji je u tako zamamljivim okolnostima bio čist kao anđeo.

Uteci se sv. Jurju za očuvanje sv. čistoće; ali i nasljeduj ga u porabi sredstava, bez kojih se čistoća ne može očuvati; obuzdavaj osjetila i budi umjeren osobito u pilu.

3. TOČKA: USTRAJNOST SV. JURJA.

»Koji ustraje do kraja, taj će se spasti.« (Mat. 10, 22.)

Najdivnija i za svakog kršćanina najpotrebnija je krepost: ustrajnost u dobru. To je znak odabranika Božjih. Taj će, kako sam Krist Gospodin govori, ubrati plodove njegova otkupljenja. — Sv. Jeronim veli: »Kod kršćanina se ne pita za početak već za svršetak i ustrajnost. Pavao je, veli on, zlo započeo, ali je dobro svršio; kod Jude se hvali početak, ali je svršetak sramotan. Jakov je, nastavlja sv. Jeronim, vidio Boga ne na podnožju ljestava ili na sredini, nego na vrhuncu, da znamo, da nije dosta dobro djelo započeti, ni nastaviti, nego ga treba i dovršiti.« A sv. Bernard kaže: »Ja držim za dobar život, zlo podnositi, a dobro činiti i u tom ustrajati sve do smrti.«

Sv. Juraj je junak prvoga reda u ustrajnosti. Ni obećanja silnoga cara, ni njegove prijetnje, ni raskošni život carskoga dvora, ni najokrutnije i dugotrajne muke ne mogoše ga ni za čas uzdrmati u ispovijedanju i vršenju sv. vjere Kristove; a i druge je svojom divnom ustrajnošću predobio za Krista Gospodina.

U kolokviju moli Boga svim žarom srca svoga, da ti posredovanjem i zaslugama sv. Jurja udijeli najpotrebniju krepost ustrajnosti u dobru. Bog će ti je dati, ako strpljivo svladavaš poteškoće u svagdašnjem vršenju svoje službe. Na koncu izmoli Očenaš i Zdravomariju.

389.

27. TRAVANJ: SV. PETAR KANIZIJ.

1. PREDVJ.: Rodio se u Nimvegenu u Nizozemskoj 1521. Iste godine, kad je Luter javno otpao od Crkve i Ignacije Lojolski posvetio se službi Božjoj. Tako mu pokaza Providnost i Neprijatelja, proti kojem

će se boriti, i Vođu, koji će ga za to usposobiti. Pošto je humanističke nauke svršio u obitelji, pođe kao 14-godišnji mladić u Kolin, gdje svrši s izvrsnim uspjehom više nauke. Tu se upozna s bl. Petrom Fabrom, koji prvi od Isusovaca stupi na njemačko tlo. Kanizij je već prije položio zavjet čistoće, a kad upozna bl. Petra i pod njegovim vodstvom učini duh. vježbe sv. Ignacija, odluči se za Družbu Isusovu.

Kao svećenik uloži s vanrednom energijom i ustrajnošću sve do konca svoga 77-godišnjega života svu svoju sjajnu spremu kreposti, naobrazbe i iskustva u obranu sv. Crkve protiv protestanata. Kardinali i četiri Pape uvelike ga cijeniše. Učestvovao je kao bogoslov kardinala Otona iz Augsburga u Tridentskom saboru. Po nalogu Pija IV. proglasio je i proveo odluke toga sabora u Njemačkoj. Papa Pijo IV. ga posla u Poljsku na sabor u Petrokovu. U Regensburgu, Augsburgu, Vormsu je na saborima kao papinski Legat silno poticao velikaše na pobijanje protestantizma. Na poticanje cara Ferdinanda I. sastavio je i izdao znameniti katekizam, koji je preveden na sve glavnije živuće jezike. Napisao je velika djela na obranu vjere i časti Majke Božje. Neustrašiv je bio u obrani katoličke Crkve.

Uza sva ova velika djela tako je ponizan bio, da je na zapovijed svojih Starješina vazda bio spreman sve izvršiti i sve napustiti. Mnogo sati se je molio svake noći; mrtvio se i najuže se sjedinjivao s Bogom u svim poslovima. Umro je 1597, Pijo IX. ga proglasi blaženim, a Pijo XI. svetim i naučiteljem sv. Crkve 1925. (Breviar.)

2. PREDVJ.: Sv. Petre, isprosi mi milost, da što bolje upoznam sv. vjeru i prema njoj uredim sav svoj život.

Razmatrat ćemo u 1. točki ljubav sv. Petra prema sv. vjeri; u 2. njegovu ljubav prema Papi; u 3. prema Majci Božjoj.

1. TOČKA: SV. PETAR JE LJUBIO SV. VJERU.

»Ovo je pobjeda, koja pobijedi svijet: vjera naša.« (1. Iv. 5, 4.)

Sv. Petar je cijelim životom svojim dokazao da ljubi sv. vjeru. Pošto je život svoj skroz po vjeri uredio, sve sile je svoje sve do konca života naprezao, da je obrani od silnih i mnogih neprijatelja. Uložio je u to svoj trud; svoje neprestane žarke molitve; svoje znanje; svoje kreposti; svoje krasno pero, riječju svega sebe. Branio je vjeru pred svjetskim saborima; upustio se u rasprave s najzagriženijim i najučenijim protestantima, a još radije je tumačio i poučavao u katekizmu djecu. I sada se viđa u okolici Innsbrucka stup, kao uspomena, gdje je Kanizij katekizovao djecu. Na ovaj, Bogu najmiliji način, poučava i sad sv. Petar djecu širom svijeta, jer njegov je katekizam preveden skoro na sve jezike. Na tristotu godišnjicu njegove smrti 1897. priredili su veliko hodočašće djece k njegovu grobu u Freiburgu.

A koliko je sveučilištaraca, srednjoškolskih đaka i vjernika od sviju slojeva očuvao od krivovjerja i koliko je krivovjeraca priveo k svetoj vjeri, to je samomu Bogu poznato.

Na Trientskom je saboru bio jedan od najuvaženijih bogoslova i suradnika. Po nalogu pape Pija IV. je proglasio u Njemačkoj odluke sabora i svom silom ih provađao u život. Punim pravom su ga nazvali apostolom Njemačke.

Nije to uzalud činio sv. Petar. Znao je dobro, da se sa sv. vjerom ni jedno blago ne može usporediti. Cijeniš li sv. vjeru? Onda je cijeniš, kad po njoj živiš. Ispitaj se dobro, i popravi se.

2. TOČKA: SV. PETAR JE LJUBIO SV. OCA PAPU.

»Tko vas sluša, mene sluša; i tko vas prezire, mene prezire.« (Luk. 10, 16.)

Tko ljubi sv. vjeru i sv. Crkvu, taj ljubi i sv. Oca Papu. A tko ne ljubi sv. Oca Papu i ne pokorava mu se, taj ne ljubi ni sv. vjere, ni Crkve. To kaže sam Krist Gospodin: »Tko vas prezire (ne sluša), mene prezire (mene ne sluša).« To je jasno svakomu, koji vjeruje. Nije u Crkvi Kristovoj, koji nije pokornošću spojen sa sv. Ocem Papom, jer Crkve nema bez temelja, što je sv. Petar, koji živi, naučava i djeluje do konca svijeta u svojim zakonitim nasljednicima, što su samo Pape. Sv. Petar je spojio po nadahnuću Duha Sv. prvenstvo cijele Crkve Kristove s biskupskom stolicom u Rimu. Zato je zakoniti rimski biskup vrhovna glava cijele Crkve Kristove i Namjesnik Kristov na zemlji. Kršćani su zato od apostolskih vremena sve dosad u sv. Ocu Papi nazrijevali sv. Petra, štovali ga i pokoravali mu se. Sv. Ciprijan (u trećem vijeku) zove Rimsku stolicu: »Izvor i središte crkvenoga jedinstva.« Sv. Ambrosije (u 4. vijeku) govori: »Gdje je

Petar, ondje je Crkva.« A sv. Franjo Saleški ukratko i jezgrovito izriče: »Papa i Crkva, to je jedno.«

Znao je za to sv. Petar Kanizij, te je zato cijeli život svoj posvetio vjernoj službi sv. Oca Pape. Zavjetom se na to obvezao, što je i vjerno izveo. Branio je sv. Stolicu pred svjetovnim saborima; pobijao je klevete i navale krivovjeraca u javnim zborovima, propovijedima, učenim knjigama. Borio se kao lav za vlast i ugled Namjesnika Kristova.

Štuj sv. Oca Papu i pokoravaj mu se, jer u njem štuješ i pokoravaš se samomu Isusu.

3. TOČKA: SV. PETAR JE LJUBIO MAJKU BOŽJU.

»Blago čovjeku, koji bdije na vratima mojima svaki dan.« (Posl. 8, 34.)

Svaki je svetac ljubio i ljubi Majku Božju, ali sv. Petar se na vanredni način odlikovao i u ovoj kreposti. Svaki bi joj se dan preporučio; njezinu je krunicu molio; njene svetkovine na osobit način posvetio; njezine je kreposti nasljedovao. Sjajno je obranio njezine najsavršenije kreposti protiv mnogobrojnih krivovjeraca šesnajstoga vijeka. Naročito je obilno dokazao njezino bezgrješno začeće, što onda još nije bilo proglašeno članom vjere.

Napisao je pet opširnih knjiga o Majci Božjoj, što je otisnuto u jednom velikom folijantnom svesku (po drugi put otisnut u Freiburgu 1583.), a iznosi do 850 stranica. Djelo ovo raspravlja temeljito sva pitanja i sve istine o Mariji od začeća do uznesenja na nebo. Papa Pijo XI. držao ga vrijednim, da ga ne samo uvrsti

među Svece, nego, što je posve vanredno, istom zgodom ga proglasi ujedno Naučiteljem sv. Crkve.

Zahvali Bogu na velikim milostima, što udijeli svom vjernom slugi, sv. Petru. Moli Isusa pouzdano za milost, da ti po zaslugama i posredovanjem sv. Petra udijeli sinovsko štovanje, ljubav i nasljedovanje svoje presvete Majke, i zaključi kolokvijum s Očenašem i Zdravomarijom.

1. SVIBNJA: SV. FILIP I JAKOV, APOSTOLI.

(Vidi razmatranje 59. u I. svesku str. 220.)

390.

7. SVIBNJA: SVETI DUJAM, BISKUP I MUČENIK.

Zaštitnik grada i biskupije Splitske.

1. PREDVJ.: Sjeti se ukratko sv. Dujma. Rodio se u Antiohiji od Sirca Teodosija i Grkinje Migdonije. Bijahu bogati i na krepost skloni, ali još pogani. Na propovijedanje sv. Petra apostola pokrstiše se sa svojim jedva sedamgodišnjim sinčićem, komu nadjenuše ime Dujam. Dujmu je tako omilio sv. Petar, da ga je pohađao svaki dan. Nevini je dječak vanredno napredovao pod vodstvom tolikoga učitelja u spoznaji i ljubavi Isusa i preziru svega, što je prolazno. Zamalo priključi se posve sv. Petru sa dva druga sveta muža: Pankracijem i Apolinarom. Sa sv. Petrom pođe i Dujam iz Antiohije u Rim. Kad je sv. Petar vidio, da su mu učenici dozreli za apostolat, pošlje Pankracija u Siciliju, Apolinara u Ravenu, a Dujma u Dalmaciju da propovijedaju sv. Evanđelje. Sv. Dujam dođe preko mora u Solin, koji tada bijaše najbogatiji grad i središte cijele Dalmacije. Za kratko vrijeme mnogo ih obrati na vjeru Kristovu i pokrsti ih u rijeci Jadru. Bog je mnogim i velikim čudesima potvrdio propovijedanje sv. Dujma. Kad je porasao broj vjernika, sagradiše si hram na čast Majci Božjoj. Sv. Dujam zaredi više službenika i po njima obrati malne cijelu pokrajinu, kojom je kao biskup dugo sveto upravljao.

Svećenici idola nahuškaše na sv. Dujma Maurilija, nadstojnika grada, pred kojim neustrašivo ispovjedi sv. Dujam božanstvo Kristovo. Maurilij dade odrubiti glavu sv. Dujmu 7. svibnja izvan grada, pošto je već prije 45 mučenika bio usmrtio. Malo zatim prenesoše mu kršćani tijelo u grad, a kad pogani razoriše Solin, prenesoše mu kosti u Split, što učiniše središtem biskupije, a sv. Dujma Zaštitnikom grada i cijele biskupije. (Breviar.)

2. PREDVJ.: Duše Sv., daj da upoznam svoju sv. vjeru poput sv. Dujma; okrijepi me, da budem pripravniji prije život svoj žrtvovati, nego od vjere odstupiti.

Razmatrat ćemo u 1. točki: živu vjeru sv. Dujma; u 2. jakost i postojanost njegovu; u 3. kako je sv. Dujam prezreo sva prolazna dobra.

1. TOČKA: ŽIVA VJERA SV. DUJMA.

»Pravednik živi od vjere.« (Rim. 1, 17.)

S prvim kucajem srca započinje naravski život u čovjeka, a zadnjim kucajem prestaje. Tako vrhunaravski život započinje vjerom u Isusa. Sudjeluje li čovjek s vjerom, raste, razvija se i prožme mu razum, pamet, srce i sav život. Vjera sv. Dujma je bila uistinu

apostolska. Primio ju je od samog prvaka apostola, sv. Petra. Sv. Petar mu je zasadio vjeru u srce ne samo riječju, nego i cijelim apostolskim životom i patnjama svojim. Kao što je njega Isus, tako je i on sv. Dujma učinio nepomičnom stijenom sv. vjere. Sv. Dujam je tako upio u se tu apostolsku vjeru, da je odgovorio Maurilijiu, koji ga darovima htijaše da odvrati od vjere: Nepametni Maurilije, zar ti misliš, da ćeš me darovima svojim odvratiti od moje odluke, da umrem za svetu vjeru? 45 vjernika je potakao svojom vjerom na mučeništvo. Postao je pravom tvrđavom sv. vjere u cijeloj Dalmaciji. Čuva i uspiruje je i sada svojim zagovorom kod Boga.

Uđi malo u se i ispitaj se, nije li vjera u tebe samo u ustima, a srce i djela tvoja protuslove onom, što ispovijedaš. Probudi svaki dan, osobito jutrom i večerom čin vjere, ufanja i ljubavi, i moli Boga po zagovoru sv. Dujma, da ti skroz prožme vjerom srce i dušu, i uredi život svoj po sv. vjeri.

2. TOČKA: JAKOST I POSTOJANOST SV. DUJMA U VJERI.

»Njemu se (đavlu) oprite čvrsti vjerom.« (1. Petr. 5, 9.)

Jaki su neprijatelji vjere, ali vjera je puno jača od sviju neprijatelja naših. To je pokazao sv. Dujam primjerom svojim. Cijeli život mu je bio neprestano ispovijedanje sv. vjere. Znao je za to sv. Petar, te zato ga posla i zaredi za biskupa za Dalmaciju. Sve je apostolsko bilo u sv. Dujma: Život, neprestani rad, požrtvovnost, ljubav, nesebičnost, nepodmitljivost, molitva, jakost. Mnogi su, gledajući njegov primjer, život

svoj žrtvovali za sv. vjeru kao mučenici. Tako živa mu bijaše sv. vjera, da je mrtvaca uskrisio i povratio ga majci njegovoj.

Jak je onaj, koji se ne da nikakvom tegobom ni progonom, pa ni samom smrću odvratiti od dobra. To je sv. Dujam sjajno zasvjedočio, kad je odrješito odbio sve časti i darove, što mu zapovjednik grada nuđaše, ako odstupi od vjere. Kako je od vjere živio, tako je za nju i umro. Zapovjednik mu je dao odrubiti glavu.

Takvom jakošću i postojanošću treba da ispovijedamo i ustrajemo do smrti u sv. vjeri; jer za njezinu istinitost i neprevarljivost jamči sam Bog, koji je nestvorena istina. Zato odbij svaku sumnju i napast protiv vjere. Nastoj svaki dan, da ti bude život u skladu sa sv. vjerom. Vjera se slabi životom protivnim vjeri; a krijepi se i jača životom po sv. vjeri. Nemoj da oslabiš u sebi najdragocjeniji dar, što ga Bog dade našim praocima po sv. Dujmu.

3. TOČKA: SV. DUJAM JE PREZREO PROLAZNA DOBRA.

»Ne ljubite svijeta, ni što je na svijetu.« (1. Iv. 2, 15.)

Sv. Augustin govori: »Dvije su ljubavi, ljubav svijeta i ljubav Boga. Gdje stanuje ljubav svijeta, ne može unići ljubav Božja. Neka odstupi ljubav svijeta, te neka se nastani ljubav Božja, neka bolji zauzme mjesto.« Tako sv. Augustin. A i sam sv. Ivan apostol govori, da ljubav svijeta i Boga ne može istodobno stanovati u istom srcu. »Ako tko ljubi svijet, veli sv. Ivan, nema ljubavi Očeve u njem.« (1. Iv. 2, 15.) »Jer

sve, što je na svijetu, nastavlja sv. Ivan, požuda je tijela i požuda očiju i oholost života, što nije od Oca.« (1. Iv. 2, 16.)

U preziranju zemaljskih dobara je sv. Dujam pravi apostol. Rekao je zapovjedniku Solina: »Ne živi kršćanin iz zemaljskih dobara, nego iz vjere i milosti Božje. Ovima se stiče blago nebesko, što nikada ne propada.« Sv. Dujam govori o životu duše, jer tijelo »prolazi i požuda njegova, a tko čini volju Božju, ostaje do vijeka.« (1. Iv. 2, 17.) Da je sv. Dujam prezreo i požudu tijela, jamči nam goruća ljubav, kojom mu je plamtjelo njegovo apostolsko srce. Prvi je plod ljubavi Božje čistoća srca i strah od svakoga grijeha. Sv. Dujam je bio čist ko anđeo, i strašio se od grijeha, premda mu je žarka ljubav nadvladala strah.

Sv. Dujam je skršio i zadnji pokret oholosti. Jer Bog se protivi oholima, a po sv. Dujmu je izlio čitavu rijeku milosti svoje na cijeli dalmatinski narod. Bog je toliko čudesa tvorio po svom poniznom slugi za života i poslije smrti njegove, da je kod prenosa njegova tijela probilo vrelo iz kamena, i ugasilo žeđu mladića, koji nošahu njegov lijes.

Moli se Bogu, pun pouzdanja u silan zagovor sv. Dujma, da nam očuva vjeru katoličku, koju je sv. Dujam propovijedao. Bez katoličke vjere nitko ne može Bogu ugoditi i spasti se. Moli Boga, da ta vjera tako prožme i dušu i srce naše, da postane ravnalom našega života, kako nas je to u našim praocima sv. Dujam naučio i svojim mučeničkim životom i smrću potvrdio. Dovrši kolokvij Očenašem i Zdravomarijom na čast sv. Dujmu.

391.

11. SVIBNJA: SV. FRANJO JERONIMSKI.

1. PREDVJ.: Rodio se 1642. u Grottagli, nedaleko od Napulja. Već kao dječak od deset godina dođe k misijonarima, koji mu povjeriše da poučava djecu u katekizmu. Takom je vještinom i revnošću to obavljao, da su ga i odrasli rado slušali. — Postade svećenikom i kao takav stupi u Družbu Isusovu, gdje mu povjeriše službu misijonara. Četrdeset godina je obavljao tu službu na vanrednu korist Napulja i njegove okolice. Djelovao je i umro je u glasu svetosti 1716. Gregorije XVI. uvrsti ga među Svece 1839.

2. PREDVJ.: Sv. Franjo, isprosi mi od Isusa revnost sve do smrti u njegovoj službi.

Razmatrat ćemo u 1. točki duh molitve i pokore sv. Franje; u 2. njegovu revnost; u 3. njegovu ljubav k Bogu i bližnjemu.

1. TOČKA: DUH MOLITVE I POKORE SV. FRANJE.

»A ti budi trijezan u svemu, trpi zlo, učini djelo evanđelista.« (2. Tim. 4, 5.)

Kako svi Sveci Božji, tako bijaše i sv. Franjo usko sjedinjen s Bogom u molitvi i u duhovnim vježbama. 1. Dok je još bio u svijetu, zaslužio si je ime »Sveca«, kako ga zvahu. Kad je već kao svećenik stupio u Družbu Isusovu, rekoše njegovi starješine: dobili smo svetog svećenika u novicijat. — Sva je pravila tako točno obdržavao i tako usko bio sjedinjen s Bogom, da su mu poglavari poslije nekoliko godina povjerili tešku službu misijonara. — 2. Po naravi je bio ozbiljan, a i veoma strog prema sebi, no uvijek blag i lju-

bezan prema bližnjemu. Premda je bio slaba tijela, ipak se je neprestano mrtvio poslom, bdijenjem, bičevanjem, nošnjom željeznog lanca oko tijela. A koliko je podnio rugla, sramote, zlostavljanja u vršenju apostolske službe! Sve to podnese ne samo strpljivo, nego i rado za spasenje bližnjega. — Po opomeni sv Pavla bdio je, radio je toliko, da bi ih više njih jedva mogli obaviti, što je on sam svršio. Ispunio je u životu svom djelo evanđelista.

Moli i radi na slavu Božju, što bolje i više možeš; Bog će ti sve obilno naplatiti.

2. TOČKA: REVNOST SV. FRANJE ZA SPASENJE BLIŽNJEGA.

»A ja ću najradije sve prikazati i sama sebe žrtvovati za duše naše.« (2. Kor. 21, 15.)

Sv. Franjo je želio podnijeti mučeništvo za Isusa, i zato je već na početku redovničkoga života molio starješine, da ga pošalju u Japan. Starješine mu posvjeriše Napulj i okolicu. Više od četrdeset godina se trudio sv. Franjo kao misijonar oko spasenja bližnjega. 1. Propovijedao je često i više puta na dan: u crkvama, na ulicama, u tamnicama, pod vedrim nebom svim slojevima naroda, seljacima, građanima, uznicima. Jedva bi kadgod propovijedao, a da nije obratio po kojeg većeg grješnika, a često i mnogo njih. Mnogo bi javnih grješnica na vanrednu pokoru potakao.

2. Duhovnim je vježbama sv. Ignacija mnoge od svećenstva i svjetovnjaka priveo ka kreposnom životu. Općoj sv. pričesti je znao svake treće nedjelje u mjesecu prikupiti do deset, dvadeset i više hiljada vjernika.

3. S propovijedaonice bi išao u ispovijedaonicu, gdje je požeo obilne plodove svojih propovijedi, kojima bi u velike potresao i najokorjelije grješnike. Vazda je pohađao bolesnike, uznike, siromahe. Nitko nije otišao od njega, a da ga nije utješio, na poboljšanje života potaknuo. — A ipak se nije cijenio vrijednim, da ga trpi red, u kojem je živio; jer mišljaše, da mu je samo na teret.

Stidi se, kad usporediš svoj mlitavi život sa tolikom revnošću i vanrednom djelatnošću. Vrši točno barem one svoje dužnosti, koje bez grijeha ne možeš propustiti.

3. TOČKA: LJUBAV SV. FRANJE K BOGU I BLIŽNJEMU.

»Ljubi Gospoda, Boga svojega, svim srcem svojim i svom dušom svojom . . . Ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe.« (Mark. 12, 30. 31.)

Sv. Franjo je ispunio dvije najveće zapovijedi Božje cijelim životom svojim. 1. Ljubio je Boga: riječju i djelom. Živu vjeru, kojom je prožet bio, neprestano je budio i oživljavao u narodu propovijedima, pobožnim razgovorima, a osobito životom svojim, koji je sav uložio u širenje sv. vjere. — Ufanje mu u Boga bijaše neograničeno. U mnogim zaprekama, poteškoćama i pogiblima nije nikada klonuo duhom. Običavao je reći: »Ako je Bog s nama, ko će protiv nas?« — Vatreno je ljubio Boga, što je svaki opazio na cijeloj vanjštini njegovoj. Vazda je bio sjedinjen s Bogom. Nije ga otkinuo od Boga nikoji vanjski posao. Vanjština mu je očitovala poniznu, djevičansku dušu. Oči mu bijahu

oborene na zemlju, ruke bi držao ili na prsima, ili pod plaštem sakrivene.

2. Ljubio je bližnjega, mogli bismo reći, većma nego li samoga sebe. Ljubio je bližnjega ne samo blagom i ljubeznom riječju, kojom bi svakoga utješio, nego i djelom, apostolskim radom, žrtvujući samoga sebe. Od rana jutra do kasne večeri jednako se je trudio za bližnjega. A noću bi se molio i pokoru činio za bližnjega. Nije se brinuo samo za dušu bližnjega, nego i za tijelo. Siromasima bi često i čudom pritekao u pomoć. I sada nam pomaže sv. Franjo svojim uzornim životom, koji nam je sv. Crkva predstavila, da ga nasljedujemo; i svojim posredovanjem kod Boga, jer se moli za nas.

U kolokviju zahvali Bogu, šta nam je u sv. Franji dao tako krasan uzor, kako nam treba vršiti dvije najveće zapovijedi; naime kako nam treba ljubiti Boga i bližnjega. Moli Boga da ti posredovanjem sv. Franje udijeli milost, da ga u tom što točnije nasljeduješ. Izmoli Očenaš i Zdravomariju.

392.

13. LIPNJA: SVETI ANTUN PADOVANSKI.

1. PREDVJ.: Sv. Antun se rodi 1195. u Portugalskoj u gradu Lisabonu od veoma otmenih i pobožnih roditelja. Da su ga kreposno odgojili, vidi se otud, što je mladić od 15 godina stupio u red regularnih kanonika sv. Augustina. Kad prenesoše tjelesa petorice mučenika iz reda sv. Franje, koji u Maroku proliše svoju krv za sv. vjeru Kristovu, tolika revnost prožme mladog Antuna, da je s dozvolom starješina prešao

u red sv. Franje, ne bi li i on mogao postati vjerovjesnikom i mučenikom. Ali Bog je htio, da ga Antun među kršćanima proslavi.

Od Saracena morade se zbog bolesti vratiti. Lađa ga odnese u Siciliju. Željan da vidi i čuje sv. Franju, pođe na opći kapitulum u Asiz, a otud u najzabitniji samostan, gdje je svima nepoznat dugo proboravio u molitvi, razmatranju i strogoj pokori. Zatim postade svećenikom i starješine ga odrede za propovjednika. S tolikom je silom i rječitošću propovijedao, da kad ga je jednoć Papa poslušao, reče o njem, da je skrinja zavjetna. Tako silno je pobijao krivovjerce, da ga prozvaše sveudiljnim maljem krivovjeraca.

Bio je i veoma učen. Prvi je iz svoga reda u Bolonji, Padovi i drugdje tumačio sv. Pismo i vodio nauke mladih redovnika. Kad je poput trublje Božje prošao Italijom i Francuskom, zaustavi se zadnje godine života svoga u Padovi. Tu je sjajnim propovijedima, čudesima i svetošću zaključio 13. lipnja 1231. svoj prezaslužan život, pošto je obratio bezbroj grješnika, krivovjeraca i židova. Sveti mu se ostanci čuvaju u Padovi u velebnoj crkvi njemu na čast sagrađenoj. Gregorije IX. uvrsti ga malo iza smrti njegove među svete priznavaoce. (Brev.)

2. PREDVJ.: Sv. Antune, bogati nagraditelju svijju, koji se tebi uteku, isprosi mi od Duha Sv. svjetlost, da te što bolje upoznam; okrijepi me svojim zagovorom, da svim srcem pregnem za blagošću i poniznošću, koje kreposti si ti junački vršio, nasljedujuć Isusa.

Razmatrat ćemo u 1. točki: Blagost i poniznost sv. Antuna; u 2. njegovu revnost; u 3. njegovu darežljivost.

1. TOČKA: BLAGOST I PONIZNOST SV. ANTUNA.

»Naučite se od mene, jer sam krotak i ponizan srcem«. (Mat. 11, 29.)

Jedva je tko i od Svetaca Božjih bio u tome marljiviji učenik Kristov od sv. Antuna. Tako si je prisvojio kreposti Presv. Srca Isusa, da je postao sjajnim uzorom i blagosti i poniznosti Kristove. Bog ga je obilno nadario i naravskim i vrhunaravskim darovima, a on se povuče u najzabitniji samostan, gdje nitko nije znao za nj. Tako je krio poniznošću svojom prekrasne darove Božje u sebi, da dugo vremena ni sami starješine njegovi nijesu znali za njih. Silom se je oteo Papi, Gregoriju IX., da ne ostane na papinskom dvoru kao savjetnik sv. Oca, što je Papa naumio. Tako mu je skroz prožeta bila duša poniznošću, da nije mogao podnijeti nikakva odlikovanja. Cijelu Italiju i Francusku je napunio divnim propovijedanjem i čudesima. Narod je hrlio da ga vidi i sretnim se smatrao, kad bi se mogao dotaći skuta haljine njegove, a on ipak mišljaše i postupaše sa sobom kao s najvećim grješnikom. To je malne više nego heroična poniznost.

A blagošću i ljubezljivošću svojom sve je privlačio k sebi. Samo je prema sebi bio nemilosrdan. Jamačno da je vanrednim pokorama i strogostima pripisati njegovu preranu smrt. 36 godina mu je bilo, kad je sveto preminuo.

Uči se od sv. Antuna poniznosti i blagosti. Nemoj držati mnogo do sebe. Sjećaj se često opomene sv. Pavle, što je jamačno i sv. Antunu pred očima lebdilo »Šta imaš, česa nijesi primio? Ako si primio, što se hvališ kao da nijesi primio?« (1. Kor. 4, 7.) Budi ponizan i blag prema svakomu. Tim ćeš najvećma počastiti sv. Antuna.

2. TOČKA: REVNOST SV. ANTUNA.

»Revnost za dom tvoj izjeda me«. (Ps. 68, 10.)

Sv. Hilarije, sv. Augustin, sv. Jeronim, a i noviji egzegeti tumače 68. psalam o muci Isusovoj. A navedene riječi: »Revnost za dom tvoj izjeda me«, tumače i sami apostoli o Isusu, kako svjedoči sv. Ivan (2, 17.).

Ta sveta vatra je zahvatila i vjernoga slugu Kristova, sv. Antuna, što prorok proriče o Spasitelju svijeta. I dok se je u zabiti molio, s Bogom općio i vanredne pokore vršio, revnovao je za bližnjega. Zato je stupio u red sv. Franje, da uzmogne među poganima život svoj žrtvovati za bližnjega, kao ona petorica mučenika, koji ga potakoše na tu ljubav. A da ta revnost nije bila samo čuvstvena u sv. Antuna, nego i djelotvorna, to je dokazao, kad je velikom pripravnošću, da umre za sv. vjeru, otišao u Afriku Saracenima. A bio bi jamačno kao mučenik među njima i umro, da ga nije prisilila bolest, ili zapravo providnost Božja, da se povrati u Europu.

Cijela je Italija i Francuska, a može se reći i cijeli svijet neprestani živi svjedok revnosti sv. Antuna. Samomu je Bogu poznato, koliko je ovaj sluga njegov grješnika obratio, židova, krivovjeraca i raskolnika k sv. Crkvi priveo; dobrih kršćana na revnost potakao. A svima je poznato, kako sv. Antun tu svoju revnost širom svijeta i sada nastavlja i jamačno će je nastaviti, dok bude sv. Crkve. Malo je koji Svetac tako popularan i čašćen, kao sv. Antun. Obistinila se izreka

Duha Sv. na njem: »Svršivši brzo, ispuni mnogo vremena«. (Mudr. 4, 13.) Ne samo mnogo, nego i sva vremena.

Ugledaj se u sv. Antuna i budi revan. To iziskuje od tebe i čast velikoga Boga; i tvoja vremenita i vječna sreća, a i ljubav bližnjega. Dokaži svoju revnost po uzoru sv. Antuna u vršenju svoje dužnosti, što ti je Bog u svojoj očinskoj providnosti dao.

3. TOČKA: DAREŽLJIVOST SV. ANTUNA.

»Bog ljubi vesela darivatelja«. (2. Kor. 9, 7.)

Sv. je Antun bio darežljiv prema Bogu i prema bližnjemu. Sve je Bogu darovao, štogod je imao. Mnoge i velike je darove primio od Boga, ali je sve do zadnje mrvice Bogu povratio s obilnim kamatama. Nitko ne može više dati Bogu, nego kad mu posveti sve svoje sile i sam život. A sv. Antun je to učinio. Bog nije htio da primi od njega krvno mučeništvo: Postom, pokorom, molitvom, propovijedanjem trudom apostolskim i svakom vrsti duhovnih i tjelesnih djela milosrđa.

Sv. Augustin kaže: »Non verbis, sed adverbiis meremur«. Što će reći: Ne patnjom, nego patnjom strpljivom, za Boga zaslužujemo. Zato nas uči sv. Pavao: »Bog ljubi v e s e l a darivatelja«. Sv. Antun se je veselio, što je mogao sebe i sve svoje sile istrošiti za slavu Božju. Tako je ljubio Isusa, a Isus sv. Antuna, da ga je odlikovao svojom prisutnošću, mnogima i sjajnim čudesima, velikom čašću i štovanjem u svojoj sv. Crkvi.

U kolokviju moli sv. Antuna, koga je Bog među mnogim drugim darovima i time odlikovao, da njegovim zagovorom sve nađemo, što smo izgubili, da ti isprosi, te nađeš svoju prvu revnost u službi Božjoj, ali ako je nijesi izgubio, da je sve to većma povećaš. Dovrši Očenašem i Zdravomarijom na čast sv. Antunu.

393.

16. LIPNJA: SV. IVAN FRANJO REGIS.

1. PREDVJ.: Sv. Franjo Regis rodio se 1597. od otmene obitelji u mjestancu Foncouveru, u biskupiji Narbonskoj u Francuskoj. Stupi u Družbu Isusovu 1616. Bio je prije i poslije sveta života. Postavši svećenikom bio je Vivarencima, Velauncima i obližnjim krajevima ono što je sv. Franjo Ksaver bio Indiji i Japanu. Na hiljade krivovjeraca i grješnika obratio je propovijedanjem, čudesima i pokorničkim životom svojim. Počivao je tri sata u noći, a često jedva jedan sat, ostalo je vrijeme posvetio molitvi. Postelja mu bijaše daska ili gola zemlja. Mesa, ribe, jaja nije jeo. Kuhano zelje bez začina i kruh bijaše mu hrana. Umro je u Lalouvesku. Dvadeset i dva Prelata pisahu Klementu XI. ovo: »Svjedoci smo, da kod groba Ivana Franje Regisa slijepi progledaju, hromi hodaju, gluhi čuju, nijemi progovaraju, i glas je o ovim vanrednim čudesima raznesen među sve narode«.

2. PREDVJ.: Sv. Franjo isprosi mi od Boga živu vjeru, čvrsto ufanje i goruću ljubav prema Bogu i bližnjemu.

Razmatrat ćemo u 1. točki duh molitve sv. Franje; u 2. revnost njegovu; u 3. poniznost njegovu.

1. TOČKA: DUH MOLITVE SV. FRANJE.

»**Treba se svagda moliti i nikad ne klonuti duhom**«. (Luk. 18, 1.)

Poslovica veli: S kim si, takav si. Sv. Franjo je od rane mladosti svoje započeo općiti s Bogom; a što je većma napredovao u dobi, to se je uže sjedinio s Bogom. Kao redovnik, a osobito kao vjerovjesnik noći je obično provodio u molitvi. Tri sata je spavao, a često samo jedan na daski ili zemlji, da se što prije probudi na molitvu. Usko jedinstvo mu je s Bogom podalo onu vanrednu vatru i gorljivost, kojom je često i više puta na dan propovijedao. Ganuo bi do suza i najokorjelije grješnike. Na licu mu se opažao žar spojen s mirom i vedrinom, što je odavalo, da vazda opći s Bogom. Sv. Misu je govorio kao anđeo.

Vrši veoma savjesno svoje obične duhovne vježbe i molitve; jer sv. Augustin veli, da kakvi smo u molitvi, takvi smo i u ostalim svojim djelima.

2. TOČKA: REVNOST SV. FRANJE.

»**Revnost za kuću tvoju izjeda me**«. (Ps. 68, 10.)

Riječi se Psalmiste doslovce ispuniše na sv. Franji. Dogodilo mu se, da cijeli dan nije ništa jeo, jer od revnosti za bližnjega nije imao zato vremena. — Biskupije u kojima je djelovao, bile su veoma zapuštene i od kalvinizma zaražene. Sv. Franjo bi obično započeo s mladeži. Tako ih je znao ljubavlju k sebi

pritegnuti, da bi ga obično pratilo čitavo jato siromašne djece.

Pozvan u župu Marthes, pođe preko brda ledom i snijegom pokrivena. Tom prigodom slomi si nogu, ali se on nije dao zato smesti; nastavi put, kad stiže u župu, ode u crkvu, ispovijedi sakupljeni narod; onda istom popusti molbi župnika i dade si dovesti liječnika. Liječnik je potvrdio, da je noga posve iscijeljena. Što se dakako samo čudom dogodilo.

Četiri zadnje godine svoga života posveti Velauncima. Zimi je propovijedao u gradu imenom: Puy. Toliko se slušatelja sakupi na njegove propovijedi, da je crkva obično bila pretijesna. Među slušateljima je bio jednoć i njegov Provincijal, koji je s ostalim slušateljima pod cijelom propovijedi suze ronio.

Umro je u Louvesku. Želio je, da ga odnesu u štalu, jer se u štali rodio Spasitelj. Kad mu izjaviše, da ga zbog slabosti ne mogu nikamo prenesti, hvalio je Boga. U velikim bolima mu je jedina utjeha bila Propeti Isus. Propelo je držao u ruci i vazda ga cjelivao.

Uči se revnosti od sv. Franje. Vrši revno svoje dužnosti; budi uslužan prema bližnjemu; učini što možeš, da ga odvratiš od zla, i privedeš dobru.

3. TOČKA: PONIZNOST SV. FRANJE.

»**Bog se protivi oholima, a poniznima daje milost**«. (1. Petr. 5, 5.)

Značajna je crta u životu i djelovanju sv. Franje: njegova duboka poniznost. 1. Zato je uvijek radio oko spasenja siromaha. Najradije je propovijedao siro-

masima. Malne uvijek je siromahe ispovijedao. Običavao je reći, da imućniji lakše nalaze ispovjednika nego siromasi: 2. Jelo i odijelo mu je bilo najsiromašnije. Hranio bi se samo kuhanim varivom bez začina. Mesa, ribe, jaja nije jeo, vina nije pio. Otrcano redovničko odijelo bi mu dobre, pobožne žene iskrpale. — Jedna je tom prilikom zadržala sebi dva komadića od njegova odijela i metnula ih na svoju bolesnu djecu koja odmah ozdraviše.

3. Veliki uspjesi, kojima je Bog blagoslovio njegovo djelovanje i potvrdio mnogim čudesima, nije uznijelo sv. Franju, nego ga je još većma ponizilo. Kad bi ga neki neobuzdani mladić udario po licu, on mu okrene i drugo i reče: kad bi ti mene poznavao, kakav sam; gore bi samnom postupao.

4. Umro je 1640. u 44. godini svoga svetoga života u velikoj poniznosti, moleći naime, da ga odnesu u štalu, jer tamo je želio umrijeti. — Klement XII. uvrsti ga među Svece i odredi 16. lipanj za njegovu svetkovinu.

U kolokviju zahvali Bogu za krasne darove, kojima je obilno nadario sv. Franju! Moli ga, da ti isprosi od Boga duh molitve, duh revnosti i poniznost. Na koncu izmoli Očenaš i Zdravomariju.

394.

21. LIPNJA: SV. ALOJZIJE GONZAGA D. I.

1. PREDVJ. Sv. Alojzije rodio se 9. ožujka 1568. Otac mu bijaše Ferdinand, knez Rimskoga carstva i markgrof Castiglionski u Lombardiji. Pobožna ga majka rano nauči križati se i izgovarati imena Isusa i

Marije. U dobi od pet godina izustio je Alojzije neke nepristojne riječi, što ih je čuo od vojnikâ svoga oca. Odgojitelj ga zato ukori; a to ga je tako zasramilo i tako djelovalo na nj da je poslije ovaj događaj nazivao početkom svoga obraćenja. Podavao se je sve to većma pobožnosti. Odrekao se kao prvorođenac markgrofije u korist mlađemu bratu, Rudolfu; a sam odluči, potaknut milošću Božjom i pozivom Majke Božje, da će stupiti u Družbu Isusovu. — Vanredno sjedinjen s Bogom dopre u redu do nevjerojatnih kreposti. Dvoreći bolesnike prigodom kuge u Rimu pade žrtvom prevelike ljubavi prema Bogu i bližnjemu 21. lipnja 1591. — 1726. bio je proglašen Svecem i zaštitnikom katoličke mladeži od pape Benedikta XIII.

2. PREDVJ.: Sv. Alojzij isprosi mi od Boga ljubav k pokori i prema Isusu u presv. Sakramentu, u kojima si se ti vanredno odlikovao.

Razmatrat ćemo u 1. točki čistoću sv. Alojzija; u 2. njegov pokornički duh; u 3. njegovo sjedinjenje s Bogom.

1. TOČKA: ČISTOĆA SV. ALOJZIJA.

»O kako je krasan čist naraštaj ... jer je neumrla njegova uspomena, budući da je poznata kod Boga i kod ljudi.« (Mudr. 4, 1.)

Sv. Crkva zove sv. Alojzija anđeoskim mladićem. U strogoj istrazi za njegovu kanonizaciju izreče, da sv. Alojzij nikada nije oćutio nečistih predstava u mašti, niti nečistih pokreta u tijelu. Tako je ljubio sv. čistoću, da je za cijelog života svoga gorko oplakivao one nečiste riječi, što ih je izgovorio za vojnicima, kad

mu bijaše pet godina, ma da ih nije potpuno ni razumio. Premda je naličio anđelu svojom čistoćom, ipak ju je tako čuvao, i bio na oprezu i od najmanje pogibli, kao da je običajni grješnik. Sv. Crkva ga je zato proglasila uzorom i zaštitnikom kršć. mladeži. Sv. Alojzij je svima pomogao, često puta i čudom, koji mu se pouzdano utekoše u borbi za sv. čistoću.

Promisli, kako je krasna krepost sv. čistoća! To je pravi plod sv. vjere i Kristovih tajna. U starom je Zavjetu i kod odabranog naroda bila nepoznata. Prva je Bl. Dj. Marija i sv. Josip zavjetovao Bogu čistoću.

Nasljeduj sv. Alojzija pazeći na svoja osjetila, te budi umjeren u jelu i pilu. Ispitaj se, u čem treba da se popraviš.

2. TOČKA: POKORNIČKI DUH SV. ALOJZIJA.

»Srce skrušeno i poniženo ne ćeš prezret, Bože!« (Ps. 50, 18.)

U molitvi, što je na svetkovinu sv. Alojzija Crkva moli, veli ona, da je Bog združio u njem »divnu nevinost života s jednakom pokorom«. Sv. Crkva ubraja ga među najveće svoje pokornike. Može se o njem reći, da je za cijelog života svoga postio. Već prije nego postade redovnikom, jeo samo toliko, da si očuva život od smrti. Na daski je spavao. Poslije polnoći je ustajao, te se kroz više sati molio. Svaki bi se dan do krvi bičevao; željeznim se lancem pasao. Osjetila je svoja tako na uzdi držao, te ni majci svojoj ne bi u lice pogledao. Premda je krsnu nevinost sve do smrti očuvao, ipak se je tako dubokim čuvstvom kajanja ispovijedao, da često od suza ne bi mogao govoriti.

Na umoru je molio svoje starješine, da ga stave na zemlju i bičuju, hoteć da umre onako, kako je i živio, u prahu i pepelu.

Čini se, da je mjerilo veličine pred Bogom pokora. Zato su se svi Sveci Božji odlikovali u ljubavi i vršenju pokore. Nije to slučajno, da je najveći među rođenima od žene, sv. Ivan Krstitelj, ujedno bio i najveće čudovište pokore. Bog je združio i u sv. Alojziju divnu nevinost s divnom pokorom.

Ljubi pokoru i bit ćeš nevin. Pazi na svoja sjetila, osobito na oči i na jezik. Ispovijedaj se uvijek iskreno i skrušeno. Probudi svaki dan vjeru, ufanje, ljubav i djelo skrušenja.

3. TOČKA: SV. JE ALOJZIJ ŽIVIO NAJUŽE SJEDINJEN S BOGOM.

»Ljubi Gospoda Boga svojega svim srcem svojim i svom dušom svojom i svim umom svojim i svom snagom svojom.« (Mark. 12, 30.)

Sv. je Alojzij i ljubavlju prema Bogu naličio anđelima. Cijele satove znao je sprovesti svaki dan u tako sabranoj molitvi, da za pola godine nije bio dulje rastresen, nego što se može jedamput izmoliti »Zdravo Marija«, kako je to sam priznao pred svojim redovničkim starješinom. Misleći na Boga, ili čuvši govoriti o Bogu, od ljubavi mu je silnije udaralo srce, i lice mu se zasjalo od nebeske radosti. Nije mogao da odvrati misli svoje od Boga. Ovo mu je usko jedinstvo s Bogom trošilo tijelo. Stoga mu starješine zapovjediše, da barem za neko vrijeme odvrati misli svoje od Boga; ali tek što je prestao razmišljati o Bogu, već mu se

misao opet svraćala k Bogu. Kad je htio da bježi od Boga, Bog mu je hrlio u susret. Iz pokornosti moleći Boga, neka se udalji od njega, Bog ga je sve slađim zagrljajima obujmio.

Tako je Bog već na ovom svijetu nagradio vanredne pokore vjernog i nevinog sluge svoga. Sv. Mariji Magdaleni Pacijskoj pokaže Bog poslije smrti Alojzijeve slavu, što mu je udijelio; a Svetica veli, da nije vjerovala, da ima tolike slave na nebu, u kojoj je gledala sv. Alojzija. Nazvala ga je skrovitim mučenikom.

U kolokviju zahvali Bogu svim srcem, što je tolikim žarom ljubavi svoje raspalio srce sv. Alojzija! Moli Boga, da ti posredovanjem i po zaslugama sv. Alojzija podijeli ljubav, te ga nikada teško ne uvrijediš. Razmatraj često o Bogu, o Isusu propetomu, o Isusu u presv. Sakramentu. Ne propusti nikada svoje obične molitve. Probudi svaki dan vjeru, ufanje, ljubav i djelo skrušenja. Uzdigni srce svoje često strijelovitim molitvama k Bogu. Zaključi razmatranje s Očenašem i Zdravomarijom.

395.

29. LIPNJA: SV. PETAR I PAVAO, APOSTOLI.

1. PREDVJ.: Sjeti se kako je 67. godine Neron na današnji dan dao propeti na križ sv. Petra, i to po želji sv. Petra glavom dolje; a sv. Pavlu dade odrubiti glavu.

2. PREDVJ.: Sv. Petre i Pavle, isprosite mi od Boga tako živu vjeru, da prije umrem nego se o nju teško ogriješim.

Razmatrat ćemo u 1. točki uzvišeno apostolsko zvanje sv. Petra i Pavla; u 2. uzvišene darove, što im je Duh Sv. dao; u 3. njihovu slavu na nebu.

1. TOČKA: UZVIŠENO APOSTOLSKO ZVANJE SV. PETRA I PAVLA.

»Postavit ćeš ih knezovima po svoj zemlji«. (Ps. 44, 17.)

Promisli, što bijaše sv. Petar prije nego ga pozva Isus za apostola. Prosti, neuki ribar. A sv. Pavao doduše učen, ali žestoki neprijatelj i progonitelj Crkve Kristove. Sudjelovao je kod kamenovanja sv. Stjepana prvoga mučenika.

A šta učini od njih Isus?! Stupove i tvrđe sv. Crkve svoje, naučitelje sviju naroda do konca svijeta, razoritelje kraljevstva sotone, prave prosvjetitelje svega svijeta, nepogrješne učitelje sviju naroda, uzore u svim krepostima za sve vjernike. Povjerio im je Isus ključeve kraljevstva nebeskoga, postavio ih je za suce svemu svijetu: »Zaista vam kažem, da ćete i vi, koji ste pošli za mnom, u drugom rođenju, kad Sin čovječji sjede na prijestolje slave svoje, sjesti na dvanaest prijestolja i suditi nad dvanaest koljena Izraelovih«. (Mat. 19, 28.)

Ispunio je Bog na sv. Petru i Pavlu tvrdnju Duha Sv.: »Siromaha podiže iz praha, i iz bunjišta uzvišuje ubogoga, da ga posadi s knezovima, i daje im da naslijede prijesto slave«. (1. Kralj. 2, 8.)

Tako čini Bog i sada, kad nas pozove i primi po sv. Krstu preporoda u sv. Crkvu svoju. Jer sv. Petar

veli o kršćanima: »A vi ste izabrani rod, kraljevsko svećenstvo, sveti narod«. (1. Petr. 2, 9.)

A još većma odlikuje Isus one, koje pozove za svoje svećenike.

Budi zato zahvalan Isusu po primjeru sv. Petra i Pavla. Što je uzvišenije zvanje, to su teže dužnosti, koje su skopčane s njim. Vrši svoje dužnosti strpljivo i velikodušno iz ljubavi prema Isusu.

2. TOČKA: DUH SV. URESIO JE VANREDNIM DAROVIMA SV. PETRA I PAVLA.

Promisli kakvi su bili sv. Petar i Pavao prije nego je sašao Duh Sv. na njih. Živjeli su istina po zakonu Mojsijevu, ali nijesu imali nijednog odličnijeg dara Duha Sv. I iza kako je izabrao Isus Petra za apostola, koliko pogrješaka na njem uza svu prostodušnost, što ju je imao od naravi· Na glas sluškinje zakletvom tvrdi, da ne zna za Isusa. — A Pavao kako je progonio kršćane! Sam priznaje, da nije vrijedan, te se nazove apostolom.

Kad siđe Duh Sv., tako napuni sve svojim darovima naročito sv. Petra i Pavla, da nije bilo ni u starom ni u novom zavjetu, izuzev sv. Josipa i sv. Ivana Krstitelja, Sveca, koji bi im ravni bili u svetosti. Udijelio im je Duh Sv. u vanrednoj mjeri svih svojih sedam darova; dao im je dar nepogrješivosti u propovijedanju nauke Kristove i u upravljanju njegove sv. Crkve; imali su bogoslovne i sve ćudoredne kreposti u tolikom obilju, kako se to pristojalo naučiteljima sviju naroda. Bili su utvrđeni u milosti Božjoj; podnijeli su vanrednom hrabrošću i ljubavlju za Isusa mučeničku smrt. — Hoćemo li i sada, da nazovemo kojega muža uistinu velikim, kažemo da je apostolski.

Zahvali od srca Duhu Sv. za sve darove, velike i mnogobrojne, što ih je u izobilju podijelio sv. Petru i Pavlu! Moli ga po zaslugama i posredovanju ovih odabranika velikim pouzdanjem, da oživi sve to većma u tebi vjeru, ufanje i ljubav; da sve to većma upoznaš i obljubiš Isusa. Onda ćeš se i žrtvovati za nj po primjeru sv. Petra i Pavla.

3. TOČKA: NAGRADA SV. PETRA I PAVLA NA NEBU.

»Odviše su čašćeni prijatelji tvoji, o Bože, odviše je učvršćeno njihovo prvenstvo«. (Ps. 138, 17.)

Tko bi mogao izreći, kolika je nagrada i zadnjega pravednika Božjega na nebu!? Ta Boga nitko ne može natkriliti u darežljivosti.

Promisli dakle, kako je nagradio Isus dva svoja apostola na nebu, koji su prosvijetlili i poučili, sve narode na zemlji, a još i danas prosvjetljuju i uče pravu vjeru Kristovu. Bili su pravi Krist na svijetu, kako to i govori sv. Pavao: »A ja više ne živim, nego živi u meni Krist«. (Gal. 2, 20,) Raznosili su njegovu svjetlost i svetost po svijetu. Svagdje su raspršavali tmine đavolske, a zasadili križ i vjeru Kristovu.

A tko bi mogao nabrojiti i sve trudove, znoj i žuljeve, što su pretrpjeli za Isusa, dok napokon nijesu krvlju svojom zapečatili vjeru, što su je narode naučali. Zato punim pravom govori sv. Ivan Zlat. o vanrednoj nebeskoj slavi sv. Petra i Pavla: »Ako ga ovdje uslušamo, govori sv. Ivan. o sv. Pavlu, i u nebu ćemo

ga gledati, premda ne iz blizu. Gledat ćemo ga, kako se svijetli uz kraljevski prijesto, gdje Kerubi Boga slave, gdje lete Serafi; tamo ćemo gledati Pavla s Petrom, s prvakom i s vođom vojske Svetaca i uživat ćemo njihovu ljubav«.

Oni će biti suci, kako im obeća Isus, svega svijeta; pripustit će u nebo one, koji su živjeli po nauci, koju su oni propovijedali po nalogu Isusovu. Oni su dakle prvaci neba.

U kolokviju zahvali Isusu za preveliku slavu, kojom je nagradio svoje apostole! Moli ga, da po zaslugama sv. Petra i Pavla i tebi udijeli milost, te tako služiš Isusu na zemlji, da zaslužiš vječnu slavu na nebu.

Na koncu izmoli na čast sv. Petru i Pavlu Očenaš i Zdravomariju.

2. SRPNJA: POHOD BL. DJ. MARIJE.

(Vidi razmatranje 21. u I. svesku, str. 75.)

396.

5. SRPNJA: SV. ĆIRIL I METOD.

1. PREDVJ.: Godine 826. i 827. ugledaše svijetlo u Solunu dva brata Sv. Ćiril i Metod. Njih Bog izabra, da unesu svijetlo vjere Kristove među slavenske narode. U Carigradu temeljito naobraženi, povukoše se u samostan sv. Polihronija, da se posvete razmatranju i molitvi. Sv. Ćiril bi dvaput pozvan, da obrati Kozare i Saracene. Bog je obilno blagoslovio njegov apostolski rad. Na to zamoli moravski knez Rastislav u Carigradu, da mu pošalju vjerovjesnike, vješte slavenskom

jeziku. Izbor pade na ova dva sv. brata. Oni odoše, sv. Pismo na slavenski jezik prevedoše; sjajno i velikim uspjehom djelovaše, u Rimu se sjajno opravdaše protiv klevetnikâ. Ćiril umrije u Rimu 868. Sv. Metod se vrati; uz veliko progonstvo proširi sv. vjeru među Slavenima, napokon g. 885. u Velehradu pozva ga Bog, da primi nagradu za svoj apostolski trud.

2. PREDVJ.: Sv. Ćirile i Metode isprosite mi od Isusa, da živim po vjeri, koju vi mojim pređima propovijedaste!

Razmatrat ćemo u 1. točki duh molitve sv. Ćirila i Metoda; u 2. njihovu revnost; u 3. njihovu pokornost.

1. TOČKA: DUH MOLITVE SV. ĆIRILA I METODA.

»Provede svu noć na molitvi Božjoj«. (Luk. 6, 12.)

Sv. Luka evanđelista kaže, kako je Isus cijele noći znao probdjeti u molitvi. Time je htio da i primjerom nauči apostole i njihove nasljednike, što je najpotrebnije mužu apostolskom. Dobro to shvatiše sv. Ćiril i Metod. 1. Već u kući roditeljskoj udari dobar temelj za molitveni život pobožna im majka Marija. Što se iz otmene obitelji i visoke službe, koju je sv. Metod obnašao, posvetili svećeničkom staležu, znak je neobične kreposti i ljubavi, što su je imali prema Bogu. U Carigradu je sv. Ćiril zbog učenosti nazvan »filozof«, bio knjižničar carske knjižnice. Odrekoše se i jedan i drugi svoje službe, te odoše. 2. u samostan, gdje su u molitvi i razmatranju jedino s Bogom općili. U kolikoj mjeri im ulio Duh Sv. svoje darove, pokazalo se poslije u obraćanju cijelih naroda. 3. Kako su i poslije usred apostolskog djelovanja svog usko bili

s Bogom sjedinjeni, svjedok je njihova strpljivost i ljubav, kojom podnesoše sve patnje i klevete svojih neprijatelja i nečistoga duha.

Ljubi molitvu i obavljaj je osobito jutrom i večerom, jer to je sredstvo kojim se pribavljaju svi darovi Božji.

2. TOČKA: REVNOST SV. ĆIRILA I METODA.

»Po svoj je zemlji izišao glas njihov, i tja do granica zemlje riječi njihove«. (Rim. 10, 18.)

Mnogi od samih apostola Kristovih nijesu prošli propovijedajući tako široke i daleke krajeve, kako to učiniše sv. Ćiril i Metod. Sv. Ćiril već prije nego što je započeo djelovati među Slavenima, obratio je Saracene i Kozare.

God. 867. pođoše ova dva sv. Brata preko Bugarske u Moravsku. Tamo svojim uspješnim apostolskim djelovanjem probudiše zavist njemačkoga svećenstva. Ovi ih ocrnuše kod sv. pape Nikole I., koji ih pozva u Rim, da se opravdaju. Put, što ga učiniše do Rima, bijaše zgoda za apostolsko djelovanje; propovijedahu Slavenima, kudan putovahu. Pošto je nasljednik sv. Nikole I. Hadrijan II. strogo ispitao djelovanje sv. Braće, odobri njihov rad, pošlje sv. Metoda, jer sv. Ćiril umre u Rimu, s papinskom punomoći kao nadbiskupa Slavenima. Osim Moravske unio je luč sv. evanđelja u Češku, Poljsku, Panoniju, Slavoniju (Srijem), Rusku, gdje je u Kijevu, prema legendi, osnovao biskupsku stolicu. Čamio je dugo u tamnici, dok ga na posredovanje pape Ivana VIII. ne pustiše na slobodu.

Skršen od rada apostolskoga vrati se sv. Metod u Moravsku, gdje 885. sveto umrije.

Promisli koliki je žar ljubavi Božje plamtio u srcima sv. Braće! Kolike patnje, nevolje, poteškoće i klevete podnesoše, dok su tolike narode uveli u sv. Crkvu Kristovu! Cijeni u velike sv. vjeru, i znaj da ćeš Isusu strog račun položiti, kako si djelovao s povjerenim ti velikim blagom, sv. vjerom. Budi revan u vršenju zapovijedi Božjih i svojih dužnosti.

3. TOČKA: POKORNOST SV. ĆIRILA I METODA.

»Pokoravajte se predstojnicima svojim i slušajte ih«. (Hebr. 13, 17.)

Sv. Ćiril i Metod bili su i u pokornosti prema apostolskoj Stolici pravi uzor. 1. Upravo u ono vrijeme su pokazali primjerom svojim, kako se treba Namjesniku Kristovu pokoriti, kada je Focije u Carigradu svojom nepokornošću otcijepio cijeli Istok od apostolske Stolice.

2. Ni sjajni uspjesi u apostolskom djelovanju nijesu mogli uzdrmati u njima poslušnost, što su je dugovali nasljedniku sv. Petra. Čim ih je sv. Otac papa pozvao, da polože račun o svom djelovanju; odmah krenuše u Rim, izvijestiše dužnim počitanjem Hadrijana II. o svem, što bijahu učinili. Papa sve odobri; zaredi ih za biskupe. Sv. Ćirila, koji u Rimu umrije dade sahraniti u svoju vlastitu grobnicu, a sv. Metoda ovlasti punomoćju za sve Slavene i pošalje ga natrag.

3. Poslije nekoliko godina evo sv. Metoda opet u Rimu, da oprovrgne sve klevete, kojima ga ocrniše pred Ivanom VIII. Papa sve odobri i osokolivši ga,

posla ga natrag. Djelovao je sve do smrti svoje u jedinstvu i podložnosti prema apostolskoj Stolici.

Tko vas sluša, reče Isus, mene sluša. Zato je Bog tako obilno blagoslovio rad sv. Ćirila i Metoda, jer su slušali u sv. Ocu papi Isusa. U kolokviju molimo sv. Braću, da nam isprose pravu pokornost prema zakonitim starješinama.

Izmolimo Očenaš i Zdravomariju.

397.

16. SRPNJA: MAJKA BOŽJA OD GORE KARMELA.

1. PREDVJ.: Jednoga dana — bilo to baš u nedjelju 16. srpnja 1251. — ukaza se sv. Šimunu Štoku Majka Božja u rajskoj krasoti, sjajnija od sunca, a u pratnji sile duhova nebeskih. Bl. je Djevica sama nosila u ruci prečisti škapular od »Gore Karmela«; onda ga stavila sv. Šimunu na pleća i po tom mu kazala ove znamenite riječi: »Poljubljeni sinko! Uzmi ovaj škapular Reda tvoga, znak bratovštine moje, povlasticu tebi i svim Karmelićanima. Tko u njemu umre, on vječnog ognja trpjeti ne će. Evo znak spasenja, obrana u pogiblima, zalog mira i ugovora vječitog«. Narediv mu jošte, da o tom izvijesti i sv. Oca papu, Inocencija III., iščeznu.

2. PREDVJ.: Moli Majku Božju, da ti isprosi od Boga milost, te vazda budeš vrijedan i revan sluga njezin.

Razmatrat ćemo u 1. točki: što je škapular? u 2. zašto nosimo škapular? u 3. na što nas obvezuje škapular?

1. TOČKA: ŠTO JE ŠKAPULAR OD »GORE KARMELA?«

»Evo znak spasenja, obrana u pogiblima, zalog mira i ugovora vječitog«. (Riječi Bl. Dj. Marije sv. Šimunu.)

Škapular od »Gore Karmela« jest malešan haljetak od dva mala komadića vunena sukna od smeđe ili crne boje, a spajaju ih dvije vrpce od koje mu drago tvari i boje. Valja ga vazda, dan i noć nositi o vratu. Pijo X. je dozvolio, da se može mjesto škapulara nositi i medaljica sa slikama Presv. Srca i Majke Božje. Medaljica se ne mora nositi o vratu, premda je moramo vazda nositi kao i škapular.

Ovaj neznatni znak učini Majka Božja sredstvom velikih milosti. Reče sv. Šimunu, da je taj škapular: »znak spasenja«; »obrana u pogiblima«; »zalog mira i ugovora vječitog«. To su milosti, što ih neophodno trebamo za ovaj i za vječni život. Tko bi mogao vjerovati, da su s takim neznatnim znakom skopčane tolike milosti i tako vanredne blagodati, da nas o tom ne osigurava sama sv. Crkva.

Zahvali Majci Božjoj, što nam je na žarke molitve sv. Šimuna i njegove oštre pokore od šest godina isprosila od Boga tako goleme milosti! Nosi škapular velikom zahvalnošću i ljubavlju prema Majci Božjoj.

2. TOČKA: ZAŠTO NOSIMO ŠKAPULAR OD »GORE KARMELA?«

»Poljubljeni sinko, uzmi ovaj škapular Reda tvoga, znak bratovštine moje, tko u njemu umre, on vječ-

nog ognja trpjeti ne će«. (Riječi Majke Božje sv. Šimunu.)

Dva su poglavita razloga s kojih nosimo škapular. 1. Da štujemo Majku Božju. Škapular je novi razlog, zašto da štujemo Kraljicu neba i zemlje. I ovim znakom je posvjedočila, da je istinito što sv. Oci o njezinu štovanju govore, da je: »znak preodređenja za nebo«.

Marija je, kako sv. Crkva veli: »dijeliteljica sviju milosti nebeskih«. Naš je cilj, za koji nas stvorio Bog, da spasimo dušu svoju. Evo Majka Božja nam škapularom pritiče u pomoć. Obećava, da »tko u njemu umre, vječnog ognja trpjeti ne će«.

2. Drugi je razlog zašto nosimo škapular, da priznamo, da smo sluge Majke Božje. Jer kako sv. Alfonz Lig. govori: »Kao što se velika gospoda časte i diče, što imaju sluge, te im oni nose odoru posebnu t. j. haljine, s kojih se na prvi pogled vidi, da pripadaju družini one gospode: tako je drago i Bl. Gospi, kad joj štovatelji nose škapular u znak, da su se posvetili službi njenoj«. Škapularom dakle priznajemo, da smo na osobit način, većma nego drugi kršćani, sluge Majke Božje.

Nu dužnost je sluge, da vrši volju gospodarice svoje. Volja je Majke Božje, volja Božja. Koji dakle nosi škapular, treba da savjesnije vrši zapovijedi Božje i sv. Crkve, i dužnost svoga staleža. U tom mu svijetli na osobit način primjerom svojim Preslavna Majka Božja. Ispitaj se, kako si ih do sada vršio, i popravi u čem si dosad griješio.

3. TOČKA: NA ŠTO NAS OBVEZUJE ŠKAPULAR MAJKE BOŽJE?

»**Blago čovjeku koji mene sluša stražeći na vratima mojim svaki dan**«. (Prič. 8, 34.)

Dužnosti onih, koji prime škapular, jesu 1. da sveđer nose škapular; 2. da prema staležu svom čisto živu, na što je svaki i inače dužan po zapovijedi Božjoj; 3. oni, koji hoće da postignu i tako zvanu »subotnju povlasticu«, treba da svaki dan izmole »oficij Majke Božje«. Tko ne umije čitati, mora mjesto oficijuma postiti na zapovjedne posne dane, i povrh toga uzdržati se od mesa svake srijede i subote, van ako bi u te dane pao Božić. Koji ni to ne mogu, treba da zamole ovlaštenoga ispovjednika, da im to zamijeni kojim drugim dobrim djelom. »Subotnja je povlastica«, da će Majka Božja izbaviti prve subote iz čistilišta one, koji su preminuli u škapularskoj bratovštini, i ispunili spomenute uvjete.

Sve ove dužnosti treba da nas potaknu, te revno nasljedujemo prekrasne kreposti Majke Božje: da svim srcem ljubimo Boga, a bližnjega kao samoga sebe; da budemo zaista ponizni i blagi prema svakomu; da savjesno i ustrajno vršimo sve zapovijedi Božje i svoje dužnosti.

U kolokviju zahvali od srca Majci Božjoj za tako vanredne milosti i povlastice, što je svima obećala i daje. Ljubi je svim srcem; širi njezinu čast; nasljeduj njezine kreposti: Izmoli: Zdravo kraljice . . . .

398.

19. SRPNJA: SV. VINKO PAULSKI.

1. PREDVJ.: Sv. Vinko Paulski, rođen od siromašnih roditelja, bi zaređen za svećenika 1600. godine. Već od roditelja potaknut na milosrđe prema siromasima, započne sada na svakom polju razvijati vanrednu djelatnost za duhovnu i tjelesnu potrebu bližnjega. Osnova zato Družbu Lazarista i Milosrdnih Sestara. Udari temelj društvu, što neiskazano dobra čini i danas, a zove se zato po njegovom imenu »društvo sv. Vinka«. Nema staleža u ljudskome društvu, koji ne bi obvezao prema Bogu i sebi na najveću zahvalnost. Umrije u 85. godini 1660. Papa Klement XII. proglasio ga Svecem.

2. PREDVJ.: Sv. Vinko, isprosi mi od Boga da ga ljubim svim srcem; a bližnjega svoga kao sama sebe!

Razmatrat ćemo u 1. točki ljubav sv. Vinka prema Bogu; u 2. ljubav njegovu prema bližnjemu; u 3. nagradu sv. Vinka na nebu.

1. TOČKA: LJUBAV SV. VINKA PREMA BOGU.

»Ljubi Gospoda Boga svojega svim srcem svojim i svom dušom svojom i svim umom svojim i svom snagom svojom«. (Mark. 12. 30.)

Sv. Vinko je govorio: »Ljubimo Boga radom ruku svojih i znojem lica svoga«. 1. A tako je i ljubio Boga za cijelog života svoga. Sv. Crkva ga zove »izvrsnim junakom ljubavi Božje«. Nema staleža u ljudskom društvu, za koji si ne bi stekao neumrlih zasluga. Leon XIII. proglasi ga zato nebeskim Zaštitnikom sviju društava ljubavi u katoličkoj Crkvi, koja bilo ma na koji način potječu od njega.

2. U tako opširnoj djelatnosti, što ju je vršio iz ljubavi prema Bogu i bližnjemu prema svim staležima ljudskoga društva, tako je usko bio sjedinjen s Bogom, kao da je živio u pustinji. Molio se je Bogu dan i noć. Bio je sjedinjen s Bogom i kad je obavljao najzamršenije poslove; kad je bdio i počivao; kad je iz ljubavi bližnjega u ropstvu čamio.

3. U ogromnim uspjesima, što ih je postigao svojom djelatnošću, tako je ponizan bio, da je sve Bogu pripisao, a sebe držao za slugu nevrijednoga. Najveća mu je muka bila, kad je morao čuti pohvalu svoga djelovanja.

Ugledaj se u sv. Vinka! Ljubi Boga radom ruku svojih, t. j. vršenjem dužnosti svojih, i znojem lica svoga.

2. TOČKA: LJUBAV SV. VINKA PREMA BLIŽNJEMU

»Od ove ljubavi niko veće nema, da ko dušu svoju položi za prijatelje svoje«. (Iv. 15, 13.)

Životopisac sv. Vinka veli, da se je dao u Marsilji zarobiti na galiji namjesto jednoga robijaša, koga nije mogao drukčije da oslobodi od očajnosti, jer je dotični bio nevin i osuđen na šest godina. Nakon duljeg vremena pripoznaše sv. Vinka i pustiše, ali od okova mu nastade čir, od kojega je poslije vazda ćutio bol. — Nekog liječnika na francuskom dvoru napadoše teške napasti protiv vjere. Već ga dotjeraše u očajnost; pade u tešku bolest. Sv. Vinko nemogavši ga nikako osloboditi, ponudi se Bogu, da pošalje na

nj te napasti, samo da oslobodi liječnika. Bog ga usliša. Četiri godine je trpio te napasti. Napokon ih se oslobodi, kad učini zavjet, da će se posvetiti službi siromaha.

Zauze se za kršćane, koji su čamili pod jarmom turskim; za nahode, za zapuštenu mladež, za djevice, koje bijahu u pogibli; za žene, koje se podadoše grješnom životu; za osuđene na galiju; za tuđince; za bolesnike; za iznemogle obrtnike; za umobolne; za prosjake. U zemlje, koje su bile opustošene tridesetgodišnjim ratom, posla preko dva milijuna dinara, što je sakupio u Francuskoj. Potaknuo je najuglednije gospođe, da se zauzmu za nevoljnike i nahode.

Ispunio je riječi Spasiteljeve, jer mu je ljubav prema bližnjemu zaista veća bila, nego prema samom sebi. On je u bližnjemu nazrijevao Isusa. Zato je za bližnjega rado i ustrajno radio, trpio i žrtvovao i život svoj.

Ako ne možeš toliko raditi za bližnjega svoga, koliko je radio sv. Vinko, a ti radi koliko možeš. Ne možeš li ništa učiniti vanjskim djelima, a ti se moli za njega; podaj dobar primjer i snosi strpljivo njegove slaboće.

3. TOČKA: NAGRADA SV. VINKA NA NEBU.

»Blago milostivima, jer će biti pomilovani«. (Mat. 5, 7.)

Isus je obećao, da će nagraditi i čašu vode, što pružimo žednome u njegovo ime. Sv. je Vinko cijeli život svoj posvetio najkrasnijim djelima milosrđa. Tko bi mogao izreći, koliku je nagradu zato primio i prima od Boga! — 1. Kolika je svjetlost slave, kojom je Bog obasjao njegovu dušu i tako je osposobio, da na vijeke gleda blaženo Biće njegovo! 2. Kolika je ljubav, koju je razlio u volju sv. Vinka, kojom zagrli blaženo biće Božje, da ga više nikada ne izgubi ni najmanjom rastresenošću ili neutjehom! 3. Tko bi mogao pojmiti ono more od slasti, u koje zaroni Bog dušu sv. Vinka, da ga nagradi za sve one gorkosti i pregaranja, što je u izobilju podnio za Boga u dugom životu svom. 4. Tko bi si mogao predstaviti onu čast, kojom počasti Bog vjernog slugu svog i častit će ga do vijeka u zboru svojih Svetaca i Anđela, njega koji bi nasićen prezirom i poniženjem Boga radi!

U kolokviju moli sv. Vinka, da ti isprosi od Boga pravu ljubav Boga i bližnjega! A prava je ljubav, kako isti Svetac reče, kad ljubimo Boga radom ruku svojih i znojem lica svoga. Posveti zato sve što radiš i trpiš na slavu Božju i spasenje bližnjega.

Dovrši Očenašem i Zdravomarijom.

25. SRPNJA: SV. JAKOV STARIJI, APOSTOL.

(Vidi razmatranje 88. u II. svesku, str. 21.)

399.

26. SRPNJA. — SV. ANA.

1. PREDVJ.: Predstavi si sv. Anu kako poučava u zakonu svoju svetu kćerku, Bl. Dj. Mariju.

2. PREDVJ.: Sv. Ano, moli za me, da sve to većma upoznam tvoju presv. Kćerku, i da po njezinu primjeru ljubim i nasljedujem Isusa.

Razmatrat ćemo u 1. točki kako je sv. Ana čeznula za Mesijom; u 2. sv. Ana uzor-majka; u 3. sv. Ana požrtvovna majka.

1. TOČKA: KAKO JE SV. ANA ČEZNULA ZA MESIJOM.

»Rosite, nebesa, odozgo, i oblaci neka dažde Pravednoga, neka se otvori zemlja i neka rodi Spasitelja«. (Is. 45, 8.)

Tako se molila sv. Ana svim srcem i dušom sa sv. Isaijom svaki dan, da što većma uskori čas Spasiteljeva dolaska. Izgarala je od prevelike želje za Spasiteljem svijeta.

Ljubila je i vršila je zakon Božji od malenih nogu. Goruće je molila Boga, da joj dade takva muža, koji je ne će priječiti, nego unaprediti u vršenju zakona. Bog je na osobit način ispunio želju njezinu. Zaručila se je s velikim Pravednikom sa sv. Joakimom iz Davidova plemena, iz kojega je i sama potekla.

Oni podvostručiše svoje molitve, prošnje i žrtve, da što skorije pošalje Bog iščekivanoga Spasitelja. Kad je sv. Ana po Duhu Sv. doznala, da će njezina kćerka biti majkom Spasitelja, tolika su čuvstva poniznosti i zahvalnosti obladala dušom njezinom, da je trebala posebne okrepe Duha Sv., da ih uzmogne podnijeti. Ona je željela biti sluškinjom majke Spasiteljeve, a eto Bog ju je uzvisio, da se u njezinu krilu začne prava Majka Spasitelja svijeta. »Čestitamo ti, veli sv. Ivan Damascenski, o preblažena Ženo, jer si rodila Nadu sviju nas. Zaista si blažena i blagoslovljen je plod utrobe tvoje«.

Tako nagrađuje Bog ustrajnu molitvu pravednika, koji životom pokrepljuju, što srcem mole.

2. TOČKA: SV. ANA UZOR-MAJKA.

Žena, koja se boji Gospodina, zaslužuje pohvalu«. (Prič. 31, 30.)

Sv. Ana je mnogo godina bila neplodna. I ona i sv. Joakim dugo su se i žarko molili Bogu, da im blagoslovi brak srećnim plodom. Bog ih je uslišao, obratio im je žalost u vanrednu radost. Predaja veli, da je rodila Mariju bez ikakvih boli u prevelikoj utjehi Duha Sv.

Promisli, kako je sv. Ana odgojila presvetu Kćerku svoju. 1. Molila se je za svoju kćerku; 2. poučavala ju je u zakonu Božjemu; 3. naučila ju je strahu Božjemu i svakoj kreposti.

1. Sv. Ana se je molila često i žarko Bogu za svoju kćerku. Već prije poroda Kćerke svoje to je činila, a pošto ju je Bog tako sv. Kćerkom nadario, molila se još revnije i ustrajnije. Bogu su veoma mile molitve roditelja, a osobito majke, za djecu. Obilno sipa svoj blagoslov na takve roditelje i njihovu djecu. Što da reknemo kad majke mjesto blagoslova proklestvo zazivlju dan na dan na svoju djecu?

2. Sv. Ana je učila svoju Kćerku zakonu Božjemu dok je ona još malena bila. Bl. Dj. Marija još prije poroda služila se razumom svojim. A za sv. Anu veli sv. Ivan Damascenski da je bila veoma prosvijetljena i svake hvale vrijedna. Ona je uvela svoju oštroumnu i premudru Kćerku u mudrost zakona Božjega i sv. Pisma, naročito u proroke, koji proricahu o Mesiji.

3. Ali što je poglavita dužnost svake majke; naučila je svoju Kćerku strahu i ljubavi Božjoj i uvela je u svaku krepost. Marija je bila puna milosti već u začeću svom. Koliko je dakle napredovala u svakoj krepost pod vodstvom svoje premudre i presvete majke!

Štuj sv. Anu; nasljeduj Bl. Dj. Mariju u učenju i napredovanju u kršćanskim krepostima!

3. TOČKA: SV. ANA POŽRTVOVNA MAJKA.

»Uzmite žrtve i uđite u dvorove njegove«. (Ps. 95, 8.)

Golema je žrtva, koju je sv. Ana žrtvovala Bogu, kad je trogodišnju sv. kćerku svoju doprinijela Bogu u hramu. Potaknuta Duhom sv. odrekla se je sv. Ana svoje premile i presvete kćerke i prikazala ju je Bogu, da služi u hramu s drugim djevicama.

Velika je to žrtva, jer 1. veliki je dar, kojega se je odrekla sv. Ana Boga radi; 2. velika je ljubav što je Bogu žrtvovala odrekavši se svoje kćerke. Promisli 1. koliki je dar žrtvovala sv. Ana Bogu, kad mu je žrtvovala svoju kćerku Mariju! Velika je žrtva, koju doprinese Bogu Abraham, kad se odreče sina Isaka, i pripravan bio žrtvovati ga. Ali Marija je daleko natkrilila u svim vrlinama Isaka. Mi se divimo tisućama žrtava, što ih je doprineo kralj Salomun Bogu kod posvedbe hrama; ali što je to sve, usporedimo li ih s bezgrješnom Djevicom, koju prikaza Bogu sv. Ana!? — Promisli 2. kako je ljubila sv. Ana svoju kćerku jedinicu! Poslije Boga najvećma! Ljubila je u njoj samoga Spasitelja, koji je odabra sebi za Majku. Ali čim je razumjela, da je volja Božja te svoju kćerku

prikaže u hramu, odmah je velikodušno ispunila volju Božju.

Uči se od sv. Ane žrtvovati Bogu sebe i sve što ti je najmilije. Bog će te zato stostruko nagraditi. Moli zato u kolokviju sv. Anu, i dovrši s Očenašem i Zdravomarijom.

400.

31. SRPNJA: SV. IGNACIJE LOJOLSKI.

1. PREDVJ.: Sv. Ignacije se rodio 1491 u dvoru Lojoli u sjevernoj Španjolskoj. Mladost svoju provede na dvoru kralja Ferdinanda V. U obrani tvrđe Pampelone smrskali su mu Francuzi desnu golijen. Oporavljajući se, nemajući drugih knjiga, čitao je životopis Isusa i Svetaca. Pri tom ga takne Duh Sv. tolikom svjetlošću i jakošću, da je odlučio posvetiti se posve vrhovnom vojskovođi, Isusu. Čim je ozdravio, izvede svoj naum. Zaprosi pomoć Majke Božje. Ode u Manresu. Započe se trapiti vanrednom pokorom. Bog ga sve to većma prosvijetli i okrijepi. Napiše znamenitu knjigu: »Duhovne vježbe«, potpunu praktičnu pouku za kršćansko savršenstvo; svrši temeljito bogoslovske nauke; sakupi si drugove. Osnova Družbu Isusovu; svrši svoj djelotvorni život god. 1556. Bi proglašen Svecem g. 1622.

2. PREDVJ.: Sv. Ignacije, isprosi mi od Isusa, da se po tvom primjeru velikodušno odazovem njegovoj milosti.

Razmatrat ćemo u 1. točki ljubav sv. Ignacija prema Bogu; u 2. njegovu poniznost; u 3. njegovu mudrost.

1. TOČKA: LJUBAV SV. IGNACIJA PREMA BOGU.

»**Ne ljubimo riječju ni jezikom, nego djelom i istinom**«. (1. Iv. 3, 18.)

Tolikom je ljubavlju usplamtio sv. Ignacije odmah s početka svoga obraćenja prema Bogu, da je odlučio izvesti pokornička djela Bogu na čast, kakva su činili Sveci Božji. Vanrednu je jakost i nagon ćutio u sebi, da se sasvim posveti Bogu i velika djela izvede njemu na čast. — Nije ni za čas oklijevao; odluči da će raspeti staroga čovjeka u sebi, a obnoviti novoga po Kristu; odreče se svijeta, domovine, baštine, rodbine; promjeni plemićko odijelo sa prosjačkim; započe tako ozbiljan i odlučiti rat proti svim neurednim nagnućima svoga srca, da si je utukao odmah u pokretu svako neuredno čuvstvo. — Ruglo i prezir bijahu mu svagdašnja hrana. Osim nedjelje svaki dan je postio; noć je obično u molitvi probdio; tri sata bi na zemlji i na kamenu počivao. Jelo si je isprosio. Verige i tamnice s veseljem je za Isusa podnosio. U dugim i ozbiljnim naucima je toliko poniženja pretrpio, koliko je izreka naučio. Ali sve to više želio je pretrpjeti za veću slavu Božju. Ljubav Božja tako je silno buktjela u srcu njegovu, da mu se činio pretjesan svijet, da joj zadovolji.

Ljubi barem toliko Boga, da savjesno vršiš svoje dužnosti, i strpljivo nosiš obične križeve svagdanjega života.

2. TOČKA: PONIZNOST SV. IGNACIJA.

»**Evo dolazim da učinim volju tvoju, Bože**«. (Hebr. 10, 9.)

Poslušnost je poniznost u djelu. Sv. Ignacije razlikuje tri stupnja poniznosti u svojoj knjizi Duhovnih vježbi. Prvi je stupanj, da sam tako raspoložen, da sam pripravniji umrijeti, nego prestupiti zapovijed Božju u teškoj stvari, t. j. da sam pripravniji umrijeti, nego teško sagriješiti. Drugi je stupanj poniznosti prema zapovijedi Božjoj, da sam pripravniji umrijeti, nego lako sagriješiti. A treći je stupanj da izaberem, gdje to samo mogu, ruglo, prezir mjesto časti i pohvale, da postanem sličniji Isusu.

Sv. Ignacije je sve ove stupnjeve poniznosti, prema Bogu i Crkvi njegovoj vršio od obraćenja svoga, a onda istom napisao. Što je u knjizi Duhovnih vježbi, to je sve plod njegove trapnje. On je prije sve u sebi iskusio, a onda istom napisao. Sv. Ignacije veli, da za krepost poslušnosti nije dosta samo poslušnost djela, a ni volje, nego se iziskuje i poslušnost suda. Nije dosta da samo izvedemo, što nam se zapovjedi; nije dosta ni to, da hoćemo, što starješina hoće, nego treba da tako i sudimo, kako sudi starješina, da si stečemo **krepost poslušnosti.**

Ispitaj se, jesi li zaista pokoran, ili samo naoko. Promisli, da te je Bog zato stvorio, da mu se pokoravaš. Poslušnost je za Boga najveća slava, a za te najkorisnija.

3. TOČKA: MUDROST SV. IGNACIJA.

»**I na njemu će počivati duh mudrosti**«. (Is. 11, 2.)

Bog je izabrao sv. Ignacija ne samo da proširi po njemu slavu svoju, nego da u svemu pogodi, što je na veću slavu Božju. Zato mu je udijelio vanrednu mu-

drost, kojom je i u najzamršenijim prilikama znao raspoznati, što će u svakom slučaju većma promaknuti slavu Božju.

Dokaz su tomu 1. knjiga Duhovnih vježbi, što ju je napisao. Nikakvim drugim načinom se nemože za tako kratko vrijeme i tako lakim načinom doći do tolike spoznaje i ljubavi Isusa, do tako temeljitih kreposti kršćanskih, kao po načinu, što ga je sv. Ignacije označio u Duhovnim vježbama. 2. Ustanove, što ih je napisao za Družbu Isusovu, mudrošću daleko natkriljuju i najmudrije državne zakone prosvijetljenih država, starih i modernih.

3. Dosta je bilo sv. Ignaciju da se s kim porazgovori, da odmah upozna zašto ga je Bog pozvao.

4. Što se je ticalo vlastitoga napredovanja u duhovnom životu gledao je, kao u jasnom zrcalu sve što se zbiva u duši njegovoj. Prema koncu života svoga je žalio, što je prekomjernim pokorama na početku svoga obraćenja skratio si život, jer želio je, da što dulje širi veću slavu Božju.

U kolokviju zahvali Bogu za sve darove i milosti, što ih je u izobilju udijelio sv. Ignaciju. Moli ga da ti da čvrstu volju, da što po milosti Božjoj odlučiš, da to i izvedeš. Vježbaj se u tom. U razmatranju učini odluku, a u ispitu savjesti išti strog račun od sebe, jesi li izveo, što si odlučio. Ako nijesi, naloži sebi shodnu pokoru. Čini tako svaki dan. Na koncu izmoli Očenaš i Zdravomariju.

401.

2. KOLOVOZA: SV. ALFONZ LIGUORI.

1. PREDVJ.: Rodio se u Napulju g. 1696. od bogoljubnih plemenitih roditelja. Rano izuči pravo i postade odvjetnikom. Brzo mu omrzoše odvjetnički poslovi; zato odluči, da će se posvetiti Bogu u svećeničkom staležu. Zaređen za svećenika započe svoje apostolsko djelovanje osobito u misijama. Da osigura i za budućnost spasenje bližnjega, osnova u Skali, blizu Beneventa, zbor presvetoga Otkupitelja ili Redemptorista 1732. godine. Zbor si ga izabra za prvoga glavara. Zbor potvrdi Benedikt XIV. 1749. Na zapovijed Klementa XIII. postade biskupom u Sant-Agati de' Goti. Revno i apostolski je djelovao. Zbog bolesti usliša mu prošnju Pijo VI. i primi odreknuće njegovo od biskupije. Vrati se natrag svojem redu. Mnogo krasnih knjiga napisa i teoloških i asketičkih. Vanredno je ljubio i štovao Majku Božju. Umrije 1787 u 91. godini života. Grgur XVI. proglasi ga svecem; a Pijo IX. podiže ga na čast crkvenoga učitelja.

2. PREDVJ.: Sv. Alfonze, isprosi mi od Boga goruću ljubav, štovanje i nasljedovanje Majke Božje.

Razmatrat ćemo u 1. točki poniznost sv. Alfonza; u 2. njegovu ljubav i štovanje Majke Božje; u 3. njegovu revnost.

1. TOČKA: PONIZNOST SV. ALFONZA.

»Zaista vam kažem, ako se ne obratite i ne budete kao djeca, ne ćete ući u kraljevstvo nebesko«. (Mat. 18, 3.)

Dosta je da pogledamo na sliku Svečevu, da se uvjerimo o poniznoj duši njegovoj. 1. Klonuo se svega što bi mu moglo u svijetu čast pribaviti. Mogao si je pribaviti visoke i uplivne službe u svijetu; no on se ukloni svijetu, i stupi u skromni svećenički stalež, da se jedino Bogu posveti. 2. Kao svećenik posveti sebe i svoj zbor poučavanju i propovijedanju siromasima po selima i trgovištima. Čast biskupsku sve dotle nije primio, dok mu sv. Otac Papa nije zapovijedio. A odrekao se je biskupske časti čim je mogao. Živio je i kao biskup ponizno poput skromna redovnika. Kažu za njega, da kad bi mu u starosti čitali iz knjige, koju je on sam o Majci Božjoj napisao, reče, to mora da je Svetac, koji tako lijepo piše o Majci Božjoj; a kada mu rekoše, da je on tu knjigu napisao porumenio je od stida.

Pripiši Bogu sve, što dobra imaš, a sebi grijehe i slabosti svoje. Čini to ne samo čuvstvom, nego i riječju i djeluj prema tomu pa ćeš napredovat u poniznosti.

2. TOČKA: SV. ALFONZ JE LJUBIO I ŠTOVAO MAJKU BOŽJU.

»Blago čovjeku koji straži na vratima mojim svaki dan«. (Prič. 8, 34.)

Sv. Alfonz je na svaki način iskazao svoju vanrednu ljubav i štovanje prema Majci Božjoj. 1. Propovijedao je o Majci Božjoj; 2. prekrasno je o njoj pisao; 3. molio se je Majci Božjoj i nasljedovao je njezine kreposti.

1. Propovijedao je o Majci Božjoj često i veoma revno. Svagdje je širio njezinu čast, gdje god je držao

sv. misije. Životopisci njegovi tvrde, da mu se lice zasjalo nebeskom svjetlošću više puta, kad je propovijedao o Majci Božjoj. 2. Krasno je pisao o Bl. Dj. Mariji. Između djela njegovih osobito se ističe djelo u kojem je protumačio: »Zdravo kraljice, Majko milosrđa«. Mnogo je molitava napisao u čast Presvetoj Djevici. — 3. Osobito je častio Majku Božju molitvom i nasljedovanjem njenih kreposti. Sv. Alfonz se slika obično krunicom u ruci. Svaki bi se dan preporučio Majci Božjoj. Zbor, koji je osnovao, osobito štuje i širi njezinu čast. Pozdravljaju se među sobom sa »Zdravo Marijo!« Sv. Alfonz osobito se je molio Majci Božjoj, da mu bude u pomoći na samrti. Majka Božja mu ispuni prošnju, ukaza mu se pri smrti, i napuni ga vanrednom utjehom. Sa slikom je Majke Božje u ruci izdahnuo 2. kolovoza 1787. o podne, kad je zvonilo na pozdrav anđeoski.

Štuj Majku Božju; bdij svaki dan na njezinim vratima po primjeru sv. Alfonza. Čitaj rado i često o Majci Božjoj; moli joj se osobito sv. krunicom; nasljeduj njezinu poniznost pa ćeš iskusit osobitu njezinu zaštitu sada i u čas smrti.

3. TOČKA: REVNOST SV. ALFONZA.

»Revnost za kuću tvoju izjeda me«. (Ps. 68, 10.)

Žar ljubavi Božje, koju je sv. Alfonz neprestano njetio u srcu svom, očitovala se osobito u ljubavi prema svakomu staležu osobito prema siromasima. 1. Dok su mu samo sile dopustile, išao bi od župe do župe i svagdje svježom revnošću obavljao sv. misije. — Kao biskup cijelu je biskupiju svoju uredio i pasao

kao dobri pastir. 2. Revnost je svoju ovjekovječio u zboru, kojemu je nadjenuo ime: Redemptoristi, jer je propisao, da po primjeru Spasitelja od sela do sela idu i propovijedaju riječ Božju, osobito siromasima. 3. Raspaljuje revnost i sada po mnogobrojnim knjigama, koje odišu pravom ljubavlju Božjom, i potiču na ljubav Boga.

Učinio je zavjet, da ne će ni najmanje vremena provesti bezposleno. Živio je preko 90 godina. Možemo si misliti, koliko je dobra za to vrijeme učinio na slavu Božju. U sv. Misi svečevoj prispodablja sv. Crkva revnost sv. Alfonza tamjanu, koji izgara na žeravi; tako je i sv. Alfonz cijeli život svoj, poput tamjana na žeravi, istrošio na slavu Božju.

Bez osobite milosti Božje ne možeš tako revnovati za slavu Božju, kako je revnovao sv. Alfonz; no možeš i moraš učiniti toliko koliko ti Bog milosti daje. Ispitaj se, kako vršiš svoje dužnosti. Pokaj se skrušeno za svoju nemarnost; odluči, da ćeš se popraviti i moli u kolokviju sv. Alfonza, da ti isprosi od Boga za to milost. Dovrši s Očenašem i Zdravomarijom.

402.

4. KOLOVOZA: SV. DOMINIK.

1. PREDVJ.: Rodio se u Španjolskoj god. 1170. Odlikovao se je već kao mladić u pobožnosti prema Majci Božjoj, u milosrđu prema siromasima i u ljubavi prema pokori. U 21. godini već je propovijedao u Valenciji i tumačio sv. Pismo. Kad ga pozva biskup iz Osme među kanonike, koje je reformirao po pravilima sv. Augustina, primio je poziv. U pratnji biskupovoj došavši u južnu Francusku, opazi na veliku žalost svoju kako se širi strašno krivovjerje Albigensa. Zamoli s biskupom vlast od Inocencija III. i započe propovijedati. Kad bi se biskup povratio u svoju biskupiju, sv. Dominik nastavi propovijedanje velikim uspjehom, osobito molenjem sv. krunice. Godine 1215. izvede svoje najveće djelo, osnova »red propovjednika«, koji potvrdi Honorije III. 1216. — Red je njegov krasno i mnogo djelovao i djeluje u cijeloj Crkvi Kristovoj. Bog je sv. Dominika već za života mnogim čudesima odlikovao. Umro je g. 1221. a g. 1234. proglasi ga Gregorije IX. Svecem.

2. PREDVJ.: Sv. Dominiče, isprosi mi od Boga živu vjeru, čvrsto pouzdanje u Boga i goruću ljubav Boga i bližnjega.

Razmatrat ćemo u 1. točki revnost sv. Dominika; u 2. njegovu ljubav prema Bogu i bližnjemu; u 3. duh molitve sv. Dominika.

1. TOČKA: REVNOST SV. DOMINIKA.

»Revnost za kuću tvoju izjeda me«. (Ps. 68, 10.)

Za vrijeme sv. Dominika započe harati po južnoj Francuskoj strašno krivovjerje Albigensa. 1. Sv. Dominik, koji je već gorio od revnosti za slavu Božju, baci se svom silom, da iskorijeni ovu opasnu kugu. Dugo se je molio za savjet Majci Božjoj, kako bi mogao zalutale opet privesti u Crkvu Kristovu, a vjerne očuvati u vjeri. Majka Božja ga nauči krunicu. Silno je djelovao i koristio cijeloj Crkvi ovom pobožnošću. A nije se tomu ni čuditi, jer u sv. krunici nebeskom

je mudrošću sve ukratko spojeno kanoti u jezgri, što nas uči sv. vjera. 2. Nije mu bilo dosta, da samo sebe žrtvuje za bližnjega, Duh Sv. ga je potaknuo da osnuje red za muževe i žene. Red je njegov tako revno djelovao, da je u prvom vijeku svoga postanka imao 140 mučenika, koji su pretrpjeli mučeničku smrt, propovijedajuć među nevjernicima i krivovjercima. Red se je raširio brzo po cijeloj Crkvi i revno djeluje još i danas na slavu Božju.

Kad promatraš vanredne velikane, kako revnuju za slavu velikoga Boga, učvrsti se u savjesnom držanju zapovijedi Božjih i vršenju svojih dužnosti.

2. TOČKA: LJUBAV SV. DOMINIKA PREMA BOGU I BLIŽNJEMU.

»**Ne ljubimo riječju ni jezikom, nego djelom i istinom**«. (1. Iv. 3, 18.)

Da ljubav sv. Dominika nije bila tek pusta riječ, dokazuju junačka djela njegove revnosti. 1. Svega je sebe žrtvovao za Boga i za bližnjega. Bogu se je posvetio sv. redovničkim zavjetima, što ih je zamjernom revnošću i junačkom ustrajnošću vršio do konca života svoga. Gorio je od revnosti za mučeničkom smrću iz ljubavi Božje.

2. Svega je sebe posvetio za spasenje bližnjega. Sve je ostavio, što je imao, samo da bližnjemu uzmogne što više koristiti. Učinio je djelo, kad je dva reda osnovao, kojim je obuhvatio sve slijedeće narode, među kojima će djelovati njegovi sinovi i kćeri. Uvedenjem je sv. krunice toliko suza otro iz očiju kršćanskih naroda, koliko kapljica ima u širokom moru! Propo-

vijedanjem je svojim očuvao sam i po svojem redu vjeru cijelim narodima. Zadužio je cijeli svijet, da mu bude navijeke zahvalan.

Pravo veli sv. Ivan Zlat., da je mjera čovjeka ljubav prema Bogu i bližnjemu. Zato je sv. Dominik tako vanredan div; a ti tako sitan i malešan. Nastoj zato, da svaki dan i više puta probudiš vjeru, ufanje i ljubav; nego time ne budi zadovoljan, nego i živi po vjeri i tvori djela ljubavi prema Bogu i bližnjemu.

3. TOČKA: DUH MOLITVE SV. DOMINIKA.

»**Treba se svagda moliti i nikad ne klonuti duhom**«. (Luk. 18, 1.)

Duh revnosti sv. Dominika potekao je odatle, što je bio usko sjedinjen s Bogom po molitvi. 1. Životopisac mu veli, da je vazda hodao u prisutnosti Božjoj, a rijetko da je govorio s ljudima; s kreposnim pak osobama, da je s malo riječima govorio. Pobožna majka mu je udahnula srdačnu ljubav i štovanje prema Majci Božjoj i prema siromasima. Kad je nastao glad, sve je svoje prodao i podijelio siromasima.

2. Pri početku svog apostolskog rada znao je probdjeti cijele noći u molitvi. Iz molitve je crpao onu vanrednu silu, kojom je umekšao i najtvrđa srca. Molitva i propovijedanje su mu bila sredstva, da izvede sva velika djela u životu svom.

3. Sv. Dominik je naučio kršćanski svijet novi, prekrasni način Bogu se moliti, sv. krunicu. U sv. krunici spaja sv. Dominik razmatrajuću molitvu s usmenom; u svakoj desetini od krunice uzima drugo otajstvo iz života Isusova. Razmatranjem usavršuje us-

menu molitvu; a usmenom molitvom pomaže nas, da se ne rastresemo u razmatranju. Po sv. Dominiku je Majka Božja naučila svijet novi krepki način Bogu se moliti.

U kolokviju zahvali od srca po sv. Dominiku Majci Božjoj, što nas je naučila moliti sv. krunicu! Moli Boga, da ti po zaslugama sv. Dominika udijeli milost, te svaki dan pobožno moliš sv. krunicu. Moli se po primjeru sv. Dominika barem na stanoviti dan u tjednu za obraćenje grješnika, pogana i krivovjeraca; da Bog blagoslovi rad vjerovjesnika, i da pošlje poslanika u vinograd svoj.

Na koncu izmoli Očenaš i Zdravomariju.

5. **KOLOVOZA: SNIJEŽNA GOSPA.**

(Vidi razmatranje 56. u I. svesku, str. 209.)

403.

10. **KOLOVOZA: SV. LOVRINAC.**

1. PREDVJ.: Rimski car Valerijan započe 258. žestoko progoniti kršćane, a naročito svećenike. Dao je usmrtiti papu, sv. Siksta II. Sv. Lovrinac mu se potuži, zašto neće da povede i njega na mučeništvo. Papa mu proreče, da će ga za tri dana naslijediti, ali dopuno mučnijom smrću. Rimski namjesnik dade ga dozvati, te zaiska od njega, da mu preda crkveno blago i odredi mu zato rok od tri dana. Sv. Lovrinac podijeli za to vrijeme sve, što je crkva imala, siromasima, a poslije tri dana privede siromahe prefektu kao blago crkve. Namjesnik ga na to dade živa ispeći na ražnju. Neki rimski senatori, koji se obratiše gledajući

junačku strpljivost sv. Lovrinca, dadoše sahraniti tijelo sv. Lovrinca u grobnicu na polju Veranskom.

2. PREDVJ.: Sv. Lovrinče isprosi mi od Boga konačnu ustrajnost u svim napastima i nevoljama ovoga života.

Razmatrat ćemo u 1. točki: sv. Lovrinac je umrtveno zrno pšenično; u 2. mrzio je dušu svoju na ovom svijetu; u 3. služio je Isusu.

1. TOČKA: SV. LOVRINAC JE UMRTVENO ZRNO PŠENIČNO.

»Ako zrno pšenično padnuvši na zemlju ne umre, onda samo ostane; ako li umre, mnogo roda rodi.« (Iv. 12, 25.)

Sv. Ivan ovdje u prvom redu govori o Isusu, jer Isus je najčistije zrno pšenično, u kom nema nikakve pljeve grijeha ni neuredne sklonosti, on je smrću svojom spasio sav svijet; ali 1. sv. Crkva upravlja iste riječi i na sv. Lovrinca, kao na odličnog člana otajstvenog tijela Kristova. I on je oštrim mukama očišćen od sviju čuvstvi zemaljskih, te postade čisto pšenično zrno Kristovo. Onda pokazuje svima od kolike su koristi patnje za Isusa! 2. Sv. Lovrinac je umro najprije svim zemaljskim težnjama; drugo život je svoj vanrednim mukama prikazao Isusu. 3. Mnogim je plodovima urodio, jer je veliku slavu stekao sebi na nebu i na zemlji; mnoge je ka Kristu priveo, a primjerom svojim učvrstio je sve nas u sv. vjeri.

Uči se od sv. Lovrinca u velike cijeniti ono, što je zaista najveća sreća; trpjeti za Isusa!

2. TOČKA: SV. LOVRINAC JE MRZIO DUŠU SVOJU NA OVOM SVIJETU.

»Ko mrzi dušu svoju na ovom svijetu, sačuvat će je za život vječni«. (Iv. 12, 25.)

1. Onaj ljubi dušu svoju na ovom svijetu koji ljubi bogatstvo, čast i uživanje većma nego Isusa; a mrzi dušu svoju na ovom svijetu, koji sve to prezire, kao što je činio sv. Lovrinac. Ostavio je svoje imanje, svoju domovinu, Španjolsku; kao mladić služaše sv. Sikstu.

2. Čestitao je sv. Sikstu kad su ovoga vodili na smrt; sa suzama ga je molio, neka bi i njega poveo kao žrtvu za Isusa. Veselio se je kad mu je sv. Siksto prorekao, da će mučnijom smrću umrijeti za Isusa, nego on. 3. Radosno je porazdijelio među siromahe sve, čim je raspolagao kao prvi rimski đakon. Slijepima je vid povratio, mnoge je pokrstio — krvniku svom se je rugao, govoreć: »Ispečeno je već, prevrni i jedi, jer blago, što ga zahtijevaš, odnesoše ruke siromaka«. — »Slabiji je bio plamen, koji ga je izvana palio, od onoga koji je u njem gorio. Nije mogao plamen nadjačati ljubav Kristovu« veli sv. Leon veliki o sv. Lovrincu.

»Veselimo se zato, govori sv. Leon na svetkovinu sv. Lovrinca, »svetim veseljem; dičimo se u Gospodinu svetom smrću odličnoga muža, koji je čudnovat u svojim Svecima, u kojima nam dade i zaštitu i primjer«. Tako je proslavio po cijelom svijetu sv. Lovrinca, da je Rim isto tako postao slavan smrću sv. Lovrinca, kao što postade Jeruzalem slavan smrću sv. Stjepana đakona i prvog mučenika. — Nasljeduj

sv. Lovrinca osobito stalno ispovijedajući sv. vjeru i onda, kada bi trebalo zato pretrpjeti ruglo i sramotu.

3. TOČKA: SV. LOVRINAC JE SLUŽIO ISUSU.

»Ko meni služi, za mnom nek ide, i gdje sam ja, ondje će biti i moj sluga. Ko meni služi, poštivat će ga Otac moj« (Iv. 12, 26.)

Onaj služi Kristu, koji 1. savjesno i stalno vrši sve zapovijedi njegove i svoje staležne dužnosti. 2. Koji, ako je svećenik ili poglavar, poput Isusa ljubi svoje i brine se za njih. 3. Koji rado pritiče u pomoć siromasima, nevoljnima i svima, koji oskudijevaju. Jer je Isus rekao što činimo jednomu od siromaka, njemu činimo.

Sv. Lovrinac je točno vršio sve svoje dužnosti prema Isusu. A nije samo vršio ono, što je bio dužan, on je i krv svoju prolio za Isusa. On je između onih junaka, koji su ne izdaleka, nego iz najbližega naslijedili Isusa. Isus bo nas uči, da veće ljubavi nema od one, kojom ko život svoj žrtvuje za prijatelja svoga. Sv. Lovrinac je žrtvovao život svoj za Boga i Spasitelja svoga.

Promisli, koliku je slavu podijelio Isus sv. Lovrincu! Jer govori: »Gdje sam ja, ondje će biti i moj sluga. Ko meni služi, poštivat će ga Otac moj«. — Promisli, kakvu će ti nagradu dati svijet, ili nečisti duh, ako njima služiš. Usporedi nagradu jedne i druge službe i budi pametan. Ne gubi nijednoga sata u službi varavoga svijeta. Služi svim srcem, svim svojim silama Isusu.

U kolokviju moli sv. Lovrinca, da ti isprosi od Duha Sv. što jasniju spoznaju Isusa; što veću ljubav prema Isusu i što vjerniju i stalniju službu k Isusu. Odluči, da ćeš sve rado podnijeti za Isusa i budi mu i u malom vjeran, da uzmogneš biti i u velikom. Izmoli Očenaš i Zdravomariju.

404.

15. KOLOVOZA: SMRT I UZNEŠENJE MAJKE BOŽJE NA NEBO.

1. PREDVJ.: Sv. Ivan Damascenski veli, da su po staroj predaji svi apostoli, koji tada propovijedahu po svijetu, u tili čas uzdignuti u vis, našli se u Jerusalemu, gdje je Majka Božja među pijevom anđeoskim predala Bogu presvetu dušu svoju. Presveto tijelo njezino su, praćeni anđeoskim pijevom i psalmima sahranili u Getsemanskom vrtu, gdje su anđeli tri dana pjevali. Pošto su ušutjeli anđeli i sv. Toma, koji je sad istom došao, htio da se pokloni presv. tijelu Majke Božje, otvoriše apostoli grob; ali presv. tijela više ne nađoše. Napunjeni utjehom i miomirisom, što prodiraše iz lijesa, bijahu osvjedočeni, da je Bog uskrisio tijelo prečiste Djevice i uznio na nebo.

2. PREDVJ.: Moli preslavnu Majku Božju, da ti isprosi od Boga veliko iskreno veselje nad velikom slavom, što joj na današnji dan udijeli Bog; zatim da sve do konca ustraješ u službi Božjoj.

Razmatrat ćemo u 1. točki presvetu smrt Majke Božje; u 2. njezino uskrsnuće; u 3. njezinu slavu na nebu.

1. TOČKA: PRESVETA SMRT MAJKE BOŽJE.

»Dragocijena je pred Gospodinom smrt Svetaca njegovih«. (Ps. 115, 15.)

Promisli, kako vanredna čuvstva radosti napuniše presvetu dušu Majke Božje, kad joj Bog dade na znanje, da se preseli s ove zemlje u nebo! 1. Polazi iz doline suzâ, iz progonstva, gdje je poslije Isusa najviše trpjela, u vječnu radost; od gledanja tužnoga svijeta ka gledanju blaženoga bića Božjega. 2. Povećala je njezinu radost prisutnost sviju apostola, koji se čudom svi okupiše oko njezina odra. Kako ih je hrabrila i zadnji put blagoslovila, da nastave širenje spoznanja i slave velikoga Boga. 3. Koliku je radost oćutjela od svoje savjesti. Nikada nije uvrijedila Boga ni najmanjom pogrješkom; vazda je činila ono, što je Bogu najmilije; zato i sada ostavlja zemlju, jer je to volja Božja. 4. Plamtjela je od želje da gleda Boga i čovječanstvo Sina svoga; eto sad je i za to nadošao čas. Ko će pojmiti ili izreći radost, što je pri smrti obuzela dušu preslavne Majke Božje? Nema tu mjesta tuzi ni žalosti, tim plodovima grijeha; tu je samo utjeha i radost. »Dragocijena je pred Gospodinom smrt Svetaca njegovih«, a kako istom smrt Majke njegove!

Što većma uznasljeduješ Majku Božju, to će radosnija biti i tvoja smrt. Pođi svim silama za poniznošću njezinu!

2. TOČKA: USKRSNUĆE MAJKE BOŽJE.

»Ne ćeš dopustiti da Svetac tvoj vidi trulež«. (Djel. 2, 27.)

Promisli 1. kako se treći dan povrati presveta duša Majke Božje u pratnji bezbroj anđela i svetaca, da se sjedini s tijelom i slavno uskrsne! 2. Kolikom slavom i sjajem zasja tijelo, koje je u svom krilu nosilo i hranilo samoga Sina Božjega! Nema sličnijega u slavi Sinu Božjemu od preslavne Majke njegove. 3. Svaki će primiti slavu u svom uskrsnuću prema zaslugama, što ih je stekao za života svoga. »Prema množini muka mojih u srcu mom, utjehe tvoje razveseliše dušu moju«. (Ps. 93, 19.) A tko bi mogao pojmiti ili izreći zasluge, patnje i žalosti, što ih pretrpi Majka Božja za dugoga i najsvetijega života svoga!

4. Promisli, kako se veseliše svi anđeli i sveci uskrsnuću Majke Božje i svoje Kraljice! Kako zaori prekrasan pijev anđeoski, kad iziđe iz groba slavnim tijelom Majka njihova i našega Boga! Kako je otpratiše u nebo pred prijesto Božji!

5. Radi se o tom, da neprevarljivi Učitelj sv. Crkve Kristove izreče kao članak vjere, da je Majka Božja tijelom uskrsnula i uznesena na nebo. To su vjerovali već sami apostoli; to slave svi kršćani od vajkada posebnom svetkovinom 15. kolovoza.

Raduj se svim srcem velikoj slavi Majke Božje i naše! Moli je, da ti isprosi od Isusa ljubav sv. križa, i da ga strpljivo i stalno nosiš do konca života. Ispitaj se, u čem si griješio i popravi se.

3. TOČKA: SLAVA MAJKE BOŽJE NA NEBU.

»Opojit će se obiljem kuće tvoje i ti ih opajaš rijekom slasti svoje«. (Ps. 35, 9.)

Promisli 1. kolikim veseljem je primio Isus Majku svoju na nebu! Kako ju je predstavio Ocu svomu i Duhu Svetomu. 2. Kako je Bog Otac primio u kraljevstvo svoje svoju najmiliju kćer, koja ga je najvećma proslavila na zemlji! Kako je Bog Sin počastio svoju najsvetiju i najmiliju Majku. Ona ga je rodila, odgojila, s njim za otkupljenje roda ljudskoga trpjela i sve žalosti podnosila. Kako ju je Duh Sv. nagradio! Jer ona je sa svim milostima njegovim najvjernije sudjelovala, i pokoravala se svim njegovim nadahnućima. Presv. Trojstvo je otkrilo svoje blaženo biće i zaronilo u nj svoju prepokornu kćerku, prezaslužnu Majku i prečistu Zaručnicu svoju. 3. Promisli, kako su se klanjali anđeoski zborovi i svi sveci svojoj uzvišenoj Kraljici; Majci svoga Boga; Zaručnici Duha Sv. — Zaorilo je cijelo nebo od radosnih hvalospjeva, što su anđeli i sveci pjevali u čast svojoj Kraljici. 4. Okrunilo ju je Presv. Trojstvo najvećom slavom, nagradom i silom. 5. Na njezino posredovanje dijeli Bog smrtnicima svoje milosti i pripušta ih u svoje kraljevstvo.

U kolokviju zahvali Bogu za veliku slavu i odlikovanje, što udijeli na današnji dan našoj preslavnoj Majci. Moli ga, da pogleda milosrdno na svoju sv. Crkvu; na sv. Oca papu; na sve tuge i žalosti naše, i da nam po zaslugama i posredovanju svoje i naše Majke priteče u pomoć. Predstavi mu po Majci našoj i svoje osobne potrebe i želje, i pouzdano ga moli, da ti pomogne. Na koncu razmatranja izmoli: Zdravo Kraljice . . . .

405.

16. KOLOVOZA: SV. ROK. ISPOVJEDNIK.

1. PREDVJ.: Malo nam je poznato iz života sv. Roka, ali je i to dosta, da se uvjerimo o junačkoj njegovoj poniznosti, ljubavi i pokori. Rodio se u Francuskoj koncem trinaestoga ili početkom četrnaestoga vijeka u gradu Montpellieru od plemenitih i bogatih roditelja. Odgojiše ga u kršćanskoj vjeri. Milost Božja ga je već u djetinstvu potakla na anđeosku čistoću, što je spojio s vanrednom tjelesnom pokorom. U 20. godini života umriješe mu roditelji i Rok postade posjednikom bogate baštine. Bojeći se, da mu bogatstvo ne naškodi spasenju duše, porazdijeli ga siromasima, a jedan dio pokloni svome stricu. Kao siromak Isusa Krista pođe u Rim, da posjeti grob sv. Petra i Pavla.

Tada je u Italiji harala kuga. Tu je zgodu upotrijebio sv. Rok, da se vježba u ljubavi prema bližnjemu. U raznim je gradovima dvorio okuženike u bolnicama. Bog je tako blagoslovio njegovo djelovanje, da je prestala kuga, gdje je on dvorio bolesnike. Bog, da prokuša strpljivost svoga sluge, dopusti, da se i on okuži. Lišen svake ljudske pomoći, zavuče se u jednu špilju izvan grada, i prikaza svoj život za Onoga, koji je za nj umro. Napokon mu se smilova neki bogataš i Bog mu povrati zdravlje. Povrati se u svoj rodni grad, svima nepoznat. U Francuskoj je tada bjesnio neprestani rat. Roka su držali za uhodu. Predvedoše ga pred zapovjednika, koji ga dade baciti u tešku tamnicu. Zapovjednikom je bio njegov stric, komu je Rok poklonio dio svoje baštine. Ali nije mogao da upozna

u jednom izmučenom prosjaku svoga sinovca, koji iz ljubavi prema Kristu nije htio da mu se očituje, htijući tako, da što više pretrpi za Isusa. Pet godina je čamio u strašnoj tamnici, dok ga slavna smrt ne prevede u sjajne nebeske dvorove. Zbilo se to prije polovice četrnaestoga vijeka. Bog je mnogim čudesima očitovao svetost svoga sluge odmah poslije smrti. I biskupi su na saboru u Kostnici iskusili moćni zagovor sv. Roka. Povrativši se u svoje biskupije, mnogo doprinesoše raširenju časti sv. Roka po cijeloj Evropi. (Breviar).

2. PREDVJ.: Duše Sv., daj da tako upoznam i obljubim Isusa, da to dokažem sličnim djelima ljubavi prema bližnjemu kao sv. Rok.

Razmatrat ćemo u 1. točki: Poniznost sv. Roka; u 2. njegovu ljubav prema bližnjemu; a u 3. njegovu pokoru.

1. TOČKA: PONIZNOST SV. ROKA.

»Naučite se od mene jer sam ponizan srcem«. (Mat. 11, 29.)

Čudnovato je, kako Duh Sv. mnogima s materinim mlijekom regbi ulije poniznost Kristovu u dušu. Tako je poniznost Kristova zaposjela nevinu dušu maloga Roka već u kolijevci. Tako je zavolio Isusa, da je postao njegovim pravim siromakom. Jedva što mu umriješe roditelji, porazdijeli iz ljubavi prema Isusu svu svoju bogatu baštinu. U svojoj dubokoj poniznosti oponašao je sv. Aleksija. Pet godina je čamio u teškoj tamnici iz ljubavi prema Isusu; a da je jednom riječju očitovao svom stricu, tko je, uživao bi najveću čast.

Kad je u dvorbi okuženika obolio, držao se nevrijednim, da ga drugi dvore, zato se povuče u šumu u jednu špilju. Bog se na čudesni način postara za svoga slugu. Jedan lovački pas mu je donosio svaki dan po komad kruha sa stola svoga gospodara dok sv. Rok nije ozdravio. Zato se sv. Rok obično slika sa psom. A iz ljubavi prema Isusu umro je, nevino potvoren, kao uhoda u tamnici.

Odluči, kad promatraš divnu poniznost sv. Roka, da ćeš svom silom nastojati i sve podnijeti, da se uzdržiš na prvom stepenu poniznosti, bez koje se ne možeš spasiti. Jer prvi je stepen poniznosti, kako sv. Ignacije Lojolski uči, da smo pripravniji umrijeti, nego koju zapovijed Božju, sv. Crkve ili svoju dužnost u teškoj mjeri prestupiti, to jest teško sagriješiti.

2. TOČKA: LJUBAV SV. ROKA PREMA BLIŽNJEMU.

»**Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe**«. (Mark. 12, 31.)

Sv. Rok je »prestupio« ovu zapovijed Božju, jer više je ljubio bližnjega nego sama sebe. Postao je od bogataša prosjakom, da pomogne bližnjemu. Ali time se još nije zadovoljio, žrtvovao je i život svoj za bližnjega. Dvorio je kugom zaražene. Nije mario za život svoj, samo da pomogne nevoljnima. A da se i molio za svoga iskrnjega, vidi se iz toga, što je Bog iscijelio okužene, koje je on dvorio. Sv. Rok nije bježao od kuge, da pomogne bližnjemu, nego je kuga bježala od žarke ljubavi sv. Roka. Žarka mu je ljubav prema bližnjemu potekla iz još žarče ljubavi prema Bogu. Gledao je u svom bližnjemu sliku i priliku Božju.

Ispitaj svoju savjest, za što ne ljubiš bližnjega kao samoga sebe, i uvjerit ćeš se, da ga zato ne ljubiš, kako si dužan, jer ne ljubiš Boga, kako si dužan. Zato sumnjičiš svoga bližnjega osuđuješ ga, ogovaraš, a možebit i klevećeš, jer ne ljubiš Boga, te zato prestupaš osmu zapovijed njegovu, koja ti zabranjuje navedene grijehe. Zato ne ćeš da od srca oprostiš bližnjemu, jer ne mariš za zapovijed Božju: »Ljubi bližnjega svoga, kao samoga sebe«. Ugledaj se u primjer sv. Roka.

3. TOČKA: POKORA SV. ROKA.

»**Ako ne budete činili pokore, svi ćete propasti**«. (Luk. 13, 5.)

Sveti sabor tridentski govori, da život kršćana treba da je život pokornika. S kršćanstvom su stupile u svijet kreposti umjerenost i trijeznost. U pogana je to nepoznato bilo. Božanski je Spasitelj proveo cijeli život svoj u siromaštvu, postu i pokori. Od njega su naučili apostoli, a od apostola prvi kršćani. Korizmeni i kvaterni post potječe iz vremena apostola. Posna je stega u prvim vjekovima katoličke crkve bila veoma stroga. Na stanovite dane nijesu jeli kuhanoga; a na druge bi se opet istom poslije zahoda sunca ponešto okrijepili. Pred veće bi svetkovine cijelu noć probdjeli u molitvi, otud takozvane vigilije.

Zato vidjamo u žiću sviju, koji su obilnije primili u se duh Kristov, da su na vanredni način obljubili i vršili pokoru i mrtvenje tijela. Među njima se ističe sv. Rok kao pravi div. U postu je proveo cijeli život svoj. U bolesti njegovoj čudesno ga je hranio sam Bog.

Slao mu je, kao sv. Iliji po gavranu, po lovačkom psu svaki dan po komad kruha sa stola bogataša Gotharda, koji je stanovao blizu sela Sarmato u Italiji. A kad je ozdravio i povratio se u domovinu, dopade, kao nečasni uhoda u tešku tamnicu. Mogao bi se oprostiti, da ga ljubav Isusa nije sililа, da poput sv. Aleksija umre nepoznat i to u teškoj tamnici 1327. godine. Bog odmah poslije smrti očitova svetost sluge svoga. Za vrijeme općeg sabora u Kostnici započe kuga. Biskupi se u svečanom ophodu utekoše Bogu i zazvaše zagovor sv. Roka. Kuga odmah prestade. Biskupi, vrativši se kući, rašiiriše pobožnost prema sv. Roku malne u cijeloj Evropi. Tako časti Bog svoje vjerne sluge!

U kolokviju moli Boga po zagovoru sv. Roka, da te očuva od svakog, a osobito od teškog grijeha, jer je grijeh puno opasniji od tjelesne kuge. Pa ako ne možeš da činiš pokore kao sv. Rok, a ti barem ne potraži bližnje grješne prilike. Pazi na svoja osjetila, i budi umjeren u jelu i pilu. Izmoli na čast sv. Roku Očenaš i Zdravomariju.

406.

20. KOLOVOZA: SV. BERNARD.

1. PREDVJ.: Red je Cistercitski cvao i napredovao u svim krepostima, ali se je bilo bojati, da će izumrijeti, jer nitko nije htio da stupi u red. Godine 1113. pokucaše na samostanska vrata trideset mladića na čelu im sv. Bernard. Svi puni mržnje na svijet i na sebe, a puni ljubavi prema Bogu i svakoj kreposti, te tako postadoše sveti redovnici. — Sv. Bernard učini od pustoši i močvare Assenzio glasoviti Klervojski

samostan i bio mu kroz trideset i osam godina sveti opat. Tolika je bila poniznost i poslušnost tamošnjih 700 redovnika, da su privukli u samostan ljude i iz najotmenijih krugova. Sv. Bernard umrije 1153. u 63 godini. Aleksandar III. uvrsti ga među Svece, a Pijo VIII. proglasi ga učiteljem Crkve.

2. PREDVJ.: Sv. Bernarde, isprosi mi od Boga, da zamrzim na svijet i na sebe, a da ljubim svim srcem Boga i bližnjega.

Razmatrat ćemo u 1. točki kako je sv. Bernard prezreo svijet i sebe; u 2. kako je ljubio Boga; u 3. poniznost sv. Bernarda.

1. TOČKA: SV. BERNARD JE PREZREO SVIJET I SEBE.

»**Ako ko dođe k meni, a ne mrzi na oca svojega i na mater i na ženu i na djecu i na braću i na sestre a i na samu dušu svoju, ne može biti moj učenik.**« (Luk. 14, 26.)

Sv. Bernard je doslovce ispunio, što Isus od nas zahtijeva. Bio je iz otmene obitelji, krasnih duševnih sposobnosti; čitav svijet mu je bio otvoren, nudio mu je časti i uživanja, ali Bernard većma cijenjaše Isusa nego sav svijet. 1. Roditelji ga, petero braće i sestra ne samo ne mogoše odvratiti da stupi u samostan, nego ih on svojom rječitošću nagovori, da su i braća, a poslije i otac i sestra stupili u samostan, gdje su sveto živjeli i umrli. Mnoge je povukao sa sobom i od prijatelja svojih. 2. Sv. Bernard je mrzio i na se, to jest tako je ljubio Isusa, da je potaknut tom ljubavlju junački i ustrajno se usprotivio svim svojim neurednim

nagnućima. Tako je obuzdavao svoja sjetila, da nije nikad gore pogledao u sobi i u crkvi. Jeziku ne bi dopustio, da izusti koju suvišnu riječ. Postom i pokorom je vanredno trapio svoje tijelo. 3. Sve to je radosno činio sv. Bernard, jer je poznavao i ljubio Isusa. Jedno je samo žalio, što nije mogao da više učini za Isusa.

Nastoj da molitvom i svagdašnjim razmatranjem što većma upoznaš Isusa, jer onda ne ćeš ništa ljubiti osim Isusa.

2. TOČKA: SV. BERNARD JE LJUBIO BOGA.

»Ljubi Gospoda Boga svojega svim srcem svojim i svom dušom svojom i svim umom svojim i svom snagom svojom.« (Mark. 12, 30.)

Neander, protestantski spisatelj, veli o sv. Bernardu, da bi sam sv. Bernard dosta bio, da proslavi od mnogih ozloglašeni srednji vijek. — 1. Tako usko se sjedinio s Bogom, da ga ni velika i divna djela ne mogoše od Boga rastaviti. 2. I sam je plamtio od ljubavi Božje, i druge je raspalio ljubavlju Božjom. Pape, biskupi i vladari su ga štovali i tražili njegov savjet u najtežim poslovima. Izmirio je Reimskoga nadbiskupa sa svojim vjernicima; francuskog kralja sa dva njemačka kneza. Ukinuo je razdor u Crkvi, jer je nagovorio francuske biskupe, da priznadu zakonitoga papu Inocencija II. Gorljivim propovijedima svojim i mnogobrojnim čudesima, koja je tvorio, priveo je opet sv. Stolici gradove Milan, Genuu i druge gradove. 3. Mnogi su gradovi molili da im bude biskup, ali on je volio svoju ćeliju u Klervou od sviju dostojanstva

na svijetu. 4. Svoje je redovnike, a bijaše ih preko sedam stotina, tako znao oduševiti za svaku krepost i ljubav Boga, da su na riječ njegovu letjeli kao anđeli, s tolikim su se veseljem pokoravali. Kad bi mu koji redovnik došao s kakvom napašću, utješen i s veseljem bi se povratio. Sin francuskog i sardinskog kralja i više kneževskih sinova zamoliše ga, da ih primi u svoj samostan. Sve je znao raspaliti ljubavlju Božjom. Majke su krile sinove svoje, od straha da će poći za njim u samostan, ako ga ugledaju i čuju.

Sv. Bernard je iz molitve i neprestanog razmatranja crpao goruću ljubav prema Bogu, a djelima ljubavi ju je uzdržavao. To je jedini put i za te, hoćeš li da se uzdržiš i napreduješ u ljubavi Božjoj.

3. TOČKA: PONIZNOST SV. BERNARDA.

»Kad učinite sve, što vam je zapovjeđeno, recite: Sluge smo nekorisni.« (Luk. 17, 10.)

Velika je djela izveo sv. Bernard. 1. Oduševio je za drugu križarsku vojnu cijelu Francusku i Njemačku. Ukinuo je razdor, što postade u sv. Crkvi izborom Anakleta II. protupape; umirio je biskupije; potaknuo je na pokornost prema sv. Stolici Milano, Genuu i druge gradove. Svojim savjetima pritekao je u pomoć papi Eugeniju III. i mnogim vladarima. Na stotine redovnika je priveo kršćanskoj savršenosti. A ipak je tako ponizan bio, da se je držao i tako vladao kao zadnji u velikoj redovničkoj zadrugi. 2. Napisao je pet knjiga vanrednom mudrošću svome bivšemu učeniku, kad ovaj postade papom, a uzeo ime Eugenije III. Napisao je i više besjeda i rasprava: O ljubavi Božjoj,

Crkva ga štuje kao svog naučitelja. Bogoslovi ga zovu medotokom (Doctor mellifluus) poradi medene slađosti, kojom je začinjao besjede i spise svoje. 3. Ali uz svu učenost i velika djela svoja odlikovao se u dubokoj poniznosti. Naučio je tu krepost od Božanskog Učitelja, koji je ponizan od srca, i preslavne Majke Božje, koju je na vanredni način štovao, ljubio i nasljedovao.

U kolokviju zahvali Bogu od srca, što nam dade u sv. Bernardu vanredan primjer ljubavi, radinosti i duboke poniznosti. Moli Isusa, da i tebe sve više potakne na iste kreposti i odluči, što ćeš odmah danas učiniti. Izmoli zato sv. Bernardu Očenaš i Zdravomariju.

24. KOLOVOZA: SV. BARTOL APOSTOL.

(Vidi razmatranje: 59. u I. svesku, str. 220.)

407.

28. KOLOVOZA: SV. AUGUSTIN.

1. PREDVJ.: Rodio se g. 354. od oca Patricija, poganina i majke, sv. Monike u Africi, u Tagastu. Majka ga kršćanski odgoji, ali se istom kao muž dade krstiti. Bio je veoma oštrouman i naobražen; naučavao je govorništvo. Upao je u krivovjerstvo i razuzdanost. Majka mu se neprestano moljaše za nj. Obratio se je propovijedanjem sv. Ambrosija, bi kršten 387. Zatim darova svoju baštinu Crkvi, a sam se povuče u samoću da provodi pokornički život. Po želji naroda zaredi ga Valerije, biskup u Hipponu, za svećenika, a poslije mu postade nasljednikom. Umrije god. 430.

2. PREDVJ.: Sv. Augustine, isprosi mi milost od Boga, da ozbiljno i ustrajno mrtvim svoja neuredna nagnuća.

Razmatrat ćemo u 1. točki obraćenje sv. Augustina; u 2. njegovu poniznost; u 3. njegovu slavu na nebu.

1. TOČKA: OBRAĆENJE SV. AUGUSTINA.

»Milošću Božjom jesam što jesam, i milost njegova nije bila bez ploda u meni.« (1. Kor. 15, 10.)

Bog pokaza silu milosti svoje na sv. Augustinu. Sličan je bio u zlu Savlu, ali mu bijaše sličan i u sudjelovanju s milošću Božjom. Duboko je zagrezao u putenost i manihejsko krivovjerje. Oholost mu je zavladala cijelom dušom i srcem. Bio je svijestan velikih svojih sposobnosti; bio je ponosit govornik i učenjak svoje dobe.

Ali sveta majka njegova Monika neprestano se moljaše, da mu Bog takne milošću svojom srce. Majčine su suze i molitve pobijedile. Probile su debeli led, što se uhvati na srcu i duši Augustinovoj. Taknut vanrednom milošću Božjom, započe plakati i vapiti: »Dokle ću govoriti sutra, sutra? Zašto ne danas?« — Dok ovako govoraše, čuje riječi: Uzmi, čitaj; uzmi, čitaj! Uze, otvori i nađe riječi sv. Pavla: »Ne u proždrljivosti i pijankama, ne u ložnicama i nečistoći, ne u svađi i zavisti, nego se obucite u Gospodina Isusa Krista i ne brinite se za tijelo po požudama«. (Rim, 13, 13. 14.) Sad mu bijaše jasno, što je volja Božja. Prihvati je od ovoga časa i izvede je divnom energijom, sve dok nije dopro do vrhunca svetosti.

Uči se od sv. Augustina kako se treba pokoravati nadahnućima i opomenama Duha Sv., koje ti daje po savjesti. Poslušaš li ga to će te jasnije i češće opominjati; usprotiviš li mu se, to će te većma zapustiti. Slušaj svoju savjest, da ne otvrdneš i propadneš.

2. TOČKA: PONIZNOST SV. AUGUSTINA.

»**A ja sam siromah i ubog, Bože, pomozi mi**«. (Ps. 69, 6.)

Krasno je vidjeti poniznost s golemom učenošću i s velikom svetošću, kako je vidimo kod sv. Augustina. On je s potpunim pravom prozvan »stupom crkve, velikim svjetionikom i utvrđenjem vjere«, jer je u najveća otajstva vjere toliko svjetlosti unio i objavu Božju tako protumačio i obranio protiv krivovjeraca sviju vjekova, da ga i bogoslovi i propovjednici i duhovni naučitelji najčešće navađaju kao naučitelja Crkve. A ipak je tako ponizan bio, te je više puta rekao, da ne zna ništa; povodio se rado za tuđim mnijenjem. Premda je bio oštroumniji od sv. Jeronima, ipak ga je često pitao za savjet. Kad je bio drugog mnijenja, zamoli Jeronima za blagost Kristovu, neka mu oprosti, ako ga je čim uvrijedio. Očitova, da će strpljivo podnijeti svaki ukor od njega; a na kraju doda ove riječi: »Premda je biskupstvo veće od svećeništva, ipak je u mnogim stvarima Augustin manji od Jeronima«.

Držao se krasne izreke, što ju je izrekao o potrebi poniznosti: »Uzalud bi bilo nastojati oko prave mudrosti na putu, koji je različit od puta Bogom određena. Ako me tko pita, koja je zapovijest na prvom, na drugom, na trećem mjestu, odgovaram: poniznost, i koliko god će me puta tko pitati, vazda ću mu ovo odgovoriti. Ovim ne ću da kažem, e nema jošte drugih zapovijesti, ali ako poniznost ne ide sprijeda, ne ide zajedno, ne ide straga; oholost nam otme iz ruku svako dobro, što činimo«.

Povedi se za sv. Augustinom u poniznosti. Ako pomisliš da je on, kao stup sv. crkve u učenosti i svetosti, tako ponizan bio, ne će ti biti teško priznati svoja pomanjkanja i siromaštvo u svakom pogledu, i prema tomu se vladati u svom mišljenju i djelovanju.

3. TOČKA: SLAVA SV. AUGUSTINA NA NEBU.

»**Ja ću biti plaća tvoja prevelika**«. (1. Mojs. 15, 1.)

Bogato nagrađuje Bog i najmanje dobro djelo, što ga vršimo njemu na čast, kad smo u milosti posvećujućoj. Koliku je dakle nagradu podijelio sv. Augustinu! 1. Bog je nagradio pokoru sv. Augustina nebeskim užitkom. Otkako se Bogu obratio nije prestao, a da se nije svaki dan trapio. Deset dana pred smrt zamoli, neka ga više nitko ne pohodi, da se može nesmetano pripraviti na smrt. Dao je pribiti sedam pokorničkih psalama tako, da ih je mogao iz kreveta čitati, i molio ih je suze lijevajući. 2. Za obranu sv. vjere otkri mu Bog svoje blaženo biće, koje gleda i uživa sv. Augustin u vanrednoj mjeri. Sv. Augustin, opisujuć slavu nebesku, govori ove tri riječi: »Vidjet ćemo, ljubit ćemo, slavit ćemo«. Bog je prosvijetlio njegov vanredni um tolikim svijetlom, kolikim je sv. Augustin napunio crkvu Božju na zemlji svojim spisima, propovijedima i krepostima. 3. Zaronio mu je Bog volju u svoje blaženo biće, da ga uživa prema onoj ljubavi,

kojom ga je ljubio na svijetu, i onoj vjernosti, kojom je vršio njegove zapovijedi i druge na to sklonio naukom i primjerom svojim. 4. Sv. Augustin sada hvali i slavi Boga s anđelima i svecima prema viđenju i uživanju blaženog bića Božjega.

U kolokviju moli sv. Augustina, da ti isprosi od Boga milost, te vršiš svaku opomenu svoje savjesti. Moli ga, da ti isprosi svjetlost, te što bolje upoznaš Boga i njegove tajne, i svim srcem svojim njega ljubiš, te iz ljubavi vršiš njegove zapovijedi. Odluči u čem ćeš se popraviti i započni odmah danas.

Na koncu izmoli: Očenaš i Zdravomariju.

408.

7. RUJNA: BLAŽENI MARKO KRIZIN, BL. STJEPAN PONGRAC I BL. MELCHIOR GRODEC. MUČENICI.

1. PREDVJ.: Tri hrabra mučenika slavi sv. Crkva uoči Male Gospe. Blaženi Marko Krizin, rođen u Križevcima oko 1580 od pobožnih roditelja, svrši svoje filozofske i teološke nauke u Rimu u glasovitom zavodu »Germanikumu«. Kao svećenik započe revno djelovati u svom rodnom gradu. Dočuje to Petar Pázmány, nadbiskup ostrogonski, pozove ga u pomoć protiv kalvinizma. Za nagradu revnog djelovanja postade kanonik. Kao upravitelj kaptolskih dobara dođe u Košice, da pritekne u pomoć katolicima s blaženim Stjepanom Pongracom i bl. Melhiorom Grodecem, Isusovcima, koji su već kroz nekoliko vremena djelovali u toj okolici. Gjuro Rákoczy, pobunivši se protiv kralja,

dođe u Košice, ovdje ga kao kalvina rado primiše. Odluči, da će sva tri revna katolička propovjednika na muke udariti, ako ne poprime Kalvinove nauke. Tri hrabra junaka podnesoše grozne muke i smrt sedmoga rujna 1619. Tjelesa im počivaju u Trnavi. Pijo X. proglasi ih blaženima god. 1905.

2. PREDVJ.: Blaženi Marko, Stjepane i Melhiore, isprosite mi od Boga živu vjeru, ufanje i goruću ljubav!

Razmatrat ćemo u 1. točki revnost blaženih Mučenika; u 2. njihovu hrabrost u mukama; u 3. njihovu slavu na nebu.

1. TOČKA: REVNOST BLAŽENIH MUČENIKA.

»Revnost za kuću tvoju izjeda me«. (Ps. 68, 10.)

1. Bl. Marko je započeo svoju apostolsku revnost razvijati u Križevcima, u Hrvatskoj tolikim žarom i uspjehom, da je glas njegove revnosti dopro u Ugarsku. Tada je bio primas Ugarske Petar Pázmány, muž visoke naobrazbe i apostolske revnosti. Čuvši za bl. Marka, zamoli ga, neka priskoči u pomoć vjeri u Ugarskoj, jer Kalvinova kriva nauka preotimala je sve to veći mah. Blaženi Marko se odazove, i kao kanonik uloži svu svoju revnost u obranu katolika i obraćenje krivovjeraca. 2. U tom apostolskom radu pomagahu ga dva revna Isusovca: Bl. Stjepan i bl. Melchior. Ovi se već kroz nekoliko godina trudiše u obrani vjere. Sva tri muža postadoše pravi oslon katolicima, a trepet i mržnja krivovjercima. Čim su Košičani dozvali Rakoczija i predali mu grad, učiniše vijeće i odlučiše, da će sva tri propovjednika smaknuti, jer da su najpo-

gibeljniji za vjeru Kalvinovu. Ponudiše im časna mjesta i unosne službe, poprime li novu vjeru i propovjedničku službu u njoj. Ali oni radosno odabraše smrt, da krvlju svojom zapečate, što su riječju i životom ispovijedali i propovijedali.

Ugledaj se u primjer blaženih Mučenika! Živi po sv. vjeri, za koju oni žrtvovahu svoj život.

2. TOČKA: HRABROST BL. MUČENIKA U MUKAMA.

»**Bijahu iskušani, prepiljeni, posječeni od mača umriješe**«. (Hebr. 11, 37.)

Muke, što ih pretrpiše ova tri muža, bijahu muke prvih mučenika u velikom progonstvu za prva tri stoljeća. 1. Udarali su ih, na kolce nabili, natezali, bakljama ih palili, rezali ih, napokon im glavu odrubili. Blaženog Stjepana, misleći da je već mrtav, baciše u kloaku, gdje je još nekih dvadeset sati najžešće muke podnosio. Kad su ih natezali i palili bakljama, crijeva im potekoše i kosti im se vidješe.

2. A kako su podnijeli sve ove muke? Tolikom hrabrošću i postojanošću, da se samo njihova molitva čula i kako zazivaju presveta imena Isuse i Marijo.

3. Velik je Bog i čudnovat u svojim Svecima. Isus trpi sve do konca vijeka u svojim pravednicima, u svom otajstvenom tijelu. Ne treba se zato strašiti nikomu, koji za Isusa trpi. Velika je čast za Isusa ruglo i muke podnositi; Isus odlikuje tom časti samo vjerne svoje sluge.

Promisli to dobro. Nemoj se uklanjati križu! Primi ga rado, i nosi ga strpljivo. Časni su plodovi, kojima će te obogatiti u vremenu i vječnosti. Nečasno je

služiti pohotama i svijetu, jer je to služba vražja, upropašćuje mir savjesti i strovaljuje konačno u vječno prokletstvo. Ispitaj se komu služiš, Isusu ili neprijatelju; nosiš li križ, breme lako i slatko, ili teško i gorko breme svojih pohota?

3. TOČKA: SLAVA BLAŽENOGA MARKA, STJEPANA I MELHIORA NA NEBU.

»**Dobro, slugo dobri i vjerni, budući da si bio u malom vjeran, nad mnogim ću te postaviti; uđi u veselje gospodara svojega!**« (Mat. 25, 23.)

Bog i one bogato nagrađuje, »nad mnogim postavlja«, koji su bili vjerni u malom; kako će dakle nagraditi, one koji su mu žrtvovali i to na najmučniji način najveće dobro, što su od Boga primili: život svoj, dušu i tijelo, sve sile duše i tijela!?! 1. Bog će im nagraditi svaku riječ, kojom su branili njegovu svetu Crkvu; kojom su pobijali krivovjerstvo, učvrstili vjeru u srcu pravovjernika, raspršili tmine đavolske i prosvjetljivali svijet svjetlošću Kristovom. 2. Bog će im obilno nagraditi sve rane, krv i muke što su ih podnijeli na tijelu svom; jer će sjati poput sunca na općem uskrsnuću, bit će slični uskrsnulomu Isusu.

3. Nagradit će Bog blaženu dušu njihovu. Zaronit će je u svoje blaženo biće, napajat će ih rijekom slasti iz samoga živoga izvora svake slasti, iz nestvorenoga Bića svoga.

Promisli, što će to reći žrtvovati za samoga Boga život svoj, i to mučeničkom smrću!? Jer kako Isus veli, ne može nitko veće ljubavi prema drugomu iskazati, nego kada žrtvuje za nj život svoj.

U kolokviju preporuči se svim srcem blaženim Mučenicima. Moli ih, da te preporuče Bogu, komu su oni mili, da ti isprose živu vjeru, čvrsto pouzdanje u Boga, a osobito goruću ljubav. Pokaži žrtvama, da ljubiš Boga, jer to je neprevarljivi znak ljubavi. Odluči, čim ćeš danas posvjedočiti svoju ljubav. Na koncu izmoli: Očenaš i Zdravomariju.

8. RUJNA: POROĐENJE BL. DJEVICE MARIJE.

(Vidi Razmatranje 13. — I. sveska str. 50.)

409.

9. RUJNA: SV. PETAR KLAVER D. I.

1. PREDVJ.: Sv. Petar, rođen u Verdunu u Španjolskoj, za rana stupi u Družbu Isusovu. Izgled je bio svima u svim krepostima. Sv. Alfonz, brat lajik Družbe Isusove, proreče mu, da ga Bog izabrao za velika i apostolska djela. Pošto je svršio nauke i postao svećenikom, posvetio se posve Crncima koje su trgovci kao roblje dovozili u južnu Ameriku, u Kartagu. Sve je svoje sile uložio za njihovo spasenje ne samo duše, nego i tijela kroz četrdeset godina. Bio je Crncima i otac i majka. Bog ga je odlikovao i darom čudesa, što ih je tvorio u korist Crncima. Umrije 1654. u 74. godini, Leon XIII. ga uvrsti među Svece, i proglasi ga nebeskim zaštitnikom misija crnačkih.

2. PREDVJ.: Sv. Petre, isprosi mi pravu djelotvornu ljubav prema bližnjemu.

Razmatrat ćemo u 1. točki pokornički život sv. Petra; u 2. njegovu ljubav spram bližnjega; u 3. njegovu poniznost.

1. TOČKA: POKORNIČKI ŽIVOT SV. PETRA.

»**Ako ko hoće za mnom da ide, neka se odreče sebe**«. (Mat. 16, 24.)

Bula kanonizacije veli o sv. Petru, da kad je stupio u novicijat Družbe Isusove, nije se sam učio kako treba vršiti pravila reda, nego je savršenim primjerom svojim druge tomu učio. 1. Ista bula svjedoči, da je jedva što jeo i spavao, jer cijele je noći probdio u molitvi i bičujući se do krvi. 2. Ranim je jutrom započeo apostolski posao tolikom revnošću i silom, kao da je cijelu noć počivao. 3. U držanju pravila reda uspoređuje ga bula sv. Ivanu Berchmansu. Tako je umrtvio tijelo svoje, da nije samo suzbio navale pohote, nego ju je posve ugušio. Nijedno od svojih slavnih djela nije započeo, a da prije nije svog starješinu molio za dozvolu, otkrivši glavu pred njim s najvećom poniznošću. 4. Kad je 1650. kuga harala, nije ga nimalo smetala, dapače uspirila njegovu apostolsku revnost. Pokoru je činio da ublaži srdžbu Božju. I sam je bio okužen. Buduć da nije bilo nikoga koji bi ga dvorio, povjeriše ga nekome divljem crncu. Ovaj ga ne samo zanemari, nego ga je i zlostavljao i udarao. On je sve to rado podnosio i veselio se, što mu Isus to dopusti, jer gledaše u tom siguran znak spasenja.

Nosiš li barem obični križ strpljivo, bez kojega se nitko ne može spasti?

2. TOČKA: LJUBAV SV. PETRA SPRAM BLIŽNJEGA.

»**A ja ću najradije sve prikazati i sama sebe žrtvovati za duše vaše. Kad vas ljubim izvanredno, zar ćete vi mene manje ljubiti?** (2. Kor. 12, 15.)

Punim je pravom mogao reći sv. Petar Klaver sa sv. Pavlom, da je istrošio sve svoje sile za duše svoga bližnjega. 1. Bula kanonizacije ga uspoređuje sv. Franji Ksaveru. Veli da je više od tri sto hiljada Crnaca vlastitom rukom pokrstio; da ih je primjerom svojim, propovijedima, sakramentima ne samo poučio u vjeri, nego ih i oduševio za sv. vjeru. 2. Bog ga učini silnim ne samo što ga uresi svim krepostima, nego ga i obogati tolikim darovima Duha Sv. koliko je samo nekojima i od Svetaca udijelio, veli bula kanonizacije. 3. Čim se lađa pokaza na obzorju s crncima, evo sv. Petra, koji ih čeka raskriljenim srcem, punim ljubavi; hranom i lijekovima za tijelo i dušu. Često je puta i čudom izliječio bolesne; nikog nije ostavio, a da mu nije pritekao u pomoć na duši i tijelu. 4. Bog ga je često nebeskim svijetlom obasjao, kad je sv. Misu prikazivao, propovijedao ili ljubio ogavne rane crncima. 5. Nije samo crncima bio otac i apostol, nego je i gradu Kartageni bio ono, što je bio sv. Filip Neri Rimu, kako tvrdi bula kanonizacije. Mnoge je krivovjerce i muhamedovce obratio. Slomio je njihovu opornost svojom prisutnošću. Svi su se divili njegovoj mudrosti i krepostima. 6. Preko četrdeset godina sve do smrti svoje ustrajao je u službi Crnaca, kojima se je obvezao posebnim zavjetom.

Promisli divnu, junačku ljubav sv. Petra prema bližnjemu! Ispitaj se, kojim i kakvim djelima pokazuješ da ljubiš bližnjega. Jer sv. Ivan apostol nas opominje, da ne ljubimo samo jezikom i riječju, nego djelom i istinom.

3. TOČKA: PONIZNOST SV. PETRA.

»Bog se protivi oholima, a poniznima daje milost«. (1. Petr. 5, 5.)

Sv. Petar je u junačkoj, vanrednoj poniznosti proveo cijeli život svoj. 1. Vršio je apostolsku službu prema robovima, prema najnižem ljudskom staležu. Nije se brinuo samo za dušu njihovu, nego im je bio pravi sluga u svim potrebama njihovim. 2. Bog ga je odlikovao velikim i rijetkim darovima; ali on se nikada nije za to ponio, smatrao je sebe i živio kao pravi rob Crnaca. 3. U svojim starješinama je nazrijevao i štovao Isusa. Nije ništa poduzeo, a da ih prije nije najponiznije zamolio za dozvolu. 4. Sam Bog je posvjedočio vanrednu poniznost svoga sluge vanrednim darovima, što mu je već za života udijelio, i mnogim čudesima i za života sv. Petra i poslije smrti njegove.

Sv. Petar je tako pomno bdio nad pokretima srca svoga, te nije nigda dopustio, da mu bilo i najmanji pokret oholosti oskvrni srce.

U kolokviju moli sv. Petra, da ti svojim moćnim zagovorom isprosi od Boga ljubav k samozataji; zatim veliku djelotvornu ljubav prema bližnjemu i pravu iskrenu poniznost. Ne zadovolji se samo molitvom, nego se vježbaj svaki dan u ovim krepostima. Odluči odmah što ćeš danas učiniti.

Dovrši razmatranje s Očenašem i Zdravomarijom.

15. RUJNA: O ŽALOSTIMA MAJKE BOŽJE.

(Vidi razmatranje 119 u II. svesku str. 140.)

24. RUJNA: SV. MATEJ APOSTOL.

(Vidi razmatranje 312 u III. svesku str. 394.)

410.

30. RUJNA: SV. JERONIM, ISPOVJEDNIK. ZAŠTITNIK DALMACIJE.

1. PREDVJ.: Sv. Jeronim rodio se u Stridonu. Nauke je započeo u Rimu; slušao je osobito sv. Grgura Nazianskoga i Didima, nadstojnika Aleksandrijske škole. On je najprosvjetljeniji tumač sv. Pisma. Njemu su se uticali sa sviju strana svijeta u poteškoćama i zamršenim mjestima sv. Pisma. Zadnje je godine života svoga proveo u Betlehemu u neprestanom radu i pokori. Umro je god. 420.

2. PREDVJ.: Sv. Jeronime, isprosi mi od Boga veliku spoznaju Isusa, e da ga svim srcem ljubim i nasljedujem.

Razmatrat ćemo u 1. točki pokornički život sv. Jeronima; u 2. njegovu ljubav prema sv. Crkvi; u 3. njegovu nebesku slavu.

1. TOČKA: POKORNIČKI ŽIVOT SV. JERONIMA.

»**Mrtvim tijelo svoje i zarobljavam**«. (1. Kor. 9, 27.)

Svoje mladenačke grijehe okajao je sv. Jeronim velikom i dugotrajnom pokorom. Četiri godine je proveo u Sirskoj pustinji čitajući sv. Pismo i čineći oštru pokoru. Sprovodio je neku vrst nadzemnog života. Kad ga je Paulin biskup iz Antiohije zaredio za svećenika, otputovao je s njim u Rim papi Damasu, da izravna nekoje raspre o vjeri, što postadoše među biskupima. Papa Damas zadrži Jeronima za tajnika, ali Jeronima je vuklo srce, da nastavi pokornički život.

Povrati se na istok; nastani se u Betlehemu, gdje je njegovim nastojanjem sv. Paula, ugledna i bogata Rimska gospođa sagradila samostan, jedan za muške i jedan za ženske. Tu je sv. Jeronim u pokori i radu boravio sve do konca svoga života. U tolikoj su savršenosti provađali svoj život, sv. Jeronim, sv. Paula, sv. Eustohija i koji s njima bijahu, da su napunili miomirisom svojih kreposti tadašnju Crkvu.

Ne možeš li veliku pokoru vršiti, a ti vrši rado barem običnu. Vrši savjesno svoje dužnosti; nosi strpljivo svoj križ i bori se hrabro protiv napasti.

2. TOČKA: LJUBAV SV. JERONIMA PREMA SV. CRKVI.

»**Što može biti silnije od Crkve Božje? Tvrđe razaraju barbari, a Crkvu ni đavli ne mogu da nadvladaju**«. (Sv. Ivan. Zlat.)

Sv. Jeronim cijeli je život svoj posvetio obrani sv. Crkve. Bio je pravi stup njezin. 1. Gdje god bi se koji krivovjerac podigao, sv. Jeronim bi ga mačem znanosti i kreposti probo i smrvio. Donatiste, Pelagijevce, Jovinijane i mnoge druge je ušutkao silom svoje znanosti. Njega su za savjet pitali u najtežim pitanjima sv. Pisma Damas papa, sv. Augustin. Po svjedočanstvu sv. Augustina poznavao je sve učenjake; osim grčkog i latinskog jezika točno je znao hebrejski i kaldejski. 2. Bio je prava obrana i uporište svim pravovjernima. Njemu su se utjecali u svim dvojbama i potrebama. Rijetku je djelatnost i revnost razvio za obranu sv. Crkve.

3. Na zapovijed pape Damasa preveo je stari Zavjet iz hebrejskoga na latinski jezik, a novi Zavjet iz grčkoga. Prosvjetljuje dakle još i sad sv. Crkvu svojim radom i učenim djelima. Veliki je dio sv. Pisma protumačio. Sv. Crkva štuje ga kao najvećega svoga naučitelja i služi se njegovim spisima i tumačenjem sv. Pisma.

4. Sv. Jeronim nije samo svojom učenošću branio sv. Crkvu, nego još većma svojim kreposnim životom. Svetost njegova života bila je velika utjeha svim pravovjernima, a strah i trepet krivovjercima i neprijateljima Crkve.

Najveća je ljubav, što je možeš zasvjedočiti prema sv. Crkvi tvoj život, ako ga udesiš prema njezinoj nauci. Pravednici su najljepša i najsjajnija obrana sv. Crkve. Zato živi kreposno, mrtvi svaki dan svoju pohotu, ako hoćeš da obraniš sv. Crkvu.

3. TOČKA: SLAVA SV. JERONIMA NA NEBU.

»**Dobro, slugo dobri i vjerni, budući da si bio u malom vjeran, nad mnogim ću te postaviti; uđi u veselje gospodara svojega**«. (Mat. 25, 23.)

Darežljivi Bog obilno nagrađuje i čašu vode, što je ko pruži bližnjemu iz ljubavi Božje. 1. Kolika je dakle slava sv. Jeronima na nebu, koji je cijelu Crkvu Kristovu napajao i sada još napaja živom vodom iz čistoga vrela objave Božje! 2. Borio se za sv. Crkvu kao lav; radio i molio se za nju dan i noć. 3. Prosvijetlio ju je svijetlom učenosti i svetosti, kojom i sada svijetli u sv. Crkvi. 4. Uz slavu, što si je stekao točnim vršenjem zapovijedi Božjih i crkvenih, stekao si je i slavu

savjeta evanđeoskih, koje je i sam obdržavao, i cijelu redovničku zadrugu osnovao.

Kad je sv. Augustin nakanio da opiše slavu nebesku na molbu svoga prijatelja Severa, ukaza mu se sv. Jeronim u nebeskoj slavi, i reče mu: Augustine, možeš li iscrpsti more u jednu luknjicu, ili stisnuti u šaku svoju kuglu zemaljsku?

Kad mu to reče, iščeznu. Htjede da mu dade na znanje, kako se veličina slave nebeske ne da ljudskim perom opisati. Tu slavu podijeli Bog svome vjernome slugi Jeronimu.

U kolokviju moli sv. Jeronima, neka ti isprosi od Boga milost, da dokažeš ljubav svoju prama Bogu i sv. Crkvi njegovoj radom ruku svojih i znojem lica svoga, kako to reče veliki sluga Božji, sv. Vinko Paulski. Na to te nuka cijelim životom svojim sv. Jeronim. Bolesti i napasti je svoje obično nadvladao radom. Čini i ti slično i zaslužit ćeš si kraljevstvo Božje.

Na koncu izmoli: Očenaš i Zdravomariju.

2. LISTOPADA: SVETI ANĐELI ČUVARI.

(Vidi razmatranje: 289. u III. svesku str. 308.)

411.

4. LISTOPADA: SV. FRANJO ASIŠKI. ISPOVJEDNIK, OSNOVATELJ REDA FRANJEVAČKOGA.

1. PREDVJ.: Rodio se g. 1182. u Asisiju od imućnih roditelja. Zarana pokaza veliku ljubav prema siromasima. Kad ga otac zbog darežljivosti prema siromasima izbaštini, reče Franjo radosno: sada imam dvostruko pravo govoriti »Oče naš, koji si na nebe-

sima«. — Bog ga je sve to većma privlačio k sebi, a Franjo se sve više priljubio Bogu i udaljio se od svijeta. On osnova red god. 1209., a potvrdi ga Honorije III. — Red se vanrednom brzinom raširio. Sv. Franjo umrije 1226. Poslije dvije godine Grgur IX. uvrsti ga među Svece.

2. PREDVJ.: Sv. Franjo, isprosi mi od Boga milost da prezrem prolazna dobra, a svim srcem da težim za nebeskima.

Razmatrat ćemo u 1. točki ljubav sv. Franje prema siromaštvu; u 2. njegovu ljubav prema poniznosti; u 3. njegovu ljubav prema Bogu.

1. TOČKA: KAKO JE SV. FRANJO LJUBIO SIROMAŠTVO.

»Blago siromašnima duhom; jer je njihovo kraljevstvo nebesko.« (Mat. 5, 3.)

Časni Ljudevit de Ponte označuje pet stupnjeva duhovnog siromaštva. 1. je, kad je ko pripravan sve što ima radije izgubiti, nego Boga uvrijediti. 2. je, kada tko ponukovanjem Duha Sv. sve svoje ostavi, da nasljeduje Isusa. 3. i izvrsni je stupanj duhovnog siromaštva poniznost; kad ne želimo da nas drugi hvale, ljube, poštuju, nego sve to preziremo. 4. Kad rado podvrgavamo svoju volju i sud tuđoj volji i sudu u svim dopuštenim stvarima. 5. Na petom je stupnju, tko od srca iskreno priznaje, da sve što god ima naravskih i vrhunaravskih darova, da je dar Božji, i da sam život ima od Boga, bez kojega bi propao u ništa.

Sv. Franjo je u vanrednoj mjeri posjedovao duhovno siromaštvo u svim navedenim stupnjevima. Kad

ga zapitaše braća njegova, koja je krepost Bogu najmilija, reče: »Siromaštvo je put k spasenju, hraniteljica poniznosti, korijen savršenosti. Plodovi su mu sakriveni, ali se umnažaju na tisuću načina.« — Kad ga zapita papa Inocencije III. od čega će sa svojom braćom živjeti, reče: »Bog, koji nam obeća nebo, postarat će se i za ono, što je manje!«

Otkidaj srce svoje od prolaznih stvari i upravljaj ga na nebeske. Probudi često vjeru, ufanje i ljubav u Boga!

2. TOČKA: KAKO JE SV. FRANJO LJUBIO PONIZNOST.

»Bog se protivi oholima, a poniznima daje milost.« (1. Petr. 5, 5.)

Cijela pojava sv. Franje odavaše skromnost i poniznost. Od svega se je strašio, što bi poticalo na oholost. 1. Nijesu ga mogli nagovoriti da primi svećenički red. Samo je prisiljen primio upravu svoga reda. 2. Držao je sama sebe za najvećega grješnika. Kad ga zapita brat, kako li to može, odgovori: »Da je Bog najvećemu grješniku udijelio tako velike milosti, kao meni, on bi mu bio manje nezahvalan, nego što sam ja.« 3. Velikom je pomnjom krio sve velike milosti kojima ga je Bog u izobilju nadario. Pomno je sakrivao pet rana Isusovih na svom tijelu. Braći, koja su to opazila, zabrani, da o tom pred drugima govore. 4. Nije samo glede svoje osobe bio ponizan sv. Franjo, nego htjede da se njegov red zove »red Manje braće«; po pravilima obvezuje svoju braću, da rado podnose ruglo, prezir i sramotu, nedavši tomu uzroka sa svoje

strane. Htio je, da u djelovanju njihovu odsijeva bogoljubnost. »Propovijedajte pokoru jednostavnošću srca, uzdajući se u onoga, koji je svijet poniznošću pobijedio.«

Ljubiš li poniznost? Ko poniznost ljubi, mora ljubiti i poniženje, što je izvor i majka poniznosti. Ne govori o sebi i o svojim stvarima; veseli se, kad te zapostave drugima; kad druge ističu, a o tebi šute.

3. TOČKA: KAKO JE SV. FRANJO LJUBIO BOGA.

»Ljubi Gospoda, Boga svojega, svim srcem svojim i svom dušom svojom i svim umom svojim i svom snagom svojom.« (Mark. 12, 30.)

Poniznost i siromaštvo radi Boga prigrliti, reći će Boga ljubiti svim srcem i svom snagom. 1. Sv. Franjo nije ništa nosio u srcu svom osim Boga; nije ni o čem razmišljao, osim o Bogu i Božanskim tajnama; nije ni za čim težio, osim za Bogom. Zato bi često govorio: »Bože moj i sve moje!« 2. Bog ga je zato i odlikovao vanrednim žarom ljubavi svoje, s čega se i zove sv. Franjo Serafski, jer je poput Serafa ljubio Boga. Sv. Bonaventura ovako govori o glasovitoj pojavi na brdu Monte Alverno: »Kad je sv. Franjo o svetkovini uzvišenja sv. Križa na strani brda jedno jutro bio zaduben u molitvu, uznese se serafskim plamenom svoga čeznuća k Bogu; nutarnja nježnost i žarka sućut kao da ga pretvoriše u Onoga, koji iz prekomjerne ljubavi svoje k nama htjede biti raspet na križ. Činilo mu se, da vidi Serafa sa šest sjajnih krila i sasvim obasjana ognjem, koji je iz nebeske visine dolje k njemu hrlio... Među njegovim krilima pojavi se Raspeti... Na taj pogled jako se potrese Franjo; radost pomiješana

s boli prođe njegovom dušom. Prisutnost Isusa Krista napuni mu srce neizrecivom radošću, ali bolni pogled na raspeće njegovo usplamti u njem silna čuvstva sućuti, a dušu kao da probode mač.«

»Iza tajnosna i pouzdana razgovora nesta pojave; ali njegova duša osta raspaljena serafskim žarom, a izvana bi njegovo tijelo znamenovano kao križem.«

U kolokviju moli pouzdano sv. Franju, da ti isprosi od Boga pravu ljubav k siromaštvu, poniznosti i goruću ljubav prema Bogu. Vježbaj se u tim krepostima. Probudi često djela tih kreposti, a kad se pruži prilika, vrši djela siromaštva, poniznosti i ljubavi. — Dovrši razmatranje s Očenašem i Zdravomarijom.

7. LISTOPADA: O SV. KRUNICI.

(Vidi razmatranje: 112. u II. svesku str. 112.)

412.

10. LISTOPADA: SV. FRANJO BORGIJA, D. I. ISPOVJEDNIK.

1. PREDVJ.: Rodio se god. 1510. od Ivana Borgije, vojvode Gandijskoga. Pobožna mati, nećakinja kralja Aragonskoga, zarana mu usadi u srce ljubav k molitvi i svakoj kreposti. Veliku je pobožnost i ljubav gojio prema trpećemu Isusu. Još kao dječak vježbao se je u pokori. Htjede da stupi u redovnički stalež, ali otac ga posla na dvor Karla V. da ga prođe želja za redovnika. No Franjo je i na kraljevskom dvoru živio kao redovnik. Karlo V. nazva ga čudom među knezovima. Kad je umrla kraljica Isabela, bilo mu je povjereno da otprati mrtvo tijelo u Granadu. Pošto su otvorili lijes, a Franjo videći strašnu promjenu, što je

učini smrt te čuvši propovijed bl. Avile, zavjetom se obveže, da će stupiti u red, čim mu umre supruga. No Karlo V. povjeri mu Kataloniju, neka njom upravlja kao potkralj. Franjo to učini, ali je međutim već kao redovnik živio. Kad mu supruga umre, stupi u Družbu Isusovu g. 1550. Družbu Isusovu je proslavio svojim svetim životom; postao je i generalom njezinim. Umro je g. 1572. Klement IX. proglasi ga Svecem g. 1670.

2. PREDVJ.: Sv. Franjo isprosi mi od Boga, da obljubim i strpljivo nosim križ, kako mi to zapovjedi Isus.

Razmatrat ćemo u 1. točki duh pokore i molitve sv. Franje; u 2. njegovu revnost; u 3. njegovu poniznost.

1. TOČKA: DUH POKORE I MOLITVE SV. FRANJE.

»Mrtvim tijelo svoje i zarobljavam.« (1. Kor. 9, 27.)

Sv. Franjo se i među Svecima odlikuje vanrednom pokorom. 1. Još kao dječak od deset godina u kući roditeljskoj započe činiti pokoru. Kad mu oboli pobožna majka, zatvori se u sobu, pobožno se moljaše za njezino zdravlje i bičeva se. Činio je pokoru kroz cijeli život svoj. 2. Kao potkralj u Kataloniji živio je vanredno strogo. Svaki bi dan ujutro razmatrao četiri-pet sati. Osim toga bi se svaki sat pobožno sjetio kojega otajstva iz muke Isusove; brevijar je molio i krunicu svaki dan. Nije nikada večerao, da se uzmogne što dulje Bogu moliti. Dvije je korizme obdržavao u godini, uzevši samo nešto povrća i čašu vode. Poslije je odlučio da će se tako hraniti cijele godine. Pri tom je bio s drugima ljubezan i velikodušan. Razgovor bi

svrnuo uvijek na duhovne stvari. Nedjeljom se je pričešćivao, tri dana se pripravljao na sv. pričest, a tri dana se zahvaljivao. 3. Stupivši u Družbu Isusovu htjede podvostručiti svoje pokore, ali sv. Ignacije mu toga ne dopusti. I u Družbi mu je bio cijeli život vanredna pokora. Trapio se je postom, željeznim lancem, dugim i krvavim bičevanjem, bdijenjem. Više bi puta i deset sati na dan razmatrao, a uz to je nevjerojatno mnogo radio, i izveo velika djela. — Vanredno je štovao presv. olt. sakramenat.

Nosi strpljivo svoj križ; vrši svoje dužnosti; moli se rado Bogu.

2. TOČKA: REVNOST SV. FRANJE.

Mogao bi tko pomisliti, da sv. Franjo nije ništa drugo radio, nego se samo Bogu molio i činio veliku pokoru kao pustinjaci. Sv. Franjo je isto tako velik bio i u djelima, što ih je izveo na slavu Božju. 1. Družbu Isusovu je proširio u Španjolskoj; uveo ju je u Meksiko, u Poljsku, u Perù. Misijonare je na sve strane poslao. Neki ga pravom drže za drugog utemeljitelja Družbe Isusove. 2. I sam je velikim žarom ljubavi širio slavu Božju. Sv. Ignacije ga posla u Španjolsku, gdje je vanrednim uspjehom propovijedao svim slojevima društva, ali je najradije propovijedao siromasima. 3. Sva je svoja djela vanrednom revnošću obavljao. Kod sv. mise bi mu izbio na licu nutarnji žar ljubavi Božje, tako i kod molitve. Više puta bi mu zasjalo lice kod sv. mise i propovijedanja. Presvetu hostiju bi vrhunaravnim nutarnjim nagonom oćutio, gdje se čuva. — Po želji pape Pija V. pratio je kardinala

Aleksandrina kao poslanika, da sklopi savez protiv Turaka. Tu su mu već tako malaksale sile, da je molio Boga, da ne bi na putu umro, nego u Rimu dovršio svoj život.

Ispitaj se kako vršiš svoje molitve, ispitivanje savjesti, kako prisustvuješ sv. misi, kako primaš sv. sakramente? Popravi svoje pogrješke i nemarnosti.

3. TOČKA: PONIZNOST SV. FRANJE.

»Eto, mi smo ostavili sve i pošli smo za tobom.« (Mat. 19, 27.)

Rijetki su se Sveci tako duboko ponizili za Isusa, koliko se je ponizio sv. Franjo Borgija. 1. Bio je potkralj Katalonije, a za Isusa postade siromašnim redovnikom. A među redovnicima se držao za zadnjega, premda je bio prvi krepostima i zaslugama. Mislio je da ime »grješnik« nikomu ne pripada tolikim pravom kao njemu. Meo bi na ulici ispred kuće redovničke; prosjačio je jelo od vrata do vrata; dvorio je bolesnike u bolnicama. Papa mu je više puta ponudio kardinalsku čast, ali on bi je odbio ustrajnom poniznošću. Kad ga je generalna skupština izabrala za Generala Družbe Isusove, a ne mogavši te časti odbiti, zamoli sakupljene oce, da kad su već metnuli teški teret na magarca, nek mu barem pomognu nositi taj teret; zatim je poljubio noge svim ocima. 2. Možemo si pomisliti koliko je čuvstvo poniznosti vladalo u duši sv. Franje, kad se tako iskreno očitovao izvana tako vanrednim djelima poniznosti. Svaki bi dan stotinu puta klečeć Bogu se molio. Sv. Terezija ga, koja je mnogo puta tražila u njega savjet, svetim nazivala. Umro je,

iscrpen od pokore i dobrih djela, iz pokornosti, vrativši se iz poslanstva, kamo ga posla papa Pijo V.

U kolokviju moli sv. Franju, da ti isprosi od Boga duh pokore i molitve. Da postigneš tu veliku milost, obuzdavaj svoja osjetila i ne propusti nikada svojih običnih molitava. Kad opaziš da si rastresen, odmah se saberi. — Na koncu izmoli: Očenaš i Zdravomariju.

413.

30. LISTOPADA: SV. ALFONZ RODRIGUEZ.

1. PREDVJ.: Sv. Alfonz se rodio g. 1531. Bio je trgovac, ali Bog ga izabra za visoku savršenost. Zato mu pripusti nesreće u trgovini; žena mu umrije i djeca, koju je jako ljubio. Kada je ostao sam, posveti se kreposnom životu. Vršio je velika pokornička djela. Tri godine je ustrajno molio i trapio se, da mu Bog očituje u kojem staležu da mu služi. Jednim viđenjem razumije, da Bog hoće, te on stupi u Družbu Isusovu. God. 1569. stupi u Družbu Isusovu vršeći junačka djela kreposti, ustraja u Družbi sve do konca života. Umrije u 86. godini života. Leon XIII. uvrsti ga među Svece god. 1888.

2. PREDVJ.: Sv. Alfonze, isprosi mi od Boga savršenu pokornost prema njegovoj svetoj volji.

Razmatrat ćemo u 1. točki poniznost sv. Alfonza; u 2. njegovu pokornost; u 3. njegovu ljubav prema Majci Božjoj.

1. TOČKA: PONIZNOST SV. ALFONZA.

»Ko mrzi na dušu svoju na ovom svijetu, sačuvat će je za život vječni.« (Iv. 12, 25.)

Sv. Alfonz je uredio svoj život po ovoj opomeni Isusovoj. Od svoga obraćenja, a osobito otkako stupi u red, smatrao je sebe za svog najvećeg neprijatelja. 1. U neprekidnoj nutarnjoj i vanjskoj pokori proveo je cijeli svoj redovnički život. Kao vratar redovničke kuće ponizno je vršio svoju nisku službu. Bio je prema svima brižna majka, samo prema sebi strog, neumoljivi sudac. 2. Prema Bogu je i u svagdašnjem životu, a osobito u molitvi, toliko strahopočitanje iskazivao, da bi svakog, koji bi ga opazio, potaknuo na pobožnost. Uživao je, kad je mogao kao podvornik služiti kod sv. Mise. Kad mu je služba dopustila, vanrednom pobožnošću bi se klanjao presv. olt. Sakramentu. 3. U svojim poglavarima je štovao Isusa. Svećeničkomu staležu je osobito štovanje iskazivao. Svakoga je cijenio, a samo je sebe prezirao. 4. Drhtao je od skrušenja i strahopočitanja, kad se je pripravljao na sv. ispovijed.

Nasljeduj sv. Alfonza. Budi prema Bogu bezazleno dijete, prema bližnjemu dobra majka, a prema sebi strog sudac.

2. TOČKA: POKORNOST SV. ALFONZA.

»Evo dolazim da učinim volju tvoju, Bože.« (Hebr. 10, 9.)

Pokornost sv. Alfonza bijaše u djelu, volji i sudu junačka. 1. Sv. Alfonz se pokoravaše junački djelom. U svakom je znaku svoga starješine čuo glas Božji i odmah je započeo i izvršio najtočnije svaki nalog, premda ga je to više puta stalo velikih naprezanja u poodmakloj starosti. Koliko puta morao je preko dana otvoriti i zatvoriti vrata; ali on je to vazda tako činio, kao da samomu Isusu otvara. 2. Sv. Alfonz se junački pokoravaše i voljom, jer sve što je činio, od srca rado je činio; u svem je gledao volju Božju, kako to izrično govore redovnička pravila. 3. Sv. Alfonz se pokoravaše junački i razumom; tako je sudio, kako starješine njegove. Nikada nije pitao za razlog, zašto mu se nešto nalaže. Kad mu jednoć rekoše, šta bi radio, kad bi mu starješina zapovjedio da bez lađe preko mora pođe u misije, on odgovori, da bi otišao k moru i pokušao ići; ako ne bi mogao, onda bi se povratio.

Sv. Alfonz je uistinu mogao reći: »Evo dođoh u red, da učinim volju tvoju, Bože!« Nikad nije ni za vlas povrijedio pokornosti. Doprinio je Bogu za žrtvu paljenicu svoju volju svoj razum, svega sebe.

Ugledaj se u primjer sv. Alfonza. Vrši rado i stalno njegove svete zapovijedi i svoje dužnosti. Kad si u čem pogriješio, odmah se pokaj i odluči da ćeš se popraviti. Promisli, da te je Bog zato stvorio.

3. TOČKA: KAKO JE SV. ALFONZ LJUBIO MAJKU BOŽJU.

»Blago čovjeku, koji straži na vratima mojim svaki dan.« (Prič. 8, 34.)

Sv. Alfonz na svaki je način zasvjedočio svoju ljubav k Majci Božjoj. 1. Štovao ju je; 2. rado o njoj govorio; 3. nasljedovao je njezine kreposti.

1. Sv. Alfonz je iza Boga nadasve štovao Majku Božju. Osobito je rado molio sv. krunicu. Vazda ju je imao u ruci, krunica mu je bila neprekidna molitva. Na Gospine svetkovine pripravljao se te ih osobitom pobožnošću svetkovao. Majka Božja ga je više puta

odlikovala svojom prisutnošću, tješila ga je i hrabrila. Mnogo je pretrpio od nečistih duhova. 2. Rado je govorio o Majci Božjoj. Osobito je branio njezino bezgrješno Začeće, što onda još nije bilo proglašeno članko vjere. Tolikim žarom i uvjerenjem govorio je o krepostima i darovima Majke Božje da je ganuo sve, koji bi ga slušali. Obično se slika sv. Alfonz, kako kleči pred bezgrješnom Djevicom, a uvijek krunicom u ruci. 3. Ko uistinu štuje Majku Božju, taj i nasljeduje njezine kreposti. Sv. Alfonz se u tom osobito odlikovao. Bio je čist, ponizan, strpljiv, pokoran, blag, ljubezan, pun sviju kreposti. Bog ga je odlikovao mnogim darovima. Imao je dar proroštva, mnoge je bolesne iscijelio, posjedovao je u visokom stupnju dar molitve, neprestano je općio s Bogom, vanrednom ljubavlju je plamtio prema Bogu i bližnjemu.

U kolokviju moli sv. Alfonza, da ti isprosi od Boga pravu poniznost i pokornost prema starješinama, a osobito veliku ljubav i nasljedovanje Majke Božje. Štuj svaki dan Majku Božju moleći sv. krunicu i nasljedujući njezinu poniznost i čistoću. Jer »blago čovjeku, koji straži na njezinim vratima svaki dan«. Svjedok je tomu i sv. Alfonz. — Izmoli Očenaš i Zdravomariju.

414.

1. STUDENOGA: SVI SVETI.

1. PREDVJ.: Predstavi si, kako okružuju svi Pravednici prijestô Božji i slave ga neprestano s anđelima.

2. PREDVJ.: Svi Sveti i Svetice Božje, molite se za me, da mi Bog udijeli obilnu milost, te mu sada tako služim, da ga jednoć s vama zajedno na vijeke slavim.

Razmatrat ćemo u 1. točki nebitnu nagradu Blaženih; u 2. njihovu bitnu nagradu; u 3. kako nam treba štovati Svece.

1. TOČKA: NEBITNA NAGRADA BLAŽENIH.

»Bog će otrti svaku suzu od očiju njihovih.« (Otkriv. 7, 17.)

Promisli, koliku slavu uživaju Sveci Božji na nebu, kojih uspomenu slavi sv. Crkva. Crkva razlikuje bitnu i nebitnu nagradu Svetaca. Nebitna je nagrada Svetaca sve ono dobro, što Sveci uživaju na nebu izvan Boga. 1. Zaodjeveni su svijetlom slave; 2. Stan im je prekrasna palača Presv. Trojstva, što sv. Ivan prispodablja suhom zlatu i dragom kamenju; 3. Uživaju najveću slavu i čast; 4. Imaju iscrpivu spoznaju sviju stvorenih stvari; 5. Uživaju potpunu pobjedu nad đavlom, svijetom i tijelom; 6. Ništa ih više ne žalosti, »Bog je otro svaku suzu od očiju njihovih, i smrti ne će biti više, ni tuge, ni vike, ni boli ne će biti više« (Otkr. 21, 4); 7. Najskladnijim i najugodnijim pijevom slave Boga s anđelima; 8. Kraljuju s Isusom.

Osim ovoga će još svaki uživati posebne nagrade prema posebnim zaslugama svojim; kao mučenici, djevice, redovnici i redovnice, koji su vršili evanđeoske savjete i t. d.

Promišljaj često nagradu, što Pravednici uživaju na nebu, i lakše ćeš snositi križeve i nevolje ovoga svijeta. Da često promišljamo nagradu, koja nas čeka, rado bismo podnosili sve, što sada imamo trpjeti.

2. TOČKA: BITNA NAGRADA BLAŽENIH.

»**Vidjet ćemo ga kao što jest.**« (1. Iv. 3, 2.)

Nebitno blaženstvo Svetaca iščezava, ako ga usporedimo sa bitnim blaženstvom, što je neposredno gledanje Boga. 1. Ovim će gledanjem duša posjedovati Boga tako, da će zaroniti u Boga, bit će puna Boga; u tom će poslije uskrsnuća i tijelo učestvovati prema svojoj sposobnosti. 2. Iz ovoga će slijediti sličnost s Bogom, kako sv. Ivan apostol piše: »Ljubezni, sad smo djeca Božja, i još se ne pokaza šta ćemo biti. Znamo, da kad se pokaže bit ćemo mu slični, jer ćemo ga vidjeti kao što jest«. (1. Iv. 3, 2.) Kao što se usijani ugljen zove oganj, tako će blaženi zaronjeni u Boga, biti kao Bog. 3. Blaženi će u Bogu neposredno gledati savršenstva Božja: Božju mudrost, pravednost, dobrotu, svemožnost, ljepotu ljubav, milosrđe, sveznanstvo, svudašnjost, premda ne će nitko moći obuhvatiti, potpuno shvatiti Boga, ni njegova savršenstva. 4. Iz neposrednog gledanja Božje bîti slijediti će ljubav Boga iz sviju sila i sposobnosti blaženih i sjedinjenje s Bogom tako, da blažene više nikakva sila ne može rastaviti od Boga. 5. Odovud će nastati u duši blaženih neizreciva radost i najčistije duhovno uživanje. 6. A to će dušu nasititi i potpuno zadovoljiti.

Tako će Bog ispuniti sve, za čim je u dušu našu duboko usadio neodoljivu težnju, koje ništa drugo na ovom svijetu ne može da udovolji.

Ne traži dakle u prolaznim stvarima svoje blaženstvo. Bog nas je za se stvorio; zato je, kako sv. Augustin govori, nemirno srce naše, dok se u Bogu ne umiri. Odovud slijedi, da na ovom svijetu nema potpunog blaženstva, što potvrđuje iskustvo.

Blaženstvo, što se može postići na ovom svijetu, jest čista i mirna savjest. Nastoj dakle, da čistu očuvaš savjest svoju.

3. TOČKA: KAKO NAM TREBA ŠTOVATI SVECE.

»**Slavite Boga u Svecima njegovim**«. (Ps. 150, 1.)

Promisli, koliku čast i štovanje zaslužuju Sveci, koje sam Bog tako časti. To većma treba da ih častimo, što 1. oni za našu korist ulažu kod Boga svoju moć. 2. Kako treba da čeznemo za nebom, kad se sjetimo, što nas uči sv. Crkva o blaženstvu i sreći Svetaca! Kako gramzi svijet i trudi se za prolazna, ništetna, dapače grješna uživanja; koji bi dakle trud mogao biti prevelik za vječna, prava, nebeska dobra!

3. Sveci nam pokazuju pravi neprevarljivi put u nebo. Nije to drugi put, nego onaj koji nam je pokazao Isus. To je put križa, a Isus ga označio kada reče: »Ko hoće da ide za mnom, neka se odreče sebe i uzme križ svoj svaki dan i ide za mnom«. (Luk. 9, 23.)

4. Sveci su nam živi svjedoci, kolika je sila milosti Božje. Njom su nadvladali svijet pobijedili đavla, nadbili neprestane navale pohote, što ne miruju u nama. Doista smo dužni slaviti Boga u Svecima njegovim. Da nas sv. Crkva potakne na to, svaki nam dan predstavlja po jednog ili i više od svojih junaka, a danas evo cijeli zbor slavodobitne Crkve.

U kolokviju zahvali od srca Bogu. što je tako proslavio i rijekom slasti napojio i jednako još napaja našu braću i sestre! Moli ga, da po njihovu zagovoru

udijeli i tebi milost, te hrabro stupaš stopama njihovim, putem samozataje, da dospiješ u njihovu zadrugu.

Izmoli Očenaš i Zdravomariju.

2. STUDENOGA: DUŠNI DAN.

(Vidi razmatranje 357. u III. svesku str. 565.)

415.

6. STUDENOGA: SVETI I BLAŽENI DRUŽBE ISUSOVE.

1. PREDVJ.: Predstavi si malu junačku četu od 14 Svetaca i preko stotinu Blaženika, kako ih nagradio Isus na nebu, što vjerno i ustrajno vojevahu pod njegovom zastavom na zemlji.

2. PREDVJ.: Sv. Ignacije i svi Drugovi njegovi, molite se za mene, da tako vojujem pod zastavom Isusovom te jednoć primim nagradu i s vama zajedno slavim Isusa na vijeke.

Razmatrat ćemo u 1. točki hrabrost ovih Svetaca; u 2. njihovu ustrajnost; u 3. njihovu nagradu.

1. TOČKA: HRABROST OVIH SVETACA.

»**Postadoše jaki u ratu**«. (Hebr. 11, 34.)

Promisli, kolika je to jakost: sve prezreti, što svijet u velike cijeni, a sve pregrliti što prezire svijet. 1. Sv. Ignacije je sa svojim drugovima i nasljednicima prezreo bogatstvo, časti i uživanja ovoga svijeta. Neprijatelj roda ljudskoga sakuplja ovim sredstvima većinu ljudi pod svoju zastavu. Rijetko se ko nalazi, koji bi prezreo bogatstvo, a još suređi, koji preziru časti i slavu ovoga svijeta i njegova uživanja.

2. Sv. Ignacije se nije zadovoljio prezirom prolaznih dobara, časti i uživanja, on je sa svojim nasljednicima pregrlio pod zastavom Isusovom siromaštvo i svako ruglo i prezir. Tako je težio, da podnese za Isusa što više rugla, prezira i sramote, kako teže svjetovni ljudi za bogatstvom, čašću i uživanjem. Kad su jednoć sv. Ignacija sažaljivali prijatelji, koji ga posjetiše u tamnici u okovima, on ih pozva, da mu pomognu zahvaliti se Bogu za veliko odlikovanje, kojom ga učini sličnim Isusu utamničenomu. Ruglo i prezir sa strane svijeta bijaše malne svagdašnja hrana sv. Ignacija i njegovih nasljednika.

Divi se tolikoj jakosti i veličini duha Svetaca Božjih! Moli ih, da ti isprose od Isusa svojim možnim posredovanjem, te strpljivo i velikodušno vršiš svoje svakidašnje dužnosti i odbijaš napasti.

2. TOČKA: USTRAJNOST OVIH SVETACA U BORBI.

»**Koji ustraje do konca, on će se spasti**«. (Mat. 24, 13.)

Promisli kako su ovi Sveci ustrajali u borbi i rasli u krepostima sve do smrti. 1. Kad bi Bog pripustio sv. Franji Ksaveru napasti i protivštine, on bi se velikodušno ponudio Bogu za još više: »Još više, Gospodine, još više«. — A žalostio bi se, kad nije imao nikakvih križeva; jer je znao, da Bog kara, koga ljubi. Sv. Alojzij je na času smrti molio svoje starješine, da ga metnu na zemlju i bičuju. Sv. Franjo Borgija nije ni odložio kostrijeta, u koji se zaodjenuo.

2. Živjeli su u nebu, još dok su na zemlji boravili, jer su vazda bili s Bogom sjedinjeni. Nijesu se dali nikojim poslovima otkinuti od Boga. Ljubili su nada sve molitvu i danomice velikom sabranošću je vršili. Molitvom su i samozatajom uspirivali sve to većma u srcu svom 3. oganj ljubavi Boga i bližnjega. Ljubav su svoju očitovali krasnim i velikim djelima, a od četrnaest Svetaca su trojica i krv svoju prolili za Boga, a od preko sto Blaženika su malom iznimkom svi mučeničkom smrću poginuli za Boga. — Divi se tolikoj hrabrosti i ustrajnosti sluga Božjih!

Ugledaj se u junački primjer njihov. Oni se odazvaše pozivu vrhovnog vojskovođe. Bili su boj u prvim redovima. Velikodušno i bezodvlačno su mrtvili u sebi ljubav tijelu i svijetu; križ nijesu izbjegavali nego su ga velikodušno prigrlili i ustrajno nosili.

Slijedi ih velikodušno i odriješito u svakidašnjoj borbi i vršenju svojih dužnosti!

3. TOČKA: NAGRADA OVIH SVETACA NA NEBU.

»Veselite se i radujte se, jer je plaća vaša velika na nebesima«. (Mat. 5, 12.)

U svećeničkoj molitvi čitamo, kako je Bog sv. Magdaleni Paciskoj očitovao nebesku slavu, što uživa sv. Alojzije. Ona ushićena reče, da nije vjerovala, da je tolika slava nebeska, koliku joj pokaza Bog da uživa sv. Alojzij. A ko bi to i mogao pojmiti, što će to reći 1. Boga licem u lice gledati! Promatrati beskrajno more nestvorene ljepote, svetosti, dobrote, milosrđa, ljubavi, sile, blaženstva, mudrosti i svake savršenosti. A Sveci Božji ne samo gledaju blaženo biće Božje, oni

ga 2. i uživaju, što nužno slijedi iz neposrednog gledanja Božje biti. Uživanje Božjeg blaženog bića još manje možemo pojmiti, jer mi obično sudimo po osjetnom uživanju, dok je uživanje Boga sasvim druge vrsti. — Iz uživanja blaženoga bića Božjega nužno slijedi 4. da će iščeznuti svaka nevolja, tuga, žalost i bojazan, da će to blaženstvo prestati. Blaženi su sasvim sigurni da će 4. njihovo blaženstvo trajati na vijeke. To je što blaženstvo čini blaženstvom, kao što vječnost čini pakao paklom.

Zato nas sv. Pavao apostol veličinom nagrade nebeske bodri na krepost i ustrajnost u kreposnom življenju: »Jer sudim da stradanja sadašnjega vremena nijesu ništa prema slavi, koja se ima otkriti na nama«. (Rim. 8, 18.) — »Jer naša sadašnja i časovita laka nevolja donosi nam prekomjernu izobilnu vječnu, od svega pretežniju slavu«. (2. Kor. 4, 17.)

U kolokviju zahvali Bogu, što je ovim Svecima udijelio toliku jakost i ustrajnost u nasljedovanju Kristovu, i što ih je tolikom slavom nagradio. Moli ga, da ti udijeli po njihovu posredovanju milost, te ustraješ u dobru sve do konca života svoga. Dovrši s Očenašem i Zdravomarijom.

416.

13. STUDENOGA: SV. STANISLAV KOSTKA D. I.

1. PREDVJ.: Sv. Stanislav se rodio god. 1550. od plemenite obitelji u gradiću Prašnišu u Poljskoj. Mati mu je još prije poroda vidjela u snu ime Isusovo vatrenim slovima utisnuto na svojim grudima; a ona je

to držala za očit znak, da je Bog ovo dijete odabrao za svoju osobitu službu. Pobožno odgojena u roditeljskoj kući, poslaše ga sa starijim bratom Pavlom u Beč, u zavod Isusovački. Stanislav tu imao mnogo da pretrpi od svog brata Pavla. On oboli. U kući protestantskoj gdje je stanovao, nije mogao primiti sakramente. Bog mu posla po anđelu sv. pričest. Majka Božja mu se ukaza s djetešcem Isusom i zapovjedi mu, neka stupi u Družbu Isusovu i ozdravi ga. Stanislav pođe pješke u Rim. U 18. godini primljen u novicijat, svojom revnošću i gorućom ljubavlju Boga zadivi sve. Benedikt XIII. proglasi ga Svecem zajedno sa sv. Alojzijem god. 1726.

2. PREDVJ.: Sv. Stanislave, isprosi mi od Bgoa revnost i goruću ljubav prema Isusu i Mariji.

Razmatrat ćemo u 1. točki čistoću sv. Stanislava; u 2. njegovu ljubav prema Bogu; u 3. njegovu ljubav prema Majci Božjoj.

1. TOČKA: ČISTOĆA SV. STANISLAVA.

»O, kako je krasan čist naraštaj u svojoj divoti«. (Mudr. 4, 1.)

Divna je bila čistoća Stanislava već od najranije mladosti. 1. I najmanja nečedna riječ probudi u čistom srcu njegovom neizrecivu mržnju, koja se i izvana očitovala. Otac mu je bio gostoljubiv. Često bi pali nečedni izrazi kod stola od gostiju. Stanislav bi čas blijedio, čas porumenio te k nebu uzdigao suzne oči. Kad bi gosti i nadalje nastavili takve razgovore, onesvijestio bi se. Otac bi mu za to opomenuo goste: »pustimo to, jer će se moj Stanko tako zanijeti, da će onesviješćen pasti na zemlju«. — 2. Što je većma napredovao u dobi, to je većma napredovao i u anđeoskoj kreposti. I drugove bi svoje nadahnuo ljubavlju prema sv. čistoći. Cijela je vanjština njegova odavala anđeosku krepost, kojom bijaše prožet. Kad se molio, naličio je na anđela, neobična sabranost i žar razlijevao se na cijeloj vanjštini njegovoj. Drugovi mu tražili bi, da dođu u blizinu njegovu. 3. Razgovori su mu bili čisti, i poticali svakoga na anđeosku krepost. Gorio je od ljubavi Božje i preslavne Majke njegove, a nije bio ni napastovan od nečistih misli.

Zazovi sv. Stanislava u pomoć proti nečistim napastima!

2. TOČKA: LJUBAV SV. STANISLAVA PREMA BOGU.

»Ljubi Gospoda Boga svojega svim srcem svojim i svom dušom svojom i svim umom svojim i svom snagom svojom.« (Mark. 12, 30.)

Duša je sv. Stanislava puna bila ljubavi Božje. 1. I izvana mu se je zrcalila na svijetlom licu anđeoskom i u suznim očima. Tako žarko se moljaše Bogu, da nije ni znao za rastresenost u molitvi. Jednoć prizna to pred svojim drugom: »Ja ne znam, što će to reći, biti rastresen, jer ja vazda ćutim u sebi žarku ljubav napram Bogu, bl. Djevici i Svecima, te kod svakoga ma kako rastresujućega posla srce je moje uvijek uzdignuto Bogu.«

2. Toliki je žar ljubavi Božje buktio u srcu njegovu, da su mu starješine zapovjedili neka skrati vrijeme molitve. Naložili su dvojici sunovaka njegovih

da paze na njega, i da mu priteku u pomoć, kad bi opazili, da je zanesen od ljubavi Božje. Ne rijetko morali su mu otvoriti odjeću i metati mu na srce hladne obloge, da barem djelomice ublaže oganj, koji mu je i isto tijelo silno grijao.

3. U svakom i najneznatnijem djelu, što ga je obavljao, bio je veoma točan i razborit. Dvoriti kod stola, pomagati u kuhinji, mesti hodnike bijaše mu radost. U razgovoru bio je umiljat, oprezan i mudar. Nikada ne bi izustio koju taštu ili nekorisnu riječ.

Ljubi Boga svim srcem po primjeru sv. Stanislava. Često se moli; obavljaj sve čistom nakanom za Boga; podnosi sve križeve i neugodnosti strpljivo Boga radi.

3. TOČKA: LJUBAV SV. STANISLAVA PREMA MAJCI BOŽJOJ.

»Blago čovjeku, koji straži na vratima mojim svaki dan.« (Prič. 8, 34.)

Sv. Stanislav je bio pravo dijete Marijino. 1. Ona ga je pozvala u Družbu Sina svoga; ona mu je isprosila žarku ljubav prema Bogu i sve kreposti, koje su u izobilju resile mlađahno srce Svečevo. Ona ga je ovjenčala krunom svetosti.

2. Sv. Stanislav je bio zato od svega srca zahvalan Majci Božjoj zborom i tvorom. Tolikom ljubavlju i nježnošću je nazivao Majku Božju svojom majkom, da je zadivio svakoga, koji bi ga čuo. Jedan otac D. I., koji je s njim živio, svjedoči, da je sv. Stanislav često govorio: »Moj otac je Bog, moja majka bl. Djevica.« A ove bi riječi, veli isti otac, tako prostodušno i zanosito izgovarao, te su se i srca svih drugih, koji ga slušahu, napunila istom slašću i miljem, kojim je obilovalo njegovo srce.

3. Sv. Stanislav je i druge poticao na ljubav prema Majci Božjoj. Zato bi sabrao iz raznih knjiga čitav niz izvanrednih događaja, objava i milosti Majke Božje, te bi ih pripovijedao za vrijeme zajedničkoga odmora i šetnje. Uživao je kad bi mu se pružila zgoda, da govori o Majci Božjoj: uvijek novi naslovi, uvijek nove rečenice sv. Otaca i Naučitelja potekoše iz njegovih govorničkih ustiju. — Prije svakog posla okrenuo bi se malo na stranu, gdje bi znao, da je koja čudotvorna slika Marijina, ter bi bl. Djevicu molio za blagoslov.

4. Iz ljubavi prema Majci Božjoj zaželi, da prisustvuje u nebu 15. kolovoza velikoj svečanosti, kojom anđeli slave uznesenje Majke Božje na nebo. Zato joj djetinskom prostodušnošti napisa list, u kojem je moli, da ga pozove na taj dan u nebo. Doista je taj dan i umro.

U kolokviju moli sv. Stanislava, da ti izmoli od Boga veliku ljubav prema Isusu i Mariji! Zasvjedoči tu ljubav po primjeru sv. Stanislava djelima, radom, patnjama. — Dovrši razmatranje s Očenašem i Zdravomarijom.

417.

26. STUDENOGA: SV. IVAN BERCHMANS D. I.

1. PREDVJ.: Sv. Ivan Berchmans rodio se god. 1599. u Diestu u Belgiji od siromašnih ali pobožnih roditelja. Roditelji ga zbog siromaštva nijesu mogli školovati, zato ga otac dade u Mechlin za podvornika

jednome kanoniku, gdje je ujedno polazio i gimnaziju. Tu se upozna s Isusovcima i stupi u Družbu Isusovu. U Družbi se posvetio savršeno vršeći njezina pravila. Kako u svijetu, tako i u Družbi napuni miomirisom svojih kreposti sve zavode u kojima je boravio. Umrije u Rimu god. 1621. Leon XIII. ga uvrsti među Svece god. 1888.

2. PREDVJ.: Sv. Ivane, isprosi mi od Isusa milost, da točno držim njegove zapovijedi i vršim svoje dužnosti.

Razmatrat ćemo u 1. točki kako je sv. Ivan vršio svoje dužnosti; u 2. kako je ljubio Majku Božju; u 3. kako je ljubio molitvu.

1. TOČKA: KAKO JE SV. IVAN VRŠIO SVOJE DUŽNOSTI.

»Blago onima, kojima je put čist, koji hode u zakonu Gospodinovu.« (Ps. 118, 1.)

Bog nas poučava po sv. Ivanu, da svetost ne sastoji u vanrednim djelima, kako to mnogi misle, nego u točnom vršenju naših dužnosti iz ljubavi prema Bogu. Tako je to sv. Ivan shvatio i izveo: 1. dok je bio u svijetu; 2. kad je stupio u red.

1. Sv. Ivan je u svijetu točno vršio svoje dužnosti. Dok je bio u roditeljskoj kući, tako se je točno u svem pokoravao roditeljima, da im je bio prava utjeha i radost. Kad je polazio u školu, bio je najmarljiviji i najposlušniji. Učitelj je njegov poslije pod prisegom potvrdio, da mu je u cijelom razredu Ivan bio svojom marljivošću i kreposnim ponašanjem najveća utjeha. Nije se mogao utješiti, kad je Ivan ostavio školu. — U Mechlinu kao podvornik u jednog kanonika, bio je

uzor-podvornika: ponizan, točan, poslušan, ljubezan. — U srednjim je školama vazda bio prvi u učenju i najbolji u vladanju; ljubezan i uslužan prema saučenicima.

2. U Družbi je Isusovoj tako točno vršio redovnička pravila, da za pet godina svoga redovničkoga života nije nikada ni jedno pravilo prestupio. Rekao je, volim se dati na komade raskidati, nego koje pravilo prestupiti.

Čini i ti tako, te ćeš postati svet. Drži zapovijedi Božje, vrši savjesno dužnosti svoje i ustraj u tom.

2. TOČKA: KAKO JE SV. IVAN LJUBIO MAJKU BOŽJU.

»Evo ti matere!« (Iv. 19, 27.)

Sv. Ivan je štovao i ljubio Bl. Dj. Mariju kao svoju majku. 1. Štovao i ljubio je od srca Majku Božju; 2. nasljedovao je njezine kreposti i sam i druge je na to poticao.

1. Štovao je Majku Božju. Jednoga se dana razgovarao s bratom redovnikom o prednostima Marijinim. Oko mu zasja, lice mu se preobrazi od veselja, što može govoriti o »Djevici djevica«. »Moj brate«, uskliknu Ivan, »štujmo i ljubimo Mariju! Božjoj milosti i zaštiti Marijinoj zahvaljujem, što nijesam nikada niti u mislima bio napastovan proti anđeoskoj kreposti.« — U svemu se uticao Majci Božjoj. Još kad je bio u svijetu, svaki bi dan izmolio krunicu njoj na čast. Često bi je pozdravljao preko dana. Često bi hodočastio na glasovito proštenište Majke Božje u Montaigu, nedaleko od Diesta.

2. Nasljedovao je kreposti Marijine. Tako je oprezno čuvao krepost čistoće, kao da je bio najslabiji u toj kreposti. Još u novicijatu nagodio se s dvojicom bogoljubnih mladića, da će međusobno dnevice kod sv. mise moliti za dar anđeoske čistoće i svaki mjesec na istu nakanu sv. pričest prikazati. Sva je svoja sjetila i duševne sile držao na uzdi. Presretan je bio kad su ga primili u zbor Marijin. Na svaki je način i riječju, a osobito primjerom svojim, poticao sve na nasljedovanje mile Majke Božje.

Povedi se i ti za sv. Ivanom u štovanju i nasljedovanju Majke Božje i iskusit ćeš njezinu pomoć.

3. TOČKA: KAKO JE SV. IVAN LJUBIO I VRŠIO MOLITVU.

»Treba se svagda moliti i nikad ne klonuti duhom.« (Luk. 18, 1.)

Izvor sviju kreposti sv. Ivana bijaše njegova neprestana molitva. 1. Kroz cijeli dan nije nikada izgubio Boga ispred očiju svojih. Tako se usko sjedinio s Bogom već od rane mladosti svoje, da ga nijesu posve otkinuli od Boga nikakvi vanjski poslovi.

2. Tako se je sabrano molio, te nije bio ni za čas rastresen. Svake bi nedjelje i blagdana išli Školastici Družbe Isusove u Rimu u crkvu »al Gesù«, da slušaju propovijedi i da budu kod blagoslova. Čim bi Ivan unišao u kuću Božju, bacio bi se gdjegod u zakutku na koljena i čitavo se vrijeme pobožno molio. Neki plemić iz Genue upirao bi često oči u anđeoskog mladića, te se divio njegovoj molitvi. Jednom će plemić ocu jednome iz Družbe Isusove svome zemljaku, reći:

»Što mislite, velečasni, zašto ja redovito dolazim amo?« Valjda radi večernje, odvrati svećenik. »Ne«, reče plemić, »nego da vidim onoga mladića, koji svake nedjelje i sveca ondje u kutu kleči i moli nepomičan kao kip, i tako čedno, te nikada ne podigne svojih očiju. Držim da je onaj mladi čovjek svet.«

3. Iz uskog sjedinjenja s Bogom potječe ona vanredna čednost u sv. Ivana. Opće je mnijenje bilo o njem, kad bi se izgubila pravila čednosti sv. Ignacija, da bi se u sv. Ivanu našla; tako ih je točno obdržavao.

U kolokviju moli sv. Ivana, da ti isprosi od Boga ljubav k molitvi, jer onda ćeš savjesno vršiti i svoje dužnosti i držati zapovijedi Božje. Izbjegavaj zato rastresenosti; čim opaziš, da si rastresen, saberi se. Rado se moli i često; preko dana izgovaraj pobožno kratke molitve. — Dovrši razmatranje s Očenašem i Zdravomarijom.

30. STUDENOGA: SV. ANDRIJA APOSTOL.

(Vidi razmatranje 304. u III. svesku str. 363.)

418.

3. PROSINCA: SV. FRANJO KSAVERSKI D. I. ZAŠTITNIK MISIJA.

1. PREDVJ.: Sv. Franjo Ksaverski rodio se god. 1497. Od naravi vatren i darovit pođe na glasovito sveučilište u Paris. U zavodu za sveučilištarce u kolegiju sv. Barbare sastane se sa sv. Ignacijem Lojolskim. Sv. Ignacij upoznao u svom zemljaku sposobnog muža, da pomogne ostvariti veliku ideju što je Ignacij u svom srcu zamislio. Zato ga malo po malo predobi;

Duhovnim vježbama ga za apostola pripravi; posla ga u Indiju, gdje je za deset godina mnoge narode za Isusa preporodio. Na putu u Kinu umrije još mlad, ali satrven apostolskim trudom. Grgur XV. uvrsti ga među Svece, a Pijo X. proglasi ga Zaštitnikom sv. Misija.

2. PREDVJ.: Sv. Franjo, isprosi mi od Boga, da ga ljubim svim srcem svojim.

Razmatrat ćemo u 1. točki sjedinjenje sv. Franje s Bogom; u 2. njegovu ljubav prema Bogu; u 3. njegovu ljubav k bližnjemu.

1. TOČKA: SJEDINJENJE SV. FRANJE S BOGOM.

»Bog je grad srca mojega i dio moj do vijeka.« (Ps. 72, 26.)

Prvi je uvjet za muža apostolskoga: usko sjedinjenje s Bogom. To je naučio sv. Franjo u školi sv. Ignacija. 1. Duhovne je vježbe sv. Ignacija tolikom revnošću i vanrednom pokorom obavio, da ga je sv. Ignacije morao obuzdavati u pokori. Više puta kroz tri dana ne bi ništa jeo. Bičevao bi se, i željezom i konopcima pasao. Ovim vanjskim pokorama je htio da odstrani zapreke, koje su ga otkidale od Boga. 2. Toliko je napredovao u sjedinjenju s Bogom, da bi često u molitvi u zrak se uzdigao, a svjetlost Božja ga obasjala. To mu se dogodi više puta kod sv. mise pred mnoštvom naroda. 3. Bog mu je udijelio dar, da je cijeli dan ostao sjedinjen s Bogom i u vanjskim poslovima, koji rastresuju. U misijama je vrijeme odmah popodne posvetio molitvi, kada ga obično Duh Sv. opajao svojim utjehama i radostima, da ga okrijepi za trud apostolski. 4. I neobičnim svojim darovima ga

odlikova Duh Sv. Čudotvornom silom darom jezika, proročkim duhom, a i više je mrtvaca uskrisio.

Nasljeduj sv. Franju u samozataji, u obuzdavanju svojih osjetila, osobito očiju i jezika pa će te Bog nagraditi obilno za uloženi trud.

2. TOČKA: LJUBAV SV. FRANJE SPRAM BOGA.

»Sve držim za štetu prema preznamenitoj spoznaji Isusa Krista Gospodina mojega, radi kojega sve izgubih, i smatram kao blato da Krista stečem.« (Filip. 3, 8.)

Puna je bila duša sv. Franje Boga. 1. Odavao je to Svetac s poznatim svojim rečenicama, što ih je često opetovao. Kad bi ga Bog posjetio utjehama, govorio je: »Dosta je, Gospodine, dosta je!« A kad bi mu poslao križeve, reče: »Još više, Gospodine, još više!« Sjajni dokazi ljubavi Božje!

2. Nije sv. Franjo samo riječima govorio da ljubi Boga, niti samo želio križeve. On je ljubav svoju zasvjedočio krasnim i vanrednim djelima. Većinom je bosonog putovao cijelom Indijom i raznosio slavu velikoga Boga. Raspršio je tmine đavolske propovijedajući riječ Božju. Na stotine hiljada duša je oteo paklu i priveo k Bogu. Sve vanredne trudove i poteškoće smatrao je za ništa, samo da predobije što više duša za Krista.

3. Tijesna mu je bila Indija za širenje slave Božje. On pođe u Japan. Žalio je, što su ga pretekli trgovci, stidio se je, što je, kako je mislio, sporiji u ljubavi Boga, nego što su trgovci brzi za vremeniti dobitak. Kad je u Japanu proširio slavu Božju, htjede u Kinu, ali ga zateče na otoku Sancianu smrt. Izgarao je od

želje, da pridobije Bogu taj veliki narod. Ali Bog se zadovoljio s njegovom željom, i njegovu čvrstu odluku primio je za djelo.

Tako se očituje ljubav Božja, gdje jest, kako govori sv. Grgur: a gdje ne djeluje, tamo je i nema. — Pokaži svagdašnjim djelima i patnjama da ljubiš Boga.

3. TOČKA: LJUBAV SV. FRANJE PREMA BLIŽNJEMU.

»**Ne ljubimo riječju ni jezikom, nego djelom i istinom.**« (1. Iv. 3, 18.)

Sv. Franjo svega sebe je žrtvovao za spasenje bližnjega. Vršio je djela tjelesnog i duhovnog milosrđa spram bližnjega. 1. Cijele je narode poučio u glavnim istinama vremenite i vječne sreće; priveo ih je iz barbarstva i divljaštva visokim kršćanskim krepostima; iz nemorala i službe strastima, k svetosti, kršćanskoj samozataji i trijeznosti.

2. Bolesne je iscjelivao. Kad su prvi drugovi Družbe Isusove boravili u Mlecima, sv. Franjo je isprosio od sv. Ignacija, da mu povjeri bolnicu, u kojoj su bili smješteni neizlječivi bolesnici. Tolikom je ljubavlju i brigom njegovao te bolesnike, te su građani išli u bolnicu da vide dirljive prizore ljubavi, kojom je sv. Franjo dvorio bolesnike.

3. Tješio je žalosne i nevoljne. Premda sam najsiromašniji, uvijek je znao naći dobročinitelje siromasima i nevoljnicima.

4. Više stotina hiljada ljudi vlastitom je rukom pokrstio; neprestano se je molio za obraćenje sviju pogana. Sve je sile svoje žrtvovao sve do konca života

svoga, da privede narode k spoznaji Boga. Nije sv. Franjo ljubio bližnjega svoga samo riječju i jezikom, nego je ljubio bližnjega djelom i istinom.

Povedi se za sv. Franjom u ljubavi bližnjega svoga. Učini mu što možeš; podaj mu dobar primjer i moli se za nj, ako mu ne možeš drukčije da pomogneš.

U kolokviju moli sv. Franju neka isprosi od Boga revne vjerovjesnike; a i tebi da izmoli od Boga pravu ljubav spram bližnjega, koja izvire iz prave ljubavi spram Boga. — Dovrši razmatranje s Očenašem i Zdravomarijom.

21. PROSINCA: SV. TOMA APOSTOL.

(Vidi razmatranje 155. u II. svesku str. 281.)

26. PROSINCA: SV. STJEPAN PRVI MUČENIK.

(Vidi razmatranje 30. u I. svesku str. 107.)

27. PROSINCA: SV. IVAN APOSTOL.

(Vidi razmatranje 31. u I. svesku str. 111.)

419.

ZADNJA NEDJELJA U LISTOPADU: O GOSPODINU NAŠEMU ISUSU KRISTU KRALJU.

1. PREDVJ.: Predstavi si Krista kako dolazi u neopisivom veličanstvu na nebeskim oblacima, okružen od sviju anđeoskih zborova, da sudi svemu svijetu. A kako ga u velikom strahu čekaju svi narodi zemlje uskrišeni Božjom svemožnošću.

2. PREDVJ.: Duše Sv., prosvijetli mi razum, da što bolje upoznam Isusa, svoga Kralja; okrijepi me, da mu vjerno služim za života svoga.

Razmatrat ćemo u 1. točki Krista, kralja bitnoga; u 2. Krista, kralja vrhovnoga i neograničenoga sviju naroda; u 3. Krista, kralja vječnoga i neodoljivoga.

1. TOČKA: KRIST JE KRALJ BITNI SVEGA SVEMIRA.

»**On (Bog) reče, i postadoše; on zapovjedi i stvoriše se.**« (Ps. 148, 5.)

U navedenom psalmu poziva Psalmista sve stvorove, da se slože i da hvale, slave i pjevaju Gospodinu Bogu. U slijedećem psalmu (149.) poziva sve narode, da na osobit način slave Gospodina. A u 150. psalmu oduševljava ih, da ne samo slave i hvale Boga, nego da ga veličaju i svakom vrsti svirala. A zašto pozivlje Psalmista cijeli svemir, da s narodima zajedno slave Boga? Jer ih je sve on stvorio: »On reče, i postadoše; on zapovjedi i stvoriše se.« A ne samo postadoše migom Božjim, nego i opstoje; jer govori u slijedećem retku: »Postavi ih za svagda i za navijek.« Bog ne će da išta propadne, što je stvorio.

Sam pojam Boga Stvoritelja uključuje, da bez njega ne može ništa postati, ni pošto je stvoreno, opstojati. Isto tako uključuje bit svakoga stvora, da samo od Boga može postati, i po njem opstojati i djelovati. Bog je dakle bitni gospodar svega svemira. On je bitni i jedini Kralj svega i sviju naroda.

A sv. Ivan govori, da je Bog sve stvorio po Sinu svom: »Sve je po Riječi (Sinu) postalo, i bez nje nije ništa postalo, što je postalo.« (Iv. 1, 3.)

Krist Gospodin je dakle tvoj, sviju naroda i svega svemira bitni, jedini Kralj. Zemaljski su kraljevi i carevi, predsjednici i svi vlastodršci njegovi stvorovi i sluge. Ovi vladaju vlašću, što su od Krista dobili, komu će zato na sudu račun položiti, kako su upravljali vlašću, što su je primili od Krista, vrhovnoga i jedinoga Kralja.

Priznaj svim srcem Krista za svoga Kralja. Pokloni mu se što dublje možeš, jer vrijedan je svake časti i poklonstva. Obećaj mu, da ćeš mu biti vjeran i ponizan podanik u svemu za cijeloga života.

2. TOČKA: KRIST JE KRALJ VRHOVNI I NEOGRANIČENI SVIJU NARODA.

»**Jedini silni, kralj nad kraljevima i gospodar nad gospodarima.**« (1. Tim. 6, 15.)

Samo je Krist silni kralj; samo je on kralj nad kraljevima. Drugi su kraljevi i gospoda sluge njegove; imaju samo toliko vlasti, koliko su od njega dobili. Tako nas uči apostol: »Nema vlasti, da nije od Boga. A što su, od Boga su postavljene.« (Rim. 13, 1.) A ne samo kraljevi imaju vlast od Boga, nego i svi drugi: Predsjednici, glavari, ministri, suci, učitelji, roditelji. Sva crkvena i svjetovna vlast je od Boga. Krist je jedini vrhovni Kralj, te zato je i jedini vrhovni sudac, komu će svi kraljevi i vlastodršci morati račun položiti, kako su upotrijebili vlast, što im je dao.

Krist je upravo zato, što je vrhovni Kralj, i neograničeni je Kralj. On oživljava i usmrćuje pojedince i sve narode. Od njega je prava sreća vremenita i vječna pojedinaca, obitelji i sviju naroda. Zato govori Jobu: »Opaši se sada kao čovjek: Ja ću te pitati, a ti mi odgovori. Gdje si ti bio, kad ja osnivah zemlju?

kaži ako si razuman! Tko joj je odredio mjere? znaš li? ili tko je rastegao uže preko nje? — Jesi li dolazio do dubina morskih? i po dnu propasti jesi li hodio.« (Job. 38, 3. 4. 5. 16.)

Divi se tako silnom kralju! Klanjaj mu se i moli ga za oproštenje, što si tako često kršio njegove svete i pravedne zapovijedi. Obećaj, da ćeš mu vjerno služiti i da ćeš slijedit njegove prejasne primjere. Moli ga da ti udijeli za to milost.

3. TOČKA: KRIST JE VJEČNI I NEODOLJIVI KRALJ.

»Valja nam se svima javiti na sudu Kristovu, da primi svaki, što je učinio kroz tijelo, bilo dobro, bilo zlo.« (2. Kor. 5 ,10.)

Krist je kralj, koji dijeli ne samo vremenitu sreću, nego i vječnu sreću ili nesreću, prema tomu »što je svak učinio kroz tijelo, bilo dobro, bilo zlo.« Krist će svoju potpunu vlast i neograničeno gospodstvo pokazati istom u vječnosti.

Isus je neodoljivi kralj, komu nitko izmaći ne može, ne samo silom, nego i bezbrojnim i neizrecivo savršenim krepostima, kojima je vrelo i sijelo njegovo kraljevsko srce. On je nepresahnjivo vrelo mira za sve narode: »On izriče mir narodu svojemu« (Ps. 84, 9.), a i svakomu napose: »Mir vam ostavljam, mir svoj dajem vam, ne dajem vam ja, kao što svijet daje.« (Iv. 14, 27.) Mir svjetski je varav i prolazan; mir Kristov je nutarnji, pravi i trajni. Krist je nestvoreno svijetlo, »koje obasjava svakoga čovjeka, koji dolazi na ovaj svijet.« (Iv. 1, 9.) Krist je »Kralj i središte sviju

srdaca.« (Lit. 13. zaziv.) Sve ljude i narode priteže k sebi ljubavlju, blagošću, milosrđem, poniznošću kako za života, tako sada — osobito u Presv. Euharistiji.

Nijednog kralja nijesu narodi tako i toliko ljubili; toliko krvi za njega prolijevali tokom sviju vijekova, pa sve do danas u Kini **1900.**, a u Meksiku **1926.** i **1927.** kao za najmilijeg Kralja, Isusa Krista.

Predobri Kralj Krist hrani svoje narode svojim vlastitim tijelom; napaja ih svojom vlastitom krvlju; zaodijeva ih svojom milošću i dragocjenim krepostima; usrećuje ih svojim mirom i utjehama, sve dok ih iz ove borbe ne prevede slavodobitne u svoje kraljevstvo, gdje će ih napajati rijekom slasti na sve vijeke.

U kolokviju reci sa sv. Ignacijem Lojolskim, hrabrim vitezom Kristovim: »Vječni Kralju svemira, ja ti se tvojom naklonošću i pomoću posve izručujem pred tvojom neizmjernom dobrotom i pred preslavnom Majkom tvojom i svim Svecima i Sveticama dvora nebeskoga te izjavljujem, da hoću i želim i to mi je čvrsta i slobodna odluka, da te nasljedujem u podnašanju sviju nepravda i rugla i u duhovnom siromaštvu. Molim te, primi ovu moju odluku i podijeli mi milost, da je izvedem. — Dovrši s Očenašem i Zdravomarijom.

420.

NA POSVETILO CRKVE.

1. PREDVJ.: Kad je Isus prolazio kroz Jerihon, eto Zaheja, starješine cariničkoga, koji ga željaše vidjeti. Isusa je pratilo mnoštvo naroda a Zahej bijaše malena stasa, zato se pope na divlju smokvu, da ga vidi. A kad dođe Isus na ono mjesto, pogledavši gore

vidje ga i reče mu: »Zaheju, siđi brzo, jer mi danas valja ostati u kući tvojoj. I siđe brzo, i primi ga radujući se.« (Luk. 19, 1.—6.)

2. PREDVJ.: Duše Sv., prosvijetli me, da što bolje upoznam Isusa; užeži srce moje, da čeznem za Isusom.

Razmatrat ćemo u 1. točki kako Zahej hoće da vidi Isusa; u 2. kako Isus ispuni želju Zahejevu; u 3. kako primi Zahej Isusa.

1. TOČKA: ZAHEJ NA SVAKI NAČIN HOĆE DA VIDI ISUSA.

»I gle, čovjek po imenu Zahej, koji bješe starješina carinički i bješe bogat, iskaše da vidi Isusa, ko je.« (Luk. 19, 1.—3.)

1. Isus je svaki čas svoga života ispunio herojičkim djelima, kojima je Boga proslavio i nas poučio, da i mi na sličan način upotrijebimo vrijeme. Malo prije iscijelio je slijepca, a sada dođe da opravda Zaheja.

2. Zahej nije tekar iz znaličnosti htio da vidi Isusa, nego potaknut milošću Božjom, želio je da se obrati; ova je želja bila plod one ljubavi, koju probudi Isus u njegovu srcu. Mnogo krasna i veličanstvena je već čuo o Isusu, a sada mu se pruži prilika, da vlastitim očima vidi i upozna poslanika Božjega.

3. Sve učini Zahej, da upozna Isusa. Protura se kroz narod, pope se na divlju smokvu, odloži svaki obzir ljudski i stid, što će reći, kad vide ugledna i bogata čovjeka, cariničkoga starješinu, kako se penje poput djece na drvo.

Uči se od Zaheja, što će to reći upoznati Isusa! Što sve treba za to žrtvovati?! Zahej bi bez sumnje još

i više učinio, da je bilo potrebno, samo da postigne plemeniti cilj. — Upoznat ćeš Isusa u molitvi, u razmatranju, u sv. pričesti. Činiš li to?

2. TOČKA: ISUS ISPUNI ŽELJU ZAHEJEVU.

»I kad dođe Isus na ono mjesto, pogledavši gore vidje ga i reče mu: Zaheju, siđi brzo, jer mi danas valja ostati u kući tvojoj.« (Luk. 19, 5.)

Kolika je dobrota Isusova spram grješnika! — 1. Zahej je želio samo vidjeti Isusa, a Isus mu veli, »danas mi valja ostati u kući tvojoj«. Zahej ga je prisilio željom svojom, da mu »valja« ostati u kući Zahejevoj. Kolika je dobrota, kolika velikodušnost Isusova!

2. Kako je ugodno bio iznenađen Zahej, kad se je Isus pred cijelim mnoštvom zaustavio, pogledao ga i imenom ga nazvao, koga još dosad nije vidio. Tako je učinio Zaheju, kao da je samo on bio prisutan, kao da ga nije pratilo silno mnoštvo naroda.

Promisli, što će reći tražiti prijateljstvo Isusovo, a što će reći tražiti prijateljstvo svijeta.

3. Isus govori Zaheju »siđi brzo«; ne kaže mu, da će ga jednom posjetiti, nego odmah, »brzo«. Kolika čast za Zaheja pred cijelim mnoštvom! Tako časti Isus i brzo pohađa one, koji žele njega upoznati.

4. Isus veli Zaheju »danas mi valja ostati u kući tvojoj.« Ko ga sili, kad veli »valja mi ostati«? Sili ga vlastita dobrota; sili ga vlastita odluka, koja ga dovela na svijet, da spase grješnike. Sili ga ljubav Očeva, jer hoće sve ljude da s njim izmiri. Isus ide i za onim grješnicima, koji bježe od njega, koji ga odbijaju; a

kako se ne bi svratio onima, koji ga traže, koji žele da ga upoznaju!

Probudi svaki dan vjeru, ufanje i ljubav za Isusom, pokaj se za svoje grijehe, ponizi se pred Isusom i probudi živu želju primiti ga u srce svoje u sv. pričesti. Onda ćeš iskusiti poput Zaheja njegovu prisutnost.

3. TOČKA: KAKO JE PRIMIO ZAHEJ ISUSA.

»I siđe brzo, i primi ga radujući se.« (Luk. 19, 6.)

Ko bi mogao izreći, koliko bijaše veselje Zahejevo. 1. Želio je samo vidjeti Isusa, a Isus mu dopusti ne samo da ga vidi, nego i da ga uživa. Želio je, da ga može samo na prolazu pogledati, a Isus mu pohodi kuću i ostaje u njega kao gost.

2. Zato ni Zahej nije škrt bio prema Isusu. Možemo si pomisliti, kako ga je srdačno primio s cijelom obitelji svojom; kako ga je sjajno pogostio; kako mu je otvorio ne samo kuću, nego i srce svoje i dušu.

3. Boraveći u kući njegovoj Isus je bez sumnje po svom običaju u svem poučio Zaheja i njegovu obitelj, što im je potrebno za spasenje.

4. Kakvim je to plodom urodilo kod Zaheja, to on sam očitova, jer reče Isusu: »Gospode, evo pola imanja svojega dajem siromasima, i ako sam koga u čemu prevario, vraćam četverostruko.« A tako su osjećali i svi ukućani njegovi s njim, jer Isus veli: »Danas dođe spasenje kući ovoj.« »Izbačena je, kako veli Eutimije, propast, koja je dosada prebivala u ovoj kući zbog škrtosti i nepravednosti; danas dođe spasenje ovoj kući.«

5. Isus reče: »Jer je i on sin Abrahamov«; jer je nasljedovao Abrahama u vjeri, u pravednosti i svetosti, jer kad je polovicu svoga imanja podijelio siromasima, ostavio je, veli sv. Beda, kao Abraham domovinu svoju.

U kolokviju moli Isusa, da posjeti i tvoje srce sv. utjehom i svjetlošću. Ali primi ga kao što ga primi Zahej s veseljem i požrtvovnošću. Isus će ti reći, što želi od tebe; samo izvedi to velikodušno i ustrajno. — Na koncu izmoli: Očenaš i Zdravomariju.

KONAC I POČETAK GODINE.

(Vidi razmatranje 35. u I. svesku str. 126.)

421.
O DOSTOJANSTVU SVEĆENIKA.

1. PREDVJ.: Predstavi si đakona, kako polaganjem biskupovih ruku i drugih svećenika, prima Duha Svetoga.

2. PREDVJ.: Duše Sv., daj da upoznam visoko dostojanstvo, što si mi ga udijelio; okrijepi me, da prema svom dostojanstvu živim.

Dostojanstvo je svećenika veliko, jer to svjedoči 1. sv. Pismo i sv. Oci; 2. čast, kojom su ih častili u starom i u novom zavjetu; 3. to svjedoče Sveci Božji; 4. vlast, koju svećenik ima.

1. TOČKA: SV. PISMO I SV. OCI SVJEDOČE O VELIKOM DOSTOJANSTVU SVEĆENIKA.

Sv. Pismo nazivlje svećenike 1. anđelima: »Labia sacerdotis custodient scientiam, et legem requirent ex ore eius, quia Angelus Dei exercituum est.« (Malach. 2, 7.) **»Usne svećenikove treba da čuvaju znanje, i za-**

kon da se traži iz njegovih usta, jer je anđeo Gospodina nad vojskama.« 2. Kristovim namjesnicima: »Ko vas sluša, mene sluša; i ko vas prezire, mene prezire.« (Luk. 10, 16.) 3. Veli sv. Pismo, da su »sol zemlje«, »svijetlo svijeta«, svijeća postavljena na svijećnjak, da svijetli svima. (Mat. 5, 13.-16.) 4. Kaže, da su: pastiri, učitelji, djelitelji tajna Božjih. (Iv. 10. i 21.; Efež. 4.; 1. Kor. 4.) 5. Zove ih: Episcopi, Pontificos, Praepositi. (1. Tim. 3.; Tit. 1.) 6. Zove ih posrednicima između Boga i ljudi; veli da su ključonoše neba; cubicularii Christi; principes populi; primitiae Dni; primogeniti Israel.

Sv. Oci: »Svećeničko je dostojanstvo među svim dostojanstvima najviše, što čovjek može imati.« (Sv. Ignacije.) — »Svećenici su uzvišeni bogovi, u čijim rukama Bog bogova želi stanovati.« (Sv. Augustin.) — »O svećeniče Božji, ako promatraš visinu neba, ti si viši; ako se diviš ljepoti sunca, mjeseca i zvijezda, ti si ljepši; ako se čudiš uzvišenosti anđela, ti si uzvišeniji; ako promatraš dostojanstvo sviju gospodstva, ti si dostojanstveniji; samo tvoj Bog i tvoj Stvoritelj stoji nad tobom«. (Sv. Kassijan.)

Kaj se, svećeniče, što si ponizio svoje dostojanstvo! Diži se svaki dan, kreposnim životom, prema visini svog dostojanstva.

2. TOČKA: U STAROM I NOVOM ZAVJETU VELIKU ČAST ISKAZIVAHU SVEĆENICIMA.

U starom Zavjetu pleme Levijevo nije dobilo dijela zemlje, jer Gospodin Bog bijaše njihov dio; ostala je plemena obvezao Bog da im daju desetinu od sviju

plodova zemlje i čistih životinja; a to su vjernici i u novom Zavjetu dugo držali. Nitko ne smije u tu službu, van koga sam Bog zove, kao Arona. 2. Konstantin Veliki tako je štovao svećenike, da je rekao: Kad bih vidio svećenika, gdje griješi sa ženom, svojim plaštem bi ga pokrio. Kad je Sv. Martin, turonski biskup, s carem objedovao, najprije je drugu svom, jer bijaše svećenik, pružio čašu, zatim caru. — Sv. Ambrosije veli, da kraljevi i knezovi moraju kleknuti pred svećenicima, da ih odriješe i za njih se Bogu mole. — Sv. Gelasij papa, piše caru Anastasiju, i veli dvije su vlasti, kojima se upravlja svijet, vlašću svećeničkom i vlašću kraljevskom, od vlasti je kraljevske važnija i teža svećenička, što mora i za kraljevsku račun položiti Bogu.

Sjećaj se, svećeniče, svaki dan, što ti govori Duh Sv., koji je mnogo primio, od onoga će Bog mnogo tražiti.

3. TOČKA: SVECI BOŽJI SVJEDOČE ZA VELIKO DOSTOJANSTVO SVEĆENIKA.

Veliki su Sveci izbjegavali svećeničku čast iz velikog strahopočitanja prema njoj. Tako sv. Antun Pustinjak, sv. Pachomije, sv. Benedikt, sv. Franjo Asiški, koji kad bi dvojio hoće li postati svećenikom, kad je već bio đakon, susretne na putu anđela, koji je nosio u kristalnoj posudi svijetlu tekućinu, te mu reče, slična toj čistoći treba da bude duša svećenikova. Zato ne htjede da postane svećenikom, misleći, da mu duša nije tako čista. Mnogi sveti i vremešni Pustinjaci ostaviše samostane, da ne moraju primiti svećeništvo.

A drugi već zaređeni, odoše u daleke krajeve, da ih ne pripoznaju kao svećenike ili biskupe; među njima je i sv. Ivan Silencijarij i drugi. — Sv. Marko si je odrezao palac, da ne postane svećenikom; sv. Amonij uši, da ne postane biskupom. Cijeni svoje dostojanstvo i pokaži to životom svojim!

4. TOČKA: VELIKO JE DOSTOJANSTVO SVEĆENIKA ZBOG VELIKE VLASTI.

Vanredno je dostojanstvo svećenika novog Zavjeta zbog vanredne vlasti reda i jurisdikcije, što im se daje. Vlašću reda mogu kruh i vino pretvoriti u tijelo i krv Kristovu; a vlašću jurisdikcije mogu kršćane od grijeha odriješiti i upravljati Crkvom. 2. Promisli, kolika je to vlast! Divna je vlast, kojom je Josua sunce zaustavio! Ali svećenik riječju svojom dozivlje Krista s neba, i to ne jedamput, kao Josua, nego svaki dan. Josui se pokorio stvor, a svećeniku sam Stvoritelj! — Koliko poticalo, da se pokoriš Bogu, o svećeniče!

A kolika je vlast: grijehe opraštati! Tko može opraštati grijehe, osim jedinoga Boga. (Luk. 5, 4.) Otvara nebo, zatvara pakao! Posrednik između Boga i naroda! Koliku svetost iziskuje u svećenika!

422.

O KREPOSTIMA SVEĆENIKA.

1. PREDVJ.: Predstavi si svećenike, kako revno djeluju među prvim kršćanima.

2. PREDVJ.: Duše Sv., raspali mi dušu gorućom ljubavlju prema Bogu i bližnjemu!

U 1. točki razmatrajmo kojih mana treba da se čuva svećenik; u 2. koje kreposti treba da ima; u 3. zašto.

1. TOČKA: KOJIH MANA TREBA DA SE ČUVA SVEĆENIK.

»Jer biskup treba da je bez mane, kao Božji upravitelj, ne ohol, ne svadljiv, ne pijanica, ne surov, ne lakom na niski dobitak«. (Tit. 1, 7.)

Po svjedočanstvu sv. Otaca zvali su u staroj Crkvi i svećenike biskupima, što je jasno iz poslanice sv. Pavla Filipljanima (1, 1.)

Promisli, kako je pravedno, što sv. Pavao propisuje, 1. da svećenici ne smiju biti oholi. Njihova je zadaća, da riječju i primjerom svojim propovijedaju nauku Isusovu, koji je najponizniji srcem, koji se protivi oholima, a poniznima daje svoju milost. — 2. Da nijesu gnjevljivi, jer se to protivi krotkosti Spasiteljevoj i njegovoj blagoj nauci. — 3. Da nijesu pijanice, jer se protivi trijeznosti nasljednika Kristovih. — 4. Da su miroljubivi, da ne biju nikoga ni rukom ni jezikom. — 5. Da nijesu lakomi za novcem, jer duh kršćanske nauke jest duh siromaštva, kako nas uči Isus primjerom i riječju.

Promisli, svećeniče Božji, ne nalaziš li u sebi koju manu od ovih, od kojih apostol hoće, da su čisti svećenici sv. Crkve.

2. TOČKA: KOJE KREPOSTI TREBA DA RESE SVEĆENIKA.

»Biskup treba da je bez mane, jedanput oženjen, trijezan, pametan, pošten, čedan, gostoljubiv, sposoban da uči.« (1. Tim. 3, 2.)

Na početku kršćanstva, kad još nije bilo neženjâ, uzimali su za svećenike i biskupe oženjene kreposne

muževe. Sv. Pavao zapovijeda, da bude »jedne žene muž«, jer bigami (successivni) nijesu smjeli biti zaređeni, niti su smjeli poslije viših redova općiti sa svojom zakonitom ženom, premda su morali i nadalje zajedno živjeti zbog odgoja djece, što zapovijeda naravni zakon, koji je pretežniji od pozitivnoga, celibata. Tako su strogo držali čistoću, da je i najmanja želja zakonite supruge bila zabranjena. Krasnih primjera uzdržljivosti navode stari crkveni anali iz života svećenikâ. Sv. Pavao propisuje 2. da su svećenici trijezni kao učitelji kršćanâ, koji su svojom uzdržljivošću zadivili neumjerene, raskošne pogane. 3. Da su pametni, mudri mudrošću vrhunaravnom, koji se tako služe prolaznim dobrima svijeta ovoga, da ne izgube vječna; i da ovom mudrošću svojom prožmu narod kršćanski. 4. Da budu pošteni, da im ni neprijatelji ne mogu ništa predbaciti, te da tako silom kreposna života svoga pritegnu sve Crkvi Kristovoj. 5. Da su čedni u odijelu i u općenju sa svima. 6. Gostoljubivi, što i ukoliko to zapovijeda kršćanska ljubav. 7. Vrijedan i sposoban da nauča i obrani nauku Kristovu od neprijatelja istine,

Promisli, kako su to krasne, a i potrebne kreposti u svećenika Kristovog! Nastoj svim silama da si ih stečeš.

3. TOČKA: ZAŠTO ZAHTIJEVA SV. PAVAO OVE KREPOSTI U SVEĆENICIMA?

»Komu je god mnogo dano, mnogo će se iskati od njega.« (Luk. 12, 48.)

Apostol zato hoće da su svećenici kreposni, jer Krist Gospodin uči, da »komu je god mnogo dano, mnogo će se iskati od njega.« A Isus je apostolima biskupima i svećenicima predao sve blago, što god nam je stekao divnim životom i gorkom smrću svojom. »Dobročinstva Božja, veli sveti župnik Vianney, ne bi nam ništa koristila bez svećenika. Što bi nam koristila kuća puna zlata, kad ne bi nikoga bilo, koji bi nam vrata otvorio? Svećenik ima ključeve nebeskom blagu. Bez svećenika ne bi nam ni muka Isusova koristila. Gledajte divlje narode, što im koristi, da je naš Gospodin za njih umro? O, oni ne mogu imati koristi od otkupljenja, dok im svećenici ne otvore riznicu Božju.« Zato tvrdi isti Svetac: »Ostavite župu 20 godina bez svećenika, narod će se klanjati životinjama.«

Ali to vrijedi o revnim, kreposnim svećenicima, jer Pijo X. reče, da je bolje nikakav svećenik u župi, nego loš. »Svećenici su spasitelji svijeta«, govori sv. Jeronim, te zato moraju biti po zapovijedi Kristovoj »svijetlo svijetu«, »sol zemlji«, moraju narode prosvjetljivati, i od gnjilosti grijeha čistiti i očuvati.

Promisli, da ne možeš uzvišenoj službi svojoj zadovoljiti bez kreposna života. Moli zato u kolokviju Isusa, da ti udijeli sve to veću ljubav, blagost, poniznost i apostolsku revnost, i vježbaj se svaki dan u ljubavi i poniznosti. — Dovrši sa »Dušo Kristova . . .«

423.

O VJERI, UFANJU I LJUBAVI SVEĆENIKA.

1. PREDVJ.: Predstavi si apostole, prve uzor-svećenike, kako su prožeti živom vjerom, čvrstim ufanjem i gorućom ljubavlju.

2. PREDVJ.: Duše Sv., umnoži mi vjeru, učvrsti mi ufanje i uspiri u meni oganj ljubavi Božje i bližnjega.

Vidimo u 1. točki kakva treba da je vjera u svećenika; u 2. kakvo ufanje; u 3. kakva da mu je ljubav.

1. TOČKA: KAKVA TREBA DA JE VJERA U SVEĆENIKA?

»**Ovo je pobjeda, koja pobijedi svijet, vjera naša.**« (1. Iv. 5, 4.)

Svećenikova vjera mora biti cjelovita, tvrda, stalna i živa, jer po svojoj službi dužan je vjeru narodu propovijedati; protiv neprijatelja braniti; a u nuždi i krv svoju za vjeru proliti po primjeru sviju mučenika Božjih. Vjera je korijen opravdanja i sviju dobrih i divnih djela, što su na svijetu izvedena. Vjera je ona sila, koja je pobijedila i pobjeđuje sav svijet. Zbog čvrste vjere nagradi Bog Abrahama i učini ga praocem pravovjernika. Sveti Pavao dokazuje u poslanici na Hebreje, da su Oci sva divna djela svoja vjerom izveli; da »bez vjere nije moguće Bogu ugoditi.« (11, 6.)

Promisli, kakva mora da je vjera u svećenika, koga Bog zato izabra, da vjeru propovijeda, učvršćuje, brani i sve vjeri pritegne.

Pobudi što češće sv. vjeru i živi po njoj jer tako ćeš napredovati svaki dan u njoj.

2. TOČKA: KAKVO TREBA DA JE UFANJE U SVEĆENIKA?

»**U ufanju bit će sila vaša.**« (Is. 30, 15.)

Krist Gospodin je obećao, da će oni sve postići, koji se čvrstim pouzdanjem njemu uteku. A kako je opravdano, da se u Boga ufamo; jer ufati se reći će, tvrdo se nadati svemu, što nam je Bog radi Kristovih zasluga obećao. Može li biti čvršćeg temelja našoj nadi od obećanja Božjega i zasluga Kristovih!? Zato nas potiče sv. Jakov apostol krepkim riječima na čvrsto pouzdanje, jer da će nam Bog dati, što god molimo od njega čvrstim pouzdanjem. »Ali neka ište s vjerom, ne sumnjajući ništa; jer koji sumnja, sličan je morskom valu, koji vjetar podiže i razmeće.« (Jak. 1, 6.) Krist Gospodin je malne prije svakog iscijelenja zahtijevao vjeru s čvrstim pouzdanjem u njegovu svemožnost.

Promisli, da je Bog svećenika postavio za posrednika između sebe i naroda, te da svećenik po službi svojoj mora narod Bogu preporučiti i milosti za sve prositi. A da to uspješno uzmogne vršiti, treba veliko pouzdanje u Boga. Dužnost je svećenikova, da sve sebi povjerene potakne na pouzdanje u Boga; a i sam treba pomoć Božju, a za sve to je potrebno čvrsto pouzdanje u Boga.

Sv. Augustin veli: »Vjera polaže temelj kući Božjoj, ufanje joj diže zidove, a ljubav svodove i krov.«

Kad je sv. Hadrijan kao mlad vojnik zapitao kršćane mučenike, čemu se nadate za tolike muke i smrt? odgovoriše mu velikim oduševljenjem: Vječnom životu, što nam obeća Bog; dobru, što oko nije vidjelo... To tako oduševi Hadrijana, da postade kršćaninom i mučenikom.

Promisli, da su vjera kršćanske oči, kako veli sv. Augustin, a ufanje krila, bez koji se nitko ne može dizati prema Bogu, te nastoj, da svaki dan sve to više uzlijetaš Bogu.

3. TOČKA: KAKVA TREBA DA JE LJUBAV U SVEĆENIKA?

»**Simone Jonin, ljubiš li me većma nego ovi?**« (Iv. 21, 15.)

Svećenik se mora odlikovati osobito ljubavlju, jer ljubav je život svim drugim krepostima. Bez ljubavi ne koristi ni vjera ni ufanje, ni druge kreposti, kako svjedoči sv. Pavao. Sv. Augustin veli, da kršćane od pogana luči samo ljubav. Sv. Ivan Zlat. veli, tolik si, kolika ti je ljubav. Zato je božanski Spasitelj, prije nego je Petru povjerio svoje stado, pitao ga za ljubav. »Simone Jonin, ljubiš li me većma nego ovi?« Bez ljubavi, govori sv. Gregorije, nitko ne treba da primi službu propovjednika. A što je tko viši u svećeničkoj službi, to veća treba da mu je ljubav. Zato pita Isus tri puta sv. Petra, da li ga većma ljubi, nego drugi apostoli.

Svećenici zastupaju Isusa jedinog velikog Svećenika; u ime i vlašću njegovom upravljaju narodom i dijele mu tajne Božje, zato su dužni, da ga nasljeduju osobito u ljubavi, kojom nas je Isus ljubio i ljubi. Isus je došao na svijet, da zapali oganj ljubavi u hladnim ljudskim srcima. Tu istu ljubav treba da i svećenici uspiruju u srcu naroda. A jasno je, da će to samo onda moći uspiriti, ako i sami plamte ljubavlju Božjom. Zato je Bog na prvom mjestu zapovjedio da ljubimo njega, a odmah zatim, da ljubimo bližnjega, koji je svaki čovjek.

Moli u kolokviju svim srcem Duha Sv., da ti sve to većma uspiri ljubav u srcu. Vrši sva svoja djela iz

ljubavi prema Bogu i bližnjemu, trpi i podnosi sve za Boga. — Izmoli Očenaš i Zdravomariju.

424.

O PREDNOSTIMA REDOVNIČKOG ŽIVOTA.

1. PREDVJ.: Predstavi si silan broj redovnika i redovnica, koji se odazvaše glasu Božjemu, te prihvatiše savjete evanđeoske i u njima provedoše svoj život.

2. PREDVJ.: Duše Sv., prosvijetli mi razum, da sve to jasnije upoznam uzvišenost evanđeoskih savjeta i okrijepi me, da sve to većma uredim svoj život prema njima.

Razmatrajmo devet prednosti redovničkoga života jednu za drugom, kako ih nabraja sv. Bernardo.

U REDU ŽIVI ČOVJEK:

Čišće, rjeđe pada, brže ustaje, hoda opreznije, boravi sigurnije, orosi se češće, brže se čisti, umire pouzdanije, nagrađuje se obilnije.

Razmatraj ove prednosti redom: I. Živi čišće, 1. naime čistom nakanom, jer sve čini na slavu Božju i spasenje duše. 2. Čist je od teških grijeha, jer dobar redovnik pripravniji je umrijeti, nego teško sagriješiti. 3. Čist je po duši i tijelu, jer se posveti Bogu zavjetom čistoće.

II. **Promisli,** zašto redovnik rjeđe pada. Jer 1. u redu nema sablazni, što bi ga navelo na grijeh, kako se to često događa u svijetu; 2. nema zamka đavolskih na bogatstvo, na časti, na svijetska uživanja, jer »koji hoće da se obogate, upadaju, veli sv. Pavao u napast

i zamku, i u mnoge lude i škodljive želje, koje obaraju ljude u propast i pogibao«. (1. Tim. 6, 9.) A redovnici nasuprot ljube siromaštvo, i strpljivo podnose njegove posljedice. Prezir i zapostavljanje drže za odlikovanje u Kristovu nasljedovanju. 3. Jer živu pod zaštitom svojih starješina, duhovnih otaca i mnogih drugova.

III. Redovnici, ako su posrnuli, b r ž e u s t a j u, jer 1. padaju obično samo u lake grijehe, što se brišu pokajanjem, skrušenim molenjem »Očenaša«. Sv. Augustin veli, da tko skrušeno izmoli na večer »Oče naš«, Bog mu sve grijehe oprosti, što je cijeli dan učinio. Lake grijehe oprašta Crkva blagoslovinama, kao skrušenom uporabom sv. vode; moljenjem krunice; pobožnim uzdasima; činom savršene ljubavi itd. 2. Redovnik ima mnogo revne braće, koji ga riječju, molitvom i primjerom potiču na krepostan život. Zato veli Duh Sv. u knjizi Propovjednika: »Ako jedan padne, drugi će podignuti druga svojega; a teško jednomu, ako padne, nema drugoga da ga podigne«. (Prop. 4, 10.) 3. Jer anđeli brižnije paze na svoje drugove, na zemlji, što su redovnici. 4. Napokon i sam Isus je obećao stostruku nagradu i na zemlji onima, koji radi njega sve ostaviše.

IV. Redovnik h o d a o p r e z n i j e, jer se u redu pogrješke i prijestupi po pravilima zabranjuju, a kažnjavaju se, ako se počine; jer redovnik ima mnogo vidljivih anđela čuvara u svojim starješinama i drugovima, a i u svojoj nježnijoj savjesti.

V. Redovnik b o r a v i s i g u r n i j e, jer ne brine se za jelo, pilo, stan i odijelo, što svjetovnjacima stotinu briga zadaje; ni tijelo ga ne muči toliko, jer

ga svaki dan mrtvi, a čista savjest pripravlja mu svaki dan, kako Duh Sv. veli, obilnu gozbu.

VI. Redovnika o r o s i m i l o s t B o ž j a č e š ć e. »Na koga ću pogledati, govori Duh Sv., ako ne na nevoljnoga i na onoga, tko je skrušena duha i tko drhće od moje riječi«, (Is. 66, 2.) kao što čine revni redovnici. Svaki se dan mnogo mole, razmatraju, slušaju ili služe sv. misu, pričešćuju se i pokornička djela obavljaju. Duh Sv. ih često pohađa svojim utjehama i obogaćuje svojim darovima i krepostima. Stari redovi imaju toliko svetaca, da su ih svrstali u posebni martirologij.

VII. Redovnik se b r ž e č i s t i svagdanjim ispitom savjesti općenitim i posebnim; čestim primanjem sakramenta pokore i sv. pričesti; obilnim i neobilnim oprostima; običajnim u redu pokorama.

VIII. Redovnik p o u z d a n i j e u m i r e, jer ga neizmjerno tješi obećanje Spasiteljevo: »Zaista vam kažem, nema ni jednoga, koji bi ostavio kuću, ili roditelje, ili braću, ili sestre, ili ženu, ili djecu radi kraljevstva Božjega, koji ne će primiti više u ovo vrijeme, i na onome svijetu život vječni«. (Luk. 18, 29. 30.) Zna, da će se spasti, koji ustraje sve do kraja, a evo umire u redu, u kojem je hodao po uskom putu s malenom povorkom odabranika. Za male pogrješke, što mu terete savjest, pritiče mu red u pomoć obilnim oprostom, a poslije smrti mnogim sv. misama, molitvama i dobrim djelima. Koliko pouzdanje i utjeha za redovnika u najozbiljnijem i najstrašnijem času života! Zato Isus i

IX. Nagrađuje redovnika obilnije, stostruko već za života u redu: mjesto jednog oca, braće, sestara, kuće, što je Isusa radi ostavio, nalazi u redu duhovnih otaca, braću po zvanju i milosti, svetih redovničkih kuća, mjesto svijetskih taštih veselja, utjehe Duha Sv. A na drugom svijetu, kod općenitog suda sjedit će na stolici kao sudac; ući će u život vječni, da primi nagradu vječnu i preobilnu i prenatrpanu za svako i najneznatnije djelo, trpnju i patnju, što je u redu Isusa radi trpio i vršio.

Zahvali od srca Isusu u kolokviju, što te nevrijedna pozva u red. Budi revan, vrši svoja sv. pravila, mrtvi svoje pohote i ustraj u tom sve do kraja.

Na koncu izmoli: Zdravo Kraljice.....

425.

O REDOVNIČKIM ZAVJETIMA.

1. PREDVJ.: Predstavi si Isusa kako govori mladiću: »Ako hoćeš savršen da budeš, idi prodaj sve što imaš i podaj siromasima, i imat ćeš blago na nebu, pa hajde za mnom«! (Mat. 19, 21.)

2. PREDVJ.: Duše Sv., prosvijetli mi razum, da upoznam vrijednost evanđeoskih savjeta; okrijepi mi volju, da ih svom silom prihvatim i vršim.

Razmatrat ćemo u 1. točki uzvišenost evanđeoskih savjeta; u 2. njihovu korist.

1. TOČKA: UZVIŠENOST EVANĐEOSKIH SAVJETA.

»Ako hoćeš savršen da budeš, idi prodaj sve što imaš i podaj siromasima, i imat ćeš blago na nebu, pa hajde za mnom«. (Mat. 19, 21.)

Čovjek po redovničkim zavjetima ostavlja svijet, i sav se dragovoljno posvećuje službi Božjoj, da mu u redu po Crkvi potvrđenom do smrti služi u siromaštvu, čistoći i poslušnosti. To je najuzvišeniji čin, što čovjek može Bogu učiniti, jer time priznaje na najsavršeniji način 1. Božje bitno pravo, što Bog ima nad njim; 2. priznaje činom Božje vrhovno pravo; 3. priznaje Božje neograničeno pravo, jer mu se iz počitanja i ljubavi posve predaje, te prima sve dragovoljno iz ruke Božje, što god Bog hoće, da s njim učini, ne izuzimajuć ni mučeničke smrti. 4. Čovjek priznaje po redovničkim zavjetima na najsavršeniji način svoju posvemašnu ovisnost o Bogu. Ne da se pomisliti savršeniji način bogoštovlja od ovoga, kojim se razuman i slobodan stvor posvećuje svome Stvoritelju. Zato reče Isus onom plemenitom mladiću: »Ako hoćeš savršen da budeš« zatim mu preporuči evanđeoske savjete u svom nasljedovanju. Jer tu je i svrha čina najuzvišenija, i način izvedbe najuzvišeniji i najmučniji i najdugotrajniji. Božanski Spasitelj sam kaže, gdje govori o evanđeoskim savjetima, da njihovu uzvišenost ne može svaki ni shvatit. »Tko može shvatiti, neka shvati«. (Mat. 19, 12.) Sv. Augustin veli o čistoći, što vrijedi i za druge zavjete: »Djevičanstvo je štovanja vrijedno, ne zato što je djevičanstvo, nego zato što se zavjetom Bogu posvećuje«.

Promisli kako uzvišeno djelo si učinio, kad si se Bogu po zavjetima žrtvovao, i kako bi to nedostojno bilo i Boga i tebe, kad bi krzmao, da mu daruješ, što si obećao. Usplamti svetom revnošću, i po opomeni Duha Sv.: »Obećajte i podajte Gospodinu Bogu svo-

mu« (Ps. 75, 12.), služi savjesno svaki dan Gospodinu Bogu svomu.

2. TOČKA: KORIST EVANĐEOSKIH SAVJETA.

»Svaki, koji ostavi kuće, ili braću, ili sestre, ili oca, ili mater, ili ženu, ili djecu, ili zemlju, imena mojega radi, primit će sto puta onoliko i dobit će život vječni«. (Mat. 19, 29.)

1. Nitko ne plaća tako kao Bog, nitko ne kazni tako kao Bog. »Ako samo jednu radost, veli sv. Ivan od Križa, prezreš i ostaviš Boga radi, dat će ti Bog u ovom životu u duši i tijelu sto puta onoliko; kako i u protivnom slučaju za malenu radost, što proti volji Božjoj uživaš, sto puta toliko muke i gorkosti«. A kolikih radosti i uživanja se odriče redovnik Boga radi!

2. Što dublje spušta žile stablo u zemlju, to više i izvrsnije plodove donosi. Tako i volja čovječja što većma je učvršćena u dobru, što biva zavjetima, to izvrsnijim plodovima rađa.

3. Ne može biti za čovjeka korisnije, nego što uže se sjediniti s Bogom, izvorom svake prave sreće, a to čini čovjek redovničkim zavjetima. Sv. Pavao veli: »Tko se združi sa Gospodinom, jedan je duh«. (1. Kor. 6, 17.) A može li tko biti kao jedan duh s duhom Božjim, a da se ne izliju u nj darovi Božji? možeš li primaknuti usta k vrelu, a da ne piješ iz njega? ili pristupiti ognju, a da se ne ugriješ?

4. Po zavjetima postaju sva naša djela zaslužnija, jer bivaju iz dvostruke kreposti, ne samo iz zapovijedi, nego i iz bogoštovlja.

5. Nad redovnicima bdije Bog svojom posebnom providnošću, kako je to pokazao u čudesnim primjerima sv. Pavla i sv. Antuna Pustinjaka, jer oni učiniše velikodušno, na što Duh Sv. potiče sve nas: »Stavi na Gospodina breme svoje, i on će te potkrijepiti. Ne će dati do vijeka pravedniku da posrne«. (Ps. 54, 23.)

Veseli se od srca, što te Bog u svojoj velikoj dobroti pozvao među svoje posebne štićenike, i iskaži mu svoju zahvalnost ozbiljnim vršenjem svojih svetih zavjeta.

U kolokviju moli srdačno Boga, da koji te pozva u redovnički stalež, da ti udijeli obilatu milost svoju, da živiš kao savršen sluga njegov. Dovrši s Očenašem i Zdravomarijom.

426.

O UZVIŠENOSTI I KORISTI REDOVNIČKOG SIROMAŠTVA.

1. PREDVJ.: Predstavi si Isusa, kako uči na gori: »Blago siromašnima duhom, jer je njihovo kraljevstvo nebesko«. (Mat. 5, 3.)

2. PREDVJ.: Duše Sv., prosvijetli mi razum, da što bolje upoznam uzvišenost i korist siromaštva; okrijepi me, da ga držim.

Razmatrat ćemo u 1. točki uzvišenost redovničkog siromaštva, a u 2. korist siromaštva.

1. TOČKA: UZVIŠENOST REDOVNIČKOG SIROMAŠTVA.

»Blago siromašnima duhom, jer je njihovo kraljevstvo nebesko«. (Mat. 5 ,3.)

Promisli, da je Krist Gospodin na prvom mjestu blaženima proglasio siromašne duhom. Sv. Ambrozije veli, da je siromaštvo u redu kreposti »prva i roditeljica drugih kreposti«.

Uzvišenost evanđeoskog siromaštva vidi se: 1. iz same oznake njegove: Redovničko je siromaštvo posvemašno i savršeno odricanje vremenitog imutka iz ljubavi Božje. Redovnik se za uvijeke odriče zlata i srebra i svakog prolaznog imutka Boga radi, da uzmogne što lakše i sigurnije hodati stopama Kristovim. Jamačno, da se jedva dade što uzvišenije zamisliti, kad sav svijet gramzi za onim, čega se redovnik odriče; i to Boga radi! Evanđeosko je siromaštvo 2. uzvišeno po samom sudu Božjemu. Isus je blaženima proglasio ne bogataše, nego siromašne duhom. Što je neprevarljivim sudom svojim izrekao, to je i prije i poslije životom svojim potvrdio. Sv. Bernardo govori: »Svega je u izobilju imao na nebu, ali siromaštva nije imao, a na zemlji ga je bilo, ali ga čovjek nije znao cijeniti. Zaželi ga Sin Božji i siđe, te ga sebi izabra, da ga svojim primjerom učini i nama dragocijenim«. U štali se rodio; siromašni drvodjelac sa siromašnom majkom njega su hranili; za javnog života svoga od milostinje je živio; nije imao ni toliko, koliko lisice i ptice; gol je umro na križu; dobri ljudi se smilovaše na nj, te ga sahraniše.

3. Apostoli i svi njegovi ugodnici sve do danas riječju i primjerom svojim propovijedaju i potvrđuju, što je Isus rekao i primjerom svojim svijetu preporučio: »Blago siromašnima duhom, jer je njihovo kraljevstvo nebesko«.

4. Promisli, da se i sam svijet divi siromaštvu, premda ga svom silom izbjegava. Svijet zavidi onomu, koji od siromaka iznenada postane veliki bogataš, ali se divi onomu, koji svoje bogatstvo Boga radi podijeli siromasima.

Cijeni na velike siromaštvo i od srca se veseli, što te Isus odlikovao i pozvao, da ga u svom životu nasljeduješ u svetom siromaštvu. Podnosi rado zimu, oskudno odijelo i hranu, jer to su kćeri sv. siromaštva.

2. TOČKA: KORIST REDOVNIČKOG SIROMAŠTVA.

»Jer je njihovo kraljevstvo nebesko«. (Mat. 5, 3.)

Promisli ogromne i mnoge koristi, što izviru iz evanđeoskog siromaštva. Prvo, što odstranjuje; drugo, što daje siromaštvo. 1. Goni najvećeg našeg neprijatelja: oholost, pohlepu za čašću, što su kćeri bogatstva. 2. Oprašta nas od mnogih i teških briga, što taru bogataše, a i radnike i sve obitelji. 3. Otkida nam srce od ljubavi svijeta i njegovih taštih dobara. 4. Gasi zavist u srcu, što u svijetu podržava pohlepa za novcem, za čašću i za službom i odlikovanjem.

Drugo, siromaštvo daje sve kreposti, dok dušu zato pripravlja. Siromašan je 1. ponizan, a poniznost je temelj svim krepostima. 2. Čedan, blag i umjeren; 3. siromasi obiluju milošću i utjehom Duha Sv.; 4. posjeduju samoga Boga, ukoliko to čovjek može u ovom životu. Zato kliče sv. Augustin: »Čujte siromasi, što vam fali, kad Boga imate! Čujte bogataši, što imate, kad Boga nemate«.

Redovnici se odriču svakog imutka, da postignu duhovno siromaštvo, što je najuzvišeniji stepen kršćan-

ske savršenosti. Krist Gospodin veli, kako to tumači primjećuju, da oni već posjeduju na zemlji kraljevstvo nebesko, koliko to čovjek može, koji srce svoje očiste od zemaljskih poželjenja, jer govori: »njihovo je kraljevstvo nebesko«.

»Na prodaju je, kliče sv. Augustin. Što? Gospodine? Kraljevstvo nebesko. Što mu je cijena? Siromaštvom se kupuje kraljevstvo; žalošću utjeha; trudom počinak; poniznošću slava; smrću život«, a možemo dodat: gladom sitost, milosrđem milosrđe.

Usporedi s užitkom i gizdom bogataša mir i utjehu Duha Sv., kojom obiluje siromak Kristov, i uvjerit ćeš se, kako istinito govori sv. Bernardo: »Sva druga dobra osim Boga mogu zabavljati dušu i srce čovječje, ali ga ne mogu zasitit, one mogu pobuditi i podražiti glad, ali ga ne mogu utišati.

Veseli se od srca, što te Bog oslobodio od taštih dobara, da ti dade sama sebe živo vrelo prave, nepatvorene sreće i uživanja. Otkidaj zato svaki dan srce svoje od taštih poželjenja i pobuđuj u njem ljubav i veliko čeznuće za Bogom i njegovim kraljevstvom. Moli ga zato u kolokviju po posredovanju Kraljice neba i zaključi razmatranje sa: »Zdravo Kraljice« ...

427.

O UZVIŠENOSTI I KORISTI REDOVNIČKE ČISTOĆE.

1. PREDVJ.: Predstavi si Isusa, kako uči na gori: »Blago onima, koji su čista srca; jer će oni Boga vidjeti«. (Mat. 5, 8.)

2. PREDVJ.: Duše Sv., prosvijetli mi razum, da što bolje upoznam krasotu čistoće; okrijepi me, da vazda uzmognem sve protivne napasti svladati.

Razmatrat ćemo u 1. točki: uzvišenost redovničke čistoće; a u 2. njezinu korist.

1. TOČKA: UZVIŠENOST REDOVNIČKE ČISTOĆE.

»Blago onima, koji su čista srca«. (Mat. 5, 8.)

Promisli, kako hvali sam Duh Sv. čistoću: »O, kako je krasan čist naraštaj sa svjetlošću; neumrla bo je njegova uspomena, jer poznata je i kod Boga i kod ljudi«. (Mudr. 4, 1.)

Punim pravom je hvali Duh Sv. jer savršena čistoća obuhvata cijeloga čovjeka. 1. čisti nam srce ne samo od teškoga grijeha, nego i od lakoga, uz koji volja pristaje posve i iz običaja. 2. čisti nam savjest od taštih, svjetskih i nekorisnih misli i želja, a mjesto njih usađuje svete, ponizne i bogoljubne misli i želje. 3. pretvara nas u pravedne i prostodušne prema Bogu i ljudima, čisti nas od neiskrenosti i licemjerstva. Ova čistoća duše i volje razlijeva se i na tijelo i čini svakoga čistim prema njegovu staležu, a savršena je u redovničkom staležu.

Sv. Oci tvrde, da čistoća pretvara čovjeka u anđela. Sv. Ivan Zlat. i sv. Bernardo kažu, da diže čovjeka nad anđela, jer što anđelima pripada po naravi, to si čovjek mora da pribavi i očuva po milosti Božjoj svagdašnjom i velikom borbom. — Sv. Basilij i sv. Ivan Klimak vele, da čovjek čistoćom postaje na osobit način sličan samom Bogu, koliko to čovjek može poduprt milošću Božjom. Jer Bog je po naravi svojoj neizmjer-

no čist, a čovjek, kad dušom svojom nadbija tjelesnu pohotu, osvijetli i na tijelu svom krasotu čistoće Božje.

Čistoća je tako uzvišena krepost, da ju je samo nauka Kristova roditi mogla. Samo je u Crkvi čist naraštaj po njezinoj nauci i tajnama. Jedni živu u ženidbenoj, drugi u posvemašnoj čistoći, a u redovničkom staležu dolazi do svoga vrhunca. Savjest kori svakoga, čim što učini proti toj pravoj kršćanskoj kreposti, a prezire i osuđuje sve, koji preko svoje savjesti popuste svom nižem nagonu. Ista nas sv. mati Crkva uči, da je čistoća tako uzvišena krepost, te nam je samo Bog može dati, zato nam veli Mudrac: »Znao sam, da ne mogu biti uzdržljiv, ako mi Bog ne da ... pristupio sam Gospodinu, i molio sam ga, i govorio sam svim srcem svojim.« (Mudr. 8, 21.) — Veseli se i zahvali Bogu svim srcem, što te pozvao na visoki stepen redovničke čistoće! Obuzdavaj svoja osjetila i bdij savjesno nad svojom maštom i nad srcem svojim.

2. TOČKA: KORIST REDOVNIČKE ČISTOĆE.

»**Jer će oni Boga gledati**«. (Mat. 5, 8.)

Nedogledna je korist redovničke čistoće i za samoga redovnika, i za dotične redove i za cijelo ljudsko društvo. Redovnička je čistoća korisna 1. za samoga redovnika, jer ga oprašta sviju briga i nevolja obiteljskoga života; čini ga nebeskim građaninom, obistinjuje se na njem, što sv. Pavao veli: »Naša je domovina na nebesima«. (Filip 3, 20.) Stiče si zasluge nekrvnog mučeništva, pobijajuć kroz cijeli život svoj najjaču pohotu ljudske naravi. Postaju mu ta ista djela dvostruko zaslužna, jer ispunjuje ne samo šestu i devetu zapovijed Božju, nego i drugu, pod koju spada zavjet. Oplemenjuje srce i dušu svoju i privlači si silom Duha Sv., da mu sve to obilnije priopći svoje darove. On koji ljubi čist naraštaj.

2. Redovnička je čistoća poglavita dika i sjaj sviju redova u Crkvi Kristovoj. Redovnik jedva može većma proslaviti svoj red, nego sjajem svoje čistoće. Kao što ga ne bi mogao većma osramotit, nego kršenjem svete čistoće. Privlači blagoslov Božji na cijeli red i posebnu zaštitu Božju. Unapredi revnost u cijeloj redovničkoj kući, međusobnu ljubav, slogu i poniznost, bez koje ne može nitko za dugo ostati čist. Mnogo doprinosi održavanju redovničkoga zapta.

3. Čisti redovnici razmjerno istu korist doprinose ljudskomu društvu, što i svom redu. Karlo Veliki je rekao sa više svetih vladara, da samostani većma učvršćuju državu od neprijatelja, nego najjače kule. Tko bi mogao sve koristi izbrojiti, što prima ljudsko društvo od Boga kroz ruku čistih redovnika, a što bi nečisti sve odvratili od njih!

U kolokviju zahvali Bogu srdačno, što te pozvao k svetim zavjetima; moli ga ponizno i pouzdano za milost da odlučno i stalno pobijaš sve protivne napasti i da obuzdaš svoja osjetila. Na koncu izmoli: Zdravo Kraljice...

428.

O UZVIŠENOSTI I KORISTI REDOVNIČKE POSLUŠNOSTI.

1. PREDVJ.: Predstavi si Isusa kako govori: »Siđoh s neba ne da činim volju svoju, nego volju onoga, koji me posla.« (Iv. 6, 38.)

2. PREDVJ.: Duše Sv., prosvijetli mi razum, da upoznam uzvišenost poslušnosti; okrijepi me, da ne samo volju, nego i sud svoj vazda podvrgnem svojim zakonitim poglavarima.

Razmatrat ćemo u 1. točki uzvišenost redovničke poslušnosti; u 2. njezine koristi.

1. TOČKA: UZVIŠENOST REDOVNIČKE POSLUŠNOSTI.

»**Siđoh s neba ne da činim volju svoju nego volju onoga, koji me posla.**« (Iv. 6, 38.)

Promisli, da veće savršenosti ne može biti, nego posve i ustrajno sjediniti volju svoju s voljom Božjom; a to biva po redovničkoj poslušnosti. Redovnička poslušnost ima tri stepena. Prvi je, da se izvede djelom, što starješina zapovijeda; drugi, da se volja starješine učini svojom, tako da podanik isto hoće ili ne će, što starješina; treći i najsavršeniji stupanj je, da podanik podvrgne svoj sud sudu starješine, te isto sudi, što i starješina. Odovud se vidi visoka savršenost, uzvišenost ove kreposti. Jer

1. redovnik ovom krepošću žrtvuje svega sebe svome Stvoritelju Bogu, razum, volju i tijelo po vanjskom djelovanju.

2. Jer redovnik time preuzima na se tešku, doživotnu borbu; jer čovjeku je prirođeno da svoju vlastitu volju prihvati i slijedi.

3. Jer sve to čini redovnik doživotno Boga radi, dakle iz najuzvišenijeg i najplemenitijeg razloga.

4. Bog sam je odobrio više puta uzvišenost ove žrtve i čudesima, što ih sv. Ignacije navodi u svom

listu o redovničkoj poslušnosti. Tako je opat Ivan iz poslušnosti kroz cijelu godinu suho drvo zalijevao, što je poslije čudesno procvalo i tečnim plodovima urodilo. Mavro, učenik sv. Benedikta, na zapovijed je po jezeru hodao i nije potonuo; izbavio je naime jednog redovnika, koji je pao u jezero. Drugomu opet zapovjedi starješina, da mu dovede lavicu, a on je uhvati i dovede.

Zahvali Bogu svim srcem, što te pozvao u tako uzvišeni redovnički stalež, gdje mu svaki dan doprinosiš najuzvišeniju čast i poklon, slično časti i poklonu, kojim ga je častio sam Isus na zemlji. Nastoj, da se uspneš na treći stupanj pokornosti.

2. TOČKA: KORISTI REDOVNIČKE POSLUŠNOSTI.

»**Poslušnost je bolja od žrtve.**« (1. Kralj. 15, 22.)

Mnoge i velike su koristi redovničke poslušnosti 1. za dotičnoga redovnika; 2. za red; 3. za ljudsko društvo.

1. Velike su koristi poslušnosti za dotičnog redovnika, jer postaju mu sva djela, i najneznatnija, djelima bogoštovlja, a prema tomu i zaslužnija. — Rješava se sviju briga što i kako da započne i kraju privede, što svim smrtnicima zadaje veliku brigu. — Napokon uživa posebnu obranu Božju, komu se izručio u njegovim namjesnicima. Pokorni redovnik si sve kreposti u srce zasađuje i zasađene čuva, kako to tvrdi sv. Gregorij. A sv. Ignacije Lojolski veli, da tamo sve kreposti cvatu, gdje cvate poslušnost. Zato je poslušni redovnik

2. najkorisniji i za onaj red, u kojem živi. Jer u takom redu cvate redovnička stega; međusobna ljubav;

poštovanje i ljubav starješina; molitva usmena i mislena stalno se i revno obavlja; u takvoj redovničkoj zadruzi redovnici su puni ljubavi Boga i bližnjega; riječ ujednu tamo cvatu, kako sv. Gregorije veli, sve kreposti. U žiću sv. Bernarda se spominje, da su redovnici u Klervojskom samostanu, a bilo ih je do osam sto, na zvuk zvona, ili na mig starješine letjeli kao da nijesu imali tijela.

3. Da od poslušnih redovnika i ljudsko društvo ima mnogo koristi, to je jasno. U srednjem su vijeku poslušni i siromašni redovnici sv. Dominika i sv. Franje Asiškoga spasli ljudsko društvo od moralne propasti. Poslušni su redovnici najsilnije sredstvo u ruci Božjoj za spasenje roda ljudskoga iz svake nevolje. To dokazuje sv. Leonardo, sv. Franjo Ksaverij, sv. Petar Klaver i redom svi čisti i poslušni redovnici. Sv. Bernardo veli: »Kojega je život munja (čist), onoga su riječi gromovi.«

U kolokviju i opet zahvali Bogu, što ti je po Sinu svom pokazao, naučio i omogućio da upoznaš, prihvatiš i vršiš svete evanđeoske savjete na veliku korist svoju i cijele Crkve Kristove! Nastoj svim silama, da ih savjesno vršiš. Time ćeš steći sjajnu nebesku krunu, ne samo sebi, nego i svim onima ćeš pomoći do spasenja, kod kojih uzdjeluješ. — Na koncu izmoli: Očenaš i Zdravomariju.

429.
O POTREBI PONIZNOSTI.

1. PREDVJ.: Predstavi si Isusa kako govori: Zaista vam kažem, ako se ne povratite i ne budete kao djeca, ne ćete ući u kraljevstvo nebesko.« (Mat. 18, 3.)

2. PREDVJ.: Duše Sv., daj da što bolje upoznam i obljubim poniznost; okrijepi me, da se vježbam svaki dan u poniznosti.

Razmatrat ćemo u 1. točki potrebu poniznosti za očuvanje bogoslovnih kreposti; u 2. potrebu poniznosti za spasenje; u 3. potrebu poniznosti za postignuće kršćanske savršenosti.

1. TOČKA: PONIZNOST JE POTREBNA ZA OČUVANJE BOGOSLOVNIH KREPOSTI.

»Kako vi možete vjerovati, kad primate slavu jedan od drugoga; a slave, koja je od jedinoga Boga, ne tražite?« (Iv. 5, 44.)

Pravo vele Sveci, da je poniznost temelj svim krepostima; jer 1. bez poniznosti nema vjere. Sv. Pavao veli: »Robimo svaki razum za pokornost Kristu.« (2. Kor. 10, 5.) Ohol razum ne da čovjeku da primi vjeru. Zato reče Isus farizejima: »Kako vi možete vjerovati, kad primate slavu jedan od drugoga; a slave, koja je od jedinoga Boga, ne tražite?« Kako oholost ne da da primimo vjeru, tako je ne možemo ni očuvati bez poniznosti. Sv. Oci, naročito sv. Augustin veli, da je oholost početak svih krivovjerstva. To tvrdi i sam sv. Pavao, pišuć Timoteju: »Ali ovo znaj, da će u posljednje dane nastati teška vremena. Jer će ljudi biti samoživi, srebroljupci, hvališe, oholice.« (2. Tim. 3, 1. 2.) Sv. Pavao ponositosti i oholosti pripisuje bludnje i krivovjerstva, veli sv. Augustin.

2. Bez poniznosti nema ni ufanja, jer ufanju je izvor vjera. Samo ponizni ćute svoju nedostatnost za sve što je dobro, i znadu, da bez Boga ništa ne mogu,

te mu se zato utječu i ufaju se u nj. Oholi se uzdaju u se, te zato se: »Bog protivi oholima.« (1. Petr. 5, 5.)

3. Da ni prave ljubavi Boga i bližnjega nema bez poniznosti, to svjedoči sv. Pavao u poslanici na Korinćane: »Ljubav se... ne nadima, ne hvasta se.« (1. Kor. 13, 4. 5.) Lijepo opisuje, kako je ljubav ponizna, strpljiva, kako »Sve podnosi, sve vjeruje, svemu se nada, sve trpi«, što oholost ne može.

Pobudi često vjeru, ufanje i ljubav, jer tako ćeš sve to većma napredovati i u poniznosti. Vježbaj se u poniznosti, jer tako ćeš sve to većma ojačati u bogoslovnim krepostima.

2. TOČKA: PONIZNOST JE POTREBNA ZA SPASENJE.

»Bog se oholima protivi, a poniznima daje milost.« (1. Petr. 5, 5.)

Sv. Grgur veli: »Neka ponizni pamte, da se je naš Spasitelj ponizio, učiniv se poslušnim Ocu do smrti; neka oholi ne zaborave, da je o njihovom poglavici pisano: »On je kraljem nad svim sinovima oholosti. (Job. 41, 25.) Izvorom naše propasti bila je oholost sotone; uzrokom našeg otkupljenja Božja poniznost.« Zato nas uči Isus, da ako se ne ponizimo i ne budemo bezazleni kao djeca, da ne ćemo ući u kraljevstvo nebesko. — Sv. Ignacije Lojolski tvrdi, da je prvi stupanj poniznosti potrebit za spasenje. A sastoji se u tom, da smo tako raspoloženi, te smo pripravniji umrijeti, nego teško sagriješiti. Sveta vjera nas uči, da se bez milosti ne možemo spasti, a Duh sv. govori, da se »Bog protivi oholima, a poniznima daje milost.« Zato veli sv. Jeronim: »Prva je krepost kršćana poniznost.«

Izbjegavaj svaku ponositost i taštinu. Ljubi i vježbaj se u poniznosti i blagosti, i napredovat ćeš u svakoj kreposti.

3. TOČKA: PONIZNOST JE POTREBNA, DA SI STEČEMO KRŠĆANSKU SAVRŠENOST.

»Naučite se od mene, jer sam krotak i ponizan srcem, i naći ćete pokoj dušama svojim.« (Mat. 11, 29.)

Promisli, da bez poniznosti nema ni žive vjere, ni ufanja, ni prave ljubavi Boga i bližnjega; a vjera je korijen opravdanja, ljubav pak život svake kreposti. Zato govori sv. Bernardo: »Poniznost je čuvarica i temelj kreposti.« Sv. Grgur nazivlje poniznost: Učiteljicom i majkom sviju kreposti. Kao što cvijet, govori on nadalje, živi od korijena, a kad ga otrgneš od korijena, odmah vene i osuši se: isto tako svaka krepost, ako nije srasla s korijenom poniznosti, odmah se osuši i nestaje je. Kao što se korijen krije pod zemljom, govori nadalje sv. Grgur, te se po njem gazi, i nema nikakve ljepote, ni mirisa, a ipak od njega prima drvo život: isto je tako ponizni zakopan, pogažen i prezren, bez svijetla i sjaja; a upravo ga to uzdržava, oživljava i razvija. Kao što drvo da raste, da uspijeva i mnogo ploda donosi, mora uhvatit dubok korijen, i što dublje spusti žile u zemlju, to će više ploda donositi i dulje trajati: »Pustit će žile ozdo i rodit će ozgo.« (4. Kralj. 19. 30.) Tako ćemo u svim krepostima to većma napredovat i očuvat ćemo ih, što dublji korijen uhvati u nama poniznost.

Što Duh Sv. govori o oholosti, da je »početak svakog grijeha« (Crkv. 10, 15.), to vrijedi i o poniznosti, da je početak svakog dobra. Bez poniznosti su sve kreposti samo prividne, kao što su bile u Rimljana, veli sv. Augustin, koji su sve iz slavičnosti činili, te zato ih je Bog nagradio prividnim, zemaljskim dobrima. Nema prave visine bez prave dubine. Hoćeš visoku zgradu da sazidaš, veli sv. Augustin, prije iskopaj dubok temelj poniznosti.«

U kolokviju uteci se pouzdano Presv. Srcu Isusovu, i moli ga, da ti udijeli milost, da mu postaneš sličan u blagosti i poniznosti. Mrtvi zato svaku srdžbu i osvetu u srcu svom. — Izmoli »Dušo Kristova . . .«

430.

ŠTO JE PONIZNOST?

1. PREDVJ.: Predstavi si Isusa, kako nas poziva: »Naučite se od mene, jer sam krotak i ponizan srcem, i naći ćete pokoj dušama svojim.« (Mat. 11, 29.)

2. PREDVJ.: Duše Sv., nauči me, što je krepost poniznosti; okrijepi me, da je svim srcem obljubim i vršim.

Razmatrat ćemo u 1. točki prvi stepen poniznosti; u 2. prvo sredstvo za to; u 3. kako treba to sredstvo upotrijebiti.

1. TOČKA: PRVI STEPEN PONIZNOSTI.

»Trulosti rekoh: otac si moj; mati moja i sestra moja crvima.« (Job. 17, 14.)

Sv. Lovro Justinijani veli, da nitko ne zna što je uistinu poniznost do onoga, koji je Božjom milošću

postao ponizan. — Sv. Benedikt razlikuje dvanaest stepena poniznosti; sv. Anzelm sedam, a sv. Bonaventura tri, kojega ćemo slijediti. Po sv. Bonaventuri prvi je stepen poniznosti: Da malo do sebe držimo, i nisko mislimo o samom sebi.

Da postignemo ovaj stepen, potrebno je, kako Rodriguez veli, da upoznamo sami sebe. »Poniznost je istina«, govori sv. Bernard. Zato ljubi Bog tako poniznost, jer kao neizmjerna istina, ljubi nadasve istinu. Sv. Izidor veli: »Zato se čovjek naziva ohol, jer hoće da izgleda više nego jest.« Drži sebe za ono, što uistinu jesi, i bit ćeš ponizan. Zato je za poniznost neophodno potrebna samospoznaja.

Sv. Bernard veli: »Ovo troje vazda nosi u pameti: što si bio? što si? što ćeš biti?« Bio sam ništa. A što sam, kaže sv. Ignacije Lojolski: »Kanoti čir kaki i micina odakle potekoše toliki grijesi i tolike zloće i tako gadan otrov.« (Razm. o vlastitim grijesima.)

Sv. Bernard govori: »Ako pomno promatraš, što izlazi kroz oči, uši, usta, nos i druge otvore tijela, nijesi nikada vidio gadnijega gnojišta od čovjeka.« — To veli i Duh Sv.: »Trulosti rekoh: otac si moj; mati moja i sestra moja crvima.« Zato tvrdi sv. Grgur: »Čuvar poniznosti je, sjećanje vlastite rugobe.«

Sjećaj se često što si, i napredovat ćeš u poniznosti.

2. TOČKA: PRVO SREDSTVO DA UPOZNAMO SEBE.

»Za oprošten grijeh nemoj biti bez straha.« (Crkv. 3, 5.)

Vrlo je važno sredstvo da upoznamo sebe, te postignemo poniznost, promatranje 1. svojih grijeha.

Grijeh je još dublje od ništa; jer gore je griješiti, nego ne biti. Zato reče Isus o Judi: »Bolje bi bilo, da se nije rodio čovjek onaj.« (Mat. 26, 24.) Bog tako mrzi na grijeh, kako ljubi svoju svetost i dobrotu, to jest neizmjerno. Grijehom pogrđujemo i preziremo Boga. Zar onaj ne zaslužuje da bude prezren, koji je prezreo Boga?! — 2. Nadam se, da sam u milosti, ali za sigurno ne znam. Kako je to silan razlog za poniznost! Znam sigurno, da sam Boga uvrijedio, ali ne znam, da li mi je oprostio. »Bog nije htio, veli sv. Grgur, da znamo, da li smo u milosti, da imamo jednu stalnu milost, poniznost.« »Blago čovjeku, koji se vazda boji.« (Posl. 28, 14.) I opet: »Za oprošteni grijeh nemoj biti bez straha.« Ovo je dobro sredstvo da se ne uzdižemo nad druge, i da malo držimo do sebe. — 3. Promatramo li učinke istočnoga grijeha u nama, naći ćemo mnogo razloga, da se ponizimo i preziremo sebe. Kao što teži kamen svojom težinom k zemlji, tako težimo mi ka grijehu i prolaznim zemaljskim stvarima, a tuđimo se od nebeskih i vječnih. Što se mora u nama pokoravati, ono zapovijeda; a što bi moralo da zapovijeda, ono mora da se pokori! — Kako smo neobuzdana jezika; kako neukroćena srca; kako smo nestalni u svojim odlukama; kako su neumrtvena naša neuredna nagnuća; kako smo puni samoljublja! Sv. Grgur tumačeć riječi Jobove: 13, 25. veli: »Pravom se prispodablja čovjek listu na drvetu. Kao što list trepeće i giba se na svaki vjetrić, isto tako čovjek na svaki vjetar napasti: sad ga uznemiruje srdžba, sad opet tašta slava, sad ga lakomost i častohleplje povlači za sobom, sad nečistoća. Jedamput nas nadima oholost, drugi put

nas poništuje neuredni strah. Zato govori Isaija: »Opadosmo svi kao list, i opačine naše kao vjetar odnesoše nas.« (Is. 64, 6.)

Promišljaj sve ovo često, i ne ćeš se nikad uzoholiti.

3. TOČKA: KAKO SE TREBA VJEŽBATI U SPOZNAJI SAMA SEBE?

»Da nije zakon tvoj razmatranje moje, poginuo bih u poniznosti svojoj.« (Ps. 118, 92.)

Kad bismo ostali pri razmatranju svojih grijeha i slabosti, klonuli bismo duhom i izgubili bismo pouzdanje u napredovanje. Zato nas uče duhovni naučitelji, da se tako zadubimo u spoznanje svojih bijeda i nevolja, da se otud uzdignemo spoznavanju dobrote Božje i u nj stavimo sve svoje pouzdanje, veli Rodriguez. Našoj slabosti stavimo nasuprot Božju dobrotu. Tako se vježbala sv. Katarina Sienska, kako sama veli u dialozima, da svlada napasti. Kad bi je đavao napastovao, da je sav život njezin samo prijevara, rekla bi: »Ja ispovijedam svom Spasitelju, da je sav moj život bio tmina, ali ću se sakriti u rane Raspetoga, i okupat ću se u njegovoj krvi, i tako će nestati mojih opačina, a ja ću se radovati u svom Stvoritelju i Gospodinu: »Umij me i bit ću bjelji od snijega.« (Ps. 50, 7.) A kad je htjede navesti na oholost: »Ti si savršena i mila Bogu, ne treba da se više trapiš i oplakuješ svoje pogrješke«, tada se ponizi i reče: »Bijedne li mene! Sv. Ivan Krstitelj nije nikada sagriješio, bio je posvećen u utrobi majčinoj, pa ipak nije prestao da čini pokore, a ja koliko imam pogrješaka, a nijesam ih

oplakala i okajala«. — Đavao nemogav podnijeti toliko pouzdanja u Boga i tolike poniznosti, ostavi je.

U kolokviju moli Boga, da ti podijeli milost, te tako upoznaš svoje grijehe i slabosti, da se nikada ne uzoholiš; da se tako uzdaš u Božje neizmjerno milosrđe, da nikada ne kloneš duhom. — Na koncu izmoli Očenaš i Zdravomariju.

431.

VJEŽBANJE U SPOZNAVANJU SAMA SEBE VEOMA JE KORISNO.

1. PREDVJ.: Predstavi si Isusa, kako nas sve ljubezno pozivlje: »Naučite se od mene, jer sam krotak i ponizan srcem.« (Mat. 11, 29.)

2. PREDVJ.: Duše Sv., prosvijetli mi razum, da što bolje upoznam sebe; okrijepi me, da nasljedujem blagost i poniznost Isusovu.

Razmatrat ćemo u 1. točki: kako nas spoznaja samoga sebe unapređuje u spoznaji i ljubavi Boga; u 2. kako poznavanje samoga sebe rađa hrabrost i jakost; u 3. kako nam donosi sve milosti Božje.

1. TOČKA: SPOZNAJA SAMOGA SEBE UNAPREĐUJE NAS U SPOZNAJI I LJUBAVI BOGA.

»Sakrio si ovo od mudrih i razumnih, a objavio si malenima.« (Mat. 11, 25.)

Sv. Bernard tvrdi, da spoznaja samoga sebe više doprinosi spoznavanju Boga, nego ma koja druga znanost. Ponizan prihvaća cijelim srcem sve, što uči sv. vjera. A što govori sv. vjera o Bogu? Ukratko je sadržano u apostolskom vjerovanju. To je blago roda

ljudskoga. Kratko je oblikom, neshvatljivo sadržajem. A što veli Duh Sv., tko prodire u to blago? »Sakrio si ovo od mudrih i razumnih, a objavio si ga malenima.« Zato su ne samo Sveci, nego svi, koji su ozbiljno težili za savršenošću, svaki dan često ulazili u se, ispitivali svoju savjest. Sv. Augustin često govoraše: »Bože moj, koji si uvijek isti i nigda se ne mijenjaš, o da spoznam sebe, o da spoznam Tebe!« Tako je molio svaki dan i ponizni sv. Franjo Asiški: »Tko si ti, a tko sam ja?« Tako dođoše Sveci do velike spoznaje sebe i Boga.

Promatraj često Božju neizmjernu savršenost i svoju slabost. Tako ćeš i sebe upoznati i Boga. Tako ćeš sebe prezreti, a Boga sve savršenije ljubiti.

2. TOČKA: SPOZNAJA SAMOGA SEBE RAĐA HRABROST I JAKOST.

»Kad sam slab, tada sam silan.« (2. Kor. 12, 10.)

Mislili bismo, da spoznaja svoje slabosti vodi do malodušnosti i plašljivosti; ali baš protivno, daje nam veliko pouzdanje u Boga, kako sv. Pavao veli: »Kad sam slab, tada sam silan.« Bog se rado spušta poniznima i pomaže ih, a bježi od ponositih. A tko je jači od onoga, koga Bog pomaže. »Što je ludo pred svijetom, izabra Bog da posrami mudre, i što je neplemenito pred svijetom i prezreno izabra Bog, i ono što nije, da uništi ono što jest, da se ne hvali ni jedno tijelo pred Bogom.« (1. Kor. 1, 27.—29.)

Bog je najveća djela izveo po poniznima i slabima. Svijet je obratio po apostolima; pobožnost Presv. Srca svoga uveo je po slaboj redovnici; tako i svetkovinu Tijelovsku. Zato veli Duhom Sv. nadahnuti Psalmista:

»Gospod je vidjelo moje i spasenje moje, koga da se bojim? Gospod je krepost života mojega, koga da se strašim? Ako protiv mene vojska u oko stane, ne će se uplašiti srce moje; ako se na me rat digne, ja se ni onda ne ću bojati.« (Ps. 26, 1. 3.) U Boga se uzdajuć svladalo je pastirče najvećeg junaka: David Golijata.

Što nam strah zadaje, i goni u malodušnost, to je oholost, kojom se oslanjamo na svoje sile, a ne uzdamo se u Boga.

Izruči se u svagdašnjim poslovima Bogu, te ćeš onda i u većim. Pobudi više puta vjeru, ufanje i ljubav prema Bogu.

3. TOČKA: SPOZNAJA SAMA SEBE USPOSOBLJUJE NAS ZA SVE MILOSTI BOŽJE.

»Najradije ću se hvaliti svojim slabostima, da se nastani u meni sila Kristova.« (2. Kor. 12, 9.)

»Ako će se kršćanin čim hvaliti, veli sv. Ambrozije, neka se hvali svojom niskoćom i poniznošću, jer to je put da raste i vrijedi što kod Boga.« — Kao što prosjaci to većma ganu bogataše na pomilovanje i darežljivost, što većma otkrivaju svoje siromaštvo i nevolju, veli Rodriguez, tako ganemo i mi Boga, da nam se smiluje, kad priznamo pred njim svoju slabost i nemoć. — Sv. Augustin pita: »Kad misliš, da će Bog izliti u dušu kišu svojih milosti i darova? Kad priznaš svoju slabost i bijedu, tada će je Bog pokrijepiti i izliti u nju dragovoljno milosnu kišu svojih dobara. Zato govori i sv. Pavao: »Najradije ću se hvaliti svojim slabostima, da se nastani u meni sila Kristova.«

Pomoć je za sva naša zla, spoznaja i poniženje samih sebe. Zašto prosuđuješ druge? Zašto mrmljaš na starješine? Zašto si rastresen u molitvi? Zašto ne napreduješ u krepostima? Jer ne poznaš sama sebe, te zato nijesi ponizan.

Rodriguez spominje, kako se neki veliki sluga Božji mnogo Bogu molio, da mu pokaže, kako su stari sveti Oci došli do velike svetosti. Noću ugleda knjigu, i čuje glas: »Ustani i čitaj!« Tada ustane i čita ovo: »Savršenost starih Otaca sastojaše u tom, da su Boga ljubili, sami sebe prezirali, a druge nijesu sudili ni prezirali.« Čini i ti to, i bit ćeš savršen.

U kolokviju moli Boga za milost, da što većma upoznaš sebe. Zato često uđi u se. Ispituj svaki dan svoju savjest. Posluži se savjesno posebnim ispitom savjesti prema naputku sv. Ignacija. Tako ćeš si steći temeljitu i duboku poniznost. Ako si uistinu ponizan, steći ćeš si sve kreposti. Nemoj ništa o sebi govoriti, van što sv. Pavao kaže: »Najradije ću se hvaliti svojim slabostima, da se nastani u meni sila Kristova«. — Na koncu izmoli: »Dušo Kristova, posveti me!...«

432.

DRUGI STEPEN PONIZNOSTI.

1. PREDVJ.: Predstavi si Isusa, kako ga okruniše trnovom krunom i dadoše mu trsku u ruku, kako ga zaogrnuše otrcanim grimizom, kako mu pljuju u lice, kako klecaju pred njim, i rugajući mu se govore: »Zdravo, kralju Židovski! i davahu mu ćuške.« (Iv. 19, 3.)

2. PREDVJ.: Duše Sv., prosvijetli mi razum, da što bolje upoznam poniznoga Isusa; okrijepi me, da ga što revnije nasljedujem.

Razmatrat ćemo u 1. točki što je drugi stepen poniznosti; u 2. kako ćemo postići drugi stepen poniznosti; u 3. koja su sredstva za to.

1. TOČKA: U ČEM SASTOJI DRUGI STEPEN PONIZNOSTI?

»Ima tko se opako ponizuje, a nutrinja mu je puna himbenosti.« (Crkv. 19, 23.)

Sv. Bonaventura veli, da je na drugom stepenu poniznosti onaj, koji želi da ga drugi preziru. »Veseli se, veli pisac knjige: „Nasljeduj Krista", da nitko ne zna za te, i da ništa ne drže do tebe.«

Kad bismo dobro bili uvježbani u prvom stepenu poniznosti, ne bi nam odviše teško bilo uspeti se na drugi stepen poniznosti, jer svakomu godi, kad se drugi s njim slažu. Zašto se ne veseliš, kad te drugi omalovažuju? Jer ni sam uistinu ne omalovažuješ sebe. »Samo ustima preziremo sebe, govori sv. Grgur, a u srcu nemamo poniznosti.« »Ima tko se opako ponizuje, veli Duh Sv., a nutrinja mu je puna himbenosti.« »Težiti za tim, da te hvale kao ponizna, ne znači biti ponizan, veli sv. Bernard, nego uništavati poniznost.« To je oholost i himbenost.

Odovud se vidi, kako sv. Bernard govori, kako je uzvišena i slavna poniznost, a kako je niska i ružna oholost. Gle, kako je uzvišena poniznost, kad se i ista oholost hoće njome da pokrije, da ne izgleda ružna. A kako je niska i ružna oholost, kad se ne usuđuje

pokazati kakva jest, nego zastrta i pokrivena koprenom poniznosti. Zašto hoćeš da budeš onakav, kakav se stidiš pokazati? A kakav je istom ohol pred Bogom: »Slabosti moje vidješe oči tvoje.« (Ps. 138, 16.)

Sv. Ivan Klimak veli: »Nije onaj ponizan, koji sam sebe ponizuje i zlo o sebi govori, nego je onaj ponizan, koji je miran i veseo, kad ga drugi preziru i zlostavljaju.«

O. Maffei piše o sv. Ignaciju, da kad je putovao pješice s o. Jakovom Lainezom iz Mletaka u Padovu, obojica su bila zaodjevena starim okrpanim odijelom. Opazi ih neki pastir, približi im se i započe ih ismjehivati i rugati im se. Sveti Ignacije se tomu veoma veselio i zaustavio se pred pastirom. Lainez ga zapita, zašto ne ide dalje i ne ostavi pastira. Sv. Ignacije mu odgovori: »Zašto ne bi priuštio ovom pastiru radost i uživanje«, te ostade sve dotle, dok se pastir nije do sitosti nasmijao i narugao, a pri tom je većma uživao Svetac, nego pastir.

Podnosi strpljivo, kad te omalovažavaju, ili ti se rugaju, jer tako ćeš se uspeti na drugi, dragocijeni stepen poniznosti.

2. TOČKA: KAKO ĆEMO SE USPETI NA DRUGI STEPEN PONIZNOSTI?

»A kad razumije Isus, da će doći da ga uhvate i učine kraljem, otide opet u goru sam.« (Iv. 6, 15.)

Rodriguez razlikuje četiri stepenice, koje vode k vrhuncu drugog stepena poniznosti. Prva je, da ne želimo da nas ljudi štuju i časte, nego da bježimo od svega, što miriši po časti i štovanju. Prvi i najuzvišeniji

primjer nam je dao za to sam Isus Krist. Kad su htjeli da ga izaberu za kralja poslije čuda, kojim je pet hiljada ljudi nahranio s pet hljebova i dvije ribe, pobježe u goru. A kad je kod preobraženja na gori Taboru očitovao slavu svoga tijela, zapovjedi svojim učenicima, da nikom ne kažu, dok ne uskrsne. A kad je povraćao slijepima vid, i druga čudesa tvorio, obično je zapovjedio, da šute. Sve to učini Isus, da nam dâ krasan primjer poniznosti.

Ispitaj svoju savjest, ne tražiš li da te drugi hvale i časte, kad si što dobro učinio? ili kad te hvale, ne veseliš li se tomu? Okaj svoju taštinu i slijedi slavan primjer Isusov!

3. TOČKA: KOJA SU DALJNJA SREDSTVA DA POSTIGNEMO DRUGI STEPEN PONIZNOSTI?

»Sve što ti se povjeri, primi, i u boli podnosi, i u poniznosti imaj strpljivost.« (Crkv. 2, 4.)

Drugo je sredstvo da postignemo drugi stepen poniznosti po sv. Anzelmu, da strpljivo podnosimo, kad nas drugi preziru. Ne govori sv. Anzelm da tražimo i želimo pogrde i uvrede, ili da im se veselimo i radujemo, nego kad nas preziru i grde, da strpljivo podnosimo prema opomeni Duha Sv.: »Sve što ti se povjeri, primi, i u boli podnosi, i u poniznosti imaj strpljivost.«

Ovo je vrlo uspješno sredstvo da postignemo i očuvamo poniznost. Mnogo se prigoda pruža svaki dan, da se vježbaš u ovoj strpljivosti: kada ti što odlučito oštro zapovjede; kada te ukore za koju pogrješku; kad ti se čini da poglavar nema u te pouzdanja, te zato

oprezno postupa s tobom. Sv. Dorotej kaže: »Svaku takvu prigodu primi kao sredstvo i lijek, da izliječiš svoju oholost, i moli Boga za onoga, koji ti pruži taku prigodu, kao za liječnika svoje duše; budi uvjeren, da je onomu, komu je to mrsko, mrska i poniznost.«

U kolokviju moli Boga za milost, da strpljivo podneseš svako zapostavljanje i prezir, jer tako ćeš sigurno postići poniznost, što je temelj svim krepostima. — Na koncu izmoli: Očenaš i Zdravomariju.

433.
TREĆI I ČETVRTI STEPEN PONIZNOSTI.

1. PREDVJ.: Predstavi si Isusa, kako mu sluge zastiru lice i udaraju ga po licu, te govore: »Prorokuj nam, tko je, tko te udari?« (Luk. 22, 64.)

2. PREDVJ.: Duše Sv., rasvijetli mi razum, da upoznam poniznoga Isusa, da ga što većma obljubim i nasljedujem.

Razmatrat ćemo u 1. točki treći stepen poniznosti; u 2. četvrti stepen poniznosti; u 3. kako to apostoli potvrđuju primjerom svojim.

1. TOČKA: TREĆI STEPEN PONIZNOSTI.

»Kad bih uzvišen, tad bih ponižen i smućen.« (Ps. 87, 16.)

Treći stepen poniznosti sastoji u tom, da se ne veselimo i ne radujemo, kad nas drugi hvale i štuju. To je teže, nego uklanjati se hvali i štovanju, kako tvrdi sv. Augustin. Jer ako je komu i lako ne mariti za časti i pohvale kad mu se uskrate: ipak mu je teško, ne radovati se kad ga štuju i hvale. »Ova je razlika, veli sv. Grgur, između oholih i poniznih, što se oholi

vesele kad ih hvale, pa bila i laž, što se o njima kaže; a ponizni, kad vidi da ga hvale i štuju, tad se sabere i zastidi po izreci proroka: »Kad bih uzvišen, tad bih ponižen i smućen«, bojeći se, veli sv. Grgur, da prisvaja sebi ono, što je Božje, ili da će mu to biti sva nagrada. Što oholima daje povoda da se nadimaju, to ponizne potiče, da se ponizuju. Krasan primjer nam daje Isus, koji se sakrio, kad su htjeli da ga učine kraljem, a ruglo i sramotu je u izobilju podnosio za nas.

Uči se od Isusa i podaj svaku hvalu Bogu, koga uistinu ide svaka hvala i čast. Reci s Isusom: »Ja ne tražim svoje slave.« (Iv. 8, 50.)

2. TOČKA: ČETVRTI STEPEN PONIZNOSTI.

»Pogrdu očekivaše srce moje i nevolju.« (Ps. 68, 21.)

Četvrti stepen poniznosti sastoji u tom, da želimo biti prezreni, i da se radujemo tomu. Sv. Bernard govori: »Uistinu ponizni želi da ga preziru, a ne da ga poniznim proglašuju, i veseli se preziru.« Govori nadalje da ima dvije vrsti poniznosti: Prva je, poniznost razuma, kad smo uvjereni o svojoj slabosti i niskosti, te je priznajemo. Druga je poniznost volje, kad hoćemo da drugi do nas malo drže, te želimo, da nas preziru. Sv. Bernard veli, da prve poniznosti nije bilo u Isusa, jer je skroz poznavao sebe i znao je, da je vrijedan svake časti: »On budući u biti Božjoj nije držao za nepravdu, da je jednak Bogu« (Fil. 2, 6.); ali je u njemu bila druga poniznost, srca i volje. Htio je iz velike ljubavi prema nama da se ponizi i odrekne svake časti i dostojanstva, te da se pokaže potišten i prezren. No u nama mora biti i prva i druga poniznost, veli sv. Bernard. Moramo sebe i omalovažiti i veseliti se, kad drugi to čine; jer bismo sami sebe varali, kad bismo htjeli, da nas drže za druge, nego što zaista jesmo.

Ovu poniznost nas uči Isus. Nije se zadovoljio da primi oblik sluge, primio je — ne grijeh — nego znak grijeha, obrezovanje, krštenje pokore; htio je da bude zapostavljen Barabi; da bude raspet među dva razbojnika. To su proroci navijestili o Isusu: »Pogrdu očekivaše srce moje i nevolju.« — A sv. Jeremija govori o Mesiji: »Zasitit će se pogrdama.« (Plač. 2, 30.)

Hoćeš li da budeš odličan učenik Kristov, ljubi križ njegov!

3. TOČKA: PONIZNOST APOSTOLA KRISTOVIH.

»Ali oni (apostoli) otidoše ispred vijeća radujući se što su bili smatrani dostojni, da trpe sramotu za ime Isusovo.« (Dj. Ap. 5, 41.)

Apostoli Kristovi nas uče treći stepen poniznosti. Apostoli su bez sumnje imali duh Kristov. Čujmo, kako nas uče riječju i primjerom poniznost, prezir i stradanja radi Isusa. Sv. Pavao piše Korinćanima: »Zato su meni ugodne slabosti, uvrede, nevolje, progonstva, tjeskobe poradi Krista.« (2. Kor. 12, 10.) A svi apostoli: »otidoše ispred vijeća radujući se što su bili smatrani dostojnim, da trpe sramotu za ime Isusovo.« (Djel. 5, 41.) Tako su naučili i svoje učenike. Sv. Ignacije, biskup Antiohijski, kad su ga uz mnoge pogrde i poruge vodili u Rim na mučeničku smrt, klicaše od veselja i govoraše: »Sad počinjem biti Kristov učenik.« A to je Krist Gospodin unaprijed prorekao: »Nije učenik nad učiteljem, ni sluga nad gospodarom

svojim.« (Mat. 10, 24.) I opet: »I po zbornicama svojim bičevat će vas, i pred upravitelje i kraljeve vodit će vas mene radi za svjedočanstvo njima i neznabošcima.« (Mat. 10, 17. 18.)

Hoćemo li da nasljedujemo Isusa, i duhom njegovim odišemo, ljubimo poniznost, te zato i ono, što rađa poniznost: siromaštvo, ruglo i zapostavljanje.

U kolokviju moli Isusa, da te nadahne duhom svojim, što je pravi duh poniznosti. Vježbaj se u tom, što rađa poniznost, te ljubi zato siromaštvo, ruglo i zapostavljanje, ili barem strpljivo podnosi. Na koncu izmoli: »Dušo Kristova . . .«

434.

POSEBNI ISPIT SAVJESTI.

U razmatranjima češće se spominje posebni ispit savjesti. Zato ćemo ga ovdje navesti za sve, koji žele napredovati u duhovnom životu.

Sadržaje u sebi, govori sv. Ignacije, troje vrijeme i dvokratno ispitanje samoga sebe svaki dan.

Prvo je vrijeme u jutru. Odmah čim čovjek ustane, treba da odluči, da će se pomno čuvati onoga posebnoga grijeha ili one posebne pogrješke, koju hoće da popravi i odstrani.

Drugo je vrijeme poslije objeda. Sada treba da čovjek zamoli od Boga milost da se uzmogne sjetiti, koliko je puta pao u onaj posebni grijeh ili u onu posebnu pogrješku, i da se u buduće uzmogne popraviti. Sad neka ispita sebe, neka zatraži račun od duše svoje glede onoga posebnoga grijeha ili one posebne pogrješke, koju hoće da ispravi, te neka prođe svaku

pojedinu uru, ili svako pojedino vrijeme, počevši od ure kada je ustao sve do sadašnjeg ispita. A na prvoj crti slijedeće slike neka zabilježi toliko točaka, koliko je puta upao u onaj posebni grijeh ili pogrješku. Zatim neka odluči, da će se popraviti do slijedećega ispita, što će ga obaviti.

Treće je vrijeme poslije večere. Tada će se po drugi put ispitati na isti način za svaku uru, počevši od zadnjeg ispita do sadašnjega, i zabilježit će na drugoj crti toliko točaka, koliko je puta upao u onaj posebni grijeh ili pogrješku.

Nedjelja: ____________________
____

ponedjeljak: ____________________
____

utorak: ____________________
____

srijeda: ____________________
____

četvrtak: ____________________
____

petak: ____________________
____

subota: ____________________
____

Četiri primjedbe, da se prije istrijebi posebni grijeh ili pogrješka.

Prva primjedba. Kadgod čovjek upadne u onaj posebni grijeh ili pogrješku, neka stavi ruku na prsa, kajuć se, što je pao. To se može učiniti i pred drugima, a da to ne opaze.

D r u g a p r i m j e d b a. Pošto prva crta slike znači prvi ispit, a druga crta drugi ispit, neka gleda na večer, da li se što popravio od prve crte do druge, t. j. od prvoga ispita do drugoga.

T r e ć a p r i m j e d b a. Sravniti treba drugi dan s prvim, t. j. dva ispita ovoga dana s druga dva ispita jučerašnjega dana i vidjeti, da li sam se što popravio od jednoga dana do drugoga.

Č e t v r t a p r i m j e d b a. Sravniti treba jedan tjedan s drugim, i gledati, da li sam se u ovom tjednu više popravio nego u prijašnjem.

To je, što sv. Ignacije uči o posebnom ispitu savjesti. Ako tko ne može da se dva puta ispita na dan, neka se ispita jedamput. Posebni se ispit savjesti obavlja s općenitim ispitom zajedno.

Važnost i znamenitost posebnog ispita savjesti slijedi iz potrebe ispita savjesti uopće. Kako bez ispita savjesti nema uređenoga, pravoga duhovnoga života, tako bez posebnog ispita ne ćemo doći do pravih kršćanskih kreposti. Posebni ispit savjesti nas uči, kako da pazimo na svoj nutarnji život. Zato vidjamo ne samo kod ugodnika Božjih, nego uopće kod sviju, koji njeguju duhovni život, da često ulaze u se, da ne puštaju s vida, što se zbiva u njihovoj duši. Po nagonu savjesti svoje čine ono, na što nas Duh Sv. opominje: »Duša je moja u ruci mojoj neprestano, i zakona tvojega ne zaboravljam«. (P. 118, 109.)

Sv. Ignacije nas uči veliku umjetnost Svetaca na najjednostavniji i psihologični način. Vodi nas do neslućenoga blaga u vremenu i vječnosti.

MJESEČNA REKOLEKCIJA.

435.

PRIPRAVNA MOLITVA OBIČNA.

(I. svezak razm. na kraju.)

1. PREDVJ.: Stani pred Presv. Trojstvo okruženo od sviju anđela i svetaca, komu ćeš račun položiti o prošlom mjesecu.

2. PREDVJ.: Duše Sv., prosvijetli me, da savršeno upoznam sva dobročinstva, što sam ih ovaj mjesec od tebe primio, te da se za njih svim srcem zahvalim; daj da jasno upoznam sve svoje grijehe, što sam ih kroz ovaj mjesec počinio, te da se skrušeno pokajem i popravim.

Razmatrat ćemo u 1. točki dobročinstva Božja; u 2. grijehe, kojima smo Boga ovaj mjesec uvrijedili.

1. TOČKA: DOBROČINSTVA BOŽJA.

»Šta ću vratiti Gospodinu za sva dobra, što mi je učinio?« (Ps. 115, 12.)

Sjeti se živo sviju dobara, što si ih prošli mjesec od Boga primio: općenitih i posebnih, naravnih i osobito vrhunaravnih, križeva i napasti.

Koliko je dobro, što te je Bog uzdržao u životu i zdravlju! Što te je hranio, krijepio i sile ti razvijao! — Što ti je vrijeme dao, da možeš dobro djelovati! Sv. Bernardo govori, da vrijeme toliko vrijedi, koliko nebo, krv Kristova i sam Bog, jer dobro upotrebljenim vremenom zaslužujemo nebo; prisvajamo si zasluge krvi Kristove, te tako zadobivamo samoga Boga.

A tko će procijeniti vrhunaravska dobra, što si ih primio kroz prošli mjesec! Posvećujuća milost, najveći dar Božji, što ti je Bog nudio u sv. sakramentima, osobito u Presv. Euharistiji.

Djelujuće milosti, pomoću kojih si sva djela pobožnosti i svoga staleža obavljao; kojima si napasti svladao i stanje milosti očuvao. Nadahnuća Duha Sv. Providnost Božja, kojom te je vazda štitio. Zagovor i posredovanje Majke Božje i Svetaca. Neprestana pratnja anđela čuvara, i bezbroj pogibli, od kojih te je sačuvao.

Zazovi Majku Božju, svoga anđela čuvara i sve svoje nebeske zaštitnike, da se s tobom zajedno zahvale Presv. Trojstvu za sva neizbrojna dobročinstva, što ti je Presv. Trojstvo podijelilo kroz prošli mjesec. Moli ih, da te preporuče Presv. Trojstvu i isprose sve potrebne milosti za slijedeći mjesec.

2. TOČKA: GRIJESI, KOJIMA SMO BOGA UVRIJEDILI PROŠLOG MJESECA.

1. Protiv Boga: Nijesi li, možebit, i teško sagriješio? Koliko lakih grijeha nemarnosti, mlitavosti, polovičnosti u odbijanju napasti, rastresenosti, površnosti kod bogoslužja i obavljanja duhovnih dužnosti! Ispitaj se, otkud izviru toliki grijesi i oplači ih od svega srca.

2. Protiv bližnjega: Jesi li gledao Krista Gospodina u svojim starješinama i od srca im čast i pokornost iskazivao. Nijesi li ogovarao, bližnjega klevetao, zavidio mu i njegove mane nestrpljivo podnosio?

3. Protiv samoga sebe: Jesi li pazio na čistoću duše i tijela, obuzdavajuć oči i pohlepu za jelom i pilom. Kako si kršio svoje pohote: srdžbu, oholost, znaličnost? Kako i kojom nakanom si vršio staleške dužnosti?

Jesi li se točno držao dnevnoga reda u ustajanju, lijeganju, razmatranju, ispitivanju savjesti, duhovnom štivu, usmenoj molitvi i primanju sv. sakramenata?

Jesi li se služio posebnim ispitom savjesti, što je po najkrepče sredstvo za ukroćenje pohota i sticanje kreposti? Jesi li se preko dana više puta sabrao, i srce strjelovitim molitvama Bogu uzdigao?

Ako nađeš, da si u svemu napredovao, od srca se zahvali Bogu, jer to je njegov dar i nastoj da i nadalje napreduješ, jer u duhovnom životu ne napredovati znači nazadovati. Ako si nazadovao, iz dna srca se pokaj i moli Boga, da ti oprosti. Obećaj mu da ćeš se popraviti i zaprosi ga, da ti posredovanjem Majke Božje udijeli obilate milosti. Izmoli Očenaš i Zdravomariju.

RAZMATRANJA ZA OSAMDNEVNE DUHOVNE VJEŽBE.

I. svezak,	Božićno doba,	sadrži razmatranje	1.—84.
II. „	Uskrsno doba,	„ „	85.—203.
III. „	Duhovsko doba,	„ „	204.—371.
IV. „	O Svecima,	„ „	372.—435.

Uvodno razmatranje: Što su duhovne vježbe i njihova svrha: Vidi 1. Anotacija sa bilješkama P. Roothana; ili razmatranje 355. o nerodnoj smokvenici.

Razmatranje

Prvi dan:

Prvo razmatr.:	Svrha čovjeka - - - - - -	1.
Drugo „ :	Svrha stvorova (ostalih) - - -	2.
Treće „ :	Bog stvori čovjeka (opetovanje prijašnjih) - - - - - - - -	272.
Konzideracija:	Bog se brine za čovjeka i za njegov život - - - - - - -	282. i 283.

Drugi dan:

Prvo razmatr.:	Grijeh anđela i prvih ljudi - -	3. i 4.
Drugo „ :	Vlastiti grijesi - - - - - -	5.
Treće „ :	Pakao - - - - - - - - - -	6.
Konzideracija:	Đavao naš najveći neprijatelj ili Čistilište - - - - - - - -	290. ili 357.

Treći dan:

Prvo razmatr.:	Posebni sud - - - - - - -	10.
Drugo „ :	Smrt - - - - - - - - - -	9.
Treće „ :	Pad Petrov (za muške); Obraćenje Magdalene (za ženske) -	117. 90.
Konzideracija:	Sakramenat pokore - - - -	177.

Četvrti dan:

Prvo razmatr.:	Kraljevstvo Kristovo - - -	11.
Drugo „ :	Utjelovljenje Sina Božjega -	12.
Treće „ :	Porođenje Isusovo - - - -	29.
Konzideracija:	Darovi Duše Kristove - - -	20.

Peti dan: Razmatr.

Prvo razmatr.:	Skroviti život Isusov - - -	53.
Drugo „ :	Krštenje Isusovo - - - - -	54.
Treće „ :	Đavao napastuje Isusa (načela Isusova) i sotone - - - - -	106.
Konzideracija:	Duhovno siromaštvo - - - -	62.

Šesti dan:

Prvo razmatr.:	Propovijed Isusova na brdu: Blagost; žalost; duh. glad; - -	65. 66. 67.
Drugo „ :	Propovijed Isusova: Milosrđe; čisto srce; miroljubivi; progonjeni: - - - - - - - - - -	68. 69. 72. 73.
Treće „ :	Isus ispunitelj zakona - - -	318.
Konzideracija:	Isus nas potiče na molitvu - -	325.

Sedmi dan:

Prvo razmatr.:	Presv. Euharistija spomen muke i smrti Isusove: - - - - -	241.
Drugo „ :	Isus ide na goru maslinsku - -	114.
Treće „ :	Muka Isusova uopće - - - -	107; 108.
Konzideracija:	Pokora - - - - - - - - -	102.

Osmi dan:

Prvo razmatr.:	Isusa propinju na križ - - -	134.
Drugo „ :	Uskrsnuće Isusovo - - - -	148.
Treće „ :	Uzašašće Isusovo na nebo - -	187.
Konzideracija:	Kako se treba sjediniti s voljom Božjom - - - - - - - - -	193.

Zaključak:

Srce Isusovo živote i uskrsnuće naše - - - - 181.

PRVA TRODNEVNICA.

(Osobito za Svećenstvo.)

Predvečerje: Uvodno slovo: Što su duhovne vježbe i njihova svrha: 1. Anot. sv. Ignacija.

Prvi dan:

Prvo razmatr.:	Svrha čovjeka - - - - - -	1.
Drugo „ :	Svrha ostalih stvorova - - -	2

Razmatr.

Treće razmatr.: Vjera, ufanje i ljubav svećenika 423.
Konzideracija: Posebni i općeniti ispit savjesti 434.
Općeniti vidi u knjizi duh. vj. sv. Ignacija. - - - - - - -

Drugi dan:

Prvo razmatr.: Grijeh anđela i prvih ljudi - 3. 4.
Drugo „ : Vlastiti grijesi - - - - - - 5.
Treće „ : Pakao - - - - - - - - - 6.
Konzideracija: Izbjegavanje grješnih prigoda - 320.

Treći dan:

Prvo razmatr.: Posebni sud - - - - - - 10.
Drugo „ : Bog je milosrdan - - - - 254.
Treće „ : Isusa propinju na križ - - - 134.
Konzideracija: Pravila kako da osjećamo sa sv. Crkvom. Duh. vj. sv. Ignac.
Zaključno razm.: Srce je Isusovo krasno - - 207.

DRUGA TRODNEVNICA.

Predvečerje: Kao u prvoj trodnevnici. Ili: Dostojanstvo svećenika - - - - 421.

Prvi dan:

Prvo razmatr.: Svrha čovjeka - - - - - - 1.
Drugo „ : Svrha ostalih stvorova - - - 2.
Treće „ : Grijeh anđela i prvih ljudi - 3. 4.
Četvrto „ : Vlastiti grijesi: - - - - - 5.

Drugi dan:

Prvo razmatr.: Pakao - - - - - - - - 6.
Drugo „ : Smrt - - - - - - - - - - 9.
Treće „ : Isus dobri Pastir - - - - - 162.
Konzideracija: Đavao naš najveći neprijatelj - 290.

Treći dan:

Prvo razmatr.: Kraljevstvo Kristovo - - - - 11.
Drugo „ : Dvije zastave: Vidi razm. u knjizi duh. vj. sv. Ign.
Treće „ : Isusa propinju na križ - - - 134.

Razmatr.

Konzideracija: Pravila kako da osjećamo sa sv. Crkvom: U knjizi duh. vježbe sv. Ignacija.
Zaključno razm.: Posvedba Presv. Srcu I. - 216.
Ili uskrsnuće Isusa - - - - - - - - - 148.

1. TRODNEVNICA ZA OBNOVU REDOVNIČKIH ZAVJETA.

Prvi dan: Razmatr.

Prvo razmatr.: Potreba poniznosti - - - - 429.
Drugo „ : Što je poniznost - - - - - 430.

Drugi dan:

Prvo razmatr.: Vježbanje u spoznaji sama sebe potrebno za poniznost - - 431.
Drugo „ : Drugi stepen poniznosti - - 432.

Treći dan:

Prvo razmatr.: Treći i četvrti stepen poniznosti 433.
Drugo „ : Sv. Ignacije - - - - - - - 400.
Zaključno razmatranje: Kod svake obnove: Obrazac (formula) zavjeta po drugom načinu moljenja sv. Ignacija.

2. TRODNEVNICA ZA OBNOVU REDOVNIČKIH ZAVJETA.

Neka se uzmu razmatranja o sv. Kraljevima: 41.—48.

3. TRODNEVNICA ZA OBNOVU REDOVNIČKIH ZAVJETA.

Neka se uzmu razmatranja o osam Blaženstva: 62., 65.—69., 72., 73.

4. TRODNEVNICA ZA OBNOVU REDOVNIČKIH ZAVJETA.

Neka se uzmu razmatranja o Presv. Srcu Isusovu: 207.—216.

5. TRODNEVNICA ZA OBNOVU REDOVNIČKIH ZAVJETA.

Neka se uzmu razmatranja o Presv. Euharistiji: 240.—244., 247.—249.

6. TRODNEVNICA ZA OBNOVU REDOVNIČKIH ZAVJETA.

Neka se uzmu razmatranja o sedam darova Duha Sv.: 219. do 224., 226, 227.

7. TRODNEVNICA ZA OBNOVU REDOVNIČKIH ZAVJETA.

Neka se uzmu razmatranja: 190.—196.

8. TRODNEVNICA ZA OBNOVU REDOVNIČKIH ZAVJETA.

Neka se uzmu razmatranja o prednostima redovničkog života i o redovničkim zavjetima: 425., 426., 427., 428., 429., 430.

ZA MJESEČNO SABRANJE

neka uzme svaki prema potrebi razmatranje iz navedenih trodnevnica ili osamdnevnice.

ZA KORIZMENE PROPOVJEDNIKE:

Prvi niz: O muci Isusovoj ima 34 razmatranja. Koji tri ili četiri puta propovijedaju sedmično, imaju dosta. Koji jedamput ili dvaputa, imaju za dva puta. Razmatranja o muci Isusovoj: 107., 108., 109., 110., 111., 114., 115., 116., 117., 118., 121., 122., 123., 124., 125., 128., 129., 130., 131., 132., 133., 134., 135., 136., 137., 138., 139., 140., 142., 143., 144., 145., 146., 147.

Drugi niz: Razmatranja: 1., 2., 3., 4., 5., 6., 9., 10., 12., 13., 14., 16., 17., 18., 19., 20., 24., 25., 26.

ZA DUHOVNE VJEŽBE:

Od Glušne nedjelje do Cvjetnice: 272., 275., 278., 290., 291., 367., 139.

ZA CVJETNICU I SLIJEDEĆA DVA DANA (o Presv. Euharistiji):

240., 241., 242.

ZA SVIBANJSKE PROPOVJEDNIKE:

56., 63., 70., 77., 168., 175., 182., 189., 231., 238., 245., 252., 259., 266., 273., 280., 287., 294., 301., 308., 315., 322., 329., 336., 343., 350., 363., 98., 105., 210., 371.

JOŠ DRUGA RAZMATRANJA O MAJCI BOŽJOJ:

7., 13., 16., 17., 18., 19., 21., 28., 38., 47.

ZA MISIJONARE:

Vječne istine: 1., 2., 3., 5., 6, 9., 10.

Pouke: 53., 75., 79., 80., 174., 177., 361.

STVARNO KAZALO.

Napomena: Brojke označuju razmatranja. Gdje je većoj brojci dodana manja, označuje točku istoga razmatranja.

I. svezak sadrži razmatranje 1.—84.
II. „ „ razmatranja od 85.—203. uključno.
III. „ „ „ „ 204.—371. „
IV. „ „ „ „ 372.—435. „

GDJE JE ŠTO?

Razmatranje: Strana:

ISPRAVCI.

Str. 44., redak 13.: »svečanost« ispravi »svemožnost«;
„ 49., „ 11.: „ »sa samim Serafima«;
„ 56., „ 2. odozdo: »tamo« „ »samo«;
„ 57., „ 3.: »tebi« „ »tek«;
„ 60., „ 15.: »brine« „ »brinu«;
„ 60., „ 2. odozdo: »uzor Obitelji« ispr. »uzor Obitelj«;
„ 65., „ 6. „ : »čast« ispravi »časti«;
„ 67., „ 1.: »Geronij« „ »Geroncij«;
„ 88., iza 17. retka nadodaj: »Sv. Antun se istrošio na njegovu slavu nekrvnim mučeništvom«;
„ 164., redak 4. odozdo: »očitovao« ispravi »očitovalo«.

NEKOJE RECENZIJE

KOJE SU DO SADA IZIŠLE O DJELU:

M. Kulunčić: ŽIVOT I NAUKA ISUSA KRISTA

IZ ČETIRI SV. EVANĐELJA U RAZMATRANJIMA.

„**Zlatna knjiga O. Kulunčića.** Kad ugleda svijetlo koja knjiga, potrebno je da se reče nešto o njoj, o njezinim odlikama i nedostacima, o auktoru. Ali je više puta to i suvišno, osobito kad ime auktorovo preporučuje knjigu. Tako je i u ovom slučaju. Ime učenog Isusovca i askete O. Kulunčića preporučuje nam knjigu, koju je napisao. Ko je slušao samo jednom propovijed O. Kulunčića ili obavio duhovne vježbe pod njegovim vodstvom, izašao je iz crkve jakim uvjerenjem: Ovo je čovjek Božji.

Kao najljepši dar za blagdan Krista Kralja izaći će knjiga: Život i nauka Isusa Krista iz četiri sv. Evanđelja u razmatranjima. I. svezak. Božićno doba. (Od prve nedjelje Došašća do Sedamdesetnice.) — Osjećali smo potrebu izvornih razmatranja na našem jeziku. Ovo su prva. Ono nešto, što smo do sada imali, samo su prevodi. A danas — osim svećenika, koji se većinom služe stranim auktorima — razmatraju redovnice, bogoslovi, stariji đaci u nekim malim sjemeništima, pa i nekoji kat. lajici.

Razmatranja će izaći u četiri sveska: Božično, uskrsno i duhovsko doba, te dodatak. Pisana su sočno, kratko, bez fraza, bez suvišne afektacije, uvijek sa lijepom i zgodnom unkcijom. Prvi svezak sam jedva ispustio iz ruke. Svećenici će osim dobre duhovne hrane naći i rudokop krasnih misli za propovjedi. Hrvatska Knjižara, koja knjigu izdaje, nije žalila truda ni troška, da i oprema bude odgovarala krasnoj sadržini.”

beg.

(»Jadran«, Split, br. 44 od 21./X. 1926.)

* * *

„To je prvi svezak ovih lijepih i bistrih razmatranja za cijelu godinu. Obuhvata božićno doba i na 324 strane donosi 84 razmatranja. Stoji 30 D, a naručuje se kod naše zaslužne **Hrvatske Knjižare** u **Splitu**, koja ga s velikim troškom i trudom izdala i s time zadovoljila pravu potrebu izvornih razmatranja na našem jeziku. Istina je, da je još prije 20 godina (1905.—1907.) pok. **Fra Pijo Poljak**, poznati pučki propovjednik, izdao u Splitu u dva sveska izvorno djelo **Put Raja**, promišljanja za svaki dan preko godine, ali je ono već gotovo sasvim raspačano. Zato će knjiga O. Kulunčića biti drage volje primljena od svakoga, koji želi da u svetome razmatranju radi oko svoga duševnoga spasenja, a to bismo morali biti mi svi katolici! — Ova će razmatranja dobro doći svećenicima i za svete propovijedi.”

(»Gospa Sinjska« 1926., br. 12.)

* * *

„Preporučujemo ovo veoma lijepo i poučno djelo našem svećenstvu, koje će iz njega crpsti mnogu pouku duhovne okrepe, a izvrsno će mu doći u pastirskoj službi.”

(»Katolički List« br. 48 od 2./XII. 1926.)

* * *

„Upravo je ovih dana izišao ispod tiska ovaj I. svezak nakladom Hrvatske Knjižare u Splitu. Sadržaje odnosna razmatranja za svaki dan Božićnog doba, i to prva izvorna razmatranja na hrvatskom jeziku. Što smo do sad imali, bili su prevodi tuđih jezika. Ova su

razmatranja sastavljena na temelju sv. Evanđelja po metodi sv. Ignacija, prepletena zgodnim čuvstvima i praktičnim odlukama. — Poslije ovog sveska slijedili će u novoj godini pravovremeno prije odnosnog crkvenog doba II. svezak: Uskrsno doba (od Sedamdesetnice do Presv. Trojstva); III. svezak: Duhovsko doba (od Presv. Trojstva do prve nedjelje Došašća); IV. svezak: Dodatak (Razmatranja o Svecima, za trodnevnice, mjesečne refleksije, obnove zavjeta i t. d.).

U ovima će razmatranjima Isusova života biti predočena i protumačena nauka i sva otajstva naše sv. vjere. Ona su trud i plod tolikih godina učenog, iskusnog i pobožnog duhovnog vođe i askete, te će dobro doći ne samo svećenicima, redovnicima za razmatranje, nego i propovjednicima, koji će u njima naći praktične i aktuelne građe za homilije, a ispovjednici i vjeroučitelji spasonosne pouke za pokornike, dotično za učenike.

Mi toplo preporučujemo ovo djelo."

L. Grgić, kanonik.

(»Sacerdos Christi« god. V., br. 11/1926.)

* * *

„Svima nama dobro poznati P. Kulunčić daje ovdje mislim, u prvom redu duhovnim osobama lijepa izvorna razmatranja o životu Isusovu. Već iz ovog prvog, lijepo opremljenog sveska vidimo jednostavni, mirni način razmatranja vjerskih istina, koji toliko dobra djeluje u duši. Sadržajno su razmatranja također jednostavna i vrlo solidna, a oslanjaju se i formalno i stvarno na klasične autore ovoga smjera. Vrlo je pregledan i slijed razmatranja, kao i svako razmatranje za se. Treba potanje proći ova razmatranja, da se vidi s koliko su praktične spreme izrađena i u pojedinostima. Mnogi bi možda želio, da se i vanjskim načinom dođe do izražaja u praktičnom, konkretnom rezultatu svakog pojedinog razmatranja. I ja bih to gdjegdje želio. Iskusni pisac međutim kao da je praktično provođenje svoje upute u tom pravcu na str. 326, 3 b) hotice prepustio svakom pojedincu, da izbjegne suviše velikoj shematičnosti duhovnoga života, I doista. Tko pomno razmatra prema ovoj uputi ovaj tekst, vrlo će lako naći tamo obilje praktičnih primjera, a njegov je posao samo izabrati ono, što mu je uprav najpotrebnije."

Dr. D. Kniewald.

(»Bogoslovna Smotra«, Zagreb, god. XV., svez. 2.)

* * *

„. . . Izišle su dosele dvije knjige prekrasnih razmatranja o životu i nauci Isusa Krista. I. svezak obrađuje Adventsko doba, Božićni ciklus svetkovina i ono vrijeme poslije Bogojavljenja do nedjelje Sedamdesetnice. II. svezak obrađuje čitavu korizmu, Uskrsno doba i Duhove, počevši od nedjelje Sedamdesetnice do subote poslije Duhova. Prema tome vidimo, da je djelo zasnovano na liturgijskom osnovu, i tako uporedo s crkvenom godinom imade da probudi savkoliki život Isusov, kao neiscrpivi ideal za vježbanje u kršćanskim krepostima. Razmatranja su obrađena veoma precizno, kod tumačenja obilato je pisac iskoristio blago crkvene predaje iz različitih djela sv. Otaca, i primijenio ga na savremene prilike. Naša ascetska literatura dobiva ovim djelom vanredno vrijednu i potrebnu knjigu naročito za naše svećenstvo. Meditacije o životu i nauci Isusa Krista uvijek su savremene, jer je pisac u svakoj zgodi umio izvesti praktičnu primjenu na život pojedinca. Svećenstvo ne samo da će lijepo moći upotrijebiti u svrhu razmatranja, već će u njoj naći i obilje građe za sastavljanje propovijedi. Isto tako moći će se njome dobro okoristiti i vjeroučitelji. Najtoplije preporučamo." **Dr. J. O.**

(»Kršćanska Škola«, Zagreb 1927., br. 3-4.)

* * *

„... Ovo nekoliko rečenica, jasnih ko izvor i punih ko klas, preštampavamo iz knjige: Život i nauka Isusa Krista. Svima, koji teže za dubljim vjerskim životom, preporučujemo ta krasna razmatranja."

(»Glasnik Presv. Srca Isusova«, 1927., br. 1.)

* * *

„Poznati hrvatski ascetski pisac i vođa duhovnih vježbi, o. M. Kulunčić D. I., pruža ovim djelom sustavnih razmatranja zreli plod dugogodišnjeg svoga bogatog iskustva i neumornog rada. Svaki dan crkvene godine imat će svoje razmatranje; subota ponajčešće koje razmatranje o Bl. Djevici, a u dodacima naći će mjesta razmatranja o pojedinim poznatijim svecima i za razne prigode.

Razmatranja su i u pojedinostima izvedena, uz to jedra, ožeta, puna sadržaja.

Oprema i tisak potpuno zadovoljavaju. — Knjigu će radosno pozdraviti sve duše, koje znaju cijeniti duhovni život i molitvu, dakle ne samo u svećenstvu i u samostanima, nego i u svijetu."

(»Vrhbosna«, 1927., br. 1.)

* * *

„... III. duhovski dio ovog općenito pohvaljenog djela obuhvaća skoro 650 str. Sve što se je kazalo o prvim dvama svescima, vrijedi i o trećem u povećanoj mjeri. Solidan, siguran, jasan, bogat citatima, sistematičan i vrijedan, da se preporuči ne samo svećenicima i redovnicima, nego svakoj osobi, kojoj je stalo da provodi temeljitiji kršćanski život."

(»Katol. Tjednik«, Sarajevo 1927., br. 44.)

* * *

„... Ovaj svezak (III.) je čitavo omašno djelo od 628 str., pa je po tom zaista **udarena neznatna cijena od 45 Din.** Slična bi njemačka knjiga stajala barem dva puta toliko. Odlika ne treba isticati; sve što je rečeno o predjašnjim svescima, vrijedi i za ovaj — razmatranja su jednostavna, jasna, zrnata."

(»Glasnik Presv. Srca Isusova«, g. 1927., br. 10.)

